

חקר החברה החרדית בישראל: מצאי ביבליוגרפי

Studying Israeli Haredi Society: A Scholarly Inventory

קימי קפלן ויעל בכר

Kimmy Caplan and Yael Becher

ירושלים, יוני 2024 (נוסח מתוקן, עדכון שני)

תוכן עניינים

7	הקדמה
13	מדור ראשון: מחקרים כלליים, סקירות מחקר, הגדרות וסקרים
13	א. הגדרות, נתונים ושיטות מדידה ומחקר
13	ב. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים
16	ג. סקירות מחקר והתפתחות המחקר
17	ד. סקרים ומחקרי שוק
17	ה. ביקורות על ספרות מחקר
20	ו. מאגרים ויזואליים
20	מדור שני: היסטוריה והיסטוריוגרפיה
20	א. תקופת השלטון העות'מאני
21	ב. תקופת המנדט הבריטי
21	ג. שואת יהודי אירופה
24	מדור שלישי: מדינת ישראל
24	א. אסון מירון
24	ב. ארכיאולוגיה
25	ג. יחסי חילונים-חרדים
27	ד. מלחמות ישראל
27	1. 1949-1947
28	2. 1967
28	3. 1973
28	4. 1991
28	ה. מערכת המשפט
30	ו. משטרה
31	ז. סטטוס-קוו
31	ח. עמדות ביחס לחברה החרדית ודימויה בעיני "אחרים"
32	ט. רצח יצחק רבין
32	י. שירות צבאי והפולמוס סביב גיוס בחורי ישיבות
36	יא. שירות אזרחי
36	יב. תחבורה ציבורית
37	יג. תרחישים עתידיים
38	מדור רביעי: אורח חיים, פסיקה הלכתית ותפיסות עולם
38	א. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית
40	ב. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד
41	ג. דעת תורה
42	ד. יחס לאחר
43	ה. יחס לחילון, לחילונים ולחילוניות
44	ו. יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית
46	ז. יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל
47	ח. יחס לצבא, תפיסות ודימויים של הצבא
47	ט. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה
53	י. יחס לתקשורת
53	יא. יחס לחברה הערבית ולערבים
53	יב. מיסטיקה
54	יג. עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים
54	מדור חמישי: תנועות ומפלגות
54	א. מנהיגות פוליטית ואזרחית
55	ב. מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות

57	אגודת ישראל	ג.
61	החזית הדתית המאוחדת	ד.
61	העדה החרדית	ה.
61	יהדות התורה	ו.
62	ליכוד	ז.
62	פועלי אגודת ישראל	ח.
62	ש"ס	ט.

68 מדור שישי: קבוצות זורמים

68	אנגלוסקסים	א.
68	ברסלב	ב.
69	גור	ג.
69	חב"ד	ד.
71	חוזרות וחוזרים בתשובה	ה.
73	קהילות חוץ ממסדיות	ו.
73	חסידות וחסידים בישראל-כללי	ז.
74	חרדים מודרנים	ח.
74	יוצאות ויוצאים בשאלה	ט.
75	ליטאים	י.
76	נטורי קרתא	יא.
77	סלונים	יב.
77	קרלין	יג.
77	תולדות אהרן	יד.

78 מדור שביעי: חרדיות מזרחית

78	היבטים היסטוריים	א.
79	היבטים חברתיים ותרבותיים	ב.

81 מדור שמיני: אישים ומנהיגים דתיים ופוליטיים

81	תופעת ה'גדולים'	א.
82	אבא שאול, הרב בן ציון (1924-1998)	ב.
82	אויברך, הרב שלמה זלמן (1910-1995)	ג.
82	אלישיב, הרב יוסף שלום (1910-2012)	ד.
83	אלתר, הרב אברהם מרדכי – האדמו"ר מגור (1866-1948)	ה.
83	אלתר, הרב ישראל – האדמו"ר מגור (1894-1977)	ו.
83	בלוי, עמרם (1900-1974)	ז.
84	בלוי, רות (1920-2000)	ח.
84	ברויאר, הרב ד"ר יצחק (1883-1946)	ט.
85	דה-האן, ד"ר יעקב ישראל (1881-1924)	י.
86	דושינסקי, הרב יוסף צבי (1867-1948)	יא.
86	דיסקין, הרב משה יהושע יהודה לייב (1817-1898)	יב.
86	דסלר, הרב אליהו אליעזר (1892-1953)	יג.
86	הכהן, הרב ישראל מראדין – החפץ חיים (1839-1933)	יד.
87	הלברשטם, הרב יקותיאל יהודה – האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג (1905-1994)	טו.
88	וולבה, הרב שלמה (1914-2005)	טז.
88	ולדינברג, אליעזר יהודה (1915-2006)	יז.
88	זוננפלד, הרב יוסף חיים (1848-1923)	יח.
89	טייטלבוים, הרב יואל – האדמו"ר מסאטמר (1887-1979)	יט.
90	יוסף, הרב עובדיה (1920-2013)	כ.
93	יצחק, הרב אמנון	כא.
93	כהנמן, הרב יוסף שלמה (1886-1969)	כב.
94	מינץ, בנימין (1903-1961)	כג.
94	סולוביצ'יק, הרב יצחק זאב הלוי – הרב מבריסק (1886-1959)	כד.
94	פראגר, הרב משה (1909-1984)	כה.
95	פרנק, הרב צבי פסח (1873-1960)	כו.
95	קנייבסקי, הרב ישראל יעקב – הסטייפלר (1899-1985)	כז.
95	קרליץ, אברהם ישעיהו – החזון איש (1878-1953)	כח.

96	_____	הוט, הרב אהרן – שומרי אמונים ותולדות אהרן (1894-1947)	כט.
97	_____	רוקח, הרב אהרן – האדמו"ר מבלז (1880-1957)	ל.
98	_____	רוקח, הרב ישכר דב – האדמו"ר מבלז	לא.
98	_____	שר, הרב אליעזר מנחם (1898-2001)	לב.
99	_____	שניאורסון, הרב מנחם מנחם – האדמו"ר מחב"ד-לובביץ' (1902-1994)	לג.
99	_____	שנירר, שרה (1883-1935)	לד.

100 _____ **מדור תשיעי: תופעות ותהליכים חברתיים**

100	_____	אלימות ועבריינות	א.
101	_____	ארגוני סיוע ועזרה	ב.
102	_____	ביקורת עצמית	ג.
102	_____	חזרה בתשובה והחזרה בתשובה	ד.
105	_____	יציאה בשאלה	ה.
106	_____	נוער שוליים ונוער בסיכון	ו.
108	_____	עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים	ז.

108 _____ **מדור עשירי: חינוך**

108	_____	היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים	א.
116	_____	בית יעקב	ב.
116	_____	הגיל הרך	ג.
118	_____	ה'חדר'	ד.
118	_____	חינוך בנים ונערים	ה.
120	_____	חינוך בנות ונערות	ו.
121	_____	ישיבות המוסר והמוסר בישיבות	ז.
121	_____	ישיבות, כוללים וחברת הלומדים	ח.
124	_____	'מעין החינוך התורני'	ט.
124	_____	צרכים מיוחדים	י.

125 _____ **מדור אחד-עשר: מרקמי חיים, תרבות, ספרות ופנאי**

125	_____	איכות הסביבה וקיימות	א.
126	_____	אמנים ואמנות	ב.
126	_____	בטיחות בדרכים ונהיגה	ג.
127	_____	הומור	ד.
128	_____	המרחב הביתי ותכנון דיור	ה.
129	_____	התנדבות ותרומה	ו.
129	_____	לבוש, אופנה וצניעות	ז.
131	_____	מוכנות לרעידות אדמה	ח.
131	_____	מוסיקה, תיאטרון וקולנוע	ט.
133	_____	ספרות ילדים	י.
134	_____	ספרות נשים	יא.
135	_____	ספרות פופולרית	יב.
135	_____	ספרות וכתיבה פופולרית, אפולוגטיים או פולמוסיים	יג.
138	_____	ספרי לימוד	יד.
138	_____	ספריות ציבוריות	טו.
138	_____	רטוריקה	טז.
138	_____	שיח חרדי	יז.
139	_____	שפה ולשון	יח.
140	_____	שפה ולשון-אידיש	יט.
142	_____	תיירות	כ.
143	_____	תמותה ומוות	כא.
143	_____	תנועות נוער	כב.
144	_____	תרבות פנאי וצריכה	כג.
145	_____	תרבות קריאה	כד.

145 _____ **מדור שנים-עשר: פריסה גיאוגרפית, התיישבות ויישובים**

145	_____	תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית	א.
148	_____	אשדוד	ב.

148	ביתר עילית	ג.
148	בית שמש	ד.
148	גוש עציון	ה.
148	חיפה	ו.
149	חפץ חיים	ז.
149	יבנאל	ח.
149	יהודה ושומרון	ט.
150	יסודות	י.
150	ירושלים	יא.
154	עמנואל	יב.
155	צפת	יג.
156	תל-אביב	יד.

156 מדור שלושה-עשר: כלכלה ועבודה

156	הכשרה אקדמית ומקצועית	א.
161	יחסי משפחה ועבודה	ב.
161	כלכלה, משק הבית ועוני	ג.
163	מדיניות ציבורית	ד.
164	שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה	ה.
171	שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה	ו.

176 מדור ארבעה-עשר: תקשורת

176	כללי	א.
177	אינטרנט, מדיה דיגיטלית ורשתות חברתיות	ב.
181	טלוויזיה	ג.
182	טלפונים ניידים	ד.
183	עיתונות	ה.
186	עיתונות ילדים	ו.
186	עלוני פרשת השבוע	ז.
186	פסקוילים	ח.
187	קלטות שמע	ט.
188	רדיו	י.

188 מדור חמישה-עשר: משפחה

188	אלימות במשפחה	א.
189	גירושין	ב.
191	הורות ולידה	ג.
193	יחסים בין-דוריים	ד.
193	ילדים בסיכון	ה.
195	נישואין, זוגיות וחיי אישות	ו.
196	פריון ופוריות	ז.
197	שידוכים והיכרויות	ח.

198 מדור שישה-עשר: היבטים מגדריים

198	גברים	א.
199	גוף ודימוי גוף	ב.
200	היבטים מגדריים ריטואליים	ג.
201	הנקה	ד.
201	זהות מינית	ה.
201	נשים	ו.
207	פגיעות מיניות	ז.

208 מדור שבעה-עשר: המרחב הטיפולי הרפואי ותזונה

208	בדיקות הריון, בדיקות גנטיות וטיפולי פוריות	א.
210	דפוסי שינה	ב.
210	התמודדות עם אנשים עם מוגבלות	ג.
212	מגפת הקורונה	ד.

214	ריפוי בעיסוק	.ה
214	רפואה ובריאות	.ו
217	רפואת נשים	.ז
219	רפואת שיניים	.ח
220	תזונה, הרגלי אכילה והפרעות אכילה	.ט

221 **מדור שמונה-עשר: המרחב הטיפולי הנפשי והסוציאלי**

221	טיפול רגיש תרבות	.א
223	עבודה סוציאלית	.ב
224	פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה	.ג
230	תפיסות ודימויים עצמיים	.ד

הקדמה

א. החברה החרדית בראי חקרה

בסוף שנות השישים של המאה העשרים החל להתפתח העיסוק המחקרי באורתודוקסיה היהודית בכלל ובחברה החרדית בפרט. רבים מאלה שהתעניינו בנושאים אלה, כל אחד על פי דרכו, היו תלמידיו של יעקב כץ, ובהם מיכאל סילבר, משה סמט, מנחם פרידמן ויוסף שלמון. ראשון להם מבחינה כרונולוגית הוא סמט.¹ המחקרים שלו ושל אחרים שהוקדשו לאורתודוקסיה התמקדו בהגדרת התופעה, במנהיגיה, במאפייניה, בתהליכי התגבשותה ובביטוייה השונים, בעיקר בהונגריה ובגרמניה. במקביל לכך פנו אחרים לעסוק ביישוב הישן בארץ-ישראל במחצית השנייה של המאה התשע-עשרה, במיוחד בשלהי התקופה העות'מאנית, ובתקופת שלטון המנדט הבריטי בארץ ישראל במחצית הראשונה של המאה העשרים. העיסוק של היסטוריונים אלה ביישוב הישן שהתרחב בשנות השבעים מסמן גל חדש של עיסוק מחקרי בו ושלב ראשון בהתפתחות המחקר על החברה החרדית בישראל.

החל בעשור זה חקר החברה החרדית בישראל התרחב בהדרגה ותהליך זה נמשך עד ימינו, והוא מלווה במעבר מדומיננטיות ראשונית של תחומי ההיסטוריה וההגות למדעי החברה. מאמרים וספרים מחקריים פורסמו; עבודות מחקר נכתבו באוניברסיטאות במסגרת לימודים לתארים מוסמך ודוקטור; מחקרי מדיניות, מחקרים יישומיים וניירות עמדה נושאי המלצות המיועדים לקובעי מדיניות ולאלה המיישמים אותה ראו אור במכוני מחקר וביחידות מחקר של משרדי ממשלה ומוסדות ממלכתיים שונים. כל אלה מייצגים גישות מחקריות ושיטות מחקר מגוונות, ושורה ארוכה של נושאים והיבטים שנבחנו. עד כדי כך שקשה למצוא דיסציפלינה או תחום מחקר שאין להם ייצוג בחקר החברה החרדית בישראל. תמונת ההתפתחות המחקרית העולה מהמצאי המחקרי הענף והמגוון היא דינמית ועשירה בהרבה מובנים, והחל בראשית המאה העשרים ואחת היא מהווה בפני עצמה נושא למחקרים כפי שיתברר בהמשך.

¹ ראו: משה ש' סמט, "תגובת ההלכה על המודרניזציה", דעות, לו (תשכ"ט), עמ' 26-30; הנ"ל, "היהדות האורתודוקסית בזמן החדש", מהלכים, א (תשכ"ט), עמ' 29-41 (המשכו בגל' ג [תש"ל], עמ' 15-28). וראו עוד: עמנואל אטקס, "הקדמה", משה סמט, החדש אסור מן התורה: פרקים בתולדות האורתודוקסיה, ירושלים: מרכז דינור וכרמל, תשס"ה, עמ' 7-8.

רשימה זו מוגבלת למחקרים העוסקים ביישוב הישן בארץ-ישראל החל בראשית שנות השמונים של המאה התשע-עשרה וכלה בחברה החרדית במדינת ישראל בראשית המאה העשרים ואחת. הרשימה מתמקדת במסגרת זמן היסטורית ובמרחב גיאוגרפי מוגדרים. באופן טבעי, יש מחקרים שהם גבוליים ובמקרים אלה יש שנקטנו גישה מקלה ומרחיבה, ויש שלהפך. לדוגמה, על אף זיקתם לחרדים בישראל, לא נכללו מחקרים העוסקים בקהילות חרדיות בתפוצות, ובהן אוסטרליה, אנגליה, ארצות הברית, בלגיה, ברזיל, צרפת וקנדה; אלה מזמינות רשימה העומדת בפני עצמה. כמו כן, לעתים הגבולות הם בעייתיים מאחר שיש זיקות מורכבות בין מרכזן של קבוצות מסוימות לבין קהילותיהן בישראל, כך למשל חסידות חב"ד שמרכזת בארצות הברית ושלוחה שלה בישראל. למרות מרכזיותה של האורתודוקסיה וחשיבותה להבנת החברה החרדית, לא כללתי את המחקר הענף עליה, והוא הדין למחקרים שעוסקים בהיסטוריוגרפיה האורתודוקסית שמהווה תשתית מתחייבת להבנת ההיסטוריוגרפיה החרדית על תת-סוגותיה, שהחלה להתפתח בתקופת המנדט הבריטי והתרחבה באופן משמעותי במדינת ישראל. לעומת זאת, חשיבותו של ההקשר האירופי בו הוקמה תנועת אגודת ישראל ופעלה להבנת פועלה של מפלגה זו בארץ-ישראל ובמדינת ישראל, מחייבת להבנתנו לציין מחקרים שמתמקדים בהתפתחותה באירופה.

כך או כך, יש לקוות שהנגשתה של רשימה זו ועדכונה מעת לעת יסייעו בידי כל המתעניינות והמתעניינים בחקר החברה החרדית להעמיק ולהעשיר את ידיעותיהם ביחס לתולדותיה, למנהיגיה, למרקמי החיים בה, לפסיפס המורכב של זרמיה וקבוצותיה ולמתרחש בהן, ולתהליכי הרצף והשינוי החלים בה. הכרה מקיפה של המצאי המחקרי היא נקודת פתיחה ותנאי הכרחי לדעתנו למחקרים ולשיח מחקרי חדשניים ופורצי דרך, ואנו מקווים שרשימה זו תסייע לקדם, לשכלל ולדייק את ההתבוננות המחקרית-ביקורתית בחברה זו. זאת ועוד, יש בה בכדי לסייע למעצבי מדיניות ציבורית ברשויות השונות של מדינת ישראל לנקוט עמדות מושכלות ביחס לסוגיות הרלוונטיות השונות המונחות לפתחם.

לבסוף, השיח הציבורי והתקשורתי סביב החברה החרדית בישראל ועליה נגוע לא אחת בהכללות גורפות, בביקורת שמבוססת על הבנה מוטעית, בבורות, בעיוותים, בדימויים ובסטריאוטיפים, שהמרחק בינם לבין

המציאות המורכבת ורבת-הפנים הוא רב. יש בכוחו של העיון במצאי מחקרי זה בכדי לתרום להכרה ולהבנה של חברה זו על הפסיפס המורכב של זרמיה, קבוצותיה ותת-קבוצותיה, ומתוך כך לשיח שנושא אופי שונה.

ב. מבנה הרשימה, הערות והבהרות

רשימה זו מחולקת למדורים, ותחת כל מדור יש חלוקה לתת-נושאים בעלי אופי פרטני יותר, לפי סדר הא"ב. יש בכוחה של העמדה זו בכדי ללמד על מידת העיסוק בנושאים השונים ועל אופיו הרב-תחומי של המחקר על חברה זו. הפריטים סודרו בסדר כרונולוגי של פרסומם, מהמוקדם למאוחר. כך, בין השאר, ניתן להתחקות אחר טווחי השנים שבהן התפתח העיסוק בנושאים אלה ואחרים, ואחר נושאים שבהם התמעט המחקר או קפא על מקומו. כיוצא בכך, סידור זה מאפשר לעמוד על תהליכי הרצף והתמורה שחלו בעבודתם של חוקרות וחוקרים ובגישות דיסציפלינריות שונות, ולזהות תחומים ונושאים שבהם חוקר, חוקרת או חוקרים מסוימים הם דומיננטיים במיוחד, בהשוואה לכאלה שבהם יש ביזור וריבוי של קולות.

להלן כמה הערות והבהרות שתסייענה למתעניינים ברשימה זו ולמשתמשים בה:

(1) רשימה זו איננה מושלמת. אנו מקווים שנצליח בהדרגה להביאה למצב שהיא תשקף באופן ממצה את המצאי המחקרי, ושאיפתנו היא להמשיך ולעדכנה מעת לעת.

(2) הרשימה כוללת מחקרים שהתפרסמו; מחקרים שהם בהכנה, הוגשו לפרסום או התקבלו לפרסום, לא נכללים בה.

(3) הרשימה כוללת עבודות לתואר מוסמך ולתואר דוקטור, וכן כמה עבודות מחקריות שהן שוות-ערך לעבודות מוסמך. במקרים נדירים נכללו בה עבודות סמינריוניות, במיוחד כאלה שעוסקות בהיבטים שלא זכו להתייחסות מחקרית רחבה או מקיפה.

(4) מטרתה של הרשימה ואופן עיצובה ובנייתה נועדו לשמש כלי עזר בידי תלמידות ותלמידי מחקר, חוקרות וחוקרים וכל מי שמעוניינים להתחקות אחר חקר החברה החרדית והתפתחותו, או כל נושא או היבט בו ושל. היא נועדה לקבץ את המידע ולהנגישו, ולא להעריך את איכותם של המחקרים וטיבם או לנקוט עמדה שיפוטית-ערכית כלשהי ביחס לתוכנם.

5) רובם המכריע של המחקרים שאותרו התפרסמו בעברית ובאנגלית. פריטים שפורסמו בעברית ובאנגלית מופיעים תחת הגרסה העברית, עם הפנייה לספר או לכתב העת שבהם הופיע אותו פריט באנגלית. במקרים שבהם המחקר בשפה האנגלית ראה אור לפני זה שבעברית, צוין זה שהופיע בעברית ובסוגריים הפניה למחקר באנגלית. במקרים שבהם יש שוני משמעותי בין הפרסום בשפות השונות, יש שהדבר צוין על אתר ויש שכל אחד מהם הובא בפני עצמו.

6) פריטים רבים מתאימים ליותר מאשר נושא או תת-נושא אחד, ולעתים אף במדורים שונים. ההכרעה על מיקומם איננה חד-משמעית ובמקרים רבים קשה להגדיר את מיקומם המובהק, הנכון והעיקרי. לדוגמא, מחקר שעוסק בצריכת עיתונות בידי נשים חרדיות מקומו תחת הקטגוריות תקשורת, עיתונות, נשים ותרבות פנאי. כיוצא בכך, כמה מהמחקרים תחת הנושא שואת יהודי אירופה מקומם גם בנושאים יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה, היחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל, וההיסטוריוגרפיה החרדית. לכן צורפו לפריטים רבים הפניות צולבות לנושאים ולתת-נושאים נוספים שאותם מחקרים עשויים להיות רלוונטיים למי שמתעניין בהם. הפניות אלה זהות לרשימת הנושאים ותת הנושאים שברשימה, והן מודגשות בצהוב בסופו של הפריט. אין בזה בכדי לתת מענה מלא לכל הקישורים הרלוונטיים, אבל אנו סבורים שיש בכך בכדי לסייע.

7) יש ספרים שחלקים או פרקים מתוכם עוסקים בהיבט כזה או אחר של החברה החרדית בישראל, ואלה נכללו ברשימה זו לפי מידת זיקתם לנושא הרלוונטי להם. כמו כן, יש כאלה שנושאים העיקרי איננו החברה החרדית, אך יש בהם דיון הנוגע לחברה זו. במקרים אלה צוינו מספרי העמודים הרלוונטיים מתוכם.

8) במקביל להתפתחות השיח המחקרי על החברה החרדית ולהתרחבותו, החל בשני העשורים האחרונים של המאה העשרים גבר מאוד העניין הציבורי בחברה זו, והוא מתבטא בשורה של תחומים ובהם בספרות, באמנות ובתרבות. כך, בין השאר, סרטים, הצגות וסדרות שבמרכזן ההווה החרדית דוגמת "שבאבניקים" ו"שטיסל", וספרים פופולריים רבים על אישים וקבוצות חרדיים, ועל תופעות שונות בחברה החרדית. יש מהם שמחבריהם הם עיתונאים, יש שהם סופרים ודמויות מוכרות בציבור בישראל, ויש שהם חרדים, חרדים לשעבר, חוזרים בתשובה או בני משפחותיהם. יצירות אלה נושאות לא אחת אופי שיפוטי-ערכי, פולמוסי או אפולוגטי, מחבריהן אינם מחויבים לאמות מידה של מחקר וכתובה מדעיים, ולרוב הם אינם מתיימרים להציג את חיבוריהם כמדעיים. למרות זאת, יש בהם מידע, תובנות ונתונים שעשויים לסייע

לחקרי החברה החרדית והם מהווים בפני עצמם מושא למחקר, ולכן מצאנו לנכון לכלול מבחר אקראי שלהם ברשימה זו.

ג. "שכבות ארכיאולוגיות"

רשימה זו היא תוצאה של תהליך ארוך, מורכב ורב-שלבי שהתפרס על פני כחמש-עשרה שנה, והיא מבוססת על קיבוץ מידע משלושה מפעלים מחקריים ביבליוגרפיים וממקורות נוספים. למיטב ידיעתנו, המפעל הראשון הוא רשימה ראשונית וחלקית של 580 פריטים שהתפרסמה ב-2007 כנספח ביבליוגרפי בספר.² רשימה זו היוותה נקודת מוצא למאגר הביבליוגרפי שהוקם באתר של מכון ירושלים לחקר ישראל, כיום מכון ירושלים למחקרי מדיניות. מאגר זה נבנה וסודר בידי שלמה טיקוצ'נסקי, ויש בו הרחבה רבה בהשוואה לרשימה המאורה. זאת ועוד, הוא כלל תקציר שנלווה לכל פריט ביבליוגרפי, ומנוע החיפוש איפשר לערוך בו חיפושים מתקדמים. מפעל זה העמיד תמונה עדכנית של חקר החברה החרדית עד לשנים 2014-2015 לערך, כאשר הוא פסק מלהיות פעיל. המפעל השלישי הוא מאגר פעיל של המצאי המחקרי במדעי החברה אשר מנוהל וזמין במכון הנרייטה סאלד: המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות בירושלים, ואשר מתעדכן מעת לעת.

ככל שידינו מגעת, לא נעשה עד כה ניסיון להצליב את המידע המצוי ברשימות אלה, לפתחו לכדי רשימה מאוחדת לפי נושאים ותת-נושאים בהתאם למגמות המחקריות שהתפתחו, ולעדכנו במצאי של מחקרים שלא נמצא באף לא אחד משלושת המקורות הנזכרים. הדבר התאפשר הודות לעבודת איסוף ממקורות קיימים והודות להערותיהן של אלה שבחנו רשימה זו והפנו אותנו למחקרים שלא מצאנום. בהתייחס למצאי כולו ולהערות ניתן להעמיד קטגוריות ותת-קטגוריות מהוקצעות ומדויקות יותר שתשקפנה את ההתפתחות המחקרית ותהיינה מועילות למתעניינים בחקר החברה החרדית. תהליך זה הוביל לבחינה מחודשת של מדורים, של תחומים, של נושאים ושל תת-נושאים שמצויים ברשימות מצאי קודמות, להוספת קטגוריות ולחידודן, להשמטתן של אחרות ולסידור של חלקן באופן שונה.

² ראו: קימי קפלן, בסוד השיח החרדי, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"ז, עמ' 269-327.

מלאכת בחינתה מחדש של הרשימה, שדרוגה ועדכונה החלה בשנים 2017-2019 בהובלתן של שתי עוזרות מחקר שעבדו עם קימי קפלן במסגרת המחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו באוניברסיטת בר-אילן: נעמה יגר-פלוס ותרצה רימל (קאפח). נעמה בחנה מחדש את הרשימה, הוסיפה לה תת-נושאים ומחקרים, דייקה אחרים ותיקנה פרטים רבים בה. תרצה הובילה לאחר מכן נדבך משמעותי של איתור מחקרים נוספים בשורה של תחומים, של עדכון הרשימה, ושל דיוק נושאים ותת-נושאים. הנכונות וההירתמות של גלעד מלאך ואסף מלחי מהמכון הישראלי לדמוקרטיה להתגייס לטובת מפעל זה ולרתום את המכון למען השלמתו, אפשרה את הצטרפותה של יעל בכר לקימי קפלן בשלהי 2020, ולניצוחה על מה שהתברר כסבב המורכב מכולם. נעמה, תרצה ויעל שדרגו אפוא את הרשימה, כל אחת בדרכה ובתבונתה כי רבה. העבודה עם שלושתן היתה עבורי זכות וחוויה, שיעור חשוב ביכולת לשלב אורך רוח ומאור פנים עם עשייה מחקרית אינטנסיבית וקפדנית, וגישה ביקורתית נוקבת וחסרת פשרות. כל מי שייעזרו ברשימה זו חבים לשלושתן חוב גדול עד מאוד של הכרת תודה וטובה.

מכון ירושלים למחקרי מדיניות איפשר לנו להיעזר בבסיס המידע ובקבצים של האתר הנזכר שאותו ניהל שלמה טיקוצ'נסקי, ואנו מודים על כך מקרב לב. לבסוף, אנו אסירי תודה לשורה של חוקרות וחוקרי החברה החרדית שניאותו לחלוק איתנו את הידע הרב שצברו כל אחת ואחד מהם בתחומי התמחותם, להפנות אותנו למחקרים, להשיא עצות ולהציע הצעות. לא נציין את שמותיהם כי רבים הם.

כפי שציינו, בכוונתנו לעדכן רשימה זו מעת לעת. נשמח ונודה על כל הערה, תיקון, הפניה והצעה; אתם

מוזמנים להפנותם לקימי קפלן בכתובת הדוא"ל kimmy.caplan@biu.ac.il

הערה בעניין זכויות היוצרים: זכות היוצרים ברשימה ביבליוגרפית זו היא במשותף של פרופ' קימי קפלן ושל המכון הישראלי לדמוקרטיה ע"ר. למען הסר ספק, מובהר בזאת כי זכויות הקניין הרוחני, לרבות זכות היוצרים בפרסומים עצמם הנזכרים בגוף הרשימה הם בהתאם למפורט בכל פרסום ופרסום. לפיכך, אין באזכור של פרסום כלשהו ברשימה הנ"ל משום מתן רשות לצד ג' לעשות שימוש כלשהו בפרסום, ולצורך כך יש לפנות לבעל הזכות באותו פרסום ככל שהדבר מתחייב.

מדור ראשון: מחקרים כלליים, סקירות מחקר, הגדרות וסקרים

א. הגדרות, נתונים ושיטות מדידה ומחקר

1. L. Daniel Staetsky, *Haredi Jews around the World: Population Trends and Estimates*, London: Institute for Jewish Policy Research, 2022
2. גלעד מלאך ולי כהנר, שנתון החברה החרדית בישראל 2022, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2017-2023 (מתפרסם מדי שנה).
3. גלעד מלאך, מאיה חושן ולי כהנר, שנתון החברה החרדית בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה ומכון ירושלים לחקר ישראל, 2016.
4. נרי הורוביץ, החברה החרדית: תמונת מצב, ירושלים: המכון החרדי למחקרי מדיניות, 2016.
5. ראובן גל, החרדים בחברה הישראלית: תמונת מצב, 2014, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2015.
6. ישראלה פרידמן, נאוה שאול-מנע, ניר פוגל, דמיטרי רומנוב, דן עמדי, מרק פלדמן, רות סחייק, גוסטבו שיפריס וחיים פורטנוי, שיטות מדידה ואמידת גודלה של האוכלוסייה החרדית בישראל, ירושלים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2011.
7. חגי לוי ורוני הכהן, שיטות לזיהוי ואפיון כמותי של המגזר החרדי, ירושלים: המועצה הלאומית לכלכלה-משרד ראש הממשלה, 2010.
8. דן בן דוד, ניתוח מגמות בקהילות החרדיות במדינת ישראל, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2009.
9. נורמה גורוביץ ואיילת כהן-קסטרו, החרדים: תפרוסת גיאוגרפית ומאפיינים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים של האוכלוסייה החרדית בישראל, ירושלים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תשס"ד. **תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית**

ב. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

10. בנימין בראון, חברה בתמורה: מבנים ותהליכים ביהדות החרדית, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשפ"א.
11. לי כהנר, החברה החרדית על הציר שבין שמרנות למודרניות, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשפ"א.

12. בנימין בראון, מדריך לחברה החרדית: אמונות וזרמים, תל-אביב: עם עובד והמכון הישראלי לדמוקרטיה, תשע"ז.
13. מנחם קרן-קרץ, "האורתודוקסיה כרב-מערכת פסאודו-אבולוציונית", זהויות, 6 (2015), עמ' 23-54.
- העדה החרדית, נטורי קרתא**
14. עוז אלמוג ותמר אלמוג, אנשים-ישראל – המדריך לחברה הישראלית, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2009-2013.
15. סקר החברה החרדית, תל אביב: מכון שחרית, נובמבר 2013.
16. לי כהנר, ניקולא יוזגוף-אורבך וארנון סופר, החרדים בישראל: מרחב, חברה, קהילה, חיפה: קתדרת חייקין לגאואסטרטגיה באוניברסיטת חיפה, 2012.
17. קימי קפלן, נורית שטדלר, "מבוא: פניה המשתנות של החברה החרדית בישראל – מהישרדות לנוכחות, התחזקות וביטחון עצמי", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 11-29.
18. אשר אריאן ואיילה קיסר-שוגרמן, יהודים ישראלים – דיוקן: אמונות, שמירת מסורת וערכים של יהודים בישראל 2009, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה ומרכז גוטמן לסקרים, תשע"ב.
19. אסף מלחי, מיכל אלפסי וויסאם אבו אחמד, אוכלוסיית החרדים בישראל: מסמך מדיניות ותוכניות המחקרים, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, 2010.
20. Benjamin Brown, "Orthodox Judaism", Jacob Neusner and Alan J. Avery-Peck (eds.), *The Blackwell Companion to Judaism*, Oxford, UK, and Malden, MA: Blackwell, 2001, pp. 311-333
21. איריס ג'רבי וגל לוי, "החרדים", השסע החברתי-כלכלי בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2000 (נייר עמדה 21), עמ' 67-74.
22. Samuel C. Heilman, "The Vision from the Madrasa and Bes Medrash: Some Parallels between Islam and Judaism", Martin E. Marty and R. Scott Appleby (eds.),

Fundamentalisms Comprehended, Chicago and London: University of Chicago Press,

ישיבות, כוללים וחברת הלומדים 1995, pp. 71-96

Samuel C. Heilman, *Defenders of the Faith: Inside Ultra-Orthodox Jewry*, New

York: Schocken Books, 1992

Ilan Greilsammer, *Israel, les hommes en noir: essai sur les partis ultra-*

orthodoxes, Paris: Fondation Nationale des Sciences Politiques, 1991

Samuel C. Heilman and Menachem Friedman, "Religious Fundamentalism and

Religious Jews: The Case of the Haredim", Martin E. Marty and R. Scott Appleby

(eds.), *Fundamentalisms Observed*, Chicago and London: University of Chicago

Press, 1991, pp. 197-265

Samuel C. Heilman and Menachem Friedman, *The Haredim in Israel: Who are*

they and What do they Want?, New York: American Jewish Committee, 1991

27. עמנואל סיון, "תרבות המובלעת", אלפיים 4, 1991, עמ' 45-99 (גרסה עדכנית: עמנואל סיון,

גבריאל א' אלמונד ור' סקוט אפלבי, קנאות דתית מודרנית: יהדות, נצרות, אסלאם, הינדואיזם, תל-אביב:

משכל, 2004, עמ' 29-108; גרסה אנגלית: Martin E. Marty and R. Scott Appleby [eds.],

Fundamentalisms Comprehended, Chicago and London: University of Chicago Press

1995, pp. 1-69; Updated version: Gabriel A. Almond, R. Scott Appleby, and

Emmanuel Sivan, *Strong Religion: The Rise of Fundamentalisms around the World*,

(Chicago and London: University of Chicago Press, 2003, pp. 23-90

28. מנחם פרידמן, החברה החרדית: מקורות, מגמות ותהליכים, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל,

1991.

29. יהודית תידור-באומל, "אורתודוקסיה: 'סיוור לימודי' בעולם משתנה", גשר, 121 (תש"ן), עמ' 62-

79.

30. זהבה בזק, "החברה הדתית ב-30 שנות המדינה: אפיונים, הישגים, מחדלים", מבווע, טו (1980),

עמ' 119-129.

Gary S. Schiff, *Tradition and Politics: The Religious Parties of Israel*, Detroit: .31

תנועות ומפלגות Wayne State University Press, 1977

ג. סקירות מחקר והתפתחות המחקר

Kimmy Caplan and Nissim Leon, "Introduction: Haredim and Israel, Haredim in Israel", Kimmy Caplan and Nissim Leon (eds.), *Contemporary Israeli Haredi Society: Profiles, Trends, and Challenges*, London and New York: Routledge, 2024, pp. 1-32

סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

.33 נסים ליאון, "כינונו של הקו השחור: השאלה החרדית בסוציולוגיה של ישראל, סוציולוגיה ישראלית, כא, 1 (תשפ"א), עמ' 33-53.

.34 קימי קפלן, "האומנם העבר אין?: חשיבות תולדותיה של החברה החרדית להבנת מרקם חייה בימינו", *תרבות דמוקרטית*, 17 (תשע"ח), עמ' 267-290.

.35 אליאב טאוב ונסים ליאון, "מנחם פרידמן והסוציולוגיה ההיסטורית של החברה החרדית וגדוליה", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), *הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית*, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 835-855.

.36 קימי קפלן, "חקר החברה היהודית הדתית בישראל: הישגים, החמצות ואתגרים", *מגמות*, נא, 2 (2017), עמ' 207-250.

.37 מלאכי קרנצלר, "התפתחות החרדולוגיה: מגמות ומאפיינים בחקר החרדים בישראל", *חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה*, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשע"ו.

.38 מלאכי קרנצלר, "התפתחותם של מחקרי-מדיניות אודות החרדים בישראל", *חקר החברה החרדית*, 2 (תשע"ה), עמ' 1-24.

.39 קימי קפלן, "שקיעה ושכחה, פריחה ועניין – מגמות ומאפיינים בחקר האורתודוקסיה", *ציון*, עד (תשס"ט), עמ' 353-372.

Kimmy Caplan, "Studying Haredi Mizrachim in Israel: Trends, Achievements, and Challenges", *Studies in Contemporary Jewry*, 22 (2007), pp. 169-193

מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים

41. קימי קפלן, "חקר החברה החרדית בישראל: מאפיינים, הישגים ואתגרים", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 224-278.

ד. סקרים ומחקרי שוק

42. סמדר הירש, "ההבנה המותגית של הציבור החרדי", סטטוס, 140 (2003), עמ' 28-33.
43. רפי סמית, סקר עמדות כלפי התנדבות למשמר האזרחי בקרב המגזר החרדי: יולי 2003, רמת-גן: סמית, ייעוץ ומחקר, 2003. **התנדבות ותרומה**
44. אורן קפלן, "מחקרי שוק במגזר החרדי", אורן קפלן (עורך), חוקרים מדברים: מחקרי שוק ויישומם בשוק הישראלי, ראשון לציון: גלובוס, 2003, עמ' 167-175.
45. מכון דהף, סקר דעת קהל: תיירות פנים בישראל – 2002, ירושלים: מכון דהף, 2002. **תיירות**
46. מרטנס-הופמן יועצים לניהול, סקר בקרב המגזר החרדי בנושא תיירות פנים בישראל, תל-אביב: מרטנס-הופמן יועצים לניהול, 1996.
47. סקר חשיפה לאמצעי תקשורת במיגזר החרדי, תל-אביב: איגוד המפרסמים בישראל, 1995.

תקשורת-כללי

48. יהושע ליברמן, סקר חשיפה לאמצעי תקשורת בציבור החרדי, תל-אביב: איגוד המפרסמים בישראל, תשנ"ג. **תקשורת-כללי**

ה. ביקורות על ספרות מחקר

49. קימי קפלן, ביקורת על בנימין בראון, חברה בשינוי. קריאות ישראליות, 2 (2022) (פרסום מקוון).
50. עדה גבל, ביקורת על יוסף פונד, פועלי אגודת ישראל. ציון, פו, א (תשפ"א), עמ' 159-165.
51. אבי-רם צורף, ביקורת על עדה גבל, חרדים ואנשי מעשה. זמנים, 144 (2021), עמ' 113-118.

52. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על שלמה גוזמן כרמלי, מפגשים מסביב לטקסט. סוגיות חברתיות בישראל, 29, 2 (2020), עמ' 467-471.
53. מנחם קרן-קרץ, ביקורת על קימי קפלן, עמרם בלוי. זמנים, 141 (2019), עמ' 112-115.
54. יורם בילו, ביקורת על קימי קפלן, עמרם בלוי. ציון, פג (תשע"ח), עמ' 540-535.
55. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על יוחאי חקק, *Haredi Masculinities*. סוציולוגיה ישראלית, 19, 1 (תשע"ח), עמ' 169-171.
56. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על יקיר אנגלנדר, הגוף הגברי החרדי-ליטאי. סוציולוגיה ישראלית, יט, 1 (תשע"ח), עמ' 198-200.
57. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על נורית שטדלר, *A Well-Worn Tallis for a New Ceremony*. סוציולוגיה ישראלית, 19, 2 (תשע"ח), עמ' 243-244.
58. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים. חקר החברה החרדית, 5 (2017), עמ' 35-38.
59. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על לי כהנר, ניקולא יוזגוף-אורבך וארנון סופר, החרדים בישראל. סוציולוגיה ישראלית, יז, 1 (תשע"ה), עמ' 171-173.
60. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על יואל פינקלמן, *Strictly Kosher Reading*. סוציולוגיה ישראלית, טז, 2 (תשע"ה), עמ' 211-213.
61. חן ברם, ביקורת על נסים ליאון, חרדיות רכה. מגמות, מט, 2 (תשע"ד), עמ' 403-406.
62. רבקה נריה-בן שחר, ביקורת על יוחאי חקק, *Young Men in Israeli Haredi Yeshiva Education*. סוציולוגיה ישראלית, טו, 2 (תשע"ד), עמ' 460-462.
63. סימה זלצברג בלאק, ביקורת על יוחאי חקק, *Young Men in Israeli Haredi Yeshiva Education*. ביטחון סוציאלי, 95 (2014), עמ' 45-49.
64. Yoel Finkelman, "The Ambivalent Haredi Jew", *Israel Studies*, 19, 2 (2014), pp. 264-294 (ביקורת על תזת תהליכי הישראליות בחברה החרדית).
65. קימי קפלן, ביקורת על בנימין בראון, החזון איש. ציון, עח, א (תשע"ג), עמ' 132-146.
66. שלמה טיקוצ'ינסקי, ביקורת על בנימין בראון, החזון איש. אקדמות, כז (תשע"ב), עמ' 253-263.

67. מיכאל פייגה, ביקורת על קימי קפלן ונורית שטדלר, מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל. מגמות, מח, 2 (2012), עמ' 431-435.
68. תמר אלאור, ביקורת על נסים ליאון, חרדיות רכה. סוציולוגיה ישראלית, יג, 1 (תשע"א), עמ' 221-218.
69. הרצל חקק, ביקורת על מרלין וניג, הקולנוע החרדי. מאזנים, פה, 4 (תשע"א), עמ' 34-32.
70. רבקה נריה בן-שחר, ביקורת על נורית שטדלר, *Yeshiva Fundamentalism*. סוציולוגיה ישראלית, יג, 1 (תשע"א), עמ' 214-217.
71. חוה אשכולי (וגמן), ביקורת על חיים שלם, אגודת ישראל לנוכח השואה. קתדרה, 136 (תש"ע), עמ' 187-183.
72. נורית שטדלר, ביקורת על נסים ליאון, חרדיות רכה. ישראל, 17 (תש"ע), עמ' 283-290.
73. אהרן רוז, ביקורת על קימי קפלן, בסוד השיח החרדי. *Azure*, 31 (2008), pp. 125-136.
74. שלמה טיקוצינסקי, ביקורת על קימי קפלן, בסוד השיח החרדי. סוציולוגיה ישראלית, י, 1 (תשס"ח), עמ' 224-222.
75. שלמה דשן, ביקורת על יוחאי חקק, בין קודש לתכל'ס. סוציולוגיה ישראלית, ז, 1 (תשס"ה), עמ' 193-191.
76. אבישי ארליך, ביקורת על עמנואל סיון וקימי קפלן, חרדים ישראלים. סוציולוגיה ישראלית, ו, 2 (תשס"ה), עמ' 451-449.
77. נחום קרלינסקי, ביקורת על עמנואל סיון וקימי קפלן, חרדים ישראלים. ישראל, 6 (2004), עמ' 187-196.
78. יוסף שלמון, ביקורת על מנחם פרידמן חברה במשבר לגיטימציה. ציון, סח, ד (תשס"ג), עמ' 523-527.
79. קימי קפלן, ביקורת על יואב פלד, ש"ס – אתגר הישראליות. סוציולוגיה ישראלית, ד, 1 (תשס"ב), עמ' 245-241.
80. קימי קפלן, ביקורת על אליעזר שביד, בין חורבן לישועה. יהדות זמננו, 10 (תשנ"ו), עמ' 289-297.

1. מאגרים ויזואליים

81. מנחם כהנא, חרדים: תצלומים, ירושלים ותל אביב: מוזיאון ארץ ישראל, 2009.
82. ניצה בהרוזי-ברעוז, פשקווילים: מודעות קיר וכרזות פולמוס ברחוב החרדי, תל אביב: מוזיאון ארץ ישראל, תשס"ה. **פשקווילים**
83. בנימין קלוגר, מן המקור: הישוב הישן על לוח המודעות: קובץ כרוזים ועלונים מפרסומי ירושלים במאה הקודמת ת"ר-ת"ש בצרוף באורי רקע, ירושלים: המחבר, תשל"ח-תשמ"ז (חמישה כרכים).

פשקווילים

מדור שני: היסטוריה והיסטוריוגרפיה

א. תקופת השלטון העות'מאני

84. ישראל ברטל, "תורתם אומנותם?": על חברה וכלכלה בישוב היהודי הטרומ-ציוני בארץ ישראל, עיונים בתקומת ישראל, 14 (2004), עמ' 35-53.
85. מנחם פרידמן, חברה במשבר לגיטימציה: היישוב הישן האשכנזי, 1900-1917, ירושלים: מוסד מוסד ביאליק, תשס"א.
86. יעקב ברנאי, היסטוריוגרפיה ולאומיות: מגמות בחקר ארץ-ישראל ויישובה היהודי, 1881-634, ירושלים: מאגנס, תשנ"ה, עמ' 177-199.
87. דב גנחובסקי, "פיקוח הבד"ץ על המחירים בשווקי ירושלים בראשית המאה", מחניים, 2 (תשנ"ב), עמ' 220-226. **ירושלים**
88. ישראל ברטל, "היציאה מן החומות – התפשטות הישן או ראשית החדש?", חגית לבסקי (עורכת), ירושלים בתודעה ובמדיניות הציונית, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשמ"ט, עמ' 17-33 (נדפס שוב בספרו גלות בארץ: יישוב ארץ-ישראל בטרם ציונות – קובץ מסות ומחקרים, ירושלים: הספרייה הציונית, תשנ"ה, עמ' 296-313. **ירושלים**
89. יוסף שלמון, "חלוקה ו'כוללים': היבטים חברתיים וכלכליים בקהילה האשכנזית בארץ בסוף המאה ה-19", נחום גרוס (עורך), יהודים בכלכלה: קובץ מאמרים, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשמ"ה, עמ' 333-347. **ירושלים, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

90. ישראל ברטל, "היישוב הישן בארץ-ישראל (1777-1914)", סקירה חודשית, 28, 3-4 (1981), עמ' 24-33 (נדפס שוב בספרו גלות בארץ, עמ' 49-64).
91. מנחם פרידמן, "על מבנה הנהגת הציבור והרבנות בישוב הישן האשכנזי בשלהי השלטון העות'מאני", יהודה בן פורת, בן-ציון יהושע, אהרן קידר, יוסף י' טובי ומנחם פרידמן (עורכים), פרקים בתולדות הישוב היהודי בירושלים, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשל"ג, עמ' 273-289. **מנהיגות פוליטית ואזרחית**

ב. תקופת המנדט הבריטי

92. מנחם קרן-קרץ, 'עליית כוחה של האורתודוקסיה ההונגרית בהנהגת הישוב הישן בתקופת המנדט', מורשת ישראל, 17 (2019), עמ' 107-156.
93. הילדה שצברגר, מרי ומסורת בארץ-ישראל בתקופת המנדט, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשמ"ה, עמ' 73-85.
94. יהושע קניאל, המשך ותמורה: היישוב הישן והיישוב החדש בתקופת העלייה הראשונה והשנייה, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשמ"ב. **תקופת השלטון העות'מאני**
95. מנחם פרידמן, חברה ודת: האורתודוקסיה הלא-ציונית בארץ-ישראל תרע"ה-תרצ"ו/1918-1936, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשל"ח. **נטורי קרתא, העדה החרדית**
96. ישראל ברטל, "יישוב ישן ויישוב חדש" – דימוי ומציאות", קתדרה, 2 (תשל"ז), עמ' 3-20 (נדפס שוב בספרו גלות בארץ, עמ' 74-90). **תקופת השלטון העות'מאני**
97. מנחם פרידמן, "המאבק על דמות הישיבות והרבנות בירושלים בשנה הראשונה של הכיבוש הבריטי", הציונות, ב (תשל"א), עמ' 105-119. **ירושלים, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
98. מנחם פרידמן, "המאבק על הקהילה היהודית בירושלים לאחר הכיבוש הבריטי", האומה, 8, 29 (תשל"ל), עמ' 68-82. **ירושלים**

ג. שואת יהודי אירופה

99. Rotem Kowner, "The Mir Yeshiva's Holocaust Experience: Ultra-Orthodox Perspectives on Japanese Wartime Attitudes towards Jewish Refugees", *Holocaust*

and Genocide Studies, 36, 3 (2022), pp. 295-315 יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום

לאחר סיומה ועיצוב זכרה, עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים

100. מנחם קרן-קרץ, "רועה בלי צאן או צאן בלי רועה: לבטיהם הקשים של הרבנים החסידיים

בהונגריה בתקופת השואה", ילקוט מורשת, 101 (תשפ"א), עמ' 69-95. יחס לשואה, התמודדות עמה,

פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

101. אסתר פרבשטיין, בסתר המדרגה: היהדות האורתודוקסית בהונגריה נוכח השואה, ירושלים: מוסד

הרב קוק, תשע"ג. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

102. דבורה הכהן, ילדי הזמן: עליית הנוער 1933-1948, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, מכון בן-גוריון

לחקר ישראל והציונות ויד ושם, תשע"ב, עמ' 264-299.

103. יצחק הרשקוביץ, "אם הבנים שמחה": מחיבור קאנוני ליצירה דיאלקטית", עלי ספר, כב (תשע"ב),

עמ' 115-127.

104. יצחק הרשקוביץ, "עלבון התורה הגדול הלזה": גילויים חדשים על פולמוס בריחת הרבנים

מבודפשט תש"ד", יד ושם קובץ מחקרים, לז, 1 (תשס"ט), עמ' 89-111.

105. יהודית באומל-שוורץ, "חלוצות, מורות ואמהות: נשים חרדיות בקרב שארית הפליטה", יד ושם

קובץ מחקרים, לו, 1 (תשס"ח), עמ' 121-150.

106. יוסף פונד, תנועה בחרבות: מנהיגות אגודת ישראל לנוכח השואה, ירושלים: ראובן מס, 2008.

אגודת ישראל

107. אסתר פרבשטיין, אסף ידידיה ונתן כהן, זיכרון בספר: קורות השואה במבואות לספרות הרבנית,

ירושלים: ראובן מס, תשס"ח. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

108. נתן כהן, "בין כאב ההישרדות לשמחת ההצלה: קורותיהם של שני רבנים מהונגריה בתקופת

הכיבוש הנאצי", דפים לחקר תקופת השואה, כ (תשס"ו), עמ' 113-125.

109. אסתר פרבשטיין, "הרב, הנער והפליטים בבודפשט 1944", דפים לחקר תקופת השואה, כ

(תשס"ו), עמ' 85-112.

110. גרשון גרינברג, "היסטוריה וגאולה: ביטויים למשיחיות יהודית אורתודוקסית בתום מלחמת העולם השנייה", דן מכמן (עורך), השואה בהיסטוריה יהודית: היסטוריוגרפיה, תודעה ופרשנות, ירושלים: יד ושם, תשס"ה, עמ' 537-579.
111. יוסף פונד, "שירי יהושע לנדוי – משורר השואה בן היישוב הישן", אליעזר דון-יחיא (עורך), בין מסורת לחידוש: מחקרים ביהדות, ציונות ומדינת ישראל – ספר זיכרון ליהושע קניאל, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ה, עמ' 345-374. **עיתונות**
112. חיים שלם, "תזכרו, לאו הרבה אייזים איכא בשוקא השוויצרי! פעולות העזרה וההצלה של איש אגודת ישראל בשווייץ, חיים ישראל אייז, עד 1943", יד ושם קובץ מחקרים, לג (תשס"ה), עמ' 279-304. **אגודת ישראל**
113. חיים שלם, "מכתבי זעקה של הלל זיידמן ממחנה ויטל", ילקוט מורשת, עט (תשס"ה), עמ' 39-51.
114. חיים שלם, "כאן לנו הצרה הגדולה ביותר, אשר כמוה עוד לא היתה לעם ישראל מאז היה לגוי": אגודת ישראל בארץ ישראל לנוכח השואה, 1942-1945", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ד. **אגודת ישראל**
115. חיים שלם, "פעילות ההצלה של יעקב גריפל בקושטא", דפים לחקר תקופת השואה, יח (תשס"ד), עמ' 227-258. **אגודת ישראל**
116. מנדל פייקאז', ספרות העדות על השואה כמקור היסטורי, ושלוש תגובות חסידיות בארצות השואה, ירושלים: מוסד ביאליק, תשס"ג.
117. אסתר פרבשטיין, בסתר רעם: הלכה, הגות ומנהיגות בימי השואה, ירושלים: מוסד הרב קוק, תשס"ב. **אישים ומנהיגים דתיים**
118. יעקב צור, "היהדות החרדית בגרמניה בימי שלטון הנאצים", א' מרגליות וי' כוכבי (עורכים), תולדות השואה: גרמניה, ב, ירושלים: יד ושם, תשנ"ח, עמ' 839-911.
119. יהודית תידור-באומל, "תגובות למרד בעולם החרדי", דפים לחקר תקופת השואה, יב (תשנ"ה), עמ' 289-309. **יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה**
120. ישעיהו ילינק, "הרב וייסמנדל ו'תוכנית הרבנים': מזימה אנטי-ציונית?", ילקוט מורשת, נח (תשנ"ד), עמ' 83-92.

Menachem Friedman, "The Haredim and the Holocaust", *The Jerusalem* .121

יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה *Quarterly*, 53 (1990), pp. 86-114

ועיצוב זכרה

.122 נתנאל קצבורג, "חרדים וציונים בהונגריה בצל השואה", שרגאי, ג (תשמ"ט), עמ' 268-278.

.123 שמואל רזניקוביץ, "פועלי אגודת ישראל ו'אגודת ישראל' במחנות העקורים באיטליה, בשנים

1946-1945", דפים לחקר תקופת השואה, 5 (תשמ"ז), עמ' 155-189. אגודת ישראל, פועלי אגודת

ישראל

.124 שרה ניצן, "הפולמוס הפוליטי בעניין 'ילדי-טהרן'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

האוניברסיטה העברית בירושלים, תשמ"ו. הינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים

.125 רבקה ש"ץ, "וידוי על סף המשרפות ואחרית דבר", כיוונים, 23 (תשמ"ד), עמ' 49-63.

מדור שלישי: מדינת ישראל

א. אסון מירון

Tehila Gado and David Fishof, "Spectrum of Response Styles in a Religious- .126
Orthodox Community to Civilian Disasters: The Responses of the Haredi Community
to the Meron Crowd Crash (2021) as a Case Study", *Religions*, 14, 3 (2023) (Online
Publication) אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

.127 Donald Daniel, Evan Avraham Alpert, and Eli Jaffe, "The Crowd Crush at
Mount Meron: Emergency Medical Services Response to a Silent Mass Casualty
Incident", *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 16, 6 (2022), pp. 1-4

ב. ארכיאולוגיה

.128 רונית זילברשץ, "חרדים, ארכיאולוגים וחפירת קברים: מאה שנות מאבק בארץ-ישראל (1863-
1979)", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ח.

129. שוקה דורפמן, מתחת לפני השטח: יחסי הגומלין בין ארכיאולוגיה לפוליטיקה בישראל, אור יהודה: כנרת, זמורה-ביתן דביר, תשע"ה, עמ' 55-131.

130. מיכאל פייגה, "הקהילות המדומיינות של הארכיאולוגיה: על לאומיות, אחרות ופני השטח", תרבות דמוקרטית, 12 (תשס"ט), עמ' 167-205.

131. אלכס וינגרוד, "עצם העניין: על ארכיאולוגיה ואנתרופולוגיה בעידן הפוסט-מודרני", מיכאל פייגה וצבי שילוני (עורכים), קרדום לחפור בו: ארכאולוגיה ולאומיות בארץ ישראל, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ומכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, תשס"ח, עמ' 207-220.

132. מיכאל פייגה, "חזון העצמות השבורות: חרדים מול ארכיאולוגים בעיר דוד", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 56-82. **ירושלים**

Gabriel Barkay, "Politics – Not Religious Law – Rules Ultra-Orthodox Demonstrators", *Biblical Archaeology Review*, 23, 6 (1997), pp. 56-58, 77

ג. יחסי חילונים-חרדים

134. שלמה גוזמן כרמלי, "שתזעזע ארץ הקודש, ב"ה: הפגנות ברחוב כביצוע תרבותי", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 31-59.

135. גל אריאלי, "יסוד משותף של אזרחות (?): תפיסות האזרחות של 'קבוצת הליבה' כלפי שלוש קבוצות מיעוט", דן אבנון (עורך), חינוך אזרחי בישראל, תל אביב: עם עובד, 2013, עמ' 361-402.

136. אליעזר בן-רפאל, "ישראל: מפלורליזם לרב-תרבותיות", סוגיות חברתיות בישראל, 6 (2008), עמ' 94-129.

137. אבישי שטוקהמר, "מדינת ישראל ביובלה ויחסי חרדים-חילונים מנקודת מבט חרדית", אלפיים, 16 (תשס"ח), עמ' 214-237. **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל**

138. אורי דרומי, שבת אחים: יחסי חילוניים-דתיים, עמדות, הצעות, אמנות, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2005.

139. לורה זרמבסקי, היבטים של המתח הדתי-חילוני בישראל, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2005.
- Noah J. Efron, *Real Jews: Secular Versus Ultra-Orthodox and the Struggle for Jewish Identity in Israel*, New York: Basic Books, 2003 .140
141. לורה זרמבסקי, השסע הדתי-חילוני בעיני המנהיגים ומעצבי דעת קהל בישראל, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2002.
142. יעקב כץ, עת לחקור ועת להתבונן: מסה היסטורית על דרכו של בית ישראל מאז צאתו מארצו ועד שובו אליה, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשנ"ט.
143. יוסף דן, "החרדיות המשתררת: תוצר של ישראל החילונית", אלפיים, 15 (תשנ"ח), עמ' 254-234.
144. אשר כהן, "דת ומדינה – חילוניים, דתיים וחרדים", צבי צמרת וחנה יבלונקה (עורכים), העשור הראשון: תש"ח-תשי"ח, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשנ"ח, עמ' 227-243.
145. יוסף לנג, "מכתבי אמת מארץ ישראל יצמחו: מלחמת העיתונות בין חופשיים לחרדים בראשית ימי היישוב", קשר, 24 (1998), עמ' 57-67. **עיתונות, תקופת השלטון העות'מאני**
146. אבישי מרגלית ומשה הלברטל, "ליברליזם והזכות לתרבות", מנחם מאוטנר, אבי שגיא ורונן שמיר (עורכים), רב-תרבותיות במדינה דמוקרטית ויהודית: ספר הזיכרון לאריאל רוזן-צבי, תל אביב: רמות – אוניברסיטת תל אביב, תשנ"ח, עמ' 93-105.
147. ליאור קוצ'ינסקי, "מובחנות אישית וקבוצתית: יחסים ועמדות כלפי קבוצות אחרות בקרב דתיים בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1997.
148. Menachem Friedman, "The Structural Foundation for Religio-Political Accommodation in Israel: Fallacy and Reality", S. Ilan Troen and Noah Lucas (eds.), *Israel: The First Decade of Independence*, Albany: State University of New York Press, 1995, pp. 51-82

149. אהוד שפרינצק, "המקרה המיוחד של האלימות החרדית", אהוד שפרינצק (עורך), בין מחאה חוץ-פרלמנטרית לטרור: אלימות פוליטית בישראל, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1995, עמ' 15-32.
150. נעמי גוטקינד-גולן, "פרשת קולנוע 'היכל' כסימפטום ליחסי דתיים-חילוניים בישראל של שנות ה-80", ישעיהו ליבמן (עורך), לחיות ביחד: יחסי דתיים-חילוניים בחברה הישראלית, ירושלים: כתר, 1990, עמ' 70-87 (גרסה אנגלית: Charles .S. Liebman [ed.], *Religious and Secular: Conflict and Accommodation between Jews in Israel*, Jerusalem: Keter, 1990, pp. 67-90).
151. שמואל היילמן, "היהודים הדתיים והעיתונות הישראלית בעקבות הבהירות של שנת 1988", ישעיהו ליבמן (עורך), לחיות ביחד: יחסי דתיים-חילוניים בחברה הישראלית, ירושלים: כתר, 1990, עמ' 54-69.
152. יוסי שלהב, "העימות בין דתיים לחילוניים – פרק בגיאוגרפיה פוליטית", אופקים בגיאוגרפיה, 9-10 (1984), עמ' 143-156. **ירושלים**

ד. מלחמות ישראל

1. 1947-1949

153. משה ארנוולד, החרדים במלחמת העצמאות, בן-שמן: מודן ומשרד הביטחון, 2016.
154. משה ארנוולד, "לומדים או נלחמים?: סטודנטים, תלמידי ישיבות ותלמידי בית המדרש למורים במלחמת העצמאות", אלון קדיש (עורך), תש"ח ואילך: מחקרים של האסכולה הירושלמית על מלחמה, צבא וחברה, בן-שמן: מודן, 2015, עמ' 290-331.
155. משה ארנוולד, "המפלגות החרדיות במלחמת העצמאות: מבדלנות להשתלבות", מרדכי בר-און ומאיר חזן (עורכים), פוליטיקה במלחמה: קובץ מחקרים על החברה האזרחית במלחמת העצמאות, ירושלים ותל-אביב: יד יצחק בן-צבי והמכון לחקר הציונות וישראל באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ד, עמ' 296-321.

156. משה ארנוולד, "מעורבות רבני ירושלים בענייני ביטחון במלחמת העצמאות", עלי זית וחרב, י (תש"ע), עמ' 251-280.

2. 1967

157. יאיר הלוי, "נגד הזרם: ההתנגדות להתלהבות החרדית בעקבות ששת הימים", אביבה חלמיש ועופר שיף (עורכים), ישראל 1967-1977: המשכיות ומפנה, שדה בוקר: מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, תשע"ז, 221-247.

158. יאיר הלוי, "תגובות הזרם החרדי המרכזי למלחמת ששת הימים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"א.

3. 1973

159. Charles Liebman, "Paradigms Sometimes Fit: The Haredi Response to the Yom Kippur War", Robert Wistrich and David Ohana (eds.), *The Shaping of Israeli Identity: Myth, Memory and Trauma*, London and Portland: Frank Cass, 1995, pp.

171-185 מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות

160. ישעיהו ליבמן, "הצטרפות החרדים לקואליציה הממשלתית לאור תגובתם למלחמת יום הכיפורים", עיונים בתקומת ישראל, 3 (1993), עמ' 380-398. מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות

4. 1991

161. יהודה גודמן ויורם בילו, "בחמש הדקות האלה שמתפללים – מנווטים את הטיל": חרדה, חרדיות וישראליות בדרשות רבנים על מלחמת המפרץ", יוסי יונה ויהודה גודמן (עורכים), מערבולת הזהויות: דיון ביקורתי בדתיות ובחילוניות בישראל, תל אביב: הקבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 165-216.

ה. מערכת המשפט

162. חיים זיכרמן, "משפט אחד יהיה לכם: העימות המשולש של החברה החרדית עם מערכת המשפט הישראלית", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 37-67.

163. שירה לוקסנבורג, לימור מורד ומיכאל קגזנוב, "מבוא: מהיכל התורה להיכל המשפט על יחסי הגומלין שבין המשפט לבין החרדים בישראל", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 9-19.
164. שי שטרן, "הקהילה החרדית ותביעותיה לאוטונומיה בראי המשפט הישראלי", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 299-321. **מדיניות ציבורית**
165. שי שטרן, "כניסה משטר ויציאה: קהילות מגורים במשפט הישראלי", משפט וממשל, יח (תשע"ז), עמ' 1-51. **מדיניות ציבורית**
166. גליה שטופלר, "המיעוט הערבי, המיעוט החרדי והתאוריה הרב תרבותית במדינה יהודית ודמוקרטית", ראיף זריק ואילן סבן (עורכים), משפט, מיעוט וסכסוך לאומי, תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, 2017, עמ' 11-52. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
167. עידו פורת, "זכויות קבוצתיות בישראל – שלושה מבחנים מנחים", מחקרי משפט, ל, 2 (תשע"ו), עמ' 387-431.
168. שי שטרן, "חרדים לקהילה", מחקרי משפט, ל, 2 (תשע"ו), עמ' 509-556.
169. אביעד הכהן, "'מרים יד בתורת משה': על פניית החרדים לערכאות משפט אזרחיות-חילוניות", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 87-126.
170. עמיחי כהן, "הלכה והליך: ניתוח מוסדי של פסיקות בית המשפט העליון ביחס לציבור החרדי", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 127-160.
171. שי שטרן, "הכלה והדרה במרחב הישראלי: הזכות לקניין כמפתח לפתרון סוגיית ההדרה הגיאוגרפית", עיוני משפט, לו (2013), עמ' 95-137. **מדיניות ציבורית**
172. מרטין ססלר, "עמדת פוסקי ההלכה כלפי מערכת המשפט של מדינת ישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע תשס"ט. **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל**

Gad Barzilai, *Communities and Law: Politics and Cultures of Legal Identities*, .173

אמונות, תיאולוגיה Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2003, pp. 209-279

וערכי יסוד, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל, מנהיגות פוליטית ואזרחית

174. נרי הורוביץ, "החרדים ובית המשפט העליון: שבירת כלים בפרספקטיבה היסטורית", כיוונים

חדשים, 5 (תשס"ב), עמ' 22-79.

175. שגית שיפר-גבע, "מקומו של 'משפט דרעי' במרחב הציבורי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ב. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים, ש"ס**

176. ליאורה בילסקי, "אני מאשים": דרעי, משפט פוליטי וזיכרון קולקטיבי", יואב פלד (עורך), ש"ס:

אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 279-321. **ש"ס**

177. תום שגב, 1949 – הישראלים הראשונים, ירושלים: דומינו, 2001, עמ' 188-218, 219-243.

178. דניאל פרידמן, "מינויי שופטים ושאלת מינוים של חרדים לבתי המשפט הממלכתיים", המשפט, ד

(תשנ"ט), עמ' 405-413.

179. אבי שגיא, "על המתחים בין דתיים לחילוניים – בין שיח זכויות לשיח זהות", נחם אילן (עורך), עין

טובה: דו שיח ופולמוס בתרבות ישראל – ספר יובל למלאת עי"ן שנים לטובה אילן, תל אביב: הקיבוץ

המאוחד ונאמני תורה ועבודה, תשנ"ט, עמ' 408-430.

1. משטרה

Dikla Yogev, "Social Capital Transformation and Social Control: What Can We .180

Learn from the Changing Style in Communication Between Religious Communities

and the Police during Covid-19", *Policing and Society*, 32, 6 (2022), pp. 794-815

הקורונה

181. לימור ויצמן-שגיא, "התוקף האמפירי של תיאוריית האיום המוכלל העדכנית: התייחסות שוטרים

לקבוצות מיעוט בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן

תש"ע.

182. אריה רטנר, תרבות החוק – מערכת החוק והמשפט בראי החברה הישראלית, ירושלים:

האוניברסיטה העברית בירושלים, מרכז שאשא למחקרים אסטרטגיים, 2009. **מערכת המשפט**

ז. סטטוס-קוו

Eik Dodtmann, *Die Charedim in Israel im 21. Jahrhundert: Der Status quo* .183

zwischen Staat und Ultraorthodoxie, Berlin: wissenschaft verlag GmbH, 2021

184. ידידיה שטרן, "משבר הזהות של מדינת ישראל", תרבות דמוקרטית, 14 (תשע"ב), עמ' 257-275.

185. אליעזר דון-יחיא, הפוליטיקה של ההסדרה: יישוב סכסוכים בנושאי דת בישראל, ירושלים: מכון

פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1997.

186. מנחם פרידמן, "ואלה תולדות הסטטוס קוו: דת ומדינה בישראל", ורדה פילובסקי (עורכת), המעבר

מיישוב למדינה 1947-1949: רציפות ותמורות, חיפה: אוניברסיטת חיפה, 1990, עמ' 47-81.

187. אליעזר דון-יחיא, "פתרון ה'סטטוס קוו' בתחום יחסי דת ומדינה בישראל", מדינה וממשל, 1, 1

(תשל"א), עמ' 100-113 (גרסה אנגלית: Charles S. Liebman and Eliezer Don-Yehiya,

Religion and Politics in Israel, Bloomington: Indiana University Press, 1984, pp. 31-

41)

ה. עמדות ביחס לחברה החרדית ודימויה בעיני "אחרים"

Yohai Hakak, "'Filmed Not During the Sabbath': The Israeli Haredi Minority

through the Camera's Lens", *Visual Ethnography*, 4, 4 (2015), pp. 33-64 **יחסי הילונים-**

חרדים, מוסיקה, תיאטרון וקולנוע

189. תמר אלאור, "מי מוכן לסחוב על גבו את הסרט הזה?: התבוננות בטריולוגיית הסרטים של רון עופר

ויוחאי חקק על החברה החרדית", סוציולוגיה ישראלית, יג, 1 (תשע"א), עמ' 201-213.

190. לימור אלקלעי, "השתקפות תרבויות משנה בקריקטורה הפוליטית בעיתונות העברית", חיבור לשם

קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ח. **עיתונות**

191. לימור אלקלעי, "ה'אחר' בעיתונות הכתובה: השתקפות החרדים וערביי ישראל בקריקטורה

העברית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ג. **עיתונות**

192. צבי צמרת, "בן-גוריון בשנות המדינה הראשונות: יחסו לציונות הדתית לעומת יחסו לחרדים", נחם

אילן (עורך), עין טובה: דרשיה ופולמוס בתרבות ישראל: ספר יובל למלאת עי"ן שנים לטובה אילן, תל

אביב: הקיבוץ המאוחד ונאמני תורה ועבודה, תשנ"ט, עמ' 349-371. **מנהיגות פוליטית ואזרחית, סקירות**

כלליות ומחקרים השוואתיים

193. נעמי שטרן ושלוש שורץ, "תפיסת קונפליקט עם חרדים, תפיסת ערכיהם הבסיסיים ואנטגוניזם

של לא-חרדים כלפי חרדים", מגמות, לב, 1 (תשמ"ט), עמ' 5-27. **יחסי חילונים-חרדים**

194. נעמי שטרן, "מודל להסברת אנטגוניזם ביןקבוצתי: ניתוח ההתייחסות חילונים, מסורתיים ודתיים

כלפי חרדים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1987. **יחסי**

חילונים-חרדים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

ט. רצה יצחק רבין

195. אורלי צרפתי, "עשור לרצה רבין: 'מה דינו של מסייע לאויב מסיבות אידיאולוגיות' – עיתוני חב"ד

במאבק נגד רבין", קשר, 34 (2006), עמ' 115-130. **עיתונות**

196. חגית מס-צפתי, "רצה רבין בעיניים חרדיות", קשר, 27 (2000), עמ' 88-99. **עיתונות**

י. שירות צבאי והפולמוס סביב גיוס בחורי ישיבות

197. Elisheva Rosman, "Haredim and Conscription to the IDF: Perspectives,

Perceptions, Prospects", Kimmy Caplan and Nissim Leon (eds.), *Contemporary*

Israeli Haredi Society: Profiles, Trends, and Challenges, London and New York:

Routledge, 2024, pp. 90-110

198. Nechumi Malovicki-Yaffe, Yael Itzhaki-Braun, and Shomi Shahar-Rosenblum,

"Enlisting in the Army in the Jewish Ultraorthodox Community and the

- Consequences for Wellbeing", *Frontiers in Psychology*, 14 (2023) (Online Publication) **יחס לצבא, תפיסות ודימויים של הצבא**
199. נעם זוסמן ואברהם זופניק, הורדת גיל הפטור משירות צבאי לגברים חרדים והשפעתה על היצע עבודתם ועל משתני תוצאה נוספים, ירושלים: בנק ישראל, 2021. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים, היבטים מגדריים-גברים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
200. אסף מלחי, פריפריות במדים: מן השוליים לצבא ובחזרה, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2021.
201. אסף מלחי, "צבא השוק ו'הפרדוקס החרדי'", יגיל לוי, ניר גזית, רינת משה ואלונה הרנס (עורכים), הצבא וחברת השוק בישראל, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, תשע"ט, עמ' 125-159.
202. David Ellenson, "The Supreme, Yeshiva Students, and Military Conscription: The Grunis Dessent and the Nature of Israeli Democracy", *Israel Studies*, 23, 3 (2018), pp. 197-207 **מערכת המשפט**
203. Nissim Leon, "The Haredi Scholar-Society and the Military Draft in Israel: Counter-Nationalism and the Imagined Military Symbiosis", Eyal Lewin, Etta Bick, and Dan Naor (eds.), *Comparative Perspectives on Civil Religion, Nationalism, and Political Influence*, Hershey, PA: IGI Global, 2017, pp. 210-225 **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית, יחס לצבא, תפיסות ודימויים של הצבא, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
204. אסף מלחי, צבא התעסוקה לחרדים, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2017. **יחס לצבא, תפיסות ודימויים של הצבא, שירות אזרחי**
205. Yuval Jobani and Nahshon Perez, "Toleration and Illiberal Groups in Context: Israel's Ultra-Orthodox 'Society of Learners'", *Journal of Political Ideologies*, 19, 1 (2014), pp. 78-98 **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
206. Nahshon Perez, "The Limits of Liberal Toleration: The Case of the Ultra-Orthodox in Israel", *Journal of Church and State*, 56, 2 (2014), pp. 223-247 **יחס לצבא, תפיסות ודימויים של צבא**

207. מומי דהן, אבי בן בסט ומרדכי קרמינצ'ר, חרדים לצה"ל: "האחיקם יבאו למלקמה ואתם תשבו פה?", ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2013 (הצעה לסדר, 4).
208. מירית די-נור, "מן הארכיון: התכתבות בין הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג לדוד בן-גוריון בשאלת גיוס בחורי ישיבות בעשור הראשון לקיומה של מדינת ישראל", ישראלים, 4 (2013), 166-157.
209. אסף מלחי, גברים חרדים בשירות צבאי טכנולוגי – השתלבות בוגרי מסלולי שח"ר בשוק העבודה, ירושלים: משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, 2013. **שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
210. ידידיה צ' שטרן וחיים זיכרמן, בין אוהל סירים לאוהלה של תורה: מתווה לגיוס חרדים לצה"ל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2013.
211. אוריאנה אלמסי, יישום חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם (חוק טל), ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, תשע"ב. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
212. מאיר אלרון ויהודה בן-מאיר, גיוס חרדים לצה"ל – חידוש 'חוק טל', תל-אביב: המכון למחקרי ביטחון לאומי, 2012 (מזכר 119). **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
213. המלצות אופרטיביות להרחבת גיוס חרדים, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2012. **שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
214. גלעד מלאך, שוויון בנטל או נטל השוויון?: לקראת ביטול חוק טל וההשלכות של גיוס בני הישיבות לצה"ל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2012. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
215. יוחנן פלסנר, דוח הוועדה לקידום השילוב בשירות והשוויון בנטל, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2012.
216. אתי ליבמן-עפאים, "פמיניזם, גברים וגבריות: קריאת פסקי הדין בעניין גיוס תלמידי הישיבות באמצעות תאוריות של גבריות", המשפט, טז (2011), עמ' 374-343.
217. לשכת מבקר המדינה, שירות חרדים בצה"ל: דו"ח מבקר המדינה לשנת 2011, ירושלים: משרד מבקר המדינה, 2011, עמ' 1627-1659.
218. דפנה ברק-ארז, "גיוס בחורי ישיבות: מפשרה למחלוקת", דבורה הכהן ומשה ליסק (עורכים), צומתי הכרעות ופרשיות מפתח בישראל, שדה בוקר: מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, תש"ע, עמ' 40-13. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

- Zeev Drory, "The NAHAL Haredi: The God-Fearing Battalion of the IDF", .219
Journal of Political and Military Sociology, 37, 2 (2009), pp. 161-194
220. יובל גובני, "פולמוס הגיוס של בני הישיבות: היבטים פילוסופיים ותרבותיים", עיונים בתקומת ישראל, 19 (תשס"ט), עמ' 449-463.
- Nurit Stadler, "Playing with Sacred/Corporeal Identities: Yeshivah Students' Fantasies of Military Participation", *Jewish Social Studies* 13, 2 (2007), pp. 155-178
- יחס לצבא, תפיסות ודימויים של הצבא, תפיסות ודימויים עצמיים**
222. נעמי מי-עמי, גיוס תלמידי ישיבות לצה"ל וחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם ("חוק טל"), ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2007. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
223. דפנה ברק-ארז, "גיוס בחורי הישיבות: בין דילמת השפיטות לדילמת האזרחות", מחקרי משפט, כב, 2 (תשס"ו), עמ' 267-278.
224. זאב דרורי, בין אמונה לצבא: גדוד הנח"ל החרדי, סיכונים וסיכויים, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2005.
225. יוחאי חקק, מאוהלה של תורה למאהל טירונים: מפגש בין מודלים תרבותיים, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2003.
226. עדנה לומסקי-פדר ואייל בן ארי, "מ'עם במדים' ל'מדים שונים לעם': ניהול שונות תרבותית וחברתית בצה"ל", מאג'ד אלהאג' ואורי בן אליעזר (עורכים), בשם הביטחון: סוציולוגיה של שלום ומלחמה בישראל בעידן משתנה, חיפה: אוניברסיטת חיפה ופרדס, תשס"ג, עמ' 255-285.
227. יוסי נחושתן, "א"י) גיוס בחורי ישיבות – סיפורה של ביקורת שיפוטית: בעקבות בג"צ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון", המשפט, ו (תשס"א), עמ' 183-206. **מערכת המשפט**
228. גדעון ספיר, "גיוס בחורי ישיבות לצה"ל: הצעת מתווה לשיקולים הנורמטיביים הרלוונטיים", פלילים, ט (תשס"א), עמ' 217-254. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
229. צבי א' טל, הועדה לגיבוש ההסדר הראוי בנושא גיוס בני ישיבות – בראשותו של השופט צבי א' טל, ירושלים: כנסת ישראל, 2000. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

230. שחר אילן, דחיית הגיוס של בחורי ישיבות – הצעת מדיניות, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1999. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

231. מנחם פרידמן, "על גיוס בחורי הישיבות", יחזקאל כהן (עורך), גיוס כהלכה: על שחרור תלמידי ישיבות מצה"ל, תל אביב: נאמני תורה ועבודה והקיבוץ הדתי, תשנ"ג, עמ' 262-277. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

יא. שירות אזרחי

232. אסף מלחי, אתגרי השירות האזרחי לחרדים: ברכה לבטלה? ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2019.

Asaf Malchi and Guy Ben-Porat, "Home and Away: Volunteering among Ultra-Orthodox Men in Israel", *International Journal of Sociology and Social Policy*, 38, 5-6 (2018), pp. 411-425

234. אסף מלחי, "מתנדבים חרדים בשירות אזרחי בישראל: הון חברתי ומניעים לבחירת מסגרות התנדבות", חקר החברה החרדית, 1 (2014), עמ' 21-41.

235. אסף מלחי, "ואהבת לרעך – אם הוא כמוך: הון חברתי של מתנדבים חרדיים בשירות האזרחי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע תשע"ג.

236. אסף מלחי, מתנדבים חרדים בשירות אזרחי-לאומי, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, תשע"א.

יב. תחבורה ציבורית

237. נעמה טשנר, פערי מחירים בתחבורה הציבורית, ירושלים: מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 2013.

238. אביעד הכהן, "נתגלתה חומרה חדשה!": על הסובלנות וגבולותיה – בין יהדות לדמוקרטיה, בין רשות היחיד לרשות הרבים – תגובה לרחל וזנר", אקדמות, כז (תשע"ב), עמ' 127-144. **היבטים מגדריים-נשים**

239. רחל וזנר, "קווי המהדרין – מבט אחר", אקדמות, כו (תשע"ב), עמ' 107-125. היבטים מגדריים-

נשים

240. נויה רימלט, "המשפט כסוכן של רב תרבותיות: על אוטופיה ומציאות בפרשת ההפרדה

באוטובוסים", משפטים, מב (תשע"ב), עמ' 773-834. היבטים מגדריים-נשים, מערכת המשפט

241. אביעד הכהן, "החמיצו את האוטובוס", עורך הדין, 12 (2011), עמ' 60-83.

242. שרה צוובנר, קווי המהדרין, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2011. היבטים מגדריים-

נשים

243. מדינת ישראל, דו"ח מסכם של הוועדה לבדיקת הסדרי ההסעה בתחבורה ציבורית בקווים

המשמשים את המגזר החרדי, ירושלים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, 2009.

244. אלון הראל, "ההפרדה בין המינים בתחבורה הציבורית", עלי משפט, 3, 1 (תשס"ג), עמ' 71-98.

היבטים מגדריים-נשים, מערכת המשפט

יג. תרחישים עתידיים

245. שוקי פרידמן, ישראל והקהילה החרדית: חומות מתגבהות ועתיד מאתגר, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2021.

246. יבגניה ביסטרוב וארנון סופר, ישראל – דמוגרפיה: 2010-2030 בדרך למדינה דתית, חיפה: קתדרת חייקין לגאואסטרטגיה, אוניברסיטת חיפה, 2010.

247. Aharon Rose, "The Haredim: A Defense", *Azure*, 25 (2006), pp. 29-61.

248. שלמה חסון, יחסי דת, חברה ומדינה: תסריטים לישראל, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2002. יחסי חילונים-חרדים

249. שלמה חסון, חרדים וחילונים בירושלים בעתיד: תסריטים ואסטרטגיות, ירושלים: מכון

פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1999. יחסי חילונים-חרדים, ירושלים

250. מיכאל קרן וגד ברזילי, השתלבות קבוצות "פריפריה" בחברה ובפוליטיקה בעידן שלום: החרדים בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשנ"ח (נייר עמדה 9).

מדור רביעי: אורח חיים, פסיקה הלכתית ותפיסות עולם

א. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

Menachem Keren-Kratz, "Post-Truth Politics and Invented Traditions: The Case of the Haredi Society in Israel", *Jewish Political Studies Review*, 31, 3-4 (2021), pp. 44-60

252. אהרן איתן, חרדיות ישראלית: אידיאולוגיה, ריאליה, זכויות אדם, ירושלים: מוסד ביאליק, תש"פ.

אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

253. עמיחי רדזינר, "גט בהשגחת הבר"ץ: 'ענייני נישואין וגירושין' בבתי דין חרדיים פרטיים", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן, תשע"ט, עמ' 69-105.

254. רון ש' קליינמן, "הלכה והשקפה: יחסי גומלין מאפייני פסיקות של דיינים חרדים במדינת ישראל בסכסוכים ממוניים", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 107-166.

255. יוסף יצחק ליפשיץ, "תמורות במעמד ההלכה ובפסיקתה בעולם החרדי", אקדמות, כז (תשע"ב), עמ' 21-30.

256. יקיר אנגלנדר, "השפעות חילוניות על ההגות החרדית – הגותו של הרב אביגדור מילר כמקרה מבחן", דעת, 71 (תשע"א), עמ' 133-165.

257. איריס בראון (הויזמן), "בין רבנות לחסידות – הלכה וקבלה בכתביהם של שני אדמו"רים-פוסקים מבית צאנז", ידידיה שטרן ושוקי פרידמן (עורכים), רבנות: האתגר, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה ועם עובד, תשע"א, ב, עמ' 871-934. חסידות וחסידים בישראל-כללי

258. שלמה טיקוצ'ינסקי, "עדיין עומדים אנו תחת ההר": על 'חוויה דתית' אצל החרדים", אקדמות, כה (תש"ע) עמ' 57-65.

259. חיים וקסמן, "חוק הברזל" של החומרה וחרדיות האורתודוקסיה", מאיר ליטבק ואורה לימור (עורכים), קנאות דתית, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"ז, עמ' 181-198.

260. בנימין בראון, "קשת התגובות האורתודוקסיות: אשכנזים וספרדים", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 41-123.
261. בנימין בראון, "קדושת ארץ ישראל בראי פולמוס השמיטה", אביעזר רביצקי (עורך), ארץ ישראל בהגות היהודית במאה העשרים, ירושלים: מכון בן-צבי, תשס"ה, עמ' 71-103. **אברהם ישעיהו קרליץ**
262. בנימין בראון, "שובה של האמונה התמימה: תפיסת האמונה החרדית וצמיחתה במאה ה-19", משה הלברטל, דוד קורצוויל ואבי שגיא (עורכים), על האמונה – עיונים במושג האמונה ובתולדותיו במסורת היהודית, ירושלים: כתר, תשס"ה, עמ' 412-430. **אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד**
263. חיים וקסמן, "הסוציולוגיה של הפסיקה – דוגמה מיהדות ארה"ב", אליעזר דון-יחיא (עורך), בין מסורת לחידוש: מחקרים ביהדות ציונות ומדינת ישראל – ספר זיכרון ליהושע קניאל. רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ה, עמ' 513-528.
264. אשר כהן, "היתר הלכתי בסבך עימות אידאולוגי – פולמוס השמיטה תשס"א בראי פולמוס השמיטה בראשית ההתיישבות היהודית", אליעזר דון-יחיא (עורך), בין מסורת לחידוש: מחקרים ביהדות ציונות ומדינת ישראל – ספר זיכרון ליהושע קניאל, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ה, עמ' 529-545.
- תקופת השלטון העות'מאני**
265. אריה לזר, שלמה קרביץ ופרי קדם פרידריך, "המוטיבציה להתנהגות דתית בקרב יהודים בעלי זהויות דתיות שונות", מגמות, מג, 2 (תשס"ד), עמ' 287-306.
266. מנחם פרידמן, "מסורת שאבדה: כיצד ניצחה האות הכתובה את המסורת החיה – עיון בפולמוס השיעורים", עמיחי ברהולץ (עורך), מסע אל ההלכה: עיונים בין-תחומיים בעולם החוק היהודי, תל-אביב: משכל, 2003, עמ' 196-219.
267. בנימין בראון, "החמרה – חמישה טיפוסים מן העת החדשה", דיני ישראל, כ-כא (תש"ס-תשס"א), עמ' 123-237.
268. מנחם פרידמן, "מרא דאתרא – ממנהיג לפקיד: סקירה היסטורית-סוציולוגית", חנה עמית (עורכת), אחריו: על מנהיגות ומנהיגים, תל-אביב: משרד הביטחון, תש"ס, עמ' 85-94.
269. Haym Soloveitchik, "Rupture and Reconstruction: The Transformation of Contemporary Orthodoxy", *Tradition*, 28, 4 (1994), pp. 64-131. Roberta (נדפס שנית: Contemporary Orthodoxy)

- Rosenberg Farber and Chaim I. Waxman [eds.], *Jews in America: A Contemporary Reader* [Hanover and London: Brandeis University Press, 1999], pp. 320-377
- ראשונה ותמציתית: Martin E. Marty and R. Scott Appleby [eds.], *Accounting for Fundamentalisms: The Dynamic Character of Movements* [Chicago and London: (University of Chicago Press, 1994), pp. 197-235
- Menachem Friedman, "The Lost 'Kiddush' Cup: Changes in Ashkenazic Haredi Culture: A Tradition in Crisis", Jack Wertheimer (ed.), *The Uses of Tradition: Jewish Continuity in the Modern Era*, New York and Jerusalem: The Jewish Theological Seminary of America, 1992, pp. 175-187
271. מנחם פרידמן, "מודל השוק וההקצנה הדתית", מנחם כהנא (עורך), בחבלי מסורת ותמורה: אסופת מאמרים לזכרו של אריה לנג, רחובות: כיוונים, תש"ן, עמ' 91-211 (גרסה אנגלית: Lawrence J. Silberstein [ed.], *Jewish Fundamentalism in Comparative Perspective: Religion, Ideology, and the Crisis of Modernity*, New York and London: New York University Press, pp. 192-216
- Menachem Friedman, "Life Tradition and Book Tradition in the Development of Ultraorthodox Judaism", Harvey E. Goldberg (ed.), *Judaism Viewed from Within and From Without: Anthropological Studies*, Albany: State University of New York Press, 1987, pp. 235-256
- Charles S. Liebman, "Extremism as a Religious Norm", *Journal for the Scientific Study of Religion*, 22, 1 (1983), pp. 75-87

ב. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

- Benjamin Brown, "The Fundamental Components of Haredi Ideology (Haskafah)", Kimmy Caplan and Nissim Leon (eds.), *Contemporary Israeli Haredi*

Society: Profiles, Trends, and Challenges, London and New York: Routledge, 2024,

pp. 32-67 אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, דעת תורה, עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים

275. שלמה בלאק, "פערים בציפיות השילוב האקולטורטיבי בין האדם לקבוצותיו: המקרה של חרדים

בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2020.

276. Moshe Sharabi and Avi Kay, "The Relative Centrality of Life Domains among

Secular, Traditionalist and Ultra-Orthodox Jews in Israel", *Community, Work and*

Family, 24, 1 (2019), pp. 60-76 היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

277. מיכאלה ניות, "עת צרה היא ליענקב': התיאולוגיה הפוליטית החרדית והבנייתה כריבונות שכנגד",

עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ח. יחס ללאומיות יהודית,

לציונות ולתנועה הציונית

278. אהוד (אודי) שפיגל, "לגופם של השקפות והלכי רוח': החברה החרדית בתור 'קהילת פרשנות'",

סוגיות חברתיות בישראל, 16 (תשע"ג), עמ' 7-40.

279. בנימין בראון, "רצון אמיתי או יצר רע: תפיסת החירות של שני הוגים חרדיים", הגות בחינוך

היהודי, א (תשנ"ט), עמ' 97-125.

280. בנימין בראון, "אמונה בראש ואמונה בסוף: קוים לתפיסת האמונה של שלושה הוגים חרדיים במאה

ה-20", אקדמות, ד (תשנ"ח), עמ' 31-67.

ג. דעת תורה

281. Benjamin Brown, "Jewish Political Theology: The Doctrine of Da'at Torah as a

Case Study", *Harvard Theological Review*, 107, 3 (2014), pp. 255-289

282. בנימין בראון, לקראת דמוקרטיזציה במנהיגות החרדית?: דוקטרינת דעת תורה במפנה המאות

העשרים והעשרים ואחת, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשע"א (מחקר מדיניות 89). מנהיגות

פוליטית ואזרחית, תופעת ה'גדולים'

283. בנימין בראון, "דוקטרינת 'דעת תורה': שלושה שלבים", יהודיע עמיר (עורך), דרך הרוח: ספר היובל לאליעזר שביד (= מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, יח-יט), ירושלים: האוניברסיטה העברית בירושלים ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ה, חלק ב, עמ' 537-601.
284. בנימין בראון, "להשכיל את רצון ה' מן המציאות" – הפולמוס על מקומה של ההיסטוריה בקביעת דרכה של היהדות", אבי שגיא ודב שוורץ (עורכים), מאה שנות ציונות דתית, ג: היבטים רעיוניים, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ג, עמ' 77-105.
285. יגאל משעול, "דעת תורה: סמכות דתית ביהדות החרדית – היבטים פוליטיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1998. מנהיגות פוליטית ואזרחית, תופעת ה'גדולים'.
286. בנימין בראון, "דעת תורה ואמונת חכמים בהגות החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ז. תופעת ה'גדולים'.
287. יעקב כ"ץ, "דעת תורה – הסמכות הבלתי מסויגת שטוענים לה בעלי ההלכה", זאב ספראי ואבי שגיא (עורכים), בין סמכות לאוטונומיה במסורת ישראל, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1997, עמ' 95-105 (גרסה אנגלית: *Jewish History*, 11, 1 [1997], pp. 41-51).
288. לורנס קפלן, "דעת תורה – תפישה מודרנית של הסמכות הרבנית", ספראי ושגיא (עורכים), בין סמכות לאוטונומיה במסורת ישראל, עמ' 105-146 (גרסה אנגלית: Moshe Sokol [ed.], *Rabbinic Authority and Personal Autonomy*, Northvale and London: Jason Aronson, 1992, pp. 1-60).
289. גרשון בקון, "דעת תורה וחבלי משיח: לשאלת האידיאולוגיה של 'אגודת ישראל' בפולין", תרביץ, נב, ג (תשמ"ג), עמ' 497-509.

ד. יחס לאחר

290. Liat Kulik, "Internalized Homophobia and Distress among Participants in Support Groups for Homosexuals: Secular versus Ultra-Orthodox Participants", *Jewish Journal of Sociology*, 55 (2013), pp. 158-179

291. ורד אלימלך, "היחס לאחר בחברה החרדית: תמונת מצב על פי הקולנוע החרדי", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 116-136. **מוסיקה, תיאטרון וקולנוע**

292. אביעד הכהן, "נישט פון אונזערע" ('לא משלנו'): אפליה עדתית בחברה החרדית וייצוגן של קבוצות אוכלוסייה מוחלשות מקרבה", מעשי משפט, 3 (2010), עמ' 123-144. **חרדיות מזרחית-היבטים**

חברתיים ותרבותיים

293. יצחק קנדל, "יחסה ועמדותיה של החברה החרדית במדינת ישראל כלפי הילד החרדי", מורשת ישראל, 5 (תשס"ח), עמ' 177-186 (נדפס שוב: משה רחימי (עורך), וחי אחיך עמך: היחס לאנשים בעלי צרכים ייחודיים ושילובם בחברה, אלקנה ורחובות: מכללת אורות ישראל, תשע"א, עמ' 195-204).

המרחב הטיפולי, חינוך-צרכים מיוחדים

294. Gerald Cromer, "Withdrawal and Conquest: Two Aspects of the Haredi Response to Modernity", Laurence J. Silberstein (ed.), *Jewish Fundamentalism in Comparative Perspective: Religion, Ideology, and the Crisis of Modernity*, New York and London: New York University Press, 1993, pp. 164-180

ה. יחס לחילון, לחילונים ולחילוניות

295. לאה כרמי, "יחסה של העיתונות החרדית הרשמית לחילונים ולחילוניות בתקופת המדינה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ג. **עיתונות**

296. אביעזר רביצקי, הירות על הלוחות: קולות אחרים של המחשבה הדתית, תל-אביב תשנ"ט, עמ' 222-258.

297. תמר אלאור, "תינוקות שנשבו": תפיסת החילוניות בקהילה החרדית", מגמות, 34, 1 (תשנ"ב-1991), עמ' 104-121.

298. מנחם קליין, "על יחסם של חוגים הלכתיים רדיקליים ביהדות ובאסלאם כלפי החילוני והגוי", יעקב אריאל, מתי שטיינברג ומנחם קליין (עורכים), הלכה למעשה: זרמים פונדמנטליסטים לנוכח בעיות אזורנו

(= פרסומי מדיניות 32), ירושלים: מכון דיוויוס, 1989, עמ' 43-66. סקירות כלליות ומחקרים

השוואתיים

1. יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית

Menachem Keren-Kratz, "Satmar and Neturei Karta: Jews Against Zionism", 299

Modern Judaism, 43, 1 (2023), pp. 52-76 נטורי קרתא

300. קימי קפלן, "מנהיגים חרדים קנאים וההיבדלות מהמפעל הציוני: בין אידאולוגיה לאתגרי

המציאות", עיונים 36 (תשפ"ב), עמ' 199-227. העדה החרדית, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית

בישראל

301. נסים ליאון, המצנפת והדגל: לאומיות-שכנגד בחרדיות המזרחית, בני-ברק: הקיבוץ המאוחד ומכון

ון ליר בירושלים, תשע"ו. חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים

302. מוטי ענברי, "אקטיוויזם משיחי בפועלו ובהגותו של הרב חיים אלעזר שפירא ממונקאטש בין שתי

מלחמות עולם", קתדרה, 149 (תשע"ד), עמ' 77-104. העדה החרדית

303. יצחק קראוס, "התגובות התיאולוגיות על הצהרת בלפור", בר-אילן ספר השנה, כח-כט (תשס"א),

עמ' 81-105. יחס ללאומיות היהודית, לציונות ולתנועה הציונית, תקופת המנדט הבריטי

304. דליה לוי, "יחסה של היהדות החרדית אל הציונות מהצהרת בלפור עד קום המדינה", חיבור לשם

קבלת התואר דוקטור בפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, תשנ"ט. תקופת המנדט הבריטי

305. שלום רצבי, "אנטי-ציונות ומתח משיחי בהגותו של רב שלום דובער", הציונות, כ (תשנ"ו), עמ'

77-102. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

306. אהוד לוז, "גבולות הסובלנות – על בעיית השותפות בין 'חרדים' ל'חופשיים' בתקופת 'חיבת ציון'

(1895-1882)", שמואל אלמוג, יהודה ריינהרץ ואניטה שפירא (עורכים), ציונות ודת, ירושלים: מרכז

זלמן שזר, תשנ"ד, עמ' 55-67 (גרסה אנגלית: Shmuel Almog, Jehuda Reinharz, and Anita

Shapira [eds.], *Zionism and Religion*, Hanover and London: Brandeis University

(Press, 1998, pp. 44-55). תקופת השלטון העות'מאני

307. אריה נאור, "ריבונות מדינת ישראל במחשבה היהודית-אורתודוקסית", פוליטיקה, 2 (1998), עמ' 96-71.

308. אביעזר רביצקי, "מונקטש וירושלים: הפלג החרדי הרדיקלי ושאלת ארץ ישראל", שמואל אלמוג, יהודה ריינהרץ ואניטה שפירא (עורכים), ציונות ודת, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשנ"ד, עמ' 81-108 (גרסה אנגלית: Shmuel Almog, Jehuda Reinharz, and Anita Shapira [eds.], *Zionism and Religion*, Hanover and London: Brandeis University Press, 1998, pp. 67-90). **אמונות**.

תיאולוגיה וערכי יסוד, העדה החרדית

309. אביעזר רביצקי, הקץ המגולה ומדינת היהודים: משיחיות, ציונות ורדיקליזם דתי בישראל, תל-אביב: עם עובד, תשנ"ג, עמ' 60-111 (גרסה אנגלית: Aviezer Ravitzky, *Messianism, Zionism, and Jewish Religious Radicalism*, Chicago and London: University of Chicago Press, 1996, pp. 40-79) **העדה החרדית**.

310. יוסף שלמון, דת וציונות: עימותים ראשונים, ירושלים: הספריה הציונית, תש"ן (גרסה אנגלית: *Religion and Zionism: First Encounters*, Jerusalem: Magnes, 2002).

311. יוסף גולדשטיין, "המאבק בין חרדים לחילוניים על דמותה של התנועה הציונית, 1882-1922", יהדות זמננו, 2 (תשמ"ה), עמ' 237-261. **יחסי חילונים-חרדים, תקופת השלטון העות'מאני**

312. אהוד לוז, מקבילים נפגשים: דת ולאומיות בתנועה הציונית במזרח-אירופה בראשיתה (1882-1904), תל-אביב: עם עובד, תשמ"ה.

313. יוסף שלמון, "המאבק על דעת הקהל החרדית במזרח-אירופה ביחס לתנועה הלאומית בשנים 1894-1896", עמנואל אטקס ויוסף שלמון (עורכים), פרקים בתולדות החברה היהודית בימי-הביניים ובעת החדשה מוקדשים לפרופסור יעקב כ"ץ במלאת לו שבעים וחמש שנה על-ידי תלמידיו וחבריו, ירושלים: מאגנס, תש"ם, עמ' של-שסט. **תקופת השלטון העות'מאני**

314. יוסף שלמון, "העימות בין החרדים למשכילים בתנועת חיבת-ציון בשנות ה-80", הציונות, ה (תשל"ח), עמ' 43-78. **תקופת השלטון העות'מאני**

315. יוסף שלמון, "עמדתה של החברה החסידית ברוסיה-פולין לציונות בשנים 1898-1900", אשל באר שבע, א (תשל"ו), עמ' 377-439. **תקופת השלטון העות'מאני**

ז. יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל

Menachem Keren-Kratz, "From Integration to Segregation – Israel's Haredi

Society in the Late 1970s", *Israel Studies*, 32, 2 (2023), pp. 76-99

השוואתיים

317. אביעד הכהן, "דברי הרב, דברי הרעבע ודברי הריבון – דברי מי שומעים?": על 'נאמנות כפולה' וניגוד עניינים של משרתי ציבור חרדים ושומרי מצוות", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 169-223.

318. בנימין בראון, חרדים מ"שלטון העם": ביקורת חרדית על הדמוקרטיה הישראלית, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשע"ג.

319. יאיר אורון, "זהויות ישראליות: יהודים וערבים מול המראה והאחר", החינוך וסביבו, לב (2010), עמ' 267-276. יחס לחברה הערבית ולערבים

320. אפרים יער ויסמין אלקלעי, אמון במוסדות וגאווה בהישגיה של ישראל בעשור הראשון של שנות האלפיים, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2010.

321. ברוך קימרלינג, מהגרים, מתיישבים, ילידים: המדינה והחברה בישראל – בין ריבוי תרבויות למלחמת תרבות, תל-אביב: עם עובד, תשס"ד, עמ' 237-282.

322. נחשון פרז, "השפעת הדת היהודית על עמדות כלפי דמוקרטיה: נתונים אמפיריים והיבטים תיאורטיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2001.

323. מנחם פרידמן, "התמודדות החוגים הדתיים עם הקמת המדינה כביטוי מובהק של ה'חזרה להיסטוריה'", שמואל נ' איזנשטדט ומשה ליסק (עורכים), הציונות והחזרה להיסטוריה: הערכה מחדש, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשנ"ט, עמ' 447-464. יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית

324. אביעזר רביצקי, הקץ המגולה ומדינת היהודים: משיחיות, ציונות ורדיקליזם דתי במדינת ישראל, תל-אביב: עם עובד, תשנ"ג, עמ' 201-249 (גרסה אנגלית: Aviezer Ravitzky, *Messianism*,

Zionism, and Jewish Religious Radicalism, Chicago and London: University of

יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית (Chicago Press, 1996, pp. 145-180).

325. רות לביא, "יחס היהדות החרדית למדינת ישראל ערב הקמתה ובשנותיה הראשונות", עבודה לשם

קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 1992.

326. מנחם פרידמן, "מדינת ישראל כדילמה דתית", אלפיים, 3 (1990), עמ' 24-68.

ה. יחס לצבא, תפיסות ודימויים של הצבא

327. אודי שפיגל, "החרדים, 'העם' ו'צבא העם': השיחה על 'גיוס חרדים לצבא' כביטוי למאבק על שימור

הזהות הקולקטיבית בישראל", פוליטיקה, 16 (2007), עמ' 67-91.

328. נורית שטדלר, "הצבא בעיני החרדים: חלום, פנטזיה ויצר הרע", סוציולוגיה ישראלית, ו, 1

(תשס"ד), עמ' 69-91.

Nurit Stadler and Eyal Ben-Ari, "Other-Worldly Soldiers?: Ultra-Orthodox

Views of Military Service in Contemporary Israel", *Israel Affairs*, 9, 4 (2003), pp. 17-

49

ט. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

330. טל כהן, "השתקפות השואה וזכרה בעיתונם של נטורי קרתא 'החומה' בין השנים 1945-1961",

עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, תשפ"א. נטורי קרתא, עיצוב זיכרון עבר

ונרטיבים, עיתונות

331. מיכל שאול, "לבנות חורבה: הקמת משפחות חרדיות אחרי השואה", ילקוט מורשת, 101

(תשפ"א), עמ' 277-301 (גרסה אנגלית: *Moreshet*, 18 [2021], pp. 365-398).

332. Michal Shaul, "Memory as a Mobilizing Force: The Restoration of the Haredi

World in Israel After the Holocaust", *Israel Studies*, 26, 1 (2021), pp. 102-126

333. יעקב לופו, ועד ההצלה החרדי, 1945-1955: בין אירופה ומרוקו לארצות הברית, ירושלים:

כרמל, תשע"ט.

334. Michal Shaul, "Israeli Ultra-Orthodoxy and the Holocaust: Global, Local, and Domestic Dimensions of Memory", Jacob S. Eder, Philip Gassert, and Alan E. Steinweis (eds.), *Holocaust Memory in a Globalizing World*, Gottingen: Wallstein Verlag, 2017, pp. 111-124
335. מיכל שאול, "מקלט או סכנה?: ישראל בעיני ניצולים חרדים", דליה עופר (עורכת), ישראל בעיני ניצולי השואה ושוורדיה, ירושלים: יד ושם, תשע"ה, עמ' 149-182.
336. מיכל שאול, פאר תחת אפר: החברה החרדית בישראל בצל השואה, 1945-1961, ירושלים: יד יצחק בן-צבי ויד ושם, תשע"ד (גרסה אנגלית): *Holocaust Memory in Ultraorthodox Society in Israel*, Bloomington: Indiana University Press, 2020. **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**
337. חביבה עברי, "השואה בספרות החרדית – ניתוח תכני וביבליומטרי תש"א-תשע"ב (1941-2012)", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ד.
338. מיכל שאול, "גלגולו של ניגון 'אני מאמין' – המנום של מקדשי השם", דפים לחקר השואה, כו (תשע"ג), עמ' 109-133. **מוסיקה, תיאטרון וקולנוע**
339. משה שניר, "השואה היא המשך ההיסטוריה הקדושה של עם ישראל", משה שניר (עורך) בראשית הייתה השואה: הגות יהודית מתמודדת עם משמעות הקיום היהודי לאחר השואה, ירושלים: מאגנס, תשע"ג, עמ' 37-93.
340. Michal Shaul, "Holocaust Memory in Ultra-Orthodox Society in Israel: Is it a 'Counter-Memory'?", *Journal of Israeli History*, 32, 2 (2013), pp. 219-241
341. מיכל שאול, "דור יתום מחפש אמא: מורשת שרה שנירר' ככלי לשיקום החברה החרדית אחרי השואה", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 31-54 (גרסה אנגלית): *Jewish Culture and Society*, 21, 4 [2020], pp. 342-358. **בית יעקב, עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים, שרה שנירר**
342. מיכל שאול, "פסיה שרשבסקי: ניצולת שואה חרדית אשר פרצה את גבולות המגדר והמגזר", ישראל, 18-19 (תשע"א) עמ' 131-155. **היבטים מגדריים-נשים**

343. מיכל שאול, "שיקום החברה החרדית בישראל בצל השואה: להתחיל מישן", עיונים בתקומת ישראל, 20 (תש"ע), עמ' 360-395.
344. אורי קלט, "בעלזא לאחר השואה: בנייתה מחדש של חסידות בעלזא לאחר השואה (1944-1957)", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ט. **אהרן רוקח**
345. מיכל שאול, "פאר תחת אפר": ניצולי השואה, זיכרונה וההתמודדות עם השלכותיה – פרק מרכזי בשיקום החברה החרדית האשכנזית ב'ישוב' ובמדינת ישראל, 1961-1945, חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ט. **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**
346. אריה אדרעי, "כיצד זוכרים? זיכרון השואה בחברה הדתית ובחברה החילונית", תרבות דמוקרטית, 11 (תשס"ח), עמ' 7-50. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**
347. שלמה טיקוצ'ינסקי, "שכחו החיים וזכרו המוות: הרב חיים זייצ'יק ולקחי השואה ברוח תנועת נובהרדוק", אסף ידידיה, נתן כהן ואסתר פרבשטיין (עורכים), זיכרון בספר: קורות השואה במבואות לספרות הרבנית, ירושלים: ראובן מס, תשס"ח, עמ' 116-140. **ישיבות המוסר והמוסר בישיבות, ליטאים**
348. מיכל שאול, "ניצולי שואה חרדים מתמודדים עם הצלתם: עיון במבואות לספרות רבנית", דפים לחקר השואה, כב (תשס"ח), עמ' 265-298 (גרסה נוספת: אסף ידידיה, נתן כהן ואסתר פרבשטיין [עורכים], זיכרון בספר: קורות השואה במבואות לספרות הרבנית, ירושלים: ראובן מס, תשס"ח, עמ' 62-38).
349. מיכל אבירי, "חורבן יהדות אירופה' או 'השואה'?: זיכרון, היסטוריה וחינוך בהוראת השואה במסגרות לימודים תיכוניות ואקדמיות חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ז. **חינוך בנות ונערות**
350. מיכל שאול, "עדויותיהם של ניצולי שואה חרדיים בין 'זיכרון ציבורי' ובין 'זיכרון פרטי'", יד ושם – קובץ מחקרים, לה, 2 (תשס"ז), עמ' 123-158 (גרסה אנגלית: *Yad Vashem Studies*, 35, 2, pp. 143-185 [2007]).
351. Gershon Greenberg, "Between Holocaust and Redemption: Silence, Cognition, and Eclipse", Steven T. Katz (ed.), *The Impact of the Holocaust on Jewish Theology*, New York: New York University Press, 2005, pp. 110-132. **אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד**

352. מנחם פרידמן, "על מה עשה ה' ככה?": התמודדות החרדים עם השואה", דן מכמן (עורך), השואה בהיסטוריה יהודית: היסטוריוגרפיה, תודעה ופרשנות, ירושלים: יד ושם, תשס"ה, עמ' 579-609. **עיצוב**

זיכרון עבר ונרטיבים

353. קימי קפלן, "מקומה של השואה בדת העממית החרדית בישראל", דן מכמן (עורך), השואה בהיסטוריה יהודית: היסטוריוגרפיה, תודעה ופרשנות, ירושלים: יד ושם, תשס"ה, עמ' 609-637 (גרסה אנגלית: *Modern Judaism*, 22, 2 [2002], pp. 142-169) **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**

354. גליה גלזנר-חלד ודן בר-און, "אליעזר גרינבוים: הבניית סיפורו של קאפו במסגרת זיכרון השואה הקולקטיבי בישראל", אלפיים, 27 (2004), עמ' 111-147 (המאמר כולל התייחסויות לדימויו של גרינבוים בקרב החרדים וליחסו לחרדים). **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**

355. שמריהו בן פזי, "דמותה של גרמניה בהיסטוריוגרפיה ובעיתונות החרדית", משה צימרמן (עורך), גרמניה וארץ ישראל: מפגש תרבויות, ירושלים: מאגנס, תשס"ד, עמ' 169-188. **עיצוב זיכרון עבר**

ונרטיבים, עיתונות

356. ענת צפתי, "העיתונות החרדית והשואה: היחס לשואה והשימוש בה בעיתונות 'המודיע' ו'יתד נאמן' בשנים 1985-1988", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, תשס"ד. **עיתונות**

357. עדה קליין, "השואה בעיתונות החרדית: יחסה של העיתונות החרדית לשואה כאבן בוחן למאבק על עיצוב העבר", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ד. **עיתונות**

358. מיכל זמר-שאול, "השואה בין 'זיכרון ציבורי' לבין 'זיכרון פרטי' בחברה החרדית בישראל: עיון בעדויותיהם של ניצולים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג. 359. חיים שלם, "יחסה של אגודת ישראל למרד גטו וארשה בעשור השנים לאחר הקמת המדינה",

ילקוט מורשת, 75 (תשס"ג), עמ' 201-210. **אגודת ישראל, עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**

360. Ruth Ebenstein, "Remembered Through Rejection: Yom HaShoah in the Ashkenazi Haredi Daily Press, 1950-2000", *Israel Studies*, 8, 3 (2003), pp. 141-168

עיתונות

361. עקיבא צימרמן, "השואה ב'קול ישראל' (ביטאון אגודת ישראל) בשנת 1942", דינה פורת ומרדכי נאור (עורכים), העיתונות היהודית בארץ-ישראל לנוכח השואה 1939-1945, תל אביב: משרד הביטחון, תשס"ב, עמ' 227-235.
362. אורלי צרפתי, "גבורת הגוף מול גבורת הנפש: 'יום הזיכרון לשואה ולגבורה' בעיתונות החרדית", ראה, 5 (2001), עמ' 52-67. **עיתונות**
363. קימי קפלן, "האמנם 'נצברו הרבה שקרים בספרי התולדות'? השואה בהיסטוריוגרפיה ובתודעה ההיסטורית החרדית האשכנזית בישראל", יד ושם – קובץ מחקרים, כט (תשס"א), עמ' 249-293 (גרסה אנגלית: *Yad Vashem Studies*, 29 [2001], pp. 321-377). **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**
364. קימי קפלן, "החברה החרדית בישראל ויחסה לשואה – קריאה מחדש", אלפיים, 17 (תשנ"ט), עמ' 176-208.
365. עמוס גולדברג, "השואה בעיתונות החרדית – בין זיכרון להדחקה", יהדות זמננו, 11-12 (תשנ"ח), עמ' 155-207. **עיתונות**
366. חיים ניראל, חרדים מול שואה: האשמות החרדים כלפי הציונות באחריות לשואה, ירושלים: כרמל, תשנ"ז. **עיתונות**
367. אליעזר שביד, "נס ההצלה של הרבי מבעלז: ההתמודדות התיאולוגית של מנהיגי חסידות בעלז עם השואה בהתארעותה", מחקרי ירושלים במחשבת ישראל יג (ספר זיכרון לרבקה ש"ץ-אופנהיימר, כרך ב), תשנ"ו, עמ' 587-611.
368. דינה פורת, "'שותפיו של עמלק' – האשמות החרדים בארץ בשנות ה-80 כלפי הציונות בתקופת השואה", הציונות, יט (תשנ"ה), עמ' 295-325 (גרסה אנגלית: *Journal of Contemporary History*, 27, 4 [1992], pp. 695-735). **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**
369. אליעזר שביד, בין חורבן לישועה: תגובות של הגות חרדית לשואה בזמנה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1994. **אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד**
370. יצחק הרמן, "תגובתה התיאולוגית של הגישה החרדית-ליטאית לשואה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ד. **אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד**

- Judith Tydor Baumel and Jacob J. Schacter, "The Ninety-three Bais Yaakov .371
Girls of Cracow: History or Typology?", Jacob J. Schacter (ed.), *Reverence, Righteousness, and Rahamanut: Essays in Memory of Rabbi Dr. Leo Jung*, Northvale
[eds.], *The Historiography of the Holocaust Period*, Jerusalem: Yad Vashem, 1988, pp. 93-131
and London: Jason Aronson, 1992, pp. 93-131
372. יפה אליאך, "תגובה לאסון השואה במסגרת יהודית מסורתית", ישראל גוטמן וגדעון גרייף
(עורכים), השואה בהיסטוריוגרפיה: הרצאות ודיונים בכינוס הבין-לאומי החמישי של חוקרי השואה,
ירושלים: יד ושם, תשמ"ז, עמ' 605-591 (גרסה אנגלית: Yisrael Gutman and Gideon Greif
[eds.], *The Historiography of the Holocaust Period*, Jerusalem: Yad Vashem, 1988,
pp. 719-737).
373. מאיר סומפולניסקי, "המוסדות היהודיים בעולם וביישוב בראי ההיסטוריוגרפיה של היהודים
החרדים על השואה", ישראל גוטמן וגדעון גרייף (עורכים), השואה בהיסטוריוגרפיה: הרצאות ודיונים
בכינוס הבין-לאומי החמישי של חוקרי השואה, ירושלים: יד ושם, תשמ"ז, עמ' 605-591 עמ' 517-497
(גרסה אנגלית: Yisrael Gutman and Gideon Greif [eds.], *The Historiography of the
Holocaust Period*, Jerusalem: Yad Vashem, 1988, pp. 609-631). יחס לשואה, התמודדות
עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה, ספרות פופולרית, עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים
374. מנדל פייקאז', "הרבנית מסטרופקוב על הבטחת הרבי מבלז ושתי השקפות סותרות על לקח
הגזירות", כיוונים, 24 (תשמ"ד), עמ' 74-59 (נדפס שוב בספרו חסידות פולין: מגמות רעיוניות בין שתי
המלחמות ובגזרות ת"ש-תש"ה [השואה]), ירושלים: מוסד ביאליק, תש"ן, עמ' 424-412). אהרן רוקח,
שואת יהודי אירופה
375. יהודית תידור-באומל, "אש הקודש", ספרו של האדמו"ר מפיאסצ'נה (קלמיש קלוינימוס שפירא),
ומקומו בהבנת החיים הדתיים בגיטו וארשה", ילקוט מורשת, כט (תש"ם), עמ' 187-173. שואת יהודי
אירופה
- Lawrence Kaplan, "Rabbi Isaac Hutner's 'Daat Torah Perspective' on the .376
Holocaust: A Critical Analysis", *Tradition*, 18, 3 (1980), pp. 235-249
דעת תורה

י. יחס לתקשורת

377. יואל כהן, "עידן המידע והזהות החרדית הדתית", קשר, 44 (2013), עמ' 3-10.
378. משה הלינגר וצוריאל ראשי, "המיעוט החרדי והתקשורת בישראל: בסיס לדיאלוג תרבותי המבוסס על תפקיד התקשורת בעיצובה של חברה אזרחית", תרבות דמוקרטית, 13 (תשע"א), עמ' 119-139.
379. Nathaniel Duetsch, "The Forbidden Folk, the Cell Phone Holocaust, and Other Haredi Encounters with Technology", *Contemporary Jewry*, 29, 1 (2009), pp. 3-21

טלפונים ניידים

יא. יחס לחברה הערבית ולערבים

380. עדו הררי, "אשכנזים ערבים?: קרבה והתבדלות ב'יישוב הישן' בירושלים", זמנים, 135 (2016), עמ' 22-34.
381. קימי קפלן, "חרדים-קנאים וערבים – מציאות ודימויה", זמנים, 135 (2016), עמ' 34-44.
382. מנחם קרן-קרץ, "ישראל וישמעאל: יחסו של הישוב הישן ושל ממשיכי דרכו אל הערבים בארץ ישראל", אפרים לביא (עורך), דת ולאומיות: הנהגה והגות יהודית בשאלה הערבית, ירושלים: כרמל, תשע"ו, עמ' 145-163.
383. דני סטטמן, "חסמים בציבור היהודי הדתי והחרדי בפני שיפור במעמדם של ערביי ישראל ושיפור היחסים בין יהודים לערבים", שלמה חסון ומיכאל קרייני (עורכים), חסמים בפני שוויון: הערבים בישראל, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2006, עמ' 177-182.

יב. מיסטיקה

384. יובל הררי, "שלוש סגולות להרוג את אדולף היטלר: פרק בתולדות הקבלה המעשית במאה העשרים", ציון, פא, ב (תשע"ו), עמ' 177-215. **שואת יהודי אירופה**
385. יונתן מאיר, רחובות הנהר: קבלה ואקזוטריות בירושלים (תרנ"ו-תש"ח), ירושלים: יד יצחק בן-צבי והאוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"א. **חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים**

Jonathan Garb, "Mystical and Spiritual Discourse in the Contemporary".386

Ashkenazi Haredi Worlds", *Modern Jewish Studies*, 9, 1 (2010), pp. 17-36

יג. עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים

Tehila Kalagy, Anan Srour, and Shifra Sagy, "Collective Narratives as".387

Indicators of Intergroup Relations: The Case of Ultra-Orthodox and National Religious Jewish Communities in Israel", Adel Mana, and Anan Srour (eds.), *Israeli and Palestinian Collective Narratives in Conflict*, Cambridge, UK: Cambridge

Scholars Publishing, 2020, pp. 106-130

Yohai Hakak, "Holy Amnesia: Remembering Religious Sages as Super Humans".388

or as Simply Human", *Contemporary Jewry*, 29, 3 (2009), pp. 215-241

389. יוחאי חקק, "זכר צדיק לברכה?: הרהורים וערעורים על אופני הבניית זכר גדולי התורה החרדיים",

סוציולוגיה ישראלית, ט, 2 (תשס"ח), עמ' 387-414. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר

סיומה ועיצוב זכרה, תופעת הגדולים'

מדור חמישי: תנועות ומפלגות

א. מנהיגות פוליטית ואזרחית

390. אברהם אסבן ויעל בכר (כהן), "מובילי דרך: מנהיגות אזרחית חדשה בחברה החרדית", ירושלים:

המכון הישראלי לדמוקרטיה, תש"פ.

391. קימי קפלן ונורית שטדלר, "מבוא: תמורות במנהיגות החרדית בישראל ובמקורות סמכותה", קימי

קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב:

הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 9-28.

392. אליאב טאוב, "מנהיגות דתית במערכת פוליטית: מהנחיה מרוחקת למעורבות פעילה – דרכי

ההנהגה של הרבנים שך ויוסף להלכה ולמעשה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ד. עובדיה יוסף, אלעזר מנחם שך

- Chaim I. Waxman, "Religion in the Israeli Public Square", Uzi Rebhun and .393
 Chaim I. Waxman (eds.), *Jews in Israel: Contemporary Social and Cultural Patterns*,
 Hanover and London: Brandeis University Press, 2003, pp. 221-240
- Efraim Inbar and Gad Barzilai, "Positions on National Security of Israel's Ultra- .394
 Orthodox Political Leadership", *Journal of Developing Societies*, 13, 2 (1997), pp.
 278-292
- .395 אשר כהן וברוך זיסר, "מדמוקרטיה הסדרית לדמוקרטיה משברית: המאבק על הזהות הקולקטיבית
 בישראל", פוליטיקה, 3 (1994), עמ' 9-30.
- Menachem Friedman, "The Ultra-Orthodox and Israeli Society", Joel Peters and .396
 Keith Kyle (eds.), *Whither Israel?: The Domestic Challenges*, London and New York:
 The Royal Institute of International Affairs and I.B. Tauris, 1993, pp. 177-202
 לחילון, לחילונים ולחילוניות, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל
- ב. מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות**
- Benyamin Neuberger, "The Haredim in Israeli Politics", Kimmy Caplan and .397
 Nissim Leon (eds.), *Contemporary Israeli Haredi Society: Profiles, Trends, and
 Challenges*, London and New York: Routledge, 2024, pp. 67-90
 אגודת ישראל, יהדות התורה, פועלי אגודת ישראל, ש"ס
- .398 משה לאו, "חרדים לגורלם: הכוח הפוליטי של החרדים והתפתחות מדינת הרווחה בישראל, 1980-
 2015", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ו.
- Netanel Fisher, "The Fundamentalist Dilemma: Lessons from the Israeli Haredi .399
 Case", *Middle East Studies*, 48 (2016), pp. 531-550
- Nissim Leon, "An Uneasy Stability: The Haredi Parties' Emergency Campaign .400
 for the 2013 Elections", *Israel Affairs*, 21, 2 (2015), pp. 230-244

401. בנימין נויברגר, "שסעים ומפלגות בישראל", אורי כהן, אליעזר בן רפאל, אבי בראלי ואפרים יער (עורכים), ישראל והמודרניות: למשה ליסק ביובלו, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ומכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, תשס"ו, עמ' 169-210.
402. גדעון דורון ורבקה קוק, "דת והפוליטיקה של ההכללה: הצלחת המפלגות החרדיות", אשר אריאן ומיכל שמיר (עורכים), הבחירות בישראל – 1996, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 1999, עמ' 106-85 (גרסה אנגלית: Asher Arian and Michal Shamir (eds.), *The Elections in Israel* – 1996, Albany and Jerusalem: State University of New York Press and the Israeli Democracy Institute, 1999, pp. 67-84).
403. מרינה קרסוב, "מערכת הבחירות 1996: לגיטימציה ודלגיטימציה של הזרות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1998.
404. Eliezer Don-Yehiya, "Religion, Ethnicity and Electoral Reform: The Religious Parties and the 1996 Elections", Daniel J. Elazar and Shmuel Sandler (eds.), *Israel at the Polls 1996*, London and Portland: F. Cass, 1998, pp. 73-103.
405. Rebecca Kook, Michael Harris and Gideon Doron, "In the Name of G-D and Our Rabbi: The Politics of the Ultra-Orthodox in Israel", *Israel Affairs*, 5, 1 (1998), pp. 1-19.
406. Alan J. Yuter, "Law, Politics, and Piety in Contemporary Orthodox Debate", Rela Mintz Geffen and Marsha Bryan Edelman (eds.), *Freedom and Responsibility: Exploring the Challenges of Jewish Continuity*, Hoboken: Ktav Publishing House, 1998, pp. 161-197.
407. שלמה פישר, "החרדים מן השלום", תיאוריה וביקורת, 9 (1996) עמ' 233-239.
408. אליעזר דון-יחיא, "דתיות ועדתיות בפוליטיקה הישראלית: המפלגות הדתיות והבחירות לכנסת ה-12", מדינה, ממשל ויחסים בינלאומיים, 32 (1990), עמ' 11-54.

Samuel C. Heilman, "The Orthodox, the Ultra-Orthodox, and the Elections for the Twelfth Knesset", Asher Arian and Michal Shamir (eds.), *The Elections in Israel* – 1988, Boulder and London: Westview Press, 1990, pp. 135-155

410. מנחם פרידמן, "החברה הדתית והחרדית בישראל לאחר הבחירות לכנסת ה-12: מגמות ותהליכים", סקירה חודשית, 36, 5 (1989), עמ' 22-34.

ג. אגודת ישראל

Daniel Mahla, *Orthodox Judaism and the Politics of Religion: From Prewar Europe to the State of Israel*, Cambridge: Cambridge University Press, 2020

412. Daniel Mahla, "Failure That Matters: Two Abortive Agreements and the Dynamics of Orthodox Jewish Politics on the Eve of World War II", *Jewish History*, 33, 3-4 (2020), pp. 487-515

413. Menachem Keren-Kratz, "Inclusion Versus Exclusion in Intra-Orthodox Politics: Between Agudat Israel and Hungarian Orthodoxy", *Modern Judaism*, 40, 2 (2020), pp. 195-226 **העדה החרדית**

414. יאיר הלוי, "החברה החרדית בעשור הרביעי: עלייתה והתפוררותה של 'אגודת ישראל'", יחיעם ויץ וצבי צמרת (עורכים), העשור הרביעי: תשל"ח-תשמ"ח, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשע"ו, עמ' 251-265.

415. Daniel Mahla, "No Trinity: The Tripartite Relations between Agudat Yisrael, the Mizrahi Movement, and the Zionist Organization", *Journal of Israeli History*, 34, 2 (2015), pp. 117-140

416. Daniel Mahla, "Orthodoxy in the Age of Nationalism: Agudat Yisrael and the Religious Zionist Movements in Germany, Poland and Palestine 1912-1952", Ph.D. Dissertation, Columbia University, New York 2014

417. יוסף פונד, "אל תוך המעגל: ניסיונות אגודת ישראל לחבור לסוכנות היהודית", ישראל, 21 (תשע"ג), עמ' 143-177.
418. ולדימיר לויין, "כנסת ישראל": המפלגה הפוליטית האורתודוקסית הראשונה באימפריה הרוסית", ציון, עו, א (תשע"א), עמ' 29-62.
419. חיים שלם, "יחסו של הרב צבי פסח פראנק לכניסת 'פועלי אגודת ישראל' לממשלה בשנת 1960", ישראל רוזנסון (עורך), גאון ההוראה: אחרי 50 שנה, ירושלים: מכללת אפרתה, תשע"א, עמ' 117-133.
- צבי פסח פרנק**
420. יוסף פונד, מתווי דרכים: עתונות אגודות ישראל, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, תש"ע.
421. גרשון בקון, "כנס הרבנים בקרקוב (1903) וראשית התארגנותה של האורתודוקסיה", דוד אסף ועדה רפפורט-אלברט (עורכים), ישן מפני חדש: מחקרים בתולדות יהודי מזרח אירופה ובתרבותם – שי לעמנואל אטקס, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"ט, חלק ב (אנגלי), עמ' 199-226.
422. חיים שלם, עת לעשות להצלת ישראל: אגודת ישראל בארץ ישראל לנוכח השואה: 1942-1945, קריית שדה בוקר, מכון בן-גוריון לחקר ישראל, תשס"ז. **שואת יהודי אירופה**
423. יוסף פונד, ילקוט רעים חרדים: שירת משוררים אגודתיים צעירים בארץ-ישראל בשנות השלושים והארבעים של המאה העשרים, ירושלים: כרמל, תשס"ח.
424. אסף קניאל, "פוליטיקה אורתודוקסית: המזרחי מול אגודת ישראל בפולין, 1916-1939", ישראל, 8 (תשס"ו), עמ' 39-73.
425. גרשון בקון, פוליטיקה ומסורת: אגודת ישראל בפולין, 1916-1939, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"ה (גרסה אנגלית): *The Politics of Tradition: Agudat Yisrael in Poland, 1916-1939*, (Jerusalem: Magnes, 1996).
426. יהודית תידור-באומל, "שותפויות מוזרות: התנועה הרוויזיוניסטית ואגודת-ישראל", עיונים בתקומת ישראל, 12 (תשס"ב), עמ' 465-493.
427. גרשון בקון, "פוליטיקה ארצית, אידיאולוגיה שמימית: אגודת ישראל בפולין לנוכח עליית הנאצים לשלטון בגרמניה", דפים לחקר השואה, טז (תשס"א), עמ' 57-68.
428. יוסף פונד, "סימבוליות ציונית בסמלי אגודת ישראל", הציונות, כג (תשס"א), עמ' 35-47.

429. גרשון בקון, "חיקויי ושלילה: אגודת ישראל והתנועה הציונית (1912-1939)", שמואל נ' אייזנשטדט ומשה ליסק (עורכים), הציונות והחזרה להיסטוריה: הערכה מחדש, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשנ"ט, עמ' 438-447.
430. יוסף פונד, פירוד או השתתפות: אגודת ישראל מול הציונות ומדינת ישראל, ירושלים: מאגנס, תשנ"ט.
431. יוסף פונד, "עמדותיה של מנהיגות 'אגודת ישראל' בשאלת העלייה לארץ ישראל", דבורה הכהן (עורכת), קיבוץ גלויות: עלייה לארץ ישראל – מיתוס ומציאות, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשנ"ח, עמ' 69-81.
432. גרשון בקון, "כרסום נמשך, התארגנות והתבצרות: הרהורים על היהדות האורתודוקסית בפולין הקונגרסאית (עד שנת 1914)", ישראל גוטמן (עורך), תמורות יסוד בעם היהודי בעקבות השואה: הרצאות בכינוס הבין-לאומי התשיעי של חוקרי השואה, ירושלים: יד ושם, תשנ"ו, עמ' 65-85 (גרסה אנגלית: Yisrael Gutman and Avital Saf [eds.], *Major Changes Within the Jewish People in the Wake of the Holocaust: Proceedings of the Ninth Yad Vashem International Historical Conference*, Jerusalem: Yad Vashem, 1996, pp. 71-92).
433. Alan L. Mittleman, *The Politics of Torah: The Jewish Political Tradition and the Founding of Agudat Israel*, Albany: State University of New York Press, 1996.
434. Monty N. Penkower, "A Lost Opportunity: Pre-World War II Efforts towards Mizrachi-Agudas Israel Cooperation", *Journal of Israeli History*, 17, 2 (1996), pp. 221-262.
435. Gershon C. Bacon, "Reluctant Partners, Ideological Opponents: Reflections on the Relations between Agudat Yisrael and the Zionist and Religious Zionist Movements in Interwar Poland", *Gal-Ed*, 14 (1995), pp. 67-91.
436. Alan L. Mittleman, "Fundamentalism and Political Development: The Case of Agudat Yisrael", Lawrence J. Silberstein (ed.), *Jewish Fundamentalism in*

Comparative Perspective: Religion, Ideology, and the Crisis of Modernity, New York

and London: New York University Press, 1993, pp. 216-238

437. יוסף פונד, "ההיבט הציוני בעתונות אגודת ישראל", קשר, 9 (1991), עמ' 81-90. **עיתונות**

Gershon C. Bacon, "Haredi Conceptions of Obligations and Rights; Polish .438

Jewry, c. 1900-1939", *Jewish Political Studies Review*, 3, 3-4 (1991), pp. 85-96

Gershon C. Bacon, "Rabbis and Politics, Rabbis in Politics: Different Models .439

within Interwar Polish Jewry", *Yivo Annual*, 20 (1991), pp. 39-60

Gershon C. Bacon, "The Politics of Tradition: Agudat Israel in Polish Politics, .440

1916-1930", *Studies in Contemporary Jewry*, 2 (1986), pp. 144-164

441. יוסף אליחי, "העימות הרעיוני בין "המזרחי" לבין "אגודת ישראל" בפולין על רקע הצהרת בלפור",

דברי הקונגרס העולמי למדעי היהדות, ב, א (תשמ"ט), עמ' 434-440.

442. חיים י' פלס, "יחסה של 'אגודת ישראל' להתיישבות בארץ-ישראל מוועידת היסוד בקטוביץ ועד

הכנסיה הגדולה הראשונה, תרע"ב-תרפ"ג", שמואל אטינגר (עורך), אומה ותולדותיה: קובץ מאמרים

בעקבות הקונגרס העולמי השמיני למדעי היהדות, ב, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשמ"ד, עמ' 201-225.

תקופת המנדט הבריטי, תקופת השלטון העות'מאני

Eliezer Don-Yehiya, "Origins and Development of the Agudah and Mafdal .443

סקירות כלליות ומחקרים Parties", *The Jerusalem Quarterly*, 20 (1981), pp. 49-65

השוואתיים

Giora Goldberg, "The Religious Parties in Opposition, 1965-1977", Sam N. .444

Lehman Wilzig and Bernard Susser (eds.), *Public Life in Israel and the Diaspora:*

Comparative Jewish Politics, Ramat-Gan: Bar-Ilan University Press, 1981, pp. 138-

158

ד. החזית הדתית המאוחדת

445. זאב באואר, "היחסים הפנימיים ביהדות הדתית לקראת הקמת מדינת ישראל ובעקבותיה, וכינון החזית הדתית המאוחדת", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ב.
446. זאב באואר, "החזית הדתית המאוחדת וההיערכות הרעיונית והפוליטית של הציבור הדתי עם הקמת המדינה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ד.

ה. העדה החרדית

447. מנחם קרן-קרץ, "העדה החרדית בירושלים ויחסה למדינת ישראל, 1948-1973", קתדרה, 161 (תשע"ז), עמ' 139-174. יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל
448. Motti Inbari, *Jewish Radical Ultra-Orthodoxy Confronts Modernity, Zionism*. and Women's Equality, New York: Cambridge University Press, 2016. עמרם בלוי, יואל טייטלבוים
449. Menachem Keren-Kratz, "Westernization and Israelization within Israel's Extreme Orthodox Haredi Society", *Israel Studies Review*, 31, 2 (2016), pp. 101-129
450. Menachem Keren-Kratz, "Maramaros, Hungary – The Cradle of Extreme Orthodoxy", *Modern Judaism*, 35:2 (2015), pp. 147-174
451. יהודה ליבס, "העדה החרדית בירושלים וכת מדבר יהודה", מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, 3 (1982), עמ' 137-152. יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית

ו. יהדות התורה

452. נרי הורוביץ, יהודים העיירה בוערת: יהדות התורה בין בחירות 1999 לבחירות 2001, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2002.

ז. ליכוד

453. יוחאי חקק, גברים בשחור: מסע אל נבכי הפוליטיקה הישראלית – גברים חרדים בתנועת הליכוד, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשס"ו. **היבטים מגדריים-גברים**

ח. פועלי אגודת ישראל

454. עדה גבל, "הלכה ואידיאולוגיה: חליבה בשבת כמקרה מבחן לעיצוב דרכה של ההתיישבות הקיבוצית-הדתית בארץ-ישראל", קתדרה, 178 (תשפ"א), עמ' 77-100. **תקופת המנדט הבריטי**

455. יוסף פונד, פרולטריום דתיים התאחדו!: פועלי אגודת ישראל – אידיאולוגיה ומדיניות, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשע"ח. **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל**

456. עדה גבל, חרדים ואנשי מעשה: פועלי אגודת ישראל 1933-1939, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשע"ז. **חפץ חיים, יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**

457. עדה גבל, "הסתדרות פועלי אגודת ישראל בארץ ישראל – שנות הייסוד (1933-1939)", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשע"ד.

ט. ש"ס

458. ענת פלדמן, "עיצוב מדיניות חינוך לאומית באמצעות הסכמים קואליציוניים: כיצד הקימה תנועת ש"ס רשת חינוך?", סוגיות חברתיות בישראל, 29, 1 (2020), עמ' 165-191. **חינוך-היבטים**

היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים

459. Anat Feldman, "Education and Employment among Ultra-Orthodox Women in

Israel, Modernity and Conservatism: The Case of the Shas Party", *Contemporary*

Jewry, 39 (2019), pp. 451-472. **היבטים מגדריים-נשים, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים**

ותרבותיים

460. ענת פלדמן, "להחזיר עטרה ליושנה' או 'שינוי עטרה ישנה' – תפקיד מנהיגות חרדיות מזרחיות על פי תנועת ש"ס", חקר החברה החרדית, 4 (תשע"ז), עמ' 81-103. **היבטים מגדריים-נשים**

Anat Feldman, "The Determination of Educational Policy: Shas, Politics, and Religion", *Israel Studies Review*, 32 (2017), pp. 89-109

ארגוניים ותרבותיים

462. ריקי טסלר, "שמאל ימין, שמאל ימין: ש"ס והסוגיה הערבית", אפרים לביא (עורך), דת ולאומיות: הנהגה והגות יהודית בשאלה הערבית, ירושלים: כרמל, תשע"ו, עמ' 181-209. יחס לחברה הערבית

ולערבים

Anat Feldman, "Ethnic Religion Politics in Israel: The Case of the Shas Party", *Religion and the Social Order*, 23 (2013), pp. 193-210

ותרבותיים

464. בתיה זיבצנר ודייוויד להמן, "גיוס והמרה בחברה החרדית בישראל: מפעל התשובה של ש"ס", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 215-232. חזרה בתשובה והחזרה

בתשובה

465. נסים ליאון, "ש"ס, הרב עובדיה יוסף והתהליך המדיני", עיונים בתקומת ישראל, 21 (2011), עמ' 172-189. עובדיה יוסף

466. נסים ליאון, "הגישה הממלכתית של ש"ס ומשמעותה", דבורה הכהן ומשה ליסק (עורכים) צומתי הכרעה ופרשיות מפתח. שדה בוקר: מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, 2010, עמ' 133-156.

עובדיה יוסף

467. נסים ליאון, "ש"ס והציונות: ניתוח פוליטי סמלי", המרחב הציבורי, 3 (2009) עמ' 35-74.

468. נסים ליאון, "מהפכי המשנה ב-1977 ומקומם בצמיחתה של תנועת ש"ס", ישראל, 15 (תשס"ט), עמ' 1-33.

David Lehmann and Batia Siebzehner, "Self-Exclusion as a Strategy of

Inclusion: The Case of Shas", *Citizenship Studies*, 12, 3 (2008), pp. 233-247

מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים

Batia Siebzehner and David Lehmann, "Embracing Segregation: The Rise of a Religious Educational System in Israel (Shas)", *Cuaderno Judaico*, 25 (2008), pp. 23-

מעין החינוך התורני

471. סולטן טפה ורוני באום, "ש"ס – ליכוד עם כיפה?: מחקר השוואתי על תהליכי שינוי במפלגות דתיות בישראל ובטורקיה", אשר אריאן ומיכל שמיר (עורכים) הבחירות בישראל 2006, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2008, עמ' 95-134.

472. אבי פיקאר, "הבחירה בש"ס – התשובה הרציונלית למצוקה האמוציונלית", תרבות דמוקרטית, 11 (תשס"ח), עמ' 151-201.

473. יעקב לופו, "ש"ס: העומק ההיסטורי", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 123-152. חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים

474. צבי זוהר, "שלושה טיפוסים-אידיאליים", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 152-165.

475. אשר כהן, "ש"ס: פריפריה בלב המרכז", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 327-351.

476. דוד סורוצקין, "ש"ס: צמיחתה של קהילה ספרדית רסטורטיבית", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 351-386.

477. ענת פלדמן, "הקמת תנועת ש"ס: מטרת ודרכי פעולה", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 405-443.

478. אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו.

479. דב שוורץ, "הערות על הציונות הדתית וש"ס: שני מודלים של התגברות על משבר", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 386-405.

480. בתיה זיבצנר ודוד להמן, ש"ס כאתגר: יצירתה של יהדות ישראלית חדשה, תל אביב: רסלינג,

2010 (גרסה אנגלית: David Lehmann and Batia Siebzehner, *Remaking Israeli Judaism*:

The Challenge of Shas, London: Hurst, 2006). חזרה בתשובה והחזרה בתשובה

481. יעקב לופו, האם תחזיר ש"ס עטרה ליושנה?, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, תשס"ה.
482. ענת פלדמן, "תנועת ש"ס כתופעה חברתית-תרבותית", אליעזר דון-יחיא (עורך), בין מסורת לחידוש: מחקרים ביהדות ציונות ומדינת ישראל – ספר זיכרון ליהושע קניאל, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ה, עמ' 447-467. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
483. ענת פלדמן, "פוליטיקה, אתניות ומגדר: ארגון הנשים של תנועת ש"ס", טובה כהן ושאל רגב (עורכים), אשה במזרח, אשה ממזרח: סיפורה של היהודייה בת המזרח, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ה, עמ' 295-315. **היבטים מגדריים-נשים, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
484. Etta Bick, "A Party in Decline: Shas in Israel's 2003 Elections", Shmuel Sandler, M. Ben Mollov and Jonathan Rynhold (eds.), *Israel at the Polls 2003*, London and New York: Routledge, 2005, pp. 98-130. **מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות**
485. רוני באום-בנאי, "ש"ס – עלייתה והתגבשותה: פרק בהיסטוריה חברתית-עדתית במדינת ישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, תשס"ד.
486. גד ברזילי, "אחרים בתוכנו: משפט וגבולות פוליטיים לקהילה החרדית", עיוני משפט, 27, 2 (תשס"ד), עמ' 587-626.
487. שלמה פישר, "קמעות וליברליזם פוליטי: הארגון המושגי של המציאות והלגיטימציה של המדינה על פי תנועת ש"ס", יוסי יונה ויהודה גודמן (עורכים), מערבולת הזהויות: דיון ביקורתי בדתיות ובחילוניות בישראל, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 249-277. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל**
488. גולן גואז, "הבניית הזהות החברתית בעיתון תנועת ש"ס 'יום ליום'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ג. **עיתונות**
489. ריקי טסלר, בשם השם: ש"ס והמהפכה הדתית, ירושלים: כתר, 2003.
490. Yaacov Yadgar, "Shas as a Struggle to Create a New Field: A Bourdieuan Perspective of an Israeli Phenomenon", *Sociology of Religion*, 64, 2 (2003), pp. 223-246

- Yoav Peled, "The Continuing Electoral Success of Shas: A Cultural Division of Labor Analysis", Asher Arian and Michal Shamir (eds.), *The Elections in Israel 1999*, Albany: State University of New York Press, 2002, pp. 99-121
492. יואב פלד, "אריה שאג, מי לא ירא?": ש"ס והמאבק על הישראליות", חנן חבר, יהודה שנהב ופנינה האלר-מוצפי (עורכים), מזרחים בישראל: עיון ביקורתי מחודש, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ן ליר בירושלים, 2002, עמ' 272-287.
493. רוני באום-בנאי, "תנועה חרדית-ציונית?": יואב פלד, ש"ס: אתגר הישראליות, תל אביב: ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 2001, עמ' 102-125.
494. שרית הלמן ואנדרה לוי, "ש"ס בעיתונות הישראלית", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 390-425. **עיתונות**
495. תמר הרמן ואפרים יער, "ה'יוניות' של ש"ס – דימוי ומציאות", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 343-390 (גרסה אנגלית: *Israel Studies*, 5, 2 [2000], pp. 32-78).
496. ריקי טסלר, "מחירה של מהפכה", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 210-279.
497. ריקי טסלר, "מפלגת הכלאיים: המקרה של תנועת ש"ס", מדינה וחברה, 1,1 (2001), עמ' 31-50.
497. אשר כהן, "ש"ס והשסע הדתי-חילוני", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 75-102. **יחס לחילונים, לחילון ולחילוניות, יחסי חילונים-חרדים**
498. גל לוי וזאב אמריך, "ש"ס ו'חזיון התעתועים האתני'" יואב פלד (עורך) ש"ס: אתגר הישראליות, תל אביב: ידיעות אחרונות וספרי חמד, 2001, עמ' 126-158. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים**
- ותרבותיים**
499. שלמה פישר וצבי בקרמן, "כנסייה או 'כת'?", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 321-343.
500. יואב פלד, "חידה ושמה ש"ס", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 52-75.

501. ענת פלדמן, "גורמים בצמיחת מפלגה חדשה: התאחדות הספרדים שומרי התורה (תנועת ש"ס)", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"א. **חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
502. סמי שלום שטרית, "מלכוד 17: בין חרדיות למזרחיות", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר הישראליות, תל אביב: ידיעות אחרונות וספרי חמד, 2001, עמ' 21-51. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
503. Etta Bick, "The Shas Phenomenon and Religious Parties in the 1999 Elections", Daniel J. Elazar and M. Ben Mollov (eds.), *Israel at the Polls 1999*, London and Portland: Frank Cass, 2001, pp. 55-101. **מפלגות, בהירות ותוצאות בחירות**
504. Omar Kamil, "The Synagogue as Civil Society, or How We Can Understand the Shas Party", *Mediterranean Quarterly*, 12, 3 (2001), pp. 128-144. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
505. נרי הורוביץ, "ש"ס והציונות: ניתוח היסטורי", כיוונים חדשים, 2 (תש"ס), עמ' 30-61. **חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים**
506. ריקי טסלר, "המפלגה התנועתית כארגון כלאיים: המקרה של תנועת ש"ס", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2000.
507. שלמה פישר, "תנועת ש"ס", עדי אופיר (עורך), חמישים לארבעים ושמונה: מומנטים ביקורתיים בתולדות מדינת ישראל – תיעוד אירועים/מסות ומאמרים, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, 1999 (= תיאוריה וביקורת, 12-13), עמ' 329-337.
508. Yoav Peled, "Towards a Redefinition of Jewish Nationalism in Israel?: The Enigma of 'Shas'", *Ethnic and Racial Studies*, 21, 4 (1998), pp. 703-727
509. Aaron Willis, "Shas – The Sephardic Torah Guardians: Religious Movement and Political Power", Asher Arian and Michal Shamir (eds.), *The Elections in Israel – 1992*, Albany: State University of New York Press, 1995, pp. 121-141. **מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות**

510. אמיר הורקין, "גיוס פוליטי, אתניות, דתיות והצבעה לתנועת ש"ס 1984-1992", עבודה לשם

קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל אביב, 1993. **מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות**

Aaron P. Willis, "Sephardic Torah Guardians: Ritual and the Politics of Piety", 511

Ph.D. Dissertation, Princeton University, 1993

מדור שישי: קבוצות וזרמים

א. אנגלוסקסים

512. קימי קפלן, "אורתודוקסיה וחרדיות באמריקה ובישראל: היבטים היסטוריים-השוואתיים", בנימין

לאו (עורך), עם לבדד – מולדת ופזורה; אסופת מאמרים מוגשת לנפתלי לאו-לביא, תל אביב: משכל,

תשס"ו, עמ' 301-315.

513. אמנון לוי, "חרדים אנגלוסקסים בישראל: היוכלו לשמש גשר בין חרדים לבין חילוניים?",

ישעיהו ליבמן (עורך), לחיות ביחד: יחסי דתיים-חילוניים בחברה הישראלית, ירושלים: כתר, 1990,

עמ' 15-30 (גרסה אנגלית: Charles S. Liebman [ed.], *Religious and Secular: Conflict and*

Accommodation between Jews in Israel, Jerusalem: Keter, 1990, pp. 1-21). **יחסי**

חילונים-חרדים

ב. ברסלב

514. נסים ליאון, "חסידות ברסלב והחרדיות המזרחית: התמקמות וביקורת", אלפיים ועוד, 2 (תשע"ט),

עמ' 210-241. **חסידות וחסידיים בישראל-כללי, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**

515. נגה שני ומירב אהרון-גוטמן, "עבודת המקום בעיר צפת – בין מרכז דתי לפריפריה מדינתית",

סוציולוגיה ישראלית, יז, 1 (תשע"ה), עמ' 57-78. **צפת**

516. Tomer Persico, "Hitbodedut for a New Age: Adaptation of Practices among the

Followers of Rabbi Nachman of Bratslav", *Israel Studies Review*, 29, 2 (2014), pp.

99-118

517. אליעזר באומגרטן, "בין מרוקו לאומן: זהויות עדתיות בחסידויות ברסלב", פעמים, 131 (תשע"ב),

עמ' 147-178. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**

Zvi Mark, "The Contemporary Renaissance of Braslav Hasidism : Ritual, .518

Tiqqun and Messianism", Boaz Huss (ed.), *Kabbalah and Contemporary Spiritual*

Revival, Beer Sheva: Ben-Gurion University of the Negev Press, 2011, pp. 101-116

519. דוד אסף, ברסלב: ביבליוגרפיה מוערת, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תש"ס.

ג. גור

520. נאוה וסרמן, מימי לא קראתי לאשתי: זוגיות בחסידות גור, ירושלים: מכון בן-גוריון לחקר ישראל

והציונות ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב, תשע"ו. **חסידים וחסידות בישראל-כללי, שידוכים והיכרויות**

521. נאוה וסרמן, "אישה שאינה טפלה לבעלה היא חריגה" – הזיקה בין בני הזוג בחסידות גור", בדד,

29 (תשע"ה), עמ' 129-153. **היבטים מגדריים-נשים, נישואין, זוגיות וחי אישות**

522. נאוה וסרמן, "חברת הקדושה – דגם חלופי לחברת הלומדים", קתדרה, 152 (תשע"ד), עמ' 139-

167. **חברת הלומדים, חסידות וחסידים בישראל-כללי**

523. נאוה וסרמן, "חברת הקדושה": תהליך הקמת הבית בחסידות גור – פרק בהוויית חייה של חצר

חסידית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן,

תשע"א.

ד. חב"ד

524. יורם בילו וצבי מרק, "בין צדיק למשיח: קווי מתאר לביתו השוואתי של חסידות חב"ד ושל

חסידות ברסלב", עיונים בתקומת ישראל, 23 (תשע"ד), עמ' 350-378. **ברסלב**

525. סמדר הירש, "היכוני לביאת המשיח-הגבר": נשים חילוניות בחב"ד המשיחית", יעקב ידגר, גדעון

כץ ושלוש רצבי (עורכים), מעבר להלכה: מסורתיות, חילוניות ותרבות העידן החדש בישראל, שדה

בוקר: מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, תשע"ד, עמ' 347-370. **היבטים מגדריים-נשים**

526. אלון דהן, "ייחזי אדונינו מורנו ובוראנו": האדם האלוהי, מאפייני המשיחיות החב"דית והפולמוס המלווה אותה", ראשית, 2 (תש"ע) 147-182.
527. אורלי צרפתי, מאוסלו עד ההתנתקות: המאבק על ארץ ישראל השלמה בעיתוני חב"ד, ירושלים: הספריה הציונית והמכון לחקר העיתונות של העם היהודי באוניברסיטת תל-אביב, תש"ע. **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל, עיתונות**
528. דב שוורץ, "הערות על הפולמוס נגד תנועת חב"ד לאחר הסתלקותו של האדמו"ר האחרון", דב שוורץ (עורך), מחשבת חב"ד מראשית ועד אחרית, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תש"ע, עמ' 386-399. **מנחם מנדל שניאורסון**
529. יורם בילו, "אנחנו יותר מתמיד": הנכחת הרבי מלובביטש בפלג המשיחי של חב"ד", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 186-209. **מנחם מנדל שניאורסון**
530. תומר פרסיקו, "המשיח האבוד של חב"ד", תכלת, 36 (תשס"ט), עמ' 64-96.
531. Michal Kravel-Tovi, "To See the Invisible Messiah: Messianic Socialization in the Wake of a Failed Prophecy in Chabad", *Religion*, 39, 3 (2009), pp. 248-260
532. Michal Kravel-Tovi, "The Work of the Present: Constructing Messianic Temporality in the Wake of Failed Prophecy among Chabad Hasidim", *American Ethnologist*, 35, 1 (2008), pp. 64-80
533. אלון דהן, "מאבקי הירושה בחסידות חב"ד", כיוונים חדשים, 17 (תשס"ח), עמ' 204-219.
534. רחל ורצברגר, "על נשיות, משיחיות ומה שביניהן: נשים חוזרות בתשובה בחסידות חב"ד", להיות אישה יהודייה, ד (2007), עמ' 173-184. **היבטים מגדריים-נשים**
535. רחל ורצברגר, "משיחיות נשית ונשיות משיחית: אתנוגרפיה של שיעור נשים במועדון 'החוט המשולש'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג. **היבטים מגדריים-נשים**

536. מיכל קרבאל-טובי, "תשרי עם הרבי: התמודדותו של הפלג המשיחי בחב"ד עם הסתלקותו של הרבי מנחם מנדל שניאורסון", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג.

מנחם מנדל שניאורסון

537. מנחם פרידמן, "משיח ומשיחיות בחסידות חב"ד-לובביץ'", אריאל דוד, מיה ליבוביץ, יהורם מזור ומוטי ענברי (עורכים), מלחמת גוג ומגוג: משיחיות ואפוקליפסה ביהדות – בעבר ובימינו. תל אביב: משכל-ידיעות אחרונות וספרי חמד, 2001, עמ' 174-229.

538. שלמה רייניץ, "נפלאות עכשיו: הפסיכולוגיה והרטוריקה של הנס בסיפורי נסים בפלג המשיחי בחב"ד", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2001. **פסיכולוגיה,**

פסיכותרפיה ופסיכיאטריה, רטוריקה

539. אורלי צרפתי, "במחנה צבאות השם: אידיאולוגיה משיחית לילדי חב"ד", *Revue Européenne des Études Hébraïques*, 3 (1998), עמ' 49-61. **חינוך בנים ונערים**

ה. חוזרות וחוזרים בתשובה

540. לי כהנר ונסים ליאון, "אבל כאן הוא ביתנו": חוזרים בתשובה והפרטת החילוניות בקיבוץ הלא-דתי", זהויות, 5 (2014), עמ' 131-148. **יחסי חילונים-חרדים**

541. Lee Cahaner and Nissim Leon, "The Newly Religious Members of Secular Kibbutzim in Israel", *Journal of Israeli History*, 32, 2 (2013), pp. 197-218. **יחסי חילונים-חרדים**

542. Asaf Sharabi, "'Teshuvah Baskets' in the Israeli Teshuva Market", *Culture and Religion*, 13, 3 (2012), pp. 273-293. **חזרה בתשובה והחזרה בתשובה**

543. חנה אבגנים, "משרתם של שני אדונים: תפקידם הכפול של אנשי הצוות במוסד לחוזרות בתשובה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ה. **היבטים מגדריים-נשים,**

חוזרות וחוזרים בתשובה

544. אילונה מירקין, "הבניית מציאות על ידי אסירים עברייני מין חוזרים ולא חוזרים בתשובה: שימוש בהסברים המנטרלים אחריות ובניית דימוי עצמי חיובי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2003. פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
545. אביאל שרעבי, "בחירת מודלים של 'תשובה' בקרב עבריינים חוזרים בתשובה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ג.
546. חמדה דוד, "הסתגלות מתבגרים במשפחות חוזרות בתשובה: הקשר עם יחסי משפחה, דפוסי תקשורת וגיבוש זהות האני", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2000.
547. צביה שמעוני, "יצירת סיפור-חיים רציף באמצעות תהליך ה'רה-ביוגרפיה': ניתוח המקרה של בני דור שני לחוזרים בתשובה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ה. יחסים בין-דוריים
548. Eli Yassif, "Storytelling of the 'Repentance Movement': Rhetoric, Folklore and Cultural Debate in Contemporary Israel", *Jewish Folklore and Ethnology Review*, 14 (1992), pp. 26-33 חזרה בתשובה והחזרה בתשובה, רטוריקה, שיח חרדי
549. William Shaffir, "Conversion Experiences: Newcomers to and Defectors from Orthodox Judaism (Hozrim betshuvah and hozrim beshe'elah)", Zvi Sobel and Benjamin Beit-Hallahmi (eds.), *Tradition, Innovation, Conflict: Jewishness and Judaism in Contemporary Israel*, Albany: State University of New York Press, 1991, pp. 173-203 יוצאות ויוצאים בשאלה
550. דניאלה טל, "'חוזרים בתשובה' ומשפחותיהם: השפעת משתנים אישיותיים, התפתחותיים ומשפחתיים על רמת הקשר בין 'חוזרים בתשובה' מזרמים שונים לבין הוריהם", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1990. יחסים בין-דוריים
551. פריבורז דרדשטי, "השפעת אקלים משפחתי וקהרנטיות על מידת הקשר בין הורים לבנים/ות בוגרים/בוגרות 'חוזרים/ות בתשובה' ואחרים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל אביב, 1988. יחסים בין-דוריים

William Shaffir, "The Recruitment of Baalei Tshuvah in a Jerusalem Yeshiva", .552
Jewish Journal of Sociology, 25, 1 (1983), pp. 33-46

ירושלים

.553 עירא כהנמן, מגע והערכות של הציבור הישראלי על חוזרים בתשובה", ירושלים: המכון למחקר
חברתי שימושי, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1978. יחסי חילונים-חרדים

ו. קהילות חוץ ממסדיות

.554 ענת פלדמן, "קהילות אמונה חדשות: המקרה של קהילת מבקשי הנס", פוליטיקה, 21 (2012), עמ'
210-180.

.555 ענת פלדמן, "הבניית הכריזמה של מנהיגות דתית חוץ-ממסדית בת זמננו: המקרה של 'הרנטגן'",
סוגיות חברתיות בישראל, 7 (2009), עמ' 119-85.

ז. חסידות וחסידים בישראל-כללי

.556 David Biale, David Assaf, Benjamin Brown, Uriel Gellman, Samuel Heilman,
Moshe Rosman, Gadi Sagiv, and Marcin Wodzinski, *Hasidism: A New History*,
Princeton: Princeton University Press, 2018

.557 Tomer Persico, "Neo-Hasidic Revival: Expressivist Uses of Traditional Lore",
Modern Judaism, 34, 3 (2014), pp. 287-308

.558 Stephen Sharot, *Messianism, Mysticism, and Magic: A Sociological Analysis of
Jewish Religious Movements*, Chapel Hill: The University of North Carolina Press,
1982, pp. 155-206

.559 Sanford Pinsker, "Piety as Community: The Hasidic View", *Social Research*,
גור, מוסיקה, תיאטרון וקולנוע 42, 2 (1975), pp. 230-247

ה. חרדים מודרנים

560. תהילה גאדו, "שני זרמיה של החרדיות המודרנית: סקירת המחקר, קטגוריזציה ומשמעויות לעתיד", לשם שינוי, 3 (2024), עמ' 69-89. **סקירות מחקר והתפתחות המחקר**
561. טלי פרקש, "גבריות ושוליות של סטודנטים 'חרדים מודרניים' בחברה החרדית ובסביבה האקדמית", עיונים, 39 (תשפ"ד), עמ' 116-144. **היבטים מגדריים-גברים, הכשרה אקדמית ומקצועית**
562. ראובן גל, מה קורה בבית החרדי פנימה?, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2018.
563. גלעד מלאך ולי כהנר, "נגיעות מודרניות או חרדיות מודרנית?: אומדן מספרי לתהליכי מודרניזציה בחברה החרדית", תרבות דמוקרטית, 17 (תשע"ז), עמ' 19-51.
564. חיים דין, "מעבר לעקרון 'הבינוניות': אודות החרדיות המתחדשת ואתגריה הערכיים-חברתיים", חקר החברה החרדית, 5 (2017), עמ' 1-34.
565. חיים זיכרמן ולי כהנר, חרדיות מודרנית: מעמד ביניים חרדי בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשע"ג.

ט. יוצאות ויוצאים בשאלה

566. נפתלי יעב"ץ, יציאה בשאלה: מאפיינים, צרכים ודרכי טיפול – ממצאי שיתוף ציבור, ירושלים: משרד הרווחה והחוסן החברתי, 2022. **יוצאות ויוצאים בשאלה**
567. Baruch Velan and Ronit Pinchas-Mizrachi, "Health Concerns of Young Israelis Moving from the Ultra-Orthodox to the Secular Community: Vulnerabilities Associated with Transition", *Qualitative Research in Medicine and Healthcare*, 3, 1 (2019), pp. 32-40. **רפואה ובריאות**
568. נרי הורוביץ, יציאה בשאלה: סיכון, סיכוי ומדיניות חברתית, ירושלים: עמותת יוצאים לשינוי, תשע"ח. **יציאה בשאלה**
569. אורנה שני, "חרדים מהגרים לישראליות: הדיסקורס של בחורים מהקהילה החרדי על 'יציאה לשאלה' ותהליך השתלבותם בחברה הישראלית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשס"ו. **יציאה בשאלה, שיח חרדי**

570. שרית ברזילאי, לפרוץ מאה שערים: מסע אל עולמם של היוצאים לשאלה, תל-אביב: משכל,

2004. **יציאה בשאלה**

571. שרית ברזילאי, "חיים כפולים: סיפורי המרקדים בין העולם החילוני לעולם החרדי", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 196-224.

572. שרית ברזילאי, "דרך החול: 'יציאה לשאלה' מהחברה החרדית והשתקפותה הדיאכרונית בסיפורי חיים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"א. **יציאה בשאלה**

573. שרית ברזילאי בן-יקר, "סיפוריהם של היוצאים לשאלה מהחברה החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ו.

י. ליטאים

574. טלי פרקש, "מרב מיכאלי אמרה פעם...": שיחים אודות נשים ונשיות בקרב אברכים ליטאים צעירים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ז. **היבטים מגדריים-נשים, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

575. שלמה טיקוצ'ינסקי, למדנות, מוסר ואליטיזם: ישיבת סלבודקה מליטא לארץ ישראל, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשע"ו. **ישיבות המוסר והמוסר בישיבות, תקופת המנדט הבריטי**

576. יעקב לופו, ש"ס דליטא: ההשתלטות הליטאית על בני תורה ממרוקו, בני ברק: הקיבוץ המאוחד, 2004 (גרסה צרפתית מעובדת: *Métamorphose ultra-orthodoxe chez les juif du Maroc*, Paris: L'harmattan, 2006).

577. יעקב לופו, "הצלת יהדות מאראקא לתורה – ההשפעה האשכנזית על עולם התורה במרוקו", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1997.

578. מנחם קרן-קרץ, "חומות של הפרדה: נטורי קרתא ועיתונותם בתקופת קום המדינה", קשר, 50 (2017), עמ' 71-88. **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל, עיתונות**
579. יצחק רובין, "פעילותם של נטורי קרתא נגד הקמת המדינה", כיוונים חדשים, 9 (2003), עמ' 158-175. **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל**
580. מנחם פרידמן, "נטורי קרתא' והפגנות השבת בירושלים ב-1948-1950 – רקע ותהליכים", אבי בראלי (עורך), ירושלים החצויה, 1948-1967: מקורות, סיכומים, פרשיות נבחרות וחומר עזר, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשנ"ה, עמ' 224-240. **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל, ירושלים**
581. אהוד שפרינצק, בין מחאה חוץ-פרלמנטרית לטרור: אלימות פוליטית בישראל, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1995, עמ' 15-33.
582. Gerald Cromer, "The Haredi Response to Religious Zealotry", *Proceedings of the Eleventh World Congress of Jewish Studies*, Jerusalem 1994, Division B Vol. 3, pp. 289-296
583. Menachem Friedman, "Jewish Zealotry: Conservative Versus Innovative", Emmanuel Sivan and Menachem Friedman (eds.), *Religious Radicalism and Politics in the Middle East*, Albany: State University of New York Press, 1990, pp. 127-142 (re-printed in: Lawrence J. Silberstein [ed.], *Jewish Fundamentalism in Comparative Perspective: Religion, Ideology, and the Crisis of Modernity*, New York and London: **העדה החרדית** New York University Press, 1993, pp. 148-164)
584. Menachem Friedman, "Religious Zealotry in Israeli Society", Solomon Poll and Ernst Krausz (eds.), *On Ethnic and Religious Diversity in Israel*, Ramat-Gan: Bar-Ilan University, 1975, pp. 93-113

יב. סלונים

585. נגה בינג, "עיונים בחסידות סלונים במאה העשרים: לאור ספר 'נתיבות שלום'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ח.

יג. קרלין

586. בנימין בראון, כספינה מיטלטלת: חסידות קרלין בין עליות למשברים, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשע"ח.

יד. תולדות אהרן

587. Shlomo Guzman and Asaf Sharabi, "The Holy Contract: The Social Contract of the Toldos Aharon Hasidic Group", *Social Compass*, 61, 3 (2014), pp. 290-309

588. סימה זלצברג, "המחזור החודשי, מיניות, ומה שבניהם: ערוצי הידע בנושא בקרב בנות מתבגרות מקבוצה חסידית קיצונית", אורלי שריד, דורית סגל-אנגלצ'ין וג'ולי צוויקל (עורכות), פסיפס גופנפיש: בריאות נשים בישראל, ירושלים: מוסד ביאליק ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב, תשע"א, עמ' 6-25.

היבטים מגדריים-נשים, חסידות וחסידיים-כללי

589. סימה זלצברג, "קולה של הבת ומעורבותה בתהליך ההשתדכות בחסידות 'תולדות אהרן'", טובה כהן (עורכת), להיות אשה יהודייה, ד (2007), עמ' 185-206. היבטים מגדריים-נשים, שידוכים

והיכרויות

590. סימה זלצברג, "עולמן של נשים חסידות 'תולדות אהרן': מעמדן כפרטים וכקבוצה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ה. היבטים מגדריים-נשים

591. Daniel Meijers, *Ascetic Hasidism in Jerusalem: The Guardian-of-the-Faithful Community of Mea Shearim*, Leiden, New York and Koln: Brill, 1992 (גרסה הולנדית):

1979. (*Chassidisme in Israel: de Reb Arrelech ven Jeruzalem*, Assen: Van Gorcum, 1979).

חסידות וחסידיים-כללי, ירושלים, תולדות אהרן

מדור שביעי: הרדיות מזרחית

א. היבטים היסטוריים

592. אסף, מילס, "ישיבה במציאות חברתית משתנה: ישיבת פורת יוסף, 1900-1967", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור בפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ט. **ירושלים**
593. Anat Feldman, "In the Realms of Ethnicity, Religion and Emigration: New Communities of Memory in Israel", *Review of Religious Research*, 57 (2015), pp. 171-189
594. נסים ליאון, "ישיבת פורת יוסף: מחידוש היסטורי למיתוס אתני", פעמים, 135 (2013) עמ' 15-50
595. נסים ליאון, "המסורתיות המזרחית כהד לקיום היהודי בעולם האסלאם", אקדמות, כג (תשס"ט) עמ' 146-129.
596. נסים ליאון, "תמורות בבית הכנסת העדתי ביהדות המזרחית", אקדמות, כ (2008) עמ' 107-89.
597. אליעזר בן רפאל ונסים לאון, "עדתיים, דתיות ופוליטיקה: לשאלת מקורותיה של התנועה החרדית בקרב המזרחים", אורי כהן, אליעזר בן רפאל, אבי בראלי ואפרים יער (עורכים), ישראל והמודרניות: למשה ליסק ביובלו, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון, מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, 2006, עמ' 312-285. **הרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
598. שלמה דשן, "שורשים היסטוריים והווה ישראלי בדתיות של יהודי המזרח", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 41-15. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
599. שלמה דשן, "צמיחתה של תנועה חרדית-מזרחית", אורי כהן, אליעזר בן רפאל, אבי בראלי ואפרים יער (עורכים), ישראל והמודרניות: למשה ליסק ביובלו, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון, מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, 2006, עמ' 336-313.
600. נסים ליאון, "מה שם ייקרא לתופעה שאין יודע מי קבע אותה ולמה?": לשאלת התפתחותה של החרדיות המזרחית בישראל", עיונים בתקומת ישראל, 16 (2006), עמ' 107-85.

- Shlomo Deshen, "The Emergence of the Israeli Sephardi Ultra-Orthodox Movement", *Jewish Social Studies*, 11, 2 (2005), pp. 77-102 .601
602. בנימין בראון, "חכמי המזרח והקנאות הדתית: נקודות לקראת בחינה מחודשת", אקדמות, 10, (2002), עמ' 289-324. **אורה חיים דתי ופסיקה הלכתית**
603. יעקב לופו, "ההשפעה הליטאית על עולם התורה במרוקו מתחילת המאה העשרים ועד לעליית ש"ס", כיוונים חדשים, 2 (תש"ס), עמ' 61-74.
604. יעקב לופו, "'הצלת יהדות מאראקא לתורה': הוצאת תלמידים ממרוקו לישיבות ליטאיות אחר השואה", פעמים, 80 (תשנ"ט), עמ' 112-129. **יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה**
605. יעקב לופו, "הצלת יהדות מאראקא לתורה – ההשפעה האשכנזית על עולם התורה במרוקו", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1997.

ב. היבטים חברתיים ותרבותיים

606. נסים ליאון, "הסיטואציה המזרחית בחברה החרדית בישראל והתגובות לה", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 161-191.
607. נסים ליאון, "חרדיות מזרחית: אידיאולוגיה קשיחה, זהות רכה", חקר החברה החרדית, 1 (תשע"ד), עמ' 1-20.
608. נסים ליאון, "זרימות חרדיות ביהדות המזרחית בת זמננו", זהויות, 1 (תשע"ב), עמ' 71-87.
609. Joseph Ringel, "The Sephardic Rabbinate, Sephardic Yeshivot, and the Shas Educational System", Ph.D. Dissertation, Brandeis University, Waltham, MA, 2011 **מעיין החינוך התורני, ש"ס**
610. Anat Feldman, "Mysticism, Charisma and Religious Leadership", Enzo Pace and Giuseppe Giordan (eds.), *Religion and the Social Order*, Leiden and Boston: Brill, 2011, pp. 85-93 **חזרה בתשובה והחזרה בתשובה**

- David Lehmann and Batia Siebzehner, "Corporatism and Multiculturalism as Responses to Ethnic Claims and Socio-Economic Inequality: The Case of Shas", Brian Turner and Guy Ben Porat (eds.), *The Contradictions of Israeli Citizenship: Land, Religion and State*, London: Routledge, 2011, pp. 87-110
611. נסים ליאון, "בין סוציולוגיה לפוליטיקה של המקף: הפרובלמטיקה של החרדיות המזרחית", פעמים, 127-125 (תשע"א), עמ' 207-235.
612. יובל וורגן, טענות בדבר אפליה עדתית בקבלת תלמידים למוסדות החינוך המוכר שאינו רשמי, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2010. **היבטים מגדריים, חינוך**
613. נסים ליאון, "בית הכנסת הרב-עדתי בדור המדינה בישראל: אתניות, אורתודוקסיה, לאומיות ומגדר", כנישתא, 4 (2010), עמ' קצא-רכ.
614. נסים ליאון, חרדיות רכה: התחדשות דתית ביהדות המזרחית, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תש"ע.
615. רחל אליאור, "קריאת תיגר נגד אפליית נשים מזרחיות בסמינרים חרדיים לבנות", כיוונים חדשים, 16 (2007), עמ' 289-296. **היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות**
616. נסים ליאון, "על מודרניות, חילון וניעות דתי: לשאלת התחדשות ההנהגה הרבנית הקהילתית ביהדות המזרחית", סוגיות חברתיות בישראל, 4 (תשס"ז), עמ' 5-31.
617. תמר אלאור, מקומות שמורים: מגדר ואתניות במחוזות הדת והתשובה, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו.
- חוזרות וחוזרים בתשובה, חזרה בתשובה, היבטים מגדריים-נשים**
618. נסים ליאון, "התסיסה החרדית בקרב היהודים המזרחיים: תמונות אתנוגרפיות מאשנב בית הכנסת העדתי", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 165-194.
619. קימי קפלן, "החרדיות המזרחית והדת העממית: שני מקרי מבחן", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 443-484. **עובדיה יוסף, עלוני פרשת**
- השבוע**
- David Lehmann, "The Role of Education in a Movement of Ethnic and Religious Renewal: The Case of Shas", Gad Arnsberg, Peter Fenn, and Karl
- 621.

Schneider (eds.), *Democracy-Education-Society Aspects of their Interrelationship in Israel and Germany*, Freiburg: Fillibach Verlag, 2006, pp. 74-83

ש"ס

622. נסים ליאון, "התנועה החרדית אצל המזרחיים בישראל בראי ובחיי הפרקטיקה הדתית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, תשס"ד.

623. נסים ליאון, "כנס התשובה ההמוני בחרדיות המזרחית", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 82-

99. החזרה בתשובה, חזרות וחוזרים בתשובה

624. נסים ליאון, "ספרדים וחרדים: חקירה אתנוגרפית על משמעות השפעת תנועת ש"ס על תפיסת הזהות המזרחית והחרדית והשיח אודותיהן", עבודה לקבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1999.

625. שלמה דשן, "הדתיות של המזרחים: חיבור, רבנים ואמונה", אלפיים, 9 (1994), עמ' 44-59.

מדור שמיני: אישים ומנהיגים דתיים ופוליטיים

א. תופעת הגדולים'

626. יאיר הלוי, "מהפכת החרדיות החדשה בשנות השבעים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור

לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ט. אגודת ישראל, אלעזר מנחם שך, ליטאים

627. בנימין בראון ונסים ליאון, "מבוא", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו

את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 1-10.

628. שאול שטמפפר, "צמיחתה של תופעת הגדולים", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים:

אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ'

20-11. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

629. אליאב טאוב, גדולים בפוליטיקה: הנהגתם של הרבנים עובדיה יוסף ואלעזר שך, תל אביב: רסלינג,

2013. עובדיה יוסף, מנהיגות פוליטית ואזרחית, אלעזר מנחם שך

630. אליאב טאוב, "מ'דעת תורה' ל'דעות תורה': על ריבוי סמכויות רבניות-פוליטיות", ידידיה צ' שטרן ושוקי פרידמן (עורכים), רבנות: האתגר, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשע"א, ב, עמ' 951-967. דעת תורה, מנהיגות פוליטית ואזרחית

ב. אבא שאול, הרב בן ציון (1924-1998)

631. נסים ליאון, "הגדול הספרדי של חברת הלומדים החרדית: הרב בן ציון אבא שאול", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 766-779. חברת הלומדים, חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים

ג. אוירבך, הרב שלמה זלמן (1910-1995)

632. אריה אדרעי ואמיר משיח, "ארבע אמות של הלכה: הרב שלמה זלמן אוירבך", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 708-734.

633. אמיר משיח, הלכה בתמורות הזמן במשנתו של הרב שלמה זלמן אוירבך, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשע"ג. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

ד. אלישיב, הרב יוסף שלום (1910-2012)

634. איריס בראון, "פוסק הדור": הרב יוסף שלום אלישיב, בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 780-806. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

635. אמיר משיח, "הלעיטהו לרשע וימות": עמדת הרב יוסף שלום אלישיב כלפי היהודי המומר", מורשת ישראל, 9 (תשע"א), עמ' 131-148. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, יחס לאחר

636. אברהם ריינר, "קווים ראשונים לדרכו ההלכתית של הרב יוסף שלום אלישיב", נטועים, יז (תשע"א), עמ' 73-104 (גרסה אנגלית: *Modern Judaism*, 33, 3 (2013), pp. 260-301) אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

ה. אלתר, הרב אברהם מרדכי – האדמו"ר מגור (1866-1948)

637. דפנה שרייבר, "מלך ישראל": ר' אברהם מרדכי מגור, ה'אמרי אמת", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 234-258. גור

ו. אלתר, הרב ישראל – האדמו"ר מגור (1894-1977)

638. דפנה שרייבר, "רבי ישראל אלטר וגור בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשפ"א. גור

639. בנימין בראון וחיים שלם, "גור בארץ": ה'בית ישראל' ושיקומה של חסידות גור בארץ ישראל", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 617-643. גור

ז. בלוי, עמרם (1900-1974)

640. קימי קפלן, עמרם בלוי: עולמו של מנהיג נטורי קרתא, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשע"ז. נטורי קרתא, רות בלוי

641. Motti Inbari, "The Modesty Campaigns of Rabbi Amram Blau and the Neturei Karta Movement, 1938-1974", *Israel Studies*, 17, 1 (2012), pp. 105-130. נטורי קרתא

642. קימי קפלן, "התפתחותם של מעגלי היבדלות בקרב חרדים קנאים – עמרם בלוי כמקרה מבחן", ציון, עו ב (תשע"א), עמ' 179-219. העדה החרדית, נטורי קרתא

643. Motti Inbari, "Rabbi Amram Bloi Founder of Neturei Karta: A Short Biography", *Hebrew Union College Annual*, 81 (2010), pp. 193-233. רות בלוי

644. קימי קפלן, "חוצפדיקע שמוצדיקע גיורת: נישואי עמרם בלוי ורות בן-דוד – פרשה ופְּשרה", עיונים בתקומת ישראל, 20 (2010), עמ' 300-337. נטורי קרתא, רות בלוי

ה. בלוי, רות (1920-2000)

Motti Inbari, *Ruth Blau: A Life of Paradox and Purpose*, Bloomington: Indiana .645

עמרם בלוי University Press, 2023

ט. ברויאר, הרב ד"ר יצחק (1883-1946)

.646 עדה גבל, "יצחק ברויאר ושאלת הריבונות בארץ ישראל", עיונים, 31 (תשע"ט), עמ' 215-244.

יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית

.647 אריה אדרעי, "רב תרבותיות בגרסה חרדית מוקדמת: יצחק ברויאר ממדינת התורה לקהילת

התורה", דיני ישראל, לב (תשע"ח), עמ' 187-223.

.648 Benjamin Brown, "Breuer, Hirsch and Jewish Nationalism: Change and

Continuity – Principle versus Supra-Principle", *Journal of Jewish Studies*, 64, 2

יחס ללאומיות, לציונות ולתנועה הציונית (2013), pp. 383-402

.649 עמוס פליסהואור, "ביקורת חרדית של ריבונות, אינדיבידואליזם ומושג זכויות האדם: הגות לאומית

ובין-לאומית דתית של הרב ד"ר יצחק ברויאר", המשפט, טו (2010), עמ' 607-646. אמונות תיאולוגיה

וערכי יסוד, יחס ללאומיות, לציונות ולתנועה הציונית

.650 אהוד קרייניס, "היסטוריה ותאוסופיה: יסודות תפיסת המטא-היסטוריה בהגותו של יצחק ברויאר",

חביבה פדיה ואפרים מאיר (עורכים), יהדות: סוגיות, קטעים, פנים, זהויות – ספר רבקה, באר שבע:

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, תשס"ז, עמ' 195-224.

.651 דליה לוי, "היסטוריה ומשיחיות בהגותם של הרב קוק וד"ר יצחק ברויאר", דעת, 59-57 (תשס"ו),

עמ' 311-332. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

.652 שובל שפט, "התיאולוגיה הפוליטית של יצחק ברויאר", כריסטופר שמידט ואלי שיינפלד (עורכים),

האלוהים לא ייאלם דום: המודרנה היהודית והתיאולוגיה הפוליטית, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון

ליר בירושלים, 2003, עמ' 122-140. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

.653 Mattias Morgenstern, *From Frankfurt to Jerusalem: Isaac Breuer and the*

History of the Secession Dispute in Modern Jewish Orthodoxy, Leiden: Brill, 2002

654. רבקה הורוביץ, "גלות וגאולה במשנתו של יצחק ברויאר", אשל באר שבע, ג (תשמ"ו), עמ' 281-

301. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

י. דה-האן, ד"ר יעקב ישראל (1881-1924)

Jan Fontijn, *Onrust: Het leven van Jacob Israel de Haan, 1881-1924*, .655

העדה החרדית Amsterdam and Antwerpen: De Bezige Bij, 2015

Michael Berkowitz, "Rejecting Zion, Embracing the Orient: The Life and Death .656

of Jacob Israel De Haan", Ivan Davidson Kalmar and Derek J. Penslar (eds.),

Orientalism and the Jews, Hanover and London: Brandeis University Press, 2005, pp.

109-125 יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית

657. שמעון רובינשטיין, "פרשת דה-האן – רצח פוליטי או הוצאה להורג של מוסדות 'המדינה

שבדרך"?", כיוונים, 27 (תשמ"ה), עמ' 5-30. תקופת המנדט הבריטי

658. עודד ארצי, "המפעל" – תולדותיו של תא מחתרתי בקבוצה החלוצית האינטימית ופרשת רצח דה-

האן", קתדרה, 22 (תשמ"ב), עמ' 173-201. תקופת המנדט הבריטי

659. רות וולף, "נוכחות מוחלטת: דמותו של יעקב ישראל דה-האן ביצירה הסיפורית של קרי ון ברוכנ",

מחקרים על תולדות יהודי הולנד, ג (תשמ"א), עמ' 207-222.

Ludy Giebels, "Jacob Israel De Haan in Palestina, III", *Studia Rosenthaliana*, .660

תקופת המנדט הבריטי 15, 2 (1981), pp. 188-234

Ludy Giebels, "Jacob Israel De Haan in Palestina, II", *Studia Rosenthaliana*, 15, .661

תקופת המנדט הבריטי 1 (1981), pp. 111-143

Ludy Giebels, "Jacob Israel De Haan in Palestina, I", *Studia Rosenthaliana*, 14, .662

תקופת המנדט הבריטי 1 (1980), pp. 44-79

Jaap Meijer, *de Zoon van een Gazzen: Het leven van Jacob Israel de Haan*, .663

1881-1924, Amsterdam: Polak and Van Gennep, 1967

יא. דושינסקי, הרב יוסף צבי (1867-1948)

664. מנחם קרן-קרץ, "משמרת למשמרת: ר' יוסף צבי (מהרי"ץ) דושינסקי", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 337-370. **העדה החרדית, תקופת המנדט הבריטי**

יב. דיסקין, הרב משה יהושע יהודה לייב (1817-1898)

665. יוסף שלמון, "איש מלחמה: ר' משה יהושע לייב (מהרי"ל) דיסקין", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 295-319. **תקופת השלטון העות'מאני**

יג. דסלר, הרב אליהו אליעזר (1892-1953)

666. נעם גרין, "מוסר, הגות והשקפה לנוכח אתגרי הזמן: הרב אליהו אליעזר דסלר", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 592-616. **ישיבות המוסר והמוסר בישיבות**

יד. הכהן, הרב ישראל מראדין – החפץ חיים (1839-1933)

667. בנימין בראון, "ה'בעל הבית': ר' ישראל מאיר הכהן, 'החפץ חיים'", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 105-151.

668. Benjamin Brown, "From Principles to Rules and from Musar to Halakhah: The

Hafetz Hayim's Rulings on Libel and Gossip", *Diné Israel*, 25 (2008), pp. 171-256

אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

669. בנימין בראון, "ערך תלמוד תורה במשנת החפץ חיים ופסיקתו בעניין תלמוד תורה לנשים", דיני ישראל, 24 (2007), עמ' 79-119. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, היבטים מגדריים-נשים**

Benjamin Brown, "'Soft Stringency' in the Mishnah Brurah: Jurisprudential, Social, and Ideological Aspects of a Halachic Formulation", *Contemporary Jewry*, 27

אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית (2007), pp. 1-42

671. בנימין בראון, "מעמדם ההלכתי של 'פושעי זמננו' במשנת החפץ חיים", ידידיה שטרן, בנימין בראון, אבינועם רוזנק ומנחם לורברבוים (עורכים), על דעת הקהל: דת ופוליטיקה במסורת היהודית – ספר היובל לכבוד אביעזר רביצקי, ירושלים: מרכז זלמן שזר והמכון הישראלי לדמוקרטיה, תשע"ב, עמ' 787-832. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, יחס לחילוניות, לחילון ולחילונים

672. בנימין בראון, "הקבלה בפסיקת החפץ חיים", מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, כג (תשע"א), עמ' 485-542. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

673. בנימין בראון, "הלנת שכר בפסיקת החפץ חיים: לקראת מודרניזציה של דיני העבודה ההלכתיים?", תרביץ, עה (תשס"ו), עמ' 501-538. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

טו. הלבשרשטם, הרב יקותיאל יהודה – האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג (1905-1994)

674. תמיר גרנות, "חסידות ישנה-חדשה בארץ ישראל: ר' יקותיאל יהודה הלבשרשטם מצאנז-קלויזנבורג", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 675-707.

675. איריס בראון (הויזמן), "בניין הארץ ברוח חרדית: תפיסתו האקטיביסטית של האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג על מדינת ישראל ותפקיד החרדים בה", דת, לאום וארץ, א (2014), עמ' 224-240.

יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית, יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל

676. בן אוהבי, "האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג – ממשבר לצמיחה", עמדו"ת – עם, מדינה, תורה, 6 (2014), עמ' 39-55.

677. תמיר גרנות, "תקומת החסידות בארץ ישראל אחרי השואה: משנתו הרעיונית, ההלכתית והחברתית של האדמו"ר ר' יקותיאל יהודה הלבשרשטם מצנז-קלויזנבורג", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ח. חסידות וחסידים-כללי, יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות

שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

678. תמיר גרנות, "מעמד האישה וחינוך הבנות במשנתו של האדמו"ר ר' יקותיאל יהודה הלברשטם מקלויזנבורג-צאנז", הגות, ח (תשס"ז-תשס"ח), עמ' 37-86. היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות

679. איריס בראון (הויזמן), "טומאת נידה ומעמד האשה: פסיקתו של האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג כמקרה מבחן", דעת, 61 (תשס"ז), עמ' 113-135. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, היבטים מגדריים-נשים, נישואין, זוגיות וחיי אישות

טז. וולבה, הרב שלמה (1914-2005)

680. יאיר הלוי, "מוסר, חינוך, הדרכה: הרב שלמה וולבה", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 735-765. ישיבות המוסר והמוסר בישיבות

יז. ולדינברג, אליעזר יהודה (1915-2006)

681. יהושע גלזמן, "מחשבת ההלכה במשנתו של הרב אליעזר יהודה וולדינברג", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשפ"א.

682. יהושע זקבך, "משנתו ההלכתית של הרב אליעזר יהודה וולדינברג: מקורות, פרשנות ופסיקה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ו.

יח. זוננפלד, הרב יוסף חיים (1848-1923)

683. יצחק הרשקוביץ, "ר' יוסף חיים זוננפלד: האיש והאגדה", ציון, פב, ד (תשע"ז), עמ' 489-517. העדה החרדית, תקופת המנדט הבריטי

684. יצחק הרשקוביץ, "האיש על 'העדה', נושא דגל ההתבדלות: ר' יוסף חיים זוננפלד", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 319-336. העדה החרדית, תקופת המנדט הבריטי

י. טייטלבוים, הרב יואל – האדמו"ר מסאטמר (1887-1979)

685. מנחם קרן-קרץ, "הקנאות פנים רבות לה: השקפותיהם ודרכי פעולתם של ארבעה רבנים הונגרים קנאים", מורשת ישראל, 19, 2 (2021), עמ' 321-348.

686. מנחם קרן-קרץ, "לא חישוב הקץ ולא דחיקת הקץ כי אם דחיית הקץ: תפיסת הגאולה במשנתו האנטי-ציונית של הרבי מסאטמר", ציונות – בין ריאליה למשיחיות, ה (תשפ"א), עמ' 109-143. **אמונות,**

תיאולוגיה וערכי יסוד

687. מנחם קרן-קרץ, הקנאי: הרבי מסאטמר – רבי יואל טייטלבוים, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תש"פ.
688. מנחם קרן-קרץ, "מקומה של האנטי-ציונות בספר 'ויואל משה' של הרבי מסאטמר: חשיבה מחודשת",

דעת, 91 (2020), עמ' 627-654. **אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד, יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה**

הציונית

689. Menachem Keren-Kratz, "Is the Jewish State the Ultimate Evil or a Golden Opportunity?: Ideology vs. Politics in the Teachings and Actions of Rabbi Yoel Teitelbaum – the Satmar Rebbe", *Jewish Political Studies Review*, 29, 1-2 (2018), pp. 5-26

690. דוד סורוצקין, "גאולה של חושך ואפלה: ר' יואל טייטלבוים, הרבי מסאטמר", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 371-401.

691. Menachem Keren-Kratz, "Rabbi Yoel Teitelbaum – the Satmar Rebbe – and the Rise of Anti-Zionism in American Orthodoxy", *Contemporary Jewry*, 37, 3 (2017), pp. 457-480

692. אלי גורפינקל, "נצח ישראל למהר"ל מפראג ותפיסת הגאולה של רי"ט", דעות, 78 (תשע"ה), עמ' 77-93.

693. מנחם קרן-קרץ, "הברחת וגם ירשת: תגובותיהם של ר' יואל טייטלבוים – הרבי מסאטמר – ושל חסידי לביקורת על התנהלותו בתקופת השואה ולאחריה", דפים לחקר השואה, כח (תשע"ה), עמ' 81-

107 (גרסה אנגלית: 97-120 [2014], pp. *Dapim*, 28, 2) **שואת יהודי אירופה**

694. מנחם קרן-קרץ, "ר' יואל טייטלבוים – הרבי מסטמר (1887-1979): ביוגרפיה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, תשע"ג.
695. דוד סורוצקין, "בניין ארץ של מטה וחורבן ארץ של מעלה: הרבי מסטמר והאסכולה האורתודוקסית הרדיקלית", אביעזר רביצקי (עורך), ארץ-ישראל בהגות היהודית במאה העשרים, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשס"ה, עמ' 133-168. **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**
- Zvi J. Kaplan, "Rabbi Joel Teitelbaum, Zionism, and Hungarian Ultra-Orthodoxy", *Modern Judaism*, 24, 2 (2004), pp. 165-179. **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**
697. יצחק קראוס, "יהדות וציונות – שניים שלא ילכו יחדיו: משנתו הרדיקלית של ר' יואל טייטלבוים האדמו"ר מסאטמר", הציונות, כב (תשס"א), עמ' 37-61. **אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד, יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**
698. יצחק קראוס, "שלוש השבועות כיסוד במשנתו האנטי-ציונית של ר' יואל טייטלבוים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית, בולטימור תש"ן. **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**
- Allan L. Nadler, "Piety and Politics: The Case of the Satmar Rebbe", *Judaism*, 31, 2 (1982), pp. 135-153. **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**
- כ. יוסף, הרב עובדיה (1920-2013)
700. אבישי בן-חיים, מרן הרב עובדיה יוסף: מנהיג בין הלכה לקבלה, בין פוליטיקה למיסטיקה, ירושלים: כרמל, תשע"ה.
701. אריאל פיקאר, "מחזיר העטרה ליושנה: הרב עובדיה יוסף", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 807-834. **חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים**
702. Joseph Ringel, "The Construction and De-Construction of the Ashkenazi vs. Sephardi/Mizrachi Dichotomy in Israeli Culture: Rabbi Eliyahou Zini vs. Rabbi

Ovadia Yosef", *Israel Studies*, 21, 2 (2016), pp. 182-205 **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים**

ותרבותיים

703. נסים ליאון, "דעת תורה' מנומקת: הלכה, תיאולוגיה ופוליטיקה במשנת הרב עובדיה יוסף בשאלת החזרת שטחי יהודה, שומרון ועזה", מחקרי יהודה ושומרון, כג (2014), עמ' 291-305.

704. נסים ליאון, "הפוסק כתועמלן: הלכה ופופוליזם ביהדות המזרחית בת ימינו", עיונים בתקומת

ישראל, 20 (2010), עמ' 1-23. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**

705. אריאל פיקאר, "פסיקתו של הרב עובדיה יוסף בהלכות נידה: ביקורת תרבות", אביעזר רביצקי ואבינועם רוזנק (עורכים), עיונים חדשים בפילוסופיה של ההלכה, ירושלים: מאגנס, תשס"ח, עמ' 491-

453. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**

706. בנימין לאו, "אורתודוקסייה ליטאית בגוון מזרחי: הרב עובדיה יוסף", יוסף שלמון, אביעזר רביצקי ואדם פריזגר (עורכים), אורתודוקסייה יהודית: היבטים חדשים, ירושלים: מאגנס, תשס"ז, עמ' 523-499.

Nissim Leon, "Zikui Harabim': Ovadia Yosef's Approach toward Religious Activism and His Place in the Haredi Movement within Mizrahi Jewry", *Studies in Contemporary Jewry*, 22 (2007), pp. 150-169 **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**

708. נסים ליאון, "הרב עובדיה יוסף והרבנות המזרחית המתחדדת", אליעזר בן רפאל ויצחק שטרנברג (עורכים), אליטות חדשות בישראל, ירושלים: מוסד ביאליק, 2007, עמ' 301-322. **חרדיות מזרחית-**

היבטים חברתיים ותרבותיים

709. אריאל פיקאר, משנתו של הרב עובדיה יוסף בעידן של תמורות, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ז. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**

710. נרי הורוביץ, "הרב עובדיה יוסף – השנים המעצבות", אביעזר רביצקי (עורך), ש"ס: היבטים

תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 194-228. **חרדיות מזרחית-היבטים היסטוריים**

711. בנימין לאו, "היחס למדינת ישראל ולאזרחיה בכתבי הרב עובדיה יוסף", אביעזר רביצקי (עורך),

ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 284-327. **יחס למדינת ישראל**

ולחברה היהודית בישראל

712. אריאל פיקאר, "הרב עובדיה יוסף בהתמודדותו עם 'דור החופש והדרור'", אביעזר רביצקי (עורך),

ש"ס: היבטים תרבותיים ורעיוניים, תל-אביב: עם עובד, תשס"ו, עמ' 228-284.

713. בנימין לאו, "מקומה של הקבלה בפסיקתו של הרב עובדיה יוסף", דעת, 55 (תשס"ה), עמ' 131-

152. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**

714. בנימין לאו, ממרן עד מרן: משנתו ההלכתית של הרב עובדיה יוסף, תל-אביב: משכל, 2005. **אורח**

חיים דתי ופסיקה הלכתית

715. חיים שיין, מדינת היהודים – שלב הסיכומים: הרב עובדיה יוסף והנשיא אהרן ברק, הוד השרון: מכללת שערי משפט, תשס"ה.

Zion Zohar, "Oriental Jewry Confronts Modernity: The Case of Rabbi Ovadiah

Yosef", *Modern Judaism*, 24, 2 (2004), pp. 120-150

717. בנימין לאו, "תמורות בעולם ההלכה הספרדי: ממסורת לספרות", עמנואל סיון וקימי קפלן

(עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים,

תשס"ד, עמ' 11-32.

718. אריאל פיקאר, "פסיקתו של הרב עובדיה יוסף לנוכח תמורות הזמן", חיבור לשם קבלת התואר

דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ד. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**

719. בנימין לאו, "להחזיר עטרה ליושנה: עיונים במשנתו ההלכתית של הרב עובדיה יוסף", חיבור לשם

קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ב. **אורח חיים דתי ופסיקה**

הלכתית

720. צבי זוהר, האירו פני המזרח: הלכה והגות אצל חכמי ישראל במזרח התיכון, תל-אביב: הקיבוץ

המאוחד, תשס"א, עמ' 312-353.

721. צבי זוהר, "להחזיר עטרה ליושנה" – חזונו של הרב עובדיה", יואב פלד (עורך), ש"ס: אתגר

הישראליות, תל-אביב: משכל, 2001, עמ' 159-210. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, חרדיות מזרחית-**

היבטים חברתיים ותרבותיים

722. בנימין לאו, "על משמרת אעמודה להחזיר עטרה ליושנה": מאבקו של הרב עובדיה יוסף לשמירת ההלכה הספרדית בארץ-ישראל", מרדכי בר-און (עורך), אתגר הריבונות: יצירה והגות בעשור הראשון למדינה, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשנ"ט, עמ' 214-228. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**

כא. יצחק, הרב אמנון

Asaf Sharabi and Shlomo Guzman-Carmeli, "The Teshuva Bargain: Ritual Healing Performances at Rabbi Amnon Yitzchak's Rallies", *Journal of Ritual Studies*, 27, 2 (2013), pp. 97-110 **חזרה בתשובה והחזרה בתשובה**

724. מלכה מוצ'ניק, "כיצד מחזירים בתשובה: אסטרטגיות שיה אצל אמנון יצחק", יצחק שלזינגר ומלכה מוצ'ניק (עורכים), למ"ד לאיל"ש: קובץ מחקרים במלאות שלושים שנה לאגודה הישראלית לבלשנות שימושית, ירושלים: צבעונים, תשס"ד, עמ' 168-184. **חזרה בתשובה והחזרה בתשובה, רטוריקה**

725. אסף שרעבי, "סוציו-דרמה בתנועת התשובה: חקירה אתנוגרפית על אודות הכנסים של הרב אמנון יצחק – מבט אל הקהל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ד. **חזרה בתשובה והחזרה בתשובה, רטוריקה**

726. רוני גבעון, "יש שעת רצון גדולה עכשיו בשמיים – תזכרו – שעת רצון גדולה!": כנסי החזרה בתשובה של הרב אמנון יצחק – היבטים רטוריים וטקסיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2003. **חזרה בתשובה והחזרה בתשובה, רטוריקה**

727. אורלי וסרצוג-רביד, "רטוריקה של אמנות המופע בכנס החזרה בתשובה", הלל נוסק (עורך), ישראל בתחילת המאה ה-21, תל-אביב: צ'ריקובר, 2002, עמ' 123-158. **חזרות וחזרים בתשובה, חזרה בתשובה והחזרה בתשובה, רטוריקה**

כב. כהנמן, הרב יוסף שלמה (1886-1969)

728. שלמה טיקוצ'ינסקי, "בהר ציון תהיה פליטה": הרב יוסף שלמה כהנמן, הרב מפוניבז", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 571-591. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים, ליטאים**

כג. מינץ, בנימין (1961-1903)

729. חיים שלם ושי מינץ, אי של אפשר: סיפור חייו של בנימין מינץ תרס"ג-תשכ"א, ירושלים: כרמל,

תשע"ג (2012). פועלי אגודת ישראל

730. חיים שלם, "ראינו שישנם עוד אנשים שלב יהודי להם": בנימין מינץ ויחסו לשואה ולהצלה,

1946-1939, דינה פורת (עורכת), שואה ממרחק תבוא: אישים ביישוב הארץ-ישראלי ויחסם לנאציזם

ולשואה, 1948-1933, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשס"ט, עמ' 181-210. פועלי אגודת ישראל, שואת

יהודי אירופה

כד. סולוביצ'יק, הרב יצחק זאב הלוי – הרב מבריסק (1959-1886)

731. נפתלי רוטנברג ויאיר הלוי, "הרב מבריסק: רבי יצחק זאב הלוי סולוביצ'יק", בנימין בראון ונסים

ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון

ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 550-570.

כה. פראגר, הרב משה (1984-1909)

732. מלי איזנברג, בתוך מערבולת הימים: משה פראגר, היסטוריון שואה חרדי, באר שבע וירושלים:

מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ויד ושם, תשפ"ב. יחס לשואה,

התמודדות עימה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

Gershon Greenberg, "Moshe Prager's Holocaust Historicism: Concrete Data, 733

Inner Faith, and Myth", *Holocaust Studies*, 21, 1-2 (2015), pp. 54-73 יחס לשואה,

התמודדות עימה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

734. מלי איזנברג, "מחוויה אישית למפעל חיים: השואה כמוטיב מכונן בדרכו הפרטית והציבורית של

משה פראגר – דמות מפתח חרדית ביישוב ובישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ע. יחס לשואה, התמודדות עימה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב

זכרה

735. מלי אייזנברג (גוטדינר), "עד, מזעיק, מתעד ומנציח: ר' משה פראגר והשוואה, 1940-1984",

עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ה. **יחס לשואה, התמודדות עימה,**

פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה, עיתונות

כו. פרנק, הרב צבי פסח (1873-1960)

736. ישראל רוזנסון (עורך), גאון ההוראה אחרי 50 שנה: היסטוריה, הגות, ריאליה, ירושלים: מכללת

אפרתה, תשע"ב.

כז. קנייבסקי, הרב ישראל יעקב – הסטייפלר (1899-1985)

737. מרק שפירא, "'התמים: ר' יעקב ישראל קנייבסקי, ה'סטייפלר'", בנימין בראון ונסים ליאון

(עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר

בירושלים, תשע"ז, עמ' 663-674.

738. אהרן ארנד, "יחסו של הרב יעקב ישראל קנייבסקי לרפואה ולרופאים", קורות, ט, יא-יב (תשנ"ב),

עמ' 455-459. **רפואה ובריאות**

כח. קרליץ, אברהם ישעיהו – החזון איש (1878-1953)

739. לורנס קפלן, "אתוס של הכנעה, התאחדות עם רוח התורה ועמידה מול אתגרי הזמן: ר' אברהם

ישעיהו קרליץ, החזון איש", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני

היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 479-519.

740. בנימין בראון, החזון איש: הפוסק, המאמין ומנהיג המהפכה החרדית, ירושלים: מאגנס, תשע"א.

741. בנימין בראון, "אל נא נעבור לגדולות ממנו": התנגדותו של החזון איש להנצחת השואה ומניעיה",

דינה פורת (עורכת), שואה ממרחק תבוא: אישים ביישוב הארץ-ישראלי ויחסם לנאציזם ולשואה, 1933-

1948, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשס"ט, עמ' 210-235. **יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום**

לאחר סיומה ועיצוב זכרה

742. בנימין בראון, "ההלכה האורתודוקסית והמנהג: פסיקתו של החזון איש כמקרה מבחן", יוסף שלמון, אביעזר רביצקי ואדם פרזיגר (עורכים), אורתודוקסייה יהודית: היבטים חדשים, ירושלים: מאגנס,

תשס"ז, עמ' 211-255. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

743. בנימין בראון, "התורה כמצווה וכהבטחה: חובת האמונה על פי החזון איש", בנימין איש-שלום (עורך), בדרכי שלום: עיונים בהגות יהודית מוגשים לשלום רוזנברג, ירושלים: בית מורשה, תשס"ז, עמ'

377-398. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

744. בנימין בראון, "החזון איש: הלכה, אמונה וחברה בפסקיו הבולטים בארץ ישראל (תרצ"ג-תשי"ד)", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג.

745. בנימין בראון, "מהתבדלות פוליטית להתבצרות תרבותית: החזון איש וקביעת דרכה של היהדות

החרדית בארץ-ישראל", מרדכי בר-און וצבי צמרת (עורכים), שני עברי הגשר: דת ומדינה בראשית

דרכה של ישראל, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשס"ב, עמ' 364-414. יחס למדינת ישראל ולחברה

היהודית בישראל

Lawrence Kaplan, "Hazon Ish: Critic of Traditional Orthodoxy", Jack .746

Wertheimer (ed.), *The Uses of Tradition: Jewish Continuity in the Modern Era*, New

York and Jerusalem: The Jewish Theological Seminary of America, 1992, pp. 145-

174

Zvi A. Yehuda, "Hazon Ish on Textual Criticism and Halakhah", *Tradition*, 18, 2 .747

(1979), pp. 118-172.

Zvi A. Yehuda, "Hazon Ish on the Future of the State of Israel", *Tradition*, 18, 1 .748

יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל (1979), pp. 111-118

כט. רוט, הרב אהרן – שומרי אמונים ותולדות אהרן (1894-1947)

749. יוסי בן הרוש, "הרדיקליזם החסידי במשנת ר' אהרון ראטה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ח.

Gershon Greenberg, "R' Arele Roth's Pristine Faith: Through Holocaust to Redemption", *Journal of Modern Jewish Studies*, 14, 1 (2015), pp. 72-88

התמודדות עימה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

Shaul Magid, "Modernity as Heresy: The Introvertive Piety of Faith in Arele Roth's 'Shomer Emunim'", *Jewish Studies Quarterly*, 4, 1 (1997), pp. 74-104

תיאולוגיה וערכי יסוד

ל. רוקח, הרב אהרן – האדמו"ר מבלז (1880-1957)

752. עידו הררי, "צדיקות של ייסורים: ר' אהרן מבלז, 'דער בעלזער רב'", בנימין בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 549-520. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב

זכרה

753. עירית נחמני, "ר' אהרן רוקח מבלז (1880-1957): בין הגיוגרפיה לביוגרפיה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, 2015.

754. עידו הררי, "כפרת כל ישראל: הנהגתו החסידית של רבי אהרון מבלז והבניית הכריזמה של הקרבן", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ב. יחס לשואה,

התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

755. אורי קלט, "בעלזא לאחר השואה: בנייתה של חסידות בעלזא לאחר השואה (1944-1957)", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 2009. יחס לשואה, התמודדות עמה,

פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

756. נתן אורטנר, "על דרשה חסידית בלזאית – תשובה למאמרו של מנדל פייקאז", כיוונים, 14 (1982), עמ' 145-149. יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

757. מנדל פייקאז, "גזירות פולין ומנוחה ושלווה ליהודי הונגריה בדרשה חסידית בלזאית בינואר 1944 בבודאפשט", כיוונים, 11 (תשמ"א), עמ' 115-120 (נדפס שוב בספרו חסידות פולין, עמ' 424-435).

יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

לא. רוקח, הרב ישכר דב – האדמו"ר מבלז

758. גדי שגיב וקימי קפלן, "ילד של אימא"? המאבק על הינוקא בחסידות בלז, 1966-1957",

ציון, פח, ג (תשפ"ג), עמ' 371-413. רוקח, הרב אהרן

לב. שך, הרב אליעזר מנחם (1898-2001)

759. אבישי בן חיים, "איש 'ההשקפה הטהורה': הרב אליעזר מנחם שך", בנימין בראון ונסים ליאון

(עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים: מאגנס ומכון ון ליר

בירושלים, תשע"ז, עמ' 644-662.

760. משה הלינגר, "על דמוקרטיה ומדינת ישראל כמדינה דמוקרטית (במשנת הרב שך)", בנימין

בראון, מנחם לוברבום, אבינועם רוזנק וידידיה שטרן (עורכים): דת ופוליטיקה בהגות היהודית: ספר

היובל לכבוד אביעזר רביצקי, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2012, עמ' 567-593. יחס

למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל

761. מנחם פרידמן, "הרב שך כדפוס של מנהיגות חרדית", אליעזר בן-רפאל ויצחק שטרנברג (עורכים),

אליטות חדשות בישראל, ירושלים: מוסד ביאליק, תשס"ז, עמ' 322-333.

762. אבישי בן חיים, איש ההשקפה: האידיאולוגיה החרדית על פי הרב שך, ירושלים: מוזאיקה, תשס"ד.

יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל

763. בנימין בראון, "הרב שך – הערצת הרוח, ביקורת הלאומיות וההכרעות הפוליטיות במדינת

ישראל", נרי הורוביץ (עורך), דת ולאומיות בישראל ובמזרח התיכון, תל-אביב: מרכז יצחק רבין לחקר

ישראל ועם עובד, תשס"ג, עמ' 278-343. יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית, יחס למדינת

ישראל ולחברה היהודית בישראל

764. אבישי בן חיים, "גוילין נשרפין ואותיות פורחות באוויר": משנתו הפוליטית של הרב שך", עבודה

לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ב. יחס למדינת ישראל ולחברה

היהודית בישראל

לג. שניאורסון, הרב מנחם מנחם – האדמו"ר מחב"ד-לובביץ' (1994-1902)

Gershon Greenberg, "Menachem Mendel Schneersohn's Response to the

Holocaust", *Modern Judaism*, 34, 1 (2014), pp. 86-123

פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

766. אלון דהן, "ההופעה השנייה של ר' מנחם מנדל שניאורסון: שובו של המשיח במשנת חב"ד בעידן

הפוסט-שניאורסוני", זהויות, 4 (תשע"ד) עמ' 73-90.

767. מנחם פרידמן ושמואל היילמן, הרבי מלובביץ' בחייו ובהיים שלאחר חייו. ירושלים: מרכז זלמן

שזר, תשע"א.

768. אלדד וייל, "תחילתה של תקופת הנשים: נשים ונשיות במשנתו של הרבי מלובביץ'", אקדמות, כב

(תשס"ט), עמ' 61-85. היבטים מגדריים-נשים

לד. שנירר, שרה (1935-1883)

769. רחל מנקין, בנות סוררות: מרד הנערות בגליציה ההבסבורגית, ירושלים: מאגנס, תשפ"ד (גרסה

אנגלית: Rachel Manekin, *The Rebellion of the Daughters: Jewish Women Runaways*

(in Habsburg Galicia), Princeton and Oxford: Princeton University Press, 2020

770. Rachel Manekin, "The Cracow Bais Yaakov Teachers' Seminary and Sara

Schenirer: A View from a Seminarian's Diary", *Jewish Quarterly Review*, 112, 3

(2022), pp. 546-588 **בית יעקב, הינוך בנות ונערות**

771. Naomi Seidman, *Sarah Schenirer and the Bais Yaakov Movement: A Revolution*

in the Name of Tradition, Liverpool: Liverpool University Press and Littman Library

for Jewish Civilization, 2019 **בית יעקב, הינוך בנות ונערות**

772. Naomi Seidman, "Legitimizing the Revolution: Sarah Schenirer and the

Rhetoric of Torah Study for Girls", Antony Polonsky, Hanna Wegrzynek, and

Andrzej Zbikowski (eds.), *New Directions in the History of the Jews in the Polish*

Lands, Boston and Warsaw: Academic Studies Press and the POLIN Museum of the

History of the Polish Jews, 2018, pp. 35 6-366 בית יעקב, הינוך בנות ונערות, יחס לשואה,

התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

773. מיכל שאול, "דור יתום מחפש אימא: 'מורשת שרה שנירר' ככלי לשיקום החברה החרדית לאחר השואה", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 31-55 (גרסה אנגלית):

התמודדות עימה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה (Jewish Culture and History, 21, 4 [2020], pp. 342-358). הינוך בנות ונערות, יחס לשואה,

התמודדות עימה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה

מדור תשיעי: תופעות ותהליכים חברתיים

א. אלימות ועבריינות

774. חיה גרשוני ויהודית חסידה "לא בטוח בכלל שיש היתר על פי דין תורה למסור למשטרה: הדוקסה הסמויה המעצבת את השיח החרדי במקרה עבריינות מין בקהילה", מחקרי משפט, לב, 3 (2020), עמ' 988-957. **שיח חרדי**

775. סימה זלצברג-בלאק, "טרור לשם שמים: על פעילות טרור מצד חרדים קיצוניים", קרימינולוגיה ישראלית, ו (2017), עמ' 17-37. **בית שמש, לבוש אופנה וצניעות, היבטים מגדריים-נשים, נטורי קרתא**

776. Sima Zalberg Block, "Religious Coercion and Violence against Women: The Case of Beit Shemesh", Fareda Banda and Lisa Fishbayn Joffe (eds.), *Women's Rights and Religious Law: Domestic and International Perspectives*, New York: Routledge, 2016, pp. 152-175. **לבוש אופנה וצניעות, היבטים מגדריים-נשים**

777. Nachman Ben-Yehuda, "The Way to a Halachic State: Theocratic Political Extremism in Israel", Michael Berkowitz (ed.), *Nationalism, Zionism and Ethnic Mobilization of the Jews in 1900 and Beyond*, Leiden: Brill, 2004, pp. 99-128

778. A. Boehm and H. Itzhaky, "The Social Marketing Approach: A Way to Increase Reporting and Treatment of Sexual Assault", *Child Abuse and Neglect*, 28, 3 (2004), pp. 253-266

- Menachem Friedman, "Haredi Violence in Contemporary Israeli Society", .779
Studies in Contemporary Jewry, 18 (2002), pp. 186-198
780. ג'רלד קרומר, "סם החיים וסם המוות': התגובה החרדית לבעיות חברתיות", מרדכי בר לב (עורך),
דתיים וחילוניים בחברה הישראלית, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תש"ן, עמ' 26-34.
781. אברהם פרבר, "דפוסי פגיעה של חרדים בתושבים לא-חרדים בצפון מערב ירושלים, כחלק
מהמאבק על השליטה באזור זה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים,
1987. יחסי חילונים-חרדים, ירושלים

ב. ארגוני סיוע ועזרה

- Gideon Aran, *The Cult of Dismembered Limbs: Jewish Rites of Death at the* .782
Scene of Palestinian Suicide Terrorism, Oxford and New York: Oxford University
Press, 2023
- Donna Shai, "Borrow and Lend: Social Exchange and the *Gemach*", *Journal of* .783
Religion and Society, 10 (2008), pp. 1-9
- Nurit Stadler, "Terror, Corpse Symbolism and Taboo Violation: The 'Haredi .784
Disaster Victim Identification Team in Israel' (ZAKA)", *The Journal of the Royal*
Anthropological Institute, 12, 4 (2006), pp. 837-859
- Nurit Stadler, Eyal Ben-Ari, and Einat Mesterman, "Terror, Aid and .785
Organization: The Haredi Disaster Victim Identification Teams ('ZAKA') in Israel",
Anthropological Quarterly, 78, 3 (2005), pp. 619-651
- Eliezer D. Jaffe, "The Role of Nonprofit Organizations Among the 'Haredi' .786
(Ultra-Orthodox) Jewish Community in Israel", *Social Work and Policy in Israel*, 7-8
(1993), pp. 45-56

ג. ביקורת עצמית

787. קימי קפלן, "יש רקבון רציני בחברה שלנו וצריכין להכיר את האמת": ביקורת עצמית בשיח הפנימי של החברה החרדית בישראל", שולמית וולקוב (עורכת), מיעוטים, זרים ושונים: קבוצות שוליים בהיסטוריה, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"א, עמ' 299-331.

ד. חזרה בתשובה והקזרה בתשובה

788. Nissim Leon, "Soft Ultra-Orthodoxy: Revival Movement Activists, Synagogue

Communities and the Mizrahi-Haredi *Teshuva* Movement in Israel", *Religions*, 14, 1

(2023) (Online Publication) **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**

789. יעל בכר (כהן), "זהות, הבניית זהות ומגנוני התמודדות בקרב בני דור שני להורים 'חוזרים בתשובה'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע תשע"ו.

790. אסף שרעבי, "דתיות רכה' ודתיות 'קשיחה': המקרה של תנועת התשובה בישראל", יעקב ידגר ושלוש רצבי (עורכים), מעבר להלכה: מסורתיות, חילוניות ותרבות – העידן החדש בישראל, קריית שדה בוקר: מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשע"ד, עמ' 460-

791. שלומי דורון, המהלכים בין העולמות: "חזרה בתשובה" ו"חזרה בשאלה" בחברה הישראלית, תל-

אביב: הקיבוץ המאוחד, תשע"ג. **חוזרות וחוזרים בתשובה, יוצאות ויוצאים בשאלה, יציאה בשאלה**

792. נסים ליאון, "המטיף ההדיוט ומקומו בתרבות תנועת התשובה החרדית ביהדות המזרחית", נחם

אילן, כרמי הורוביץ וקימי קפלן (עורכים), דורש טוב לעמו: הדרשן, הדרשה וספרות הדרוש בתרבות

היהודית. ירושלים: מרכז זלמן שזר, 2013, עמ' 199-230. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים**

ותרבותיים

793. Asaf Sharabi, "'Boundary Work' in a Religious Revival Movement: The Case of

the 'Teshuvah Movement' in Israel", *Ethnography*, 14, 2 (2013), pp. 233-254

794. אסף שרעבי, "זיכוי הרבים: ההיגיון הקפיטליסטי בתנועת תחייה דתית בישראל", סוציולוגיה

ישראלית, יד, 2 (2013), עמ' 391-411.

795. שלומי דורון, "מחסומי זהות והדרה בתהליך חזרה בתשובה של מזרחים-ספרדים", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהשרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 195-214. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים**

ותרבותיים

796. Nissim Leon, "The Political Use of the Teshuva Cassette Culture in Israel",

קלטות שמע *Contemporary Jewry*, 31, 2 (2011), pp. 91-107

797. ענת פלדמן, "קרנבל לילי: פרקטיקה חדשה של טקסי תיקון", תרבות דמוקרטית, 13 (תשע"א), עמ'

211-181. **חזרות וחוזרים בתשובה**

798. אסף שרעבי, "עבודת הגבול" בתנועת התשובה בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור

לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ע.

799. שלומי דורון, "חזרה בתשובה ו'יציאה בשאלה': טקסי מעבר וטקסי הגדרה אישיים", סגיות

חברתיות בישראל, 9 (2010), עמ' 53-90. **יציאה בשאלה**

800. תמר אלמור, "כל הזכויות שמורות לענת: רבניות גדולות ורבניות קטנות בתעשיית הדת

והתשובה", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים

וחלופות, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 129-163. **היבטים מגדריים-**

נשים, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים

801. נסים ליאון, "בניית סמכות קהילתית מקומית בתנועת התשובה החרדית-מזרחית", קימי קפלן

ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב:

הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 164-185. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים**

ותרבותיים

802. שלומי דורון, "טקסי מעבר וטקסי הגדרה אישיים בתהליך של 'חזרה בתשובה' מול 'חזרה בשאלה'",

חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2006. **חזרות וחוזרים**

בתשובה, יוצאות ויוצאים בשאלה

803. יורם בילן, שושביני הקדושים: חולמים, מרפאות וצדיקים בספר העירוני בישראל, חיפה:

אוניברסיטת חיפה, תשס"ה.

804. שרה זלצברג, "תהליך החזרה בתשובה בקרב עבריינים 'בעלי תשובה'", לוי עדן, אראלה שדמי וישראל קים (עורכים), רודפי צדק: מחקרים בפשיעה ואכיפת חוק בישראל, תל-אביב: צ'ריקובר, 2004, עמ' 487-510. **חזרות וחזרים בתשובה, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה**
805. אסף צבר, "הרטוריקה של המחזירים בתשובה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2003. **רטוריקה**
806. אליעזר שביד, "החזרה בתשובה כתגובה חרדית לשואה", כיוונים חדשים, 6 (תשס"ב), עמ' 35-59. **יחס לשואה, התמודדות עמה, פעולות שיקום לאחר סיומה ועיצוב זכרה**
807. יהודה גודמן, החזרה בתשובה וזהויות דתיות חדשות בישראל בתחילת שנות האלפיים, תל-אביב: מרכז פנחס ספיר, 2002 (גרסה עדכנית: אביעד קליינברג [עורך], לא להאמין: מבט אחר על דתיות וחילוניות, ירושלים ותל-אביב: כתר ואוניברסיטת תל-אביב, 2004, עמ' 98-178).
808. Kimmy Caplan, "Israeli Haredi Society and the Repentance (Hazarah Biteshuvah) Movement", *Jewish Studies Quarterly*, 8, 4 (2001), pp. 369-399
809. שרה זלצברג, "תהליך החזרה בתשובה בקרב עבריינים 'בעלי תשובה'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשנ"ט.
810. Rachel Landau and Uri Timor, "Discourse Characteristics in the Sociolect of Repentant Criminals", *Discourse and Society*, 9, 3 (1998), pp. 363-387 **שפה ולשון**
811. אורי תימור, "ההתמודדות עם העבר העברייני בישיבות המשקמות עבריינים", מגמות, 38, 1 (תשנ"ז), עמ' 30-47.
812. אורי תימור, "תפקיד הלשון בתהליך החזרה בתשובה של עבריינים", בלשנות עברית, 40 (1996), עמ' 67-80. **שפה ולשון**
813. יהודה מימרון, "דפוסי חזרה בתשובה בקרב חוזרים בני עדות המזרח ובני עדות אשכנז הפונים לטיפול נפשי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ב. **פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה**
814. Benjamin Beit-Hallahmi, *Despair and Deliverance: Private Salvation in Contemporary Israel*, Albany: State University of New York Press, 1992

815. מיכל פכלר-רוטנברג, "סגנון רגשי/שכלי של חזרה בתשובה בקרב נשים ישראליות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשמ"ט. **היבטים מגדריים-נשים**
816. אורי תימור, "שיקום אסירים בחברה החרדית (בישיבות לחוזרים בתשובה)", שיקום אסירים בקהילה, 4 (1989), עמ' 23-34. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
817. אורי תימור, "חזרה בתשובה כדרך לשיקום עבריינים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1988.
818. אמיר זהר, "השוואה בין משיכה לכתות ומשיכה לחזרה בתשובה והמאפיינים האישיותיים-חברתיים שמנבאים משיכה זו", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1986.
819. שאול מיזליש, חזרה בתשובה: תופעה ואנשים, גבעתיים: מסדה, 1984. **חוזרות וחוזרים בתשובה**
820. Janet Aviad, *Return to Judaism: Religious Renewal in Israel, Chicago and London: University of Chicago Press, 1983*. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
821. רחל אהרנפלד, "מסטיה חוקית לסטיה לא חוקית", עבריינות וסטיה חברתית, יא (1983), עמ' 25-28.
822. ג'רלד קרומר, "עבריינים חוזרים בתשובה: גישה דתית לשיקום", עבריינות וסטיה חברתית, ז (1979), עמ' 169-178.

ה. יציאה בשאלה

823. שלומי דורון, "עזיבת העולם החרדי כמפגש בין מודלים חברתיים-דתיים", סוציולוגיה ישראלית, יד, 2 (תשע"ג), עמ' 373-391.
824. Yohai Hakak, "Egalitarian Fundamentalism: Preventing Defection in the Israeli Haredi Community", *Journal of Contemporary Religion*, 26 (2011), pp. 291-310
825. דרור גולן, "חילון בקרב יהודים בישראל: חקירת התופעה מנקודת מבט פסיכולוגית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2009.
826. משה מאיר, "קריאות שואלות – על תורתם של היוצאים לשאלה", אקדמות, כא (תשס"ח), עמ' 215-223. **יוצאות ויוצאים בשאלה**

827. שרית ברזילאי, "דרך החול: תופעת 'היציאה לשאלה' מהחברה החרדית מאז קום המדינה ועד שלהי שנות התשעים", סוציולוגיה ישראלית, ו, 1 (תשס"ד), עמ' 91-117.
828. Louis Frankenthaler, "Leaving Ultra-Orthodox Judaism: Defection as Deconversion", Master's Thesis, The Hebrew University of Jerusalem, 2004
829. William Shaffir, "Disaffiliation: The Experience of Haredi Jews", *Religion and the Social Order*, 7 (1997), pp. 205-229

1. נוער שוליים ונוער בסיכון

830. תקווה עובדיה, "בין 'גוף ראשון' ל'גוף שלישי': דו-ערכיות משולשת של נערות חרדיות בסיכון", דברים, 8 (תשע"ו), עמ' 239-260. **חינוך בנות ונערות**
831. ענת קלי, "מאפייני סיכון, דת ומגדר בקרב מתבגרים חרדים – מודל אקולוגי", עמנואל גרופר ושלמה רומי (עורכים), ילדים ומתבגרים במצבי סיכון בישראל, א: תמונת מצב של התחום ותוכני ליבה, תל אביב: מכון מופ"ת, תשע"ד, עמ' 190-212. **חינוך בנים ונערים**
832. יצחק יוגב, "הקשר בין הפרופיל האישי, המשפחתי והקהילתי של נוער חרדי מנותק", מניתוק לשילוב, 17 (תשע"ג) עמ' 97-121.
833. פלורה מור ואיתמר לוריא, "ללמוד וללמד: בין ידע אוניברסלי לערכי הקהילה החרדית – בשירות צמיחתם של תלמידים הפגיעים לסיכון", עט השדה, 9 (2012), עמ' 47-62.
834. רועי צברי, "מתבגרים שנשרו ממערכת החינוך של המגזר החרדי: מיומנויות חיים וצרכים לקראת יציאה לחיים עצמאיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2012.
835. יצחק יוגב, "דילמות ערכיות בעבודתו של עובד קידום נוער וצעירים במגזר החרדי", מניתוק לשילוב, 11 (2011), עמ' 110-114.
836. ענת קלי, "בין ניכור לחיבור: מתבגרים במצבי מצוקה וסיכון בחברה החרדית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"א.
837. יצחק בן-יאיר, "מהגרים בארצם": המקרה של נוער בסיכון מבית חרדי, עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"א.

838. יעל יצחקי, "היבטים אישיותיים וקהילתיים בנשירת בני נוער במגזר החרדי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2009.
839. שלמה יעקבסון, "עמדות של נוער חרדי בסיכון כלפי שבירת נורמות החוק", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ט.
840. יהושע קפלן, "דפוסי בקשת עזרה בקרב נוער נושר חרדי במסגרות פנימייתיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ט.
841. חיים להב, "תהליכים ותמורות במאפייני סיכון וניתוק של נוער מתבגר 'דתי חרדי' המטופל במסגרת היחידות לקידום נוער", מניתוק לשילוב, 13 (תשס"ו), עמ' 49-79.
842. נעמה רודריגו (מהרש"ק), "הבן יקיר לי": גורמי הנשירה ממסגרות החינוך בקרב בני נוער במגזר החרדי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2006.
843. חיים להב, "תהליכים ותמורות במאפייני סיכון וניתוק של נוער מתבגר 'דתי חרדי' המטופל במסגרת היחידות לקידום נוער", מניתוק לשילוב, 13 (2005), עמ' 49-78.
844. כנרת אפרתי-מוניץ, "לחיות בשולי החברה החרדית: חוויתם של נערים שעזבו ישיבה חרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג. **חינוך בנים ונערים, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
845. רחל ורצברגר, בעיית הסמים בירושלים, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2003.
846. יפה שוורץ, "הגבול בין גן-עדן לגהינום": הנערה החרדית במצוקה, ההבניה החברתית של הדרתה ביחסיה עם מערכת החינוך, משפחתה, הקהילה החרדית ושירותי הרווחה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2003. **היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה**
847. ברוך משקובסקי, "נוער חרדי בסיכון", מניתוק לשילוב, 10 (2000), עמ' 94-104.

ז. עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים

848. לאה זנבר וחיה יצחקי, "פעילים קהילתיים חרדיים בישראל: בין היבדלות למעורבות", ישראל

אמיר, אהרן יורק ואבי סנדר (עורכים), התערבויות קהילתיות בעבודה סוציאלית, ירושלים: משרד

הרווחה והביטחון החברתי, תשפ"ג, עמ' 95-113. **עבודה סוציאלית**

849. Lea Taragin-Zeller, Yael Rozenblum, and Ayelet Baram-Tsabari, "We Think

This Way as a Society!': Community-Level Science Literacy among Ultra-Orthodox

Jews", *Public Understanding of Science*, 31, 8 (2022), pp. 1012-1028

רפואה ובריאות

850. לאה זנבר, "הקשר בין משאבים אישיותיים וחברתיים לפעילות קהילתית ורווחה אישית בקרב

פעילים קהילתיים בחברה החרדית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-

אילן, רמת-גן, 2010.

851. אסתר לוינסון, מיפוי עמותות מזון: היקף ודפוסי פעילות 2004, באר שבע: המרכז הישראלי לחקר

המגזר השלישי, 2005.

852. Ernie Lightman and Ron Shor, "Askanim: Informal Helpers and Cultural

Brokers as a Bridge to Secular Helpers for the Ultra-Orthodox Jewish Communities of

Israel and Canada", *Families in Society*, 83, 3 (2002), pp. 315-324

סקירות כלליות

ומחקרים השוואתיים

853. Debra Shapiro, "Pioneering Community Work in a Jewish Ultra-Orthodox

Community in Jerusalem", Hubert Campfens (ed.), *Community Development around*

the World, Toronto: University of Toronto Press, 1997, pp. 231-242

מדור עשירי: הינוך

א. היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים

854. Loten Perry-Hazan, "Haredi Education in Israel: Policies and Practices", Kimmy

Caplan and Nissim Leon (eds.), *Contemporary Israeli Haredi Society: Profiles,*

Trends, and Challenges, London and New York: Routledge, 2024, pp. 110-125

- Ilan Fuchs, "Changes in Haredi Education in Israel: A Comparative Perspective .855 from the United States Using Monsey as a Test Case", *Religions*, 14, 11 (2023) **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים** (Online Publication)
- Loten Perry-Hazan, Netta Barak Corren, and Gil Nachmani, "Noncompliance .856 with the Law as Institutional Maintenance at Ultra-Religious Schools", *Regulation and Governance*, 18, 2 (2023) (Online Publication) **מערכת המשפט**
- Shai Katzir and Lotem Perry-Hazan, "Promoting Educational Changes in .857 Religious Enclave Schools: A Comparison of Radical and Moderate Haredi Activists in Israel", *Educational Review*, 75, 7 (2023), pp. 1425-1446
- Netta Barak-Corren, "Regulating for Integration by Behavioral Design: An .858 Evidence-Based Approach for Culturally Responsive Regulation", *Regulation and Governance*, 16, 4 (2022), pp. 1079-1101 **מערכת המשפט**
- .859 זהבית האוּזי, ענת בארט ופסקל בן עוליאל, "מנהיגות חינוכית כמנבאת מחויבות ארגונית בקרב מורים חרדים", עיונים במינהל ובארגון החינוך, 37 (2022), עמ' 438-411.
- .860 ענת בארט ופסקל בן עוליאל, "רווחה אישית של מורות חרדיות המלמדות בבתי ספר ממלכתיים דתיים", דפים, 75 (2021), עמ' 100-73. **היבטים מגדריים-נשים, חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים**
- .861 שושנה ריזי וענת בארט, "העצמת עובדות הוראה חרדיות במסגרת השתלמויות בגופים מבצעים", מכלול, לד (2021), עמ' 136-115.
- Anat Barth and Sigalit Tsemach, "Perceptions of Principal Authentic .862 Leadership: A Survey of Israeli Elementary Teachers in Diverse Religious-Cultural Contexts", *Religious Education*, 116, 3 (2021), pp. 224-238 **חינוך בנות ונערות**
- Izhar Oplatka and Chajim Erlanger, "Cultural Identity and Fear: The Case of .863 Ultra-Orthodox Jewish Teachers in Primary Education", Eugenie A. Samier and Peter

- Milley (eds.), *Educational Administration and Leadership Identity Formation*, London and New York: Routledge, 2020, pp. 153-168
864. ענת בארט, אהוד (אודי) שפיגל וגלעד מלאך, אחד מחמישה תלמידים: החינוך החרדי בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, תש"פ.
- Motti Inbari, "The Yossele Schumacher Affair: A Case Study of Israel's Response to Ultra-Orthodox Ideological Crime", *The Journal of State and Church*, 61, 1 (2019), pp. 20-41
866. לטם פרי-חזן, "הסדרת לימודי הליבה בחינוך החרדי בפרספקטיבה השוואתית", משפט, חברה ותרבות, א (תשע"ט), עמ' 493-526. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים
867. לטם פרי-חזן, "תהליכי ההסדרה של החינוך החרדי בישראל: פוליטיקה, משפט ומה שביניהם", עיונים במינהל ובארגון החינוך, 36 (תשע"ט), עמ' 313-354. מערכת המשפט
868. יהושע פפר, "מלחמות האוטונומיה: לימודי אזרחות בחינוך החרדי", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 459-491. חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים
- Anat Barth and Pascale Benoliel, "School Religious-Cultural Attributes and School Principals' Leadership Styles in Israel", *Religious Education*, 114, 4 (2019), pp. 470-485
870. Shai Katzir and Lotem Perry-Hazan, "Legitimizing Public Schooling and Innovative Education Policies in Strict Religious Communities: The Story of the New Haredi Public Education Stream in Israel", *Journal of Education Policy*, 34, 2 (2019), pp. 215-241
871. Lotem Perry-Hazan and Oshrat Perelstain, "Mobilizing Ethnic Equality in Admissions to Schools: Litigation, Politics, and Educational Change", *Journal of Educational Change*, 19 (2018), pp. 51-75

872. ענת בארט, "מבוא", ענת בארט (עורכת), מחקרים על הפיקוח במחוז החרדי של משרד החינוך: בין רשויות, רשתות והציבוריות החרדית, ירושלים: מכון ירושלים למחקרי מדיניות והמחוז החרדי של משרד החינוך, 2018, עמ' 7-20.

873. אסתר בינדר וענת בארט, "היחס לחינוך החרדי ברשות מקומית מעורבת", ענת בארט (עורכת), מחקרים על הפיקוח במחוז החרדי של משרד החינוך: בין רשויות, רשתות והציבוריות החרדית, ירושלים: מכון ירושלים למחקרי מדיניות והמחוז החרדי של משרד החינוך, 2018, עמ' 113-136.

874. פיגי כהן וענת בארט, "הטמעת תכניות מצוינות בחינוך החרדי: תפקיד המפקח", בתוך: ענת בארט (עורכת), מחקרים על הפיקוח במחוז החרדי של משרד החינוך: בין רשויות, רשתות והציבוריות החרדית, ירושלים: מכון ירושלים למחקרי מדיניות והמחוז החרדי של משרד החינוך, 2018, עמ' 95-112.

875. מיכל צ'רנוביצקי ודבורה פלדמן, החצר האחורית של החינוך בישראל – מערכת החינוך החרדית: תמונת מצב והמלצות מדיניות, כפר סבא: קרן בית ברל ושותפות לעתיד ישראל, 2018.

876. שי קציר ולטם פרי-חזן, החינוך הממלכתי-חרדי: מהקמה להתבססות, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2018.

877. Pascale Benoliel and Anat Barth, "The Implications of the School's Cultural Attributes in the Relationships between Participative Leadership and Teacher Job Satisfaction and Burnout", *Journal of Educational Administration*, 55, 6 (2017), pp. 640-656

878. לטם פרי-חזן, "אין חכמה לאישה אלא בפלך?": על זכותן של בנות ונשים חרדיות לחינוך לזכויות", אהרן ברק, יצחק זמיר, אבנר כהן, מורן סבוראי ואלעד עפארי (עורכים), ספר שטרסברג-כהן: קובץ מאמרים לכבודה של השופטת טובה שטרסברג-כהן, צפיריים: נבו, תשע"ז, עמ' 123-148. **היבטים**

מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות

879. ראובן גל, סיכום שולחן עגול: בחינת אלטרנטיבות למוסדות השכלה גבוהה לחרדים, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2017.

880. ראובן גל, יהודה מורגנשטרן ויעל אלימלך, מחקר על הפוטנציאל למצוינות בלימודי מתמטיקה ופיזיקה במערכת החינוך החרדית, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2017.

881. טל פרוסט, "ליבה לשם מה? הערת פסיקה בעקבות פסק דין רובינשטיין: זכות היציאה וחינוך לחשיבה ביקורתית במסגרת לימודי הליבה במגזר החרדי בישראל", מחקרי משפט, ל, 2 (תשע"ו), עמ' 590-557. **מערכת המשפט**
882. Lotem Perry-Hazan, "Court-Led Educational Reforms in Political Third Rails: Lessons from the Litigation over Ultra-Religious Jewish Schools in Israel", *Journal of Education Policy*, 30, 5 (2015), pp. 713-746. **מערכת המשפט**
883. Lotem Perry-Hazan, "Curricular Choices of Ultra-Orthodox Jewish Communities: Translating International Human Rights Law into Education Policy", *Oxford Review of Education*, 41, 5 (2015), pp. 628-646. **מערכת המשפט**
884. לטם פרי-חזון, "השפעת משפט החינוך על מערכת בתי הספר החרדיים באנטוורפן: לקחים לישראל", חקר החברה החרדית, 2 (תשע"ה), עמ' 87-60. **מערכת המשפט, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
885. Gila Stopler, "The Right to an Exclusively Religious Education – The Ultra-Orthodox Community in Israel in Comparative Perspective", *Georgia Journal of Comparative and International Law*, 42 (2014), pp. 743-796. **מערכת המשפט**
886. לטם פרי-חזון, החינוך החרדי בישראל: בין משפט, תרבות ופוליטיקה, שריגים-ליאון: נבו, תשע"ג.
887. אתי וייסבלאי, לימודי הליבה במוסדות הפטור בחינוך החרדי, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2013.
888. אתי וייסבלאי, מערכת החינוך בישראל: סוגיות מרכזיות שנדונו בוועדת החינוך, התרבות והספורט, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2013.
889. אתי סמט, השתתפות רשויות מקומיות בתקצוב בתי ספר יסודיים בחינוך המוכר שאינו רשמי, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2013.
890. קימי קפלן, "מוסדות חינוך בחברה החרדית במחצית השנייה של תקופת המנדט הבריטי ומקומם בשיקומה לאחר השואה", ישראל, 21 (תשע"ג), עמ' 202-179. **תקופת המנדט הבריטי**

891. אתי וייסבלאי, בתי-ספר יסודיים בחינוך המוכר שאינו רשמי בשנים תש"ס-תשע"ב, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2012.
892. אתי וייסבלאי, לימודי ליבה במערכת החינוך החרדית, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2012.
893. מידן קורש, "ביחד או לחוד?: תכנית הליבה והשסע הדתי-חילוני בישראל", ישראלים, 4 (2012), עמ' 132-156. **יחסי חילונים-חרדים**
894. לאה ריימן, "שינויים ותמורות בהכשרת מורים בחינוך החרדי: יחסי גומלין בין מדיניות-העל לבין ה'שדה'", רמה קלויר ולאה קוזמינסקי (עורכות), הבניית זהות מקצועית: תהליכי הכשרה ופיתוח מקצועי של מורים בישראל, תל אביב: מכון מופ"ת, תשע"ב, עמ' 152-195.
895. מעין שחף ויהודה מורגנשטרן, דוח לימודי אמ"מ, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2012.
896. דן בן דוד, מצב החינוך בישראל והשלכותיו: מפת דרכים ויזואלית, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2011.
897. אסף מלחי, אינטגרציה בבתי-ספר יסודיים בחינוך המוכר שאינו רשמי והשפעתה על תקצובם, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2011.
898. ניר פוגל, מדידת רמת סגרגציה כלכלית וחברתית בקרב תלמידי החינוך העברי 2008, ירושלים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2011.
899. לטם פרי-חזן, "על הזכות לחינוך והזכות לחנך: האוטונומיה של החינוך החרדי בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, 2011.
900. שפרה מישלוב, "יחסם של ראשי רבני ירושלים ללימודי חול בראשית המאה ה-20", מים מדליו, 21 (2010), עמ' 65-87. **תקופת השלטון העות'מאני**
901. שלמה קזיוף, "הקשר בין תפיסת מבנה בית ספרי – תחזוקת המתקנים לבין תפיסת מנגנוני למידה ארגוניים בקרב מורי בתי ספר יסודיים במגזר החרדי", עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2010.
902. צבי צמרת, "'ליבה ישראלית': מימי 'הממלכתיות' עד להצעה להקים 'מנהלי חינוך אזוריים' בדו"ח דוברת", אליעזר בן רפאל, אבי בראלי, מאיר חזן ועופר שיף (עורכים), היהודים בהווה: כינוס ופיזור –

- בהוקרה ליוסף גורני, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, אוניברסיטת תל-אביב, המכון לחקר הציונות וישראל ע"ש חיים וייצמן והמכללה האקדמית בית ברל, תשס"ט, עמ' 156-182.
903. יובל וורגן, מערכת החינוך במגזר החרדי: תמונת מצב, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2007.
904. יובל וורגן, הזנה בחינוך החרדי, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2007.
905. יהודה טרואן, מספר התלמידים בחינוך הממלכתי ובחינוך החרדי בירושלים בעשור האחרון, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2007.
906. ענת פלדמן, "אתניות, פוליטיקה וחינוך – עשור ראשון לחינוך העצמאי 1953-1963", דור לדור, לא (תשס"ז), עמ' 117-151.
907. ארי סמדה, "ועדת דוברת והציבור החרדי: האם הדוח ניתן ליישום ובאיזו מידה?", דן ענבר (עורך), לקראת מהפכה חינוכית?: בעקבות כנס ון ליר לחינוך על יישום דוח דוברת, בני ברק: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ו, עמ' 262-281.
908. יעל כפרי, "האוטונומיה של החינוך החרדי: ניתוח פסיקת בית המשפט העליון כסוגיה במדיניות חינוך", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2001. **מערכת המשפט**
909. Varda Shiffer, "The Haredi Educational System: Allocation of Public Funds", *Contemporary Jewry*, 20 (1999), pp. 138-167
910. Zvi Zameret, "The Decision to Sanction the 'Fourth Stream': The Agudat Israel Educational Network", Yisrael Rich and Michael Rosenak (eds.), *Abiding Challenges: Research Perspectives on Jewish Education – Studies in Memory of Mordechai Bar-Lev*, Tel-Aviv and London: Freund Publishing House and Bar-Ilan University, 1999, pp. 121-143
911. ורדה שיפר, מערכת החינוך החרדי בישראל: תקצוב, פיקוח ובקרה, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1998.

Leslie Sebba and Varda Shiffer, "Tradition and the Right to Education: The Case of the Ultra-Orthodox Community in Israel", Gillian Douglas and Leslie Sebba (eds.), *Children's Rights and Traditional Values*, Aldershot: Ashgate, 1998, pp. 160-193

913. יורם דמבו, אריס לוי ורוברט ס' סיגלר, "חרדים וחילונים: פתרון בעיות בקרב תלמידים משני

מגזרי חינוך", מגמות, 38, 4 (תשנ"ח), עמ' 469-503 (גרסה אנגלית: *Developmental*

Psychology, 33, 1 [1997], pp. 92-103). סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, יחסי חילונים-

חרדים

914. תמר אלאור, "מעמד המורים בישראל במעבר מהקשר חברתי לקהילתי", רנה שפירא ורונה שביט

(עורכות), בית הספר וקהילתו, תל אביב: רמות – אוניברסיטת תל-אביב, 1995, עמ' 69-82.

915. נחום בן שלמה, "התערבות ערכים מקצועיים-תרבותיים בשביעות רצון מעבודה בפנימיות

חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשנ"ה.

916. דבורה וייסמן, "חינוך בנות דתיות בירושלים בתקופת השלטון הבריטי: התמסדותן והתגבשותן של

חמש אידיאולוגיות חינוכיות", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית

בירושלים, תשנ"ד. היבטים מגדריים-תקופת המנדט הבריטי

917. יוסף שלמון, "החינוך האשכנזי בארץ-ישראל בין 'ישן' ל'חדש' (1840-1906)", שלם, ו (תשנ"ב),

עמ' 282-302. תקופת השלטון העות'מאני

918. Raphael Schneller, "Continuity and Change in Ultra-Orthodox Education",

Jewish Journal of Sociology, 22, 1 (1980), pp. 35-47

919. רפאל שנלר, "צמיחתו והתפתחותו של חינוך הבנות ב'עדה החרדית'", יצחק ד' גילת ואליעזר שטרן

(עורכים), מכתם לדוד: ספר זיכרון הרב דוד אוקס ז"ל (תרס"ה-תשל"ה), רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן,

תשל"ה, עמ' 321-342. היבטים מגדריים-נשים, העדה החרדית

920. רפאל שנלר, "מערכת החינוך כתורמת עיקרית להמשכיות ושינוי של היהדות החרדית-הקיצונית

בירושלים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשל"ז. העדה

החרדית

ב. בית יעקב

921. רחל מנקין, "החינוך התורני לבנות במוסדות בית יעקב בפולין שבין המלחמות: עיון מחודש", ציון, פח, ב (תשפ"ג), עמ' 219-263. **חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים, חינוך בנות ונערות, שרה שנירר**

922. Iris Brown (Hoizman), "Triumphs of Conservatism: Beit Ya'akov and the Polish Origins of Haredi Girls' Education in Israel", Kenneth Moss, Benjamin Nathans, and Taro Tsurumi (eds.), *From Europe's East to the Middle East: Israel's Russian and Polish Lineages*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2021, pp. 143-174
היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות

923. Deborah R. Weissman, "Bais Ya'akov as an Innovation in Jewish Women's Education: A Contribution to the Study of Education and Social Change", *Studies in Jewish Education*, 7 (1995), pp. 278-30
היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות, שרה שנירר

924. Deborah R. Weissman, "Bais Ya'acov: A Historical Model for Jewish Feminists", Elizabeth Koltun (ed.), *The Jewish Woman: New Perspectives*, New York: Schocken Books, 1976, pp. 139-150
היבטים מגדריים-נשים, שרה שנירר

ג. הגיל הרך

925. Rachel Haller, Louis W.C. Tavecchio, Geert-Jan J.M., and Levi Van Dam, "Educate the Child According to His Own Way: A Jewish Ultra-Orthodox Version of Independent Self-Construal", *Journal of Beliefs and Values* (2023) (Online Publication)

926. Rachel Haller, "Negotiating in Thirdspace: An Ethnographic Study of Haredi (Jewish Ultraorthodox) Teachers' Perception of 'Moving Forward with the World

Without Compromising on Religion", Ph.D. Dissertation, Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2021

927. אסנת אבוחצירא וענת בארט, "מניעים וחסמים בירוקרטיים בהקמת מערך הייעוץ לגיל הרך במחוז החרדי: חקר מקרה", ענת בארט (עורכת), מחקרים על הפיקוח במחוז החרדי של משרד החינוך: בין רשויות, רשתות והציבוריות החרדית, ירושלים: מכון ירושלים למחקרי מדיניות והמחוז החרדי של משרד החינוך, 2018, עמ' 21-48.

Rachel Haller, Deborah Golden, and Louis Tavecchio, "Negotiating Tradition and Contemporary Education: An Enrichment Center for Jewish Ultra-Orthodox Children in Israel", *Anthropology and Education Quarterly*, 49, 3 (2018), pp. 230-245

929. רותם רונלי ודליה בן רבי, קידום כישורי שפה של ילדים בגיל הרך בקהילה החרדית: הערכת הפיילוט, ירושלים: מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, מרכז אנגלברג לילדים ולנוער, 2014. שפה ולשון

930. ענת גולוס, "השפעת תוכניות התערבות בגני ילדים על מידת ההשתתפות והתפקיד של בנים במגזר החרדי", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2011.

931. שולמית מנצורה, "טקס וטקסט של קדושה: דרכים לכינון זהות מגדרית של בנים ובנות בגילאי 2-5 שנים במסגרות חינוך חרדיות", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"א. גני ילדות, חינוך בנות ונערות

932. חגית צביקל, "הקשר בין חשיפה לפיתוח אמונות אסנציאליסטיות לגבי קטגוריות טבעיות בגיל הרך: השוואה בין ילדים חרדים לחילוניים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2010. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה

933. אורית יפה, "סמכות פדגוגית נשית וגבולותיה: חינוך ופסיכולוגיה, טקסט ופרקטיקה בגני ילדות חרדיים", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 31-56. חינוך בנות ונערות, היבטים מגדריים-נשים

Orit Yafeh, "The Time in the Body: Cultural Construction of Femininity .934

חינוך בנות Ultraorthodox Kindergartens for Girls", *Ethos*, 35, 4 (2007), pp. 516-554

ונערות, היבטים מגדריים-נשים

935. אורית יפה, "להיות ילדה חרדית: פרקטיקות חיברות, שיח פדגוגי והבניית העצמי", חיבור לשם

קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ד. **חינוך בנות ונערות,**

היבטים מגדריים-נשים

936. שולמית מנצורה, "סיפורי תורה במסגרות חינוך חרדיות לגיל הרך: תפיסת הדמויות המקראיות

ודימוי הילד בעיני המחנכים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים,

תשנ"ז.

937. רינה שרת, "משחקיהן המובנים והחופשיים של בנות גן חרדי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשנ"ו. **היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות**

ד. ה'הדר'

938. יורם בילו, "ממילה למלה: ניתוח פסיכו-תרבותי של הבניית זהות גברית בטקסי ילדות בחברה

החרדית", אלפיים, 19 (תש"ס), עמ' 16-46 (גרסה אנגלית: Mai Ghossoub and Emma Sinclair-

Webb[eds.], *Imagined Masculinities: Male Identity and Culture in the Modern Middle*

East, London: Saqi, 2000, pp. 33-65). **חדר, חינוך בנים ונערים**

ה. חינוך בנים ונערים

939. בנימין גוליב, סימה עמרם-וקנין ומשה טטר, "חוויות של נערים מזרחיים שלמדו בשיבות

אשכנזיות בישראל: היבטים זהותיים, חינוכיים וייעוציים", הייעוץ חינוכי, כה (תשפ"ד), עמ' 85-113.

חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים

ותרבותיים, תפיסות ודימויים עצמיים

940. Netanel Gemara and Yochay Nadan, "'He Who Spareth the Rod Hateth His

Son': Perceptions Regarding Corporal Punishment among Ultra-Orthodox Jewish

Fathers in Israel", *Journal of Interpersonal Violence*, 37, 1-2 (2022), pp. 79-102

אלימות במשפחה, היבטים מגדריים-גברים

941. בניהו טבילה, הישיבה התיכונית החרדית, תל אביב: רסלינג, 2023. אורח חיים דתי ופסיקה

הלכתית, אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד, חרדים מודרנים

942. שי קלדרון וענת בארט, "לימודי אנגלית בתלמודי תורה – ולמדתם אותה את בנכם?", אוריינות ושפה, 9 (2022), עמ' 64-80.

943. נעם זוסמן ואברהם זופניק, מעברים של גברים חרדים במערכת החינוך ואחריה, ירושלים: המועצה הלאומית לכלכלה, 2022. היבטים מגדריים-גברים, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים, שילוב חרדים

בהשכלה ותעסוקה

944. בניהו טבילה, "שורשיה של הישיבה התיכונית החרדית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשפ"א. אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, אמונות,

תיאולוגיה וערכי יסוד, חרדים מודרנים

945. אסף מלחי, חנוך לנער על פי דרכו: מסגרות חינוך חלופיות לנערים חרדים, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2020.

946. עמירם גונן, בצלאל כהן ואליעזר הוין, פוטנציאל הביקוש ללימודים בישיבות תיכוניות חרדיות, ירושלים: מכון ירושלים למחקרי מדיניות, 2018.

947. אליעזר הוין, בניהו טבילה ובצלאל כהן, ישיבות תיכוניות חרדיות: תיאור וניתוח מצב, ירושלים: מכון ירושלים למחקרי מדיניות, 2016.

948. דליה בן-רבי, רונלי רותם, וצ'סלב קונסטנטינוב ומרים נבות, מיפוי דרכי פעולה לקידום התלמידים המתקשים בבתי הספר החרדיים היסודיים של רשת "מעין החינוך התורני", ירושלים: מאירס-ג'וינט-

ברוקדייל, ומרכז אנגלברג לילדים ולנוער, 2014. ש"ס

949. גלעד מלאך וראובן גל, חרדים צעירים: נייר מדיניות, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה,

2011. חברת הלומדים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה

950. אהוד (אודי) שפיגל, "ותלמוד-תורה כנגד כולם": חינוך חרדי לבנים בירושלים, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, תשע"א.

951. יעקב לופו, ההתנגדות החרדית לשיבות תיכוניות חרדיות, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2007.

952. נעמי טאובר, "אוריינטציות בתפיסת נורמות: התפתחות תפיסת מוסר, מצוות ומוסכמות אצל ילדים דתיים וחרדיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשמ"ט.

1. הינוך בנות ונערות

953. יהודית חסידה ובתיה קלפהולץ, "הערכה כהלכה": עמדות בחינוך החרדי העל-יסודי לבנות כלפי הכלי להערכת מורים", חמדעת, יג (תשפ"א), עמ' 118-132.

954. ענת בארט ויצחק איזק, "סמינר-כיתה": תוכנית אקדמיה כיתה במוסדות הכשרה מקצועית למורות במגזר החרדי, תל אביב: מכון מופ"ת, 2020. **הינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים**

955. איריס בראון (הויזמן), "בין 'טבע האישה' ל'מרות הבעל': האידיאולוגיה החינוכית החרדית וגבולות ההשכלה התורנית לבנות", זהויות, 3 (תשע"ג), עמ' 97-123. **היבטים מגדריים-נשים, נישואין, זוגיות**

וחיי אישות

956. מירה קרניאלי, "אין להשאיר נפש ללא פיקוח": תפיסות בניהול בתי ספר אולטרה-דתיים", מפגש לעבודה חינוכית-סוציאלית, 35 (תשע"ב), עמ' 227-252.

957. אושרת בוחניק, "שחיקה ודימוי מקצועי מנקודת מבטן של מורות חרדיות המלמדות בבתי הספר של 'בית יעקב'", עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"א. **בית יעקב**

958. Shulamit Almog and Lotem Perry Hazan, "The Ability to Claim and the Opportunity to Imagine: Rights Consciousness and the Education of Ultra-Orthodox Girls", *Journal of Law and Education*, 40 (2011), pp. 273-303

959. Sima Zalberg, "Channels of Knowledge and Information about Menstruation and Sexuality among Hasidic Adolescent Girls", *Nashim*, 17 (2009), pp. 60-88

ודימוי גוף

960. יובל וורגן, נהלים לקבלת תלמידות למוסדות החינוך החרדי המוכר שאינו רשמי, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2006.

961. חיה דקל, "חינוך בנות בין מסורתיות למודרנה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1996.

Frieda Bernstein, "The Socialization of Girls in an Ultra-Orthodox Community", 962
Yitzhak Kashti and Mordecai Arieli (eds.), *Residential Settings and the Community: Congruence and Conflict*, London: Freund Publishing House, 1987, pp. 13-34

963. פרידה ברנשטיין, "סוציאליזציה מוסדית של בנות חרדיות", עלים, אביב תשמ"ה, עמ' 49-63 (חזר ונדפס ב: יצחק קשתי, שמחה שלסקי ומרדכי אריאלי [עורכים], קהילות של נוער: עיונים בחינוך הפנימייתי בישראל, תל-אביב: רמות – אוניברסיטת תל-אביב, תש"ס, עמ' 209-227).

ז. ישיבות המוסר והמוסר בישיבות

964. בנימין בראון, תנועת המוסר הליטאית: אישים ורעיונות, בן שמן: מודן ומשרד הבטחון, תשע"ד.
965. יאיר הלוי, "הרב שלמה וולבה ומאמצי החייאת המוסר בעולם 'ההשקפה' הישיבת-חרדי", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 55-78. **שלמה וולבה**

ח. ישיבות, כוללים וחברת הלומדים

Asher Suzin, Ayelet Banai, and Lee Cahaner, "Ultra-Orthodox Women's 966
Reaction to the 'Society of Learners' Model as a Motive among Israel's Ultra-
היבטים מגדריים-נשים, *Israel Studies*, 28, 3 (2023), pp. 169-191
תפיסות ודימויים עצמיים

967. אליעזר היון, "טוב שיש פראק בארון! סטטוס, יוקרה וכבוד בחברת הלומדים החרדית", דברים, 12 (2019), עמ' 159-179. **תפיסות ודימויים עצמיים**

968. אליעזר היון, "הרש"ר הירש – מיתוס חריג בחברת הלומדים החרדית", חקר החברה החרדית, 4 (2017), עמ' עמ' 55-80.

969. אליעזר הירש, "הירש"ר הירש כ'מיתוס חריג' בחברת הלומדים החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ו.
970. רבקה נריה-בן שחר, "להיות אשה של תלמיד חכם: כיצד נתפסת המציאות החברתית-כלכלית של 'חברת הלומדים' בעיני נשים חרדיות", חקר החברה החרדית, 2 (2015), עמ' 169-192. **היבטים מגדריים-נשים, שוק העבודה תעסוקה והיחס לעבודה**
971. Daniel Schiffman and Yoel Finkelman, "The Kollel Movement in the State of Israel: A Pedagogic and Ideological Typology", *Israel Studies Review*, 29, 1 (2014), pp. 106-129 **ליטאים**
972. נסים ליאון, "חברת הלומדים – יש עתיד?", אקדמות, כט (תשע"ד), עמ' 129-144. **ליטאים**
973. Yohai Hakak, *Young Men in Israeli Haredi Yeshiva Education: The Scholars'* 2012 **ליטאים** *Enclave in Unrest*, Leiden and Boston: Brill, 2012
974. נורית שטדלר, "עולם הישיבות הפוסט-פונדמנטליסטי: מיסוד, חופש ויצירת אדיקות חרדית חדשה", תמר רפפורט ואהוביה כהנא (עורכים), הסדר החברתי והקוד הבלתי פורמלי, תל-אביב: רסלינג, 2012, עמ' 395-417. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**
975. נסים ליאון, "האחריות כלפי האחר: לשאלת ייעודה של חברת הלומדים במורשת הרב עובדיה יוסף", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, 233-251. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים, עובדיה יוסף**
976. בנימין בראון, "ארון הספרים של הלמדנות הליטאית ומשמעותו", עמנואל אטקס, תמר אלואר, מיכאל הד וברוך שוורץ (עורכים), חינוך ודת: סמכות ואוטונומיה, ירושלים: מאגנס, תשע"א, עמ' 309-322. **ליטאים**
977. יוחאי חקק, "בין בינוניות למצוינות: החשש וההכרח בדירוג ואומדן הישגים בעולם התורה החרדי", יוחאי חקק, לאה קבן ומיכל קרומר-נבו (עורכים), הכל מדיד? – מבטים ביקורתיים על דירוג וכימות, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 2011, עמ' 277-299.

978. שלמה טיקוצ'ינסקי, "גדלות האדם ו'שפלות האדם' בארץ לא זרועה: ישיבות המוסר 'סלבודקה' ו'נוברדוק' עולות לארץ ישראל, 1925-1935", עמנואל אטקס, תמר אלאור, מיכאל הד וברוך שוורץ (עורכים), חינוך ודת: סמכות ואוטונומיה, ירושלים: מאגנס, תשע"א, עמ' 220-268. **ישיבות המוסר**

המוסר בישיבות, ליטאים

979. יואל פינקלמן, "בארץ לא זרועה: 'בית מדרש גבוה' בניו ג'רסי ודגמים של יחסי קהילה-ישיבה", עמנואל אטקס, מיכאל הד, תמר אלאור וברוך שוורץ (עורכים), חינוך ודת – בין מסורת לחידוש, מאגנס והאוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"א, עמ' 268-278.

980. ברוך שוורץ, "לימוד בחברותא של בני ישיבות ליטאיות: הלימוד החוזר של סוגיות שנלמדו בעבר", עמנואל אטקס, תמר אלאור, מיכאל הד וברוך שוורץ (עורכים), חינוך ודת: סמכות ואוטונומיה, ירושלים: מאגנס, תשע"א, עמ' 279-309. **ליטאים**

981. Nurit Stadler, *Yeshiva Fundamentalism: Piety, Gender, and Resistance in the Ultra-Orthodox World*, New York: New York University Press, 2008

982. בנימין בראון, "גדלות האדם והקטנתו: תמורות בשיטת המוסר של ישיבת סלבודקה", עמנואל אטקס (עורך), ישיבות ובתי מדרשות, ירושלים: מרכז זלמן שזר ומרכז דינור, תשס"ז, עמ' 243-273.

ישיבות המוסר והמוסר בישיבות, ליטאים

983. שלמה טיקוצ'ינסקי, "העתקת הישיבה הליטאית לארץ-ישראל: סיפורן של שתי ישיבות בישראל – 'חברון' ו'פוניבז'", עמנואל אטקס (עורך), ישיבות ובתי מדרשות, ירושלים: מרכז זלמן שזר ומרכז דינור, תשס"ז, עמ' 273-315. **ישיבות המוסר והמוסר בישיבות, ליטאים**

984. מנחם פרידמן, "על הנסים – פריחתו של עולם התורה (הישיבות והכוללים) בישראל", עמנואל אטקס (עורך), ישיבות ובתי מדרשות, ירושלים: מרכז זלמן שזר ומרכז דינור, תשס"ז, עמ' 431-443.

985. נרי הורוביץ, "חברת הלומדים – דגם במבחן", בנימין לאו (עורך), עם לבדד: מולדת ופזורה – אסופת מאמרים מוגשת לנפתלי לאו-לביא בהגיעו לגבורות, תל-אביב: משכל, 2006, עמ' 316-324.

986. עמירם גונן, בין לימוד תורה לפרנסה: חברת לומדים ומתפרנסים בלונדון, ירושלים: מכון

פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2005. **שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה, שילוב חרדים בהשכלה**

ותעסוקה

987. יוחאי חקק, רוחניות מול גשמיות בישיבות הליטאיות, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2005. **ליטאים**
988. מרדכי ניסן וישי שליף, "תפיסת הראוי כבסיס הנעה: חקר מקרה הישיבה", מרדכי ניסן ועוד שרמר (עורכים), מעשה בחינוך: קובץ מחקרים לכבוד שלמה פוקס, ירושלים: מוסד ביאליק, תשס"ה, עמ' 417-442.
989. ישי שליף, "המניעים ללימוד תורה והתפתחותם אצל בחורי-ישיבה ואברכי-כולל חרדיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ו.
990. מנחם פרידמן, "עולם הישיבות", יהושע פראוור ואורה אחימאיר (עורכים), עשרים שנה בירושלים 1967-1987, תל-אביב: משרד הבטחון ומכון ירושלים לחקר ישראל, תשמ"ח, עמ' 174-179. **ליטאים**
991. מנחם פרידמן, "ישיבות היישוב הישן בשלהי התקופה העות'מאנית – 'מוסדות' או בתי אולפנא", עמנואל אטקס ויוסף שלמון (עורכים), פרקים בתולדות החברה היהודית בימי-הביניים ובעת החדשה מוקדשים לפרופסור יעקב כ"ץ במלאת לו שבעים וחמש שנה על-ידי תלמידיו וחבריו, ירושלים: מאגנס, תש"ם, עמ' שסט-שעט. **תקופת השלטון העות'מאני**

ט. 'מעייני החינוך התורני'

992. Anat Feldman, "The Establishment of a Political Education Network in the State of Israel: Maayan Hachinuch Hatorani", *Israel Affairs*, 19, 5 (2013), pp. 526-541
- חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
993. ימית כהן-שמעוני, "זהותה הנשית של הבת המזרחית המתחנכת במוסדות החינוך של ש"ס", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2003. **היבטים מגדריים-נשים, חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים, ש"ס**

י. צרכים מיוחדים

994. Eli Kohn, Bat Sheva Feldman, and Yasmin Boukai, "The Prayer Experience of Youngsters Using Augmentative and Alternative Communication in Haredi (Jewish

Ultra-Orthodox) Educational Settings", *Journal of Beliefs and Values* (2023) (Online Publication)

995. תהלה פרל, "אתגרי השילוב וההכלה: תפיסות של מנהלי מוסדות חינוך חרדים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשפ"ג. **חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים**

996. שלמה ויינגרטן ויהודית חסידה, "התערבות לימודית בגמרא מנקודת מבטם של בוגרי התוכנית במגזר החרדי", *מכלול, לה (תשפ"ב)*, עמ' 69-92.

997. חיה גרשוני ותמר טאוב, "יש לנו שאיפות שונות לחלוטין": הקהילה החרדית ומאפייניה בראי שיח המוגבלות", *שלומי דורון, ראובן חיראק ודנה אייזנקוט (עורכים)*, אתגרים ומגמות בחברה הישראלית במבט רב-תחומי, חיפה: פרדס, תשפ"א, עמ' 179-209.

998. רבקה גלובמן וחפציבה ליפשיץ, "עמדותיהם של מורים מהמגזר החרדי כלפי שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל", *מגמות, מג, 2 (תשס"ד)*, עמ' 329-347.

999. גבריאל גורישניק אפשטיין, "הצעות של דרכי עבודה בחינוך מוסיקלי עם ילדים חרדים: היבטים התחנכותיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ג. **מוסיקה, תיאטרון וקולנוע**

1000. גליה שפריר ואורה אביסרור, "החינוך המיוחד במגזר החרדי", עבודה סמינריונית, בית הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1990.

מדור אחד-עשר: מרקמי חיים, תרבות, ספרות ופנאי

א. איכות הסביבה וקיימות

1001. Iris Alkahr, Daphne Goldman, and Gonen Sagy, "Culturally Based Education for Sustainability – Insights from a Pioneering Ultraorthodox City in Israel", *Sustainability*, 10, 10 (2018) (Online Publication) **המרחב הביתי ותכנון דיור**

1002. יוסף שלהב ומוטי קפלן, הקהילה החרדית ואיכות הסביבה, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 2003.

1003. מנפרד גרסטנפלד ונתנאל לדרברג, "איכות הסביבה בהשקפת העולם החסידית", כיוונים חדשים, 7 (תשס"ב), עמ' 132-139. **חסידות וחסידיים בישראל-כללי**

ב. אמנים ואמנות

1004. אביבה וינטר, "זהות ומקום ביצירתם של אמנים ישראלים חוזרים בתשובה, 1973-2018", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשפ"א. **חוזרות וחוזרים בתשובה**

ג. בטיחות בדרכים ונהיגה

1005. יהודה דנון, שרון לוי, פלורה וינסטון, איילת גלעד, ישי המנחם ומיכל קליין, זיהוי מידע להעלאת בטיחות ילדים בתוך ובסביבת הרכב בקרב האוכלוסייה החרדית בישראל, פתח תקווה: בטרם והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, 2012.

1006. ישי המנחם, שרון לוי ומיכל קליין, היפגעות ילדים בתאונות דרכים כרוכבי אופנים וכחולכי רגל בחברה החרדית, פתח תקווה: בטרם והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, 2011.

1007. נוגה גוגנהיים, "תפיסות וחוויות של נהיגה ובטיחות בדרכים בקרב נשים חרדיות בישראל",

עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ע. **היבטים מגדריים-נשים**

1008. אורית טאובמן בן-ארי, משתמשי דרך בציבור החרדי: עמדות, תפיסות והתנהגויות, ירושלים: הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ומשרד המדע, 2009.

1009. נמרוד מ' אבנר, "התנהגות, דתיות ונהיגה בכבישים: התנהגות נהגים בעיר חרדית ולא חרדית בסמוך לכניסת השבת", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ח.

1010. Tova Rosenbloom, Amit Shahar, and Amotz Perlman, "Compliance of Ultra-Orthodox and Secular Pedestrians with Traffic Lights in Ultra-Orthodox and Secular Locations", *Accident Analysis and Prevention*, 40 (2008), pp. 1919-1924 **סקירות כלליות**

ומחקרים השוואתיים

1011. נמרוד מ' אבנר, "התנהגות, דתיות ונהיגה בכבישים: התנהגות נהגים בעיר חרדית ולא חרדית בסמוך לכניסת השבת", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ח.

סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

1012. אבי דגני ורינה דגני, חגירת חגורות בטיחות – השוואה בין מגורים, ירושלים: הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ומכון גיאוקרטוגרפיה, 2007. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

Tova Rosenbloom, Dan Nemrodov, and Hadar Barkan, "For Heaven's Sake Follow the Rules: Pedestrians' Behavior in an Ultra-Orthodox and a Non-Orthodox City", *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behavior*, 7 (2004), pp. 395-404 סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

1014. אור ירוק, מעורבות ילדים בתאונות דרכים בכני ברק בין השנים 1996-2002, הוד השרון: מרכז תכנון תחבורה, 2002.

ד. הומור

1015. תרצה הכטר, "בדיחה זה לא רק דבר מצחיק: השימוש בבדיחות בקרב קהילה וירטואלית חרדית כביטוי לתופעה חברתית", מגמות, מט, 4 (תשע"ד), עמ' 722-753.

1016. יעקב מזור, "הבדחן בחברה החסידית: היבטים היסטוריים, חברתיים ומוסיקאליים", דוכן, טו (תש"ס), עמ' 41-80 (גרסה אנגלית: Polin, 16 [2003], pp. 279-297). חסידות וחסידים בישראל-

כללי, שפה ולשון

1017. עפרה נבו ונאוה גרינפילד, "יסודות יהודיים ויסודות ישראלים בבדיחות של ילדים חרדיים וחילוניים", דברי הקונגרס העולמי התשיעי למדעי היהדות, ירושלים, 1985, כרך ד חלק 2, עמ' 55-63.

שפה ולשון

1018. נאוה גרינפילד, "הבדלים בבדיחות בשלב החביון בין ילדים משתי תרבויות בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשמ"ד.

ה. המרחב הביתי ותכנון דיור

1019. איתן רגב וגבריאל גורדון, שוק הדיור החרדי ופרישתה הגאוגרפית של האוכלוסייה החרדית בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2020. **תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית**
1020. משרד השיכון, עדכון תוכנית אסטרטגית לדיור לאוכלוסייה החרדית 2020-2040, ירושלים: משרד השיכון, 2019.
1021. לי כהנר וחיים זיכרמן, "תכנון דיור לאוכלוסייה החרדית: ישראל 2015-2035", תכנון, 16, 1 (2019), עמ' 211-236.
1022. משרד השיכון, תוכנית אסטרטגית לדיור לאוכלוסייה החרדית 2015-2035, ירושלים: משרד השיכון, 2015.
1023. לריסה פליישמן ויורי גובמן, רמת דתיות בשכונות המגורים: תפיסות התושבים לעומת המציאות, ירושלים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2014 (סדרת ניירות עבודה 82).
1024. נסים ליאון, "דיוקנאות רבנים בבית החרדי בישראל כאיקונות של זהות: פרק באנתרופולוגיה של תרבות חומרית", ישראל, 21 (תשע"ג), עמ' 203-223.
1025. עזרא סדן, עמירם גונן ויקיר פלסנר, כינון עיר שדה חרדית לעומת עיר הערוכה כפסיפס חרדי ולא חרדי, תל אביב: סדן-לובנטל בע"מ, 2011. **תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית**
1026. משרד הבינוי והשיכון, אומדן להיקף האוכלוסייה החרדית (נפשות ומשקי בית) ולצרכי הדיור השנתיים של המגזר, לשנים 2008-2009, ירושלים: משרד הבינוי והשיכון, 2010.
1027. תמר שפירא, "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (דברים, ד' ט"ו): תאונות בית אצל ילדים במגזר החרדי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית ירושלים, 2009.
1028. הדס חנני, "תרבות הדיור והמגורים בחברה החרדית האשכנזית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, תשס"ח. **תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית**
1029. שלומית כנען, אלי שטרן וטל עוזיאל-כרמל, צרכי הדיור של הציבור החרדי: תכנון, חברה וכלכלה, ירושלים: משרד הבינוי והשיכון, 2006.
1030. לימור רוטיץ', "משחקי החוץ של ילדי האוכלוסייה החרדית בירושלים: דפוסי התנהגות ועמדות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, תשנ"ד. **ירושלים**

1031. ארזה צ'רצ'מן, קווים מנחים לבנייני מגורים לאוכלוסייה החרדית, חיפה: הטכניון, 1992. **תפרוסת**

גיאוגרפית והיבדלות מרחבית

1032. יונה גינזברג, "צורכי הדיור של משפחה חרדית: המקרה של עמנואל", תכנון סביבתי, 40-41

(1989), עמ' 21-29. **עמנואל, תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית**

ו. התנדבות ותרומה

1033. אסף מלחי, התנדבות ושירות צבאי במגזר החרדי, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

– מינהל מחקר וכלכלה, 2009. **שירות צבאי והפולמוס סביב גיוס בחורי ישיבות**

1034. מיכאל שפרנסקי, התנדבות בישראל: מתוך ממצאי הסקר החברתי 2002-2004, ירושלים:

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2007. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1035. בנימין גדרון ואלון לזר, "הזיקה בין רמת דתיות לדפוסי התנדבות ותרומה בישראל", בטחון

סוציאלי, 51 (1998), עמ' 44-56.

1036. בנימין גדרון, דפוסי תרומה והתנדבות של הציבור בישראל: ממצאי ביניים, באר שבע:

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 1997.

1037. בנימין גדרון, מיפוי המגזר השלישי בישראל: פרסום מוקדם של תוצאות ראשוניות, תל אביב:

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 1992.

ז. לבוש, אופנה וצניעות

1038. סימה זלצברג-בלאק, "הגאולה על כתפיהן" – על אופנת השאלים (השכמיות) בקרב נשים

חרדיות", חקר החברה החרדית, 2 (2015), עמ' 88-116. **גוף ודימוי גוף, היבטים מגדריים-נשים**

1039. Lea Taragin-Zeller, "Between Beauty and Modesty: Reinterpreting Female

Piety in the Israeli Haredi Community", Sylvia Barack Fishman (ed.), *Love,*

Marriage, and Jewish Families Today: Paradoxes of the Gender Revolution,

גוף ודימוי גוף Waltham, MA: Brandeis University Press, 2015, pp. 308-326

1040. ענת הלמן, בגדי הארץ החדשה: מדינת ישראל הצעירה בראי הלבוש והאופנה, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשע"ב, עמ' 169-178.
1041. רקפת רון, "צרכנות יצירתית של צניעות הפאה בקהילה החרדית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תש"ע. **היבטים מגדריים-נשים**
1042. ניסן רובי ואדמיאל קוסמן, "גרביים בפנים וגרביים בחוץ" – הלבוש החרדי ותפיסת הזמן בעולם הדתי", *אקדמות*, כ (תשס"ח), עמ' 131-154.
1043. Barbara Goldman Carrel, "Shattered Vessels that Contain Divine Sparks: Unveiling Hasidic Women's Dress Code", Jennifer Heath (ed.), *The Veil: Women Writers on its History, Lore, and Politics*, Berkeley: University of California Press, 2008, pp. 44-59 **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית, היבטים מגדריים-נשים, חסידות וחסידים-כללי**
1044. ליאה טרגין-זלר, "צניעות למען השם: נשים חרדיות מפרשות מחדש את תחום הצניעות", *מגמות*, מט, 4 (תשע"ד), עמ' 668-691. **היבטים מגדריים-נשים**
1045. Lea Taragin-Zeller, "Modesty for Heaven's Sake: Authority and Creativity among Female Ultra-Orthodox Teenagers in Israel", *Nashim*, 26 (2014), pp. 75-96 **היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות**
1046. Sima Zalberg-Block, "Shouldering the Burden of the Redemption: How the 'Fashion' of Wearing Capes Developed in Ultra-Orthodox Society", *Nashim*, 22 (2011), pp. 32-55 **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**
1047. ליאה טרגין-זלר, "סנטימטר של צניעות – קו ישיר לאלוקים: צניעות, סמכות ויצירתיות בעולמן של נערות חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2011.
1048. תמר אלאור, "החורף של הרעולות: כיסוי וגילוי ב-2007/8", *תיאוריה וביקורת*, 37 (2010), עמ' 37-68.
1049. Leila L. Bronner, "From Weil to Wig: Jewish Women's Hair Covering", *Judaism*, 42 (1993), pp. 465-477 **היבטים מגדריים-נשים**

1050. מרים חיינטי, "סגנון לבוש של חרדים במאה שערים", לאה שמגר-הנדלמן ורבקה בר-יוסף (עורכות), משפחות בישראל, ירושלים: אקדמון, תשנ"א, עמ' 337-357.

ה. מוכנות לרעידות אדמה

1051. Zvika Orr, Tehila Erlich, Shifra Unger, Osnat Barnea, Moshe Weinstein, and Amotz Agnon, "Earthquake Preparedness among Religious Minority Groups: The Case of the Jewish Ultra-Orthodox Society in Israel", *Natural Hazards and Earth System Sciences*, 21, 1 (2021), pp. 317-338

1052. ראובן גל, כרמית רפפורט וחזקי פרקש, מוכנות האוכלוסיה החרדית לרעידות אדמה, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2020.

ט. מוסיקה, תיאטרון וקולנוע

1053. מתן אהרוני, "זה לא קולנוע זה מפגש חברתי": קהילתיות וגבולות חברתיים בתרבות הפנאי החרדית, ירושלים: מוסד ביאליק, תשפ"ב.

1054. מרלין וניג, קולנוע משלהן: הגל הנשי החדש של הקולנוע החרדי, תל אביב: רסלינג, 2020.

היבטים מגדריים-נשים, תרבות פנאי וצריכה

1055. Esther Schupak, "Ultra-Orthodox Jewish Women Performing Gender in Julius Caesar", *Research in Drama Education*, 24, 2 (2019), pp. 155-173

חינוך בנות ונערות, תרבות פנאי וצריכה

1056. מתן אהרוני, "זהויות חרדיות 'אחרות': ייצוג החרדי המודרני ועובד הכפיים בסרטים חרדיים קהילתיים בישראל", תרבות דמוקרטית, 17 (תשע"ז), עמ' 53-87. חרדיות מודרנית, תפיסות ודימויים

עצמיים

1057. Yael Friedman and Yohai Hakak, "Jewish Revenge: Haredi Action in the Zionist Sphere", *Jewish Film and New Media*, 3, 1 (2015), pp. 48-76

1058. מתן אהרוני, "זוה לא קולנוע, זה מפגש חברתי": על קהילתיות וגבולות חברתיים בתרבות הפנאי החרדית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, 2015.
1059. Matan Aharoni, "Eliciting 'Kosher Emotions' in Ultra-Orthodox Jewish Women's Film", Mira Moshe (ed.), *The Emotions Industry*, New York: Nova, 2014, pp. 95-116 **היבטים מגדריים-נשים, תרבות פנאי וצריכה**
1060. נסים ליאון, "ההתחדשות החברתית של המוזיקה הפופולרית הדתית-יהודית בישראל", סוציולוגיה ישראלית, טז, 1 (תשע"ד), עמ' 155-174.
1061. מורן בנית, "פנטזיה על קיום גברי אחר: זהויות גבריות בקולנוע החרדי", סנדרה מאירי, יעלה מונק, עדיה מנדלסון-מעוז וליאת שטייר (עורכות), זהויות בהתהוות בתרבות הישראלית: ספר יובל לכבוד נורית גרץ, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, תשע"ג, עמ' 339-359. **היבטים מגדריים-גברים, תפיסות ודימויים עצמיים**
1062. מרלין וניג, הקולנוע החרדי, תל אביב: רסלינג, 2011.
1063. ורד בא-גד אלימלך, "מן העבר הרחוק ועד ההווה: דמויות רבנים בסרטים חרדיים", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 99-126.
1064. ורד בא-גד אלימלך, "המשמעות החינוכית של הקולנוע החרדי לילדים ונוער", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ט.
1065. יעקב מזור, "מן הניגון החסידי אל הזמר הישראלי", קתדרה, 115 (תשס"ה), עמ' 95-129.
1066. יעקב מזור, "כוחו של הניגון בהגות החסידית ותפקידיו בהווי הדתי והחברתי", יובל, ז (תשס"ב), עמ' כג-נד. **חסידות וחסידים בישראל-כללי**
1067. יעקב מזור, "מרכזיותו של האדמו"ר בהתחדשות החיים המוסיקאליים בחצר ויז'ניץ בבני-ברק (1972-1950)", דוכן, יב (תשמ"ט), עמ' 130-158. **חסידות וחסידים בישראל-כללי**
1068. יעקב מזור, "מקומה של המוסיקה בחתונה החסידית", דוכן, יא (תשל"ח), עמ' 67-87. **חסידות וחסידים בישראל-כללי**

י. ספרות ילדים

1069. אסתי שדיאור, "ילדותנו": המקראה החרדית הראשונה בארץ-ישראל", עלי ספר, לב-לג (תשפ"ג), עמ' 271-321. **תרבות פנאי וצריכה, תרבות קריאה**
1070. אסתי שדיאור, "המקראה 'ילדותנו' לבתי-ספר חרדיים: סקירה ביוגרפית וביבליוגרפית", עבודת גמר, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, ירושלים, תש"פ. **תרבות פנאי וצריכה, תרבות קריאה**
1071. אסתר מלחי, ספרות הילדים החרדית: חברה, אידיאולוגיה וערכים, תל-אביב: ספרא, תשע"ט. **תרבות קריאה**
1072. אסתר מלחי, "בעלי חיים כגיבורים בספרות-הילדים החרדית לגיל הרך", שאנן, ב (תשע"ה), עמ' 243-256. **תרבות קריאה**
1073. יעל שגב, "תמות, זרמים ומגמות בספרות הילדים החרדית והדתית משנות התשעים ואילך", אורשת, ד (תשע"ג), עמ' 327-355. **תרבות קריאה**
1074. לאה ברץ ורוני ריינגולד, "ספרות ילדים חרדית ככלי לחינוך אתנוצנטרי: סיפורים על נושא בית ספר כחקר מקרה", ספרות ילדים ונוער, 129 (תשס"ט), עמ' 33-47.
1075. רחל בן-כנען ורווית ראופמן, "כיפה אדומה – הגרסה החרדית' בפורום וירטואלי דתי-לאומי", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, כו (תשס"ט), עמ' 135-155. **תרבות קריאה**
1076. תרצה כהן, "קווי לשון ייחודיים לסופרות דתיות וחרדיות בהשוואה לסופרות חילוניות בסיפורת הישראלית בת זמננו", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 2008. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, שפה ולשון**
1077. ורד בא-גד אלימלך, "תמונת מצב של ספרות הילדים החרדית בישראל 2000: אפיונים ספרותיים והשתמעויות חינוכיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2002. **תרבות קריאה**
1078. אורית יפה, "היבטים פסיכולוגיים של ספרות ילדים חרדית: תפיסת הילד ותפיסת העצמי", מגמות, 41, 2-1 (תשס"א), עמ' 19-45.
1079. ליאת פולוצקי, "דמות האשה בספרות הצדיקים לילדים", ספרות ילדים ונוער, כב, ד (1996), עמ' 23-36. **היבטים מגדריים-נשים, ספרות פופולרית**

1080. אסתר מלחי, "ספרות הילדים החרדית ותפיסת חז"ל את עולם הילד", טללי אורות, ו (1995), עמ' 429-413.

1081. לאה חובב, "ספרות ילדים חרדית – ריאליסטית או דידיאקטית?", ספרות ילדים ונוער, כ, ג-ד (תשנ"ד), עמ' 35-20.

1082. יוסי ויליאן, "מוטיבים מרכזיים בסיפורי הילדים בעולם החרדי", מעגלי קריאה, 22 (1993), עמ' 43-68.

1083. אסתר מלחי, "ספרות הילדים החרדית כתופעה תרבותית ישראלית", באמת?! 7-6 (1993), עמ' 48-27.

1084. אסתר מלחי, "ספרות הילדים החרדית כתופעה תרבותית ישראלית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1992.

יא. ספרות נשים

1085. דורית פרץ, "מנהיגות נשית בחצרות חסידים: המקרה של מלכה שפירא", ציון, פט, ג (תשפ"ד), עמ' 416-387. היבטים מגדריים-נשים, חסידות וחסידים בישראל-כללי, תפיסות ודימויים עצמיים

1086. Yael Shenker, "Choosing One's Life: Identity-Swapping Plots in Popular Fiction by Israeli Haredi Women", *Israel Studies*, 22, 1 (2017), pp. 189-212

מגדריים-נשים, ספרות פופולרית

1087. נגה ליבי כהן, "בזכות אישה קרה הנס': קונפורמיות וחתרנות בהיגוד נשי-חרדי של סיפור יהודית", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, כט (תשע"ה), עמ' 214-184. היבטים מגדריים-נשים

1088. יעל שנקר, "עזרת נשים' משלך: על אפשרויות הכתיבה בחברה החרדית הנשית", מחקרי ירושלים בספרות עברית, כב (תשס"ח), עמ' 188-177. היבטים מגדריים-נשים, ספרות פופולרית

1089. יעל שנקר, "ספרות החרדה לקוראיה: על עלילות שינה של נשים בספרות חרדית", יעל שפירא, עמרי הרצוג ותמר ס. הס (עורכים), קנוני ופופולרי: מפגשים ספרותיים, תל אביב: רסלינג, 2007, עמ' 183-175. היבטים מגדריים-נשים, ספרות פופולרית

1090. יעל שנקר, "ספרות הנכתבת על ידי נשים חרדיות ומיועדת לקהל חרדי בוגר", חיבור לשם קבלת

התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2006. היבטים מגדריים-נשים, ספרות

פופולרית

Alyse Fisher-Roller, "In Their Own Words: The Literature of Ultra-Orthodox .1091

Jewish Women", Master's Thesis, Hebrew University of Jerusalem, 1996 היבטים

מגדריים-נשים, ספרות פופולרית

יב. ספרות פופולרית

1092. עמנואל אטקס, "על עיצוב דמותם של הגדולים' בספרות השבחים החרדית-ליטאית", בנימין

בראון ונסים ליאון (עורכים), הגדולים: אישים שעיצבו את פני היהדות החרדית בישראל, ירושלים:

מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ז, עמ' 21-72. שיח חרדי

Yoel Finkelman, *Strictly Kosher Reading: Popular Literature and the* .1093

Condition of Contemporary Orthodoxy, Boston: Academic Studies Press, 2011

יג. ספרות וכתובה פופולריים, אפולוגטיים או פולמוסיים

1094. חיים זיכרמן, שחור כחול-לבן: מסע אל תוך החברה החרדית בישראל, תל-אביב: ידיעות

אחרונות-ספרי חמד, 2014.

1095. יובל אליצור, האיום מבפנים: החברה הישראלית בצבת החרדים, ירושלים: כרמל, תשע"ב.

תרחישים עתידיים

1096. יהודית רותם, "הרווח שבין שני העולמות: זיכרונות, תובנות, הרהורים ושאלות של מי שהייתה

אם בעולם החרדי ויצאה ממנו עם ילדיה", אמיליה פרוני (עורכת), אמהות: מבט מהפסיכואנליזה וממקום

אחר, ירושלים: מכון ון ליר בירושלים והקיבוץ המאוחד, תשס"ט, עמ' 230-239.

1097. אהרן רוז, "על מה מדברים חרדים?", תכלת, 30 (2008), עמ' 125-133.

1098. אהרן רוז, "החרדים: כתב הגנה", תכלת, 25 (תשס"ז), עמ' 24-61.

1099. צבי אלוש ויוסי אליטוב, בן פורת יוסף: חייו, משנתו ומהלכיו הפוליטיים של הרב עובדיה יוסף, אור יהודה: כנרת, תשס"ה. **עובדיה יוסף**
1100. צבי אלוש, סיפורו המופלא של הרנטגן – הרב יעקב ישראל איפרגאן, עומר: המחבר, תשס"ד.
1101. ניצן חן ואנשיל פפר, מרן: עובדיה יוסף, הביוגרפיה, ירושלים: כתר, 2004. **עובדיה יוסף**
1102. ישראל סגל, וכי נחש ממית?, ירושלים: כתר, 2004.
1103. משה גרילק, החרדים – מי אנחנו באמת: מסמך אישי מתועד על עימות שנראה חסר פתרון, ירושלים: כתר, 2002.
1104. מרדכי נויגרשל, למה הם שונים: החרדים והחברה הישראלית, ירושלים: יהדות מזוית שונה, תשס"א. **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל**
1105. צביה גרינפילד, הם מפחדים: איך הפך הימין הדתי והחרדי לכוח מוביל בישראל, תל-אביב: ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 2001.
1106. דוד ברגר, הרבי מלך המשיח: שערוריית האדישות והאיום על אמונת ישראל, ירושלים: אורים, 2005 (גרסה אנגלית: David Berger, *The Rebbe, the Messiah, and the Scandal of*
- חב"ד** (Orthodox Indifference, London: Littman Library, 2001).
1107. שחר אילן, חרדים בע"מ: התקציבים, ההשתמטות ורמיסת החוק, ירושלים: כתר, 2000 (מהדורה מקוצרת, 2001). **כלכלה, משק הבית ועוני, מערכת המשפט**
1108. שייע בריזל, שתיקת החרדים, תל אביב: ידיעות אחרונות, 2000. **ביקורת עצמית, חסידות**
- וחסידים בישראל-כללי**
1109. חיים אפלבוים, שחור על גבי לבן: הצצה אל תוך האינטימיות החרדית, רמת-גן: מוח, 2000.
1110. יאיר שלג, הדתיים החדשים: מבט עכשווי על החברה הדתית בישראל, ירושלים: כתר, 2000.
1111. צופיה ודן מלר, שדים מגיחים מאפלה: סיפורי התחרדות, תל-אביב: זמורה-ביתן, תש"ס. **חוזרות**
- וחוזרים בתשובה, חזרה בתשובה והחזרה בתשובה**
1112. עפר ענקי, מי ומי בעולם החרדי, תל-אביב: אור-עם, תשנ"ט.
1113. אריה דיון, המעיין המתגבר: סיפורה של תנועת ש"ס, ירושלים: כתר, 1999. **ש"ס**

1114. יואל ניר, אריה דרעי: העלייה, המשבר, הכאב, תל-אביב: ידיעות אחרונות, 1999. **מנהיגות דתית**

ופוליטית, ש"ס

1115. מנחם רהט, ש"ס – הרוח והכוח: איך ניצחה ש"ס את הפוליטיקה הישראלית, תל-אביב: אלפא

תקשורת, תשנ"ט. מנהיגות דתית ופוליטית, ש"ס

1116. צופיה ודן מלר, צידי הנפשות: תשובה ל"תשובה", תל-אביב: זמורה-ביתן, תשנ"ח. **החזרה**

בתשובה, חזרות וחוזרים בתשובה, חזרה בתשובה

1117. דב אלבוים, זמן אלול, תל-אביב: עם עובד, תשנ"ז. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

1118. שבתאי קור, נהג חדש, ירושלים: כרמל, 1997.

1119. צבי וינמן, מקטוביץ עד ה' באייר, ירושלים: ותיקון, תשנ"ה.

1120. משה גרילק, שיח שבים: צעירים ישראלים משוחחים על שורשים וצמיחה, בני ברק: פלג, 1995.

1121. יורי ינובר ונדב איש-שלום, רוקדים ובוכים: האמת על תנועת חב"ד, ניו יורק: משי, 1994. **חב"ד**

1122. David Landau, *Piety and Power: The World of Jewish Fundamentalism*, New

York: Hill and Wang, 1993 מנהיגות פוליטית ואזרחית

1123. יהודית רותם, אחות רחוקה: עולמה של האשה החרדית בעיני מי שיצאה משם, תל-אביב:

סטימצקי, 1992. היבטים מגדריים-נשים, יוצאות ויוצאים בשאלה

1124. משה הורוביץ, הרב שך: שהמפתח בידו, ירושלים: כתר, 1989. **הרב אלעזר מנחם שך**

1125. אמנון לוי, החרדים, ירושלים: כתר, 1988.

1126. דוד הלוי, רצח בירושלים: על פרשת רצח פרופ' דה-האן ויחסי דתיים-חילוניים בירושלים של

שנות העשרים, ירושלים: תפוצה, תשמ"ז. ישראל יעקב דה-האן

1127. מרדכי רון, החזור בכפירה, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 1987.

1128. תמרזון, א. ומנחם גרילק, השאלה והתשובה: סיפור תנועת התשובה בישראל ובעולם, ירושלים

ובני ברק: תפוצה עצמית, 1986. החזרה בתשובה, חזרות וחוזרים בתשובה, חזרה בתשובה

1129. יהושע בר-יוסף, אפיקורוס בעל כורחו, ירושלים: כתר, 1985. **יציאה בשאלה**

יד. ספרי לימוד

1130. קימי קפלן, "עיצוב זיכרון העבר החרדי הקולקטיבי : ספרי לימוד לחרדים", משה נאור (עורך), צבא, זיכרון וזהות לאומית, ירושלים: מאגנס, תשס"ז, עמ' 177-193. **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**
1131. קימי קפלן, "ספרי לימוד להיסטוריה בחברה החרדית: הדור הראשון", עיונים בתקומת ישראל, 17 (2007), עמ' 1-43. **עיצוב זיכרון עבר ונרטיבים**

טו. ספריות ציבוריות

1132. משה לייטער, "הספרייה הציבורית החרדית בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשפ"ג. **תרבות פנאי וצריכה, תרבות קריאה**

טז. רטוריקה

1133. Zvi Bekerman and Yair Newman, "Joining Their Betters Rather than Their Own: The Modern/Postmodern Rhetoric of Jewish Fundamentalist Preachers", *Journal of Communication Inquiry*, 25, 2 (2001), pp. 184-200
1134. Alan J. Yuter, "Positivist Rhetoric and its Functions in Haredi Orthodoxy", *Jewish Political Studies Review*, 8, 1-2 (1996), pp. 127-188

יז. שיח חרדי

1135. Yohai Hakak, "Egalitarian Fundamentalism: Preventing Defection in the Israeli Haredi Community", *Journal of Contemporary Religion*, 26, 2 (2011), pp. 291-311
יציאה בשאלה, חזרה בתשובה והחזרה בתשובה
1136. Chia Longman, "'Not Us, But You Have Changed!': Discourses of Difference and Belonging among Haredi Women", *Social Compass*, 54, 1 (2007), pp. 77-95
היבטים מגדריים-נשים

1137. מנחם פרידמן, "'שתיקות' ו'אמירות' בחברה החרדית", חנה הרצוג וכנרת להד (עורכות), יודעים ושותקים: מנגנוני השתקה בחברה הישראלית, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ו, עמ' 113-120.
1138. קימי קפלן, בסוד השיח החרדי, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"ז.

יח. שפה ולשון

1139. דינה סנדר, "'להבדיל אלף אלפי הבדלות' [le'avdil 'elef 'alfej av'doles]: הגייה אשכנזית בעברית חרדית – דקדוק ופרגמטיקה", לשוננו, 85, א (תשפ"ג), עמ' 64-91. **ליטאים**
1140. Iris Brown (Hoizman), "From Ideology to Halakhah: The Haredi Struggle against the Language", *Studies in Judaism, Humanities, and the Social Sciences*, 1, 2 (2018), pp. 33-58 **יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית**
1141. אסנת זפרני, "יסודות למדניים ואשכנזיים בלשונם של חרדים מזרחיים בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, תשע"ה. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים**
1142. דלית אסולין, "בין טהור לטמא: ההבחנה החרדית בין לשון-קודש ועברית", יותם בנימין (עורך), לשון רבים, ירושלים: מכון ון ליר בירושלים, 2013, עמ' 145-163.
1143. חנה אסתר אפנר ומיכל טננבאום, "'אמור לי מי אתה דובר ואומר לך...': חקר עמדות כלפי שפות בחברה החרדית", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהשרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחקה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 81-100.
1144. Netta Abugov, "Languages and Culture in the Narratives Written by Ultra-Orthodox Girls in Jerusalem", Master's Thesis, Tel-Aviv University, 2005 **היבטים מגדריים-נשים**
1145. Simeon D. Baumel, *Sacred Speakers: Language and Culture among the Ultra-Orthodox in Israel*, New York and Oxford: Berghahn, 2005
1146. פנינה סלע, "הרקע הסוציולינגוויסטי בלשונה של הפובליציסטיקה בעיתונות החרדית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ד. **עיתונות**

1147. חיים באר, "מלשון הקב"ה ללשון הסט"א (על מאבקי האורתודוקסיה עם העברית)", קשת החדשה, 4 (2003), עמ' 128-145. תקופת המנדט הבריטי, תקופת השלטון העות'מאני
1148. Simeon D. Baumel, "Language Policies of Ethnic Minorities as Influenced by Social, Economic, Religious and Political Constraints: An Examination of Israeli Haredim", Ph.D. Dissertation, Bar-Ilan University, Ramat-Gan 2002
1149. Simeon D. Baumel, "English Language Teaching in Israeli Haredi Schools: Policy and Practice", Master's Thesis, Bar-Ilan University, Ramat-Gan 2000
- ונערות**
1150. שלומית אורין, "לשון צנועה – נפש צנועה": דפוסי תקשורת מילוליים בקרב בנות ונשים חרדיות", בלשנות עברית, 41-42 (תשנ"ז), עמ' 7-19. היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות
1151. Lewis H. Glinert and Yosseph Shilhav, "Holy Land, Holy Language: A Study of an Ultraorthodox Jewish Ideology", *Language in Society*, 20, 1 (1991), pp. 59-87
- יט. שפה ולשון-אידיש
1152. Dalit Assouline, "Haredi Yiddish in Israel and the United States", Benjamin Hary and Sarah Bunin Benor (eds.), *Languages in Jewish Communities: Past and Present*, Boston and Berlin: De Gruyter, 2018, pp. 472-489
- השוואתיים, שפה ולשון**
1153. Dalit Assouline, *Contact and Ideology in a Multilingual Community: Yiddish and Hebrew among the Ultra-Orthodox*, Berlin: de Gruyter, 2017
1154. דלית ברמן, "עברית ו'עברית': כתיבן של מילים עבריות בשבועון החרדי 'דאס אידישע ליכט'", קלאודיה רוזנצווייג, ויקי שיפריס, עדה רפפורט-אלברט, גלית חזן-רוקם, אריקה טים וישראל ברטל (עורכים), חוט של חן: שי לחוה טורניאנסקי, ירושלים: מרכז זלמן שזר והאוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ג, עמ' 539-549.

1155. דלית אסולין, "שלא שינו את לשונם: יידיש חרדית בישראל", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 101-115. **שפה ולשון**
1156. דלית אסולין, "פעלים ממוצא עברי ביידיש החרדית בישראל", רינה בן שחר וטורי גדעון (עורכים), העברית שפה חיה, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ואוניברסיטת תל-אביב, 2010, עמ' 27-46.
1157. דלית אסולין, "מעברים בין יידיש ועברית בלשון דרשנים חרדיים בישראל", דוד מ' בוניס ועפרה תירוש-בקר (עורכים), מסורות; מחקרים במסורות הלשון ובלשונות היהודים, ירושלים: האוניברסיטה העברית בירושלים, מפעל מסורות הלשון של עדות ישראל, תש"ע, עמ' 1-24. **שיח חרדי**
1158. Dalit Assouline, "The Emergence of Two First Person Plural Pronouns in Haredi Jerusalemite Yiddish", *Journal of Germanic Linguistics*, 22, 1 (2010), pp. 1-22
1159. דלית ברמן, "שימור ותמורה ביידיש החרדית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2007.
1160. תמיר גרנות, "היידיש והמבטא האשכנזי בפסיקה ובהגות החרדית בזמננו", מים מדליו, 18 (2007), עמ' 371-402. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**
1161. דלית ברמן, "עברית ישראלית בגלוי ובמסווה ביידיש החרדית", העברית שפה חיה: קובץ מחקרים על הלשון בהקשריה החברתיים-תרבותיים, ד (2006), עמ' 107-125. **שפה ולשון**
1162. Michal Tannenbaum, Netta Abugov, and Dorit Ravid, "Hebrew-language Narratives of Yiddish-speaking Ultra-Orthodox Girls in Israel", *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 27, 6 (2006), pp. 472-491 **היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות**
1163. דלית ברמן, "יידיש חרדית, לשון-קודש ועברית ישראלית: תופעות לקסיקליות של מפגש בין לשונות", עבודה סמינריונית מחקרית, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2000. **שפה ולשון**
1164. Miriam Isaacs, "Haredi 'haymish' and 'frim': Yiddish Vitality and Language Choice in a Transitional Multilingual Community", *International Journal of the Sociology of Language*, 138 (1999), pp. 9-30

Miriam Isaacs, "Contentious Partners: Yiddish and Hebrew in Haredi Israel", .1165
שפה *International Journal of the Sociology of Language*, 138 (1999), pp. 101-121

ולשון

Miriam Isaacs, "Yiddish in the Orthodox Communities of Jerusalem", Dov-Ber .1166
Kerler (ed.), *Politics of Yiddish: Studies in Language, Literature and Society*, Walnut
ירושלים Creek: AltaMira Press, 1998, pp. 85-97

Solomon Poll, "The Sacred-Secular Conflict in the Use of Hebrew and Yiddish .1167
among the Ultra-Orthodox Jews of Jerusalem", *International Journal of Sociology of*
העדה החרדית, ירושלים *Language*, 24 (1980), pp. 109-125

כ. תיירות

Aliza Jonas, Lee Cahaner, and Yoel Mansfeld, "Risk Perceptions among .1168
Religiously Practicing Tourists: Are they group differentiated?", *Journal of Religious*
Tourism and Pilgrimage, 7, 3 (2019), pp. 58-74

Lee Cahaner, Yoel Mansfeld, and Aliza Jonas, "Between Myths and Risk .1169
Perception among Haredi Tourists", *Journal of Acta Touristica*, 27 (2015), pp. 7-31

Yoel Mansfeld, Aliza Jonas, and Lee Cahaner, "Between Tourists' Faith and .1170
Perceptions of Travel Risk", *Journal of Travel Research*, 54 (2014), pp. 1-19

Yoel Mansfeld and Lee Cahaner, "Ultra-Orthodox Jewish Tourism: A .1171
Differential Passage out of a Socio-Cultural Bubble to the 'Open Space'", *Tourism*
Analysis, 18, 1 (2013), pp. 15-27

Lee Cahaner and Yoel Mansfeld, "A Voyage from Religiousness to Secularity .1172
and Back: A Glimpse into Haredi Tourists", *Journal of Heritage Tourism*, 7, 4 (2012),
pp. 301-332

1173. אתי רחימי, "התיירות היהודית החרדית בישראל כיום", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ע. **תרבות פנאי וצריכה**

1174. משרד התיירות, תיירות במגזר החרדי, ירושלים: משרד התיירות, 2007. **תרבות פנאי וצריכה**

1175. Adam Klin-Oron, "Sun, Sea and Shtreimels: Haredi Vacations in Israel",

תרבות פנאי וצריכה Master's Thesis, The Hebrew University of Jerusalem, 2005

1176. אבי דגני ורינה דגני, הרגלי נופש במגזר החרדי, ירושלים: משרד התיירות ומכון גיאוקרטוגרפיה,

2003. **תרבות פנאי וצריכה**

כא. תמותה ומוות

1177. Ronit Pinchas-Mizrachi, Beth G. Zalcman and Ephraim Shapiro, "Differences

in Mortality Rates between Haredi and Non-Haredi Jews in Israel in the Context of

Social Characteristics", *Journal for the Scientific Study of Religion*, 60, 2 (2021), pp.

274-290

כב. תנועות נוער

1178. Daphna Goldman, Sara Pe'er, and Bela Yavetz, "Sociocultural Anchors for

Incorporating Sustainability in Youth Movements: Comparison among Secular,

Religious, and Ultraorthodox Movements", *The Journal of Environmental Education*,

סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים 51, 3 (2020), pp. 183-199

1179. חיים נבון, "תנועת הנוער העברית 'עזרא': תורה, לאומיות וחלוציות (תרצ"ו-תשמ"ח) – 1936-

1988)", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תש"ס. **פועלי**

אגודת ישראל, תקופת המנדט הבריטי

Omri Shamir and Guy Ben-Porat, "Boycotting for Sabbath: Religious Consumerism as a Political Strategy", *Contemporary Politics*, 13, 1 (2007), pp. 75-93

1181. בלה ליוש, "פעילויות הפנאי של נערות חרדיות מן החינוך העצמאי", שלמה רומי ומרים שמידע (עורכים), החינוך הבלתי פורמלי במציאות משתנה, ירושלים: מאגנס, תשס"ז, עמ' 279-294. **חינוך**

בנות ונערות

1182. תמר אלאור וערן נריה, "המשוטט החרדי": צריכת זמן ומרחב בקרב האוכלוסייה החרדית בירושלים, עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 171-196 (גרסה אנגלית: Yoram S. Carmeli and Kalman Applbaum [eds.], *Consumption and Market Society in Israel*, New York: (Berg, 2004, pp. 71-95). **ירושלים**

1183. גבריאל שטאובר, "אין לך אדם שאין לו שעה": עולם התרבות והפנאי באספקלריה של החברה החרדית", מבט אל הקהילה, 15 (2004), עמ' 1-19.

1184. יוכבד אקרמן, "תרבות חרדית ממבט נשי", מבט אל הקהילה, 9 (2003), עמ' 1-13. **היבטים**

מגדריים-נשים

1185. בלה ליוש, "דפוסים שעות הפנאי של נערות בורם החרדי חסידי בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשנ"ט. **היבטים מגדריים-נשים, חינוך בנות ונערות,**

חסידות וחסידים-כללי

Raphael Schneller, "Controlled Adoption of Modern Leisure Culture: An Abiding Challenge to the Ultra-Orthodox Community in Jerusalem", Yisrael Rich and Michael Rosenak (eds.), *Abiding Challenges: Research Perspectives on Jewish Education – Studies in Memory of Mordechai Bar-Lev*, Tel-Aviv and London: Freund Publishing House and Bar-Ilan University Press, 1999, pp. 303-341 **ירושלים**

1187. גילה פריבור ואסתר לפון-קנדלשיין, "תרבות הקריאה בחברה החרדית: דיון ביבליוגרפי", עלי ספר, ל-לא (תשפ"א), עמ' 221-254.

מדור שנים-עשר: פריסה גיאוגרפית, התיישבות ויישובים

א. תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית

1188. Lee Cahaner, "The Study of Haredi Space in Israel: Trends, Characteristics,

Achievements, and Challenges", Kimmy Caplan and Nissim Leon (eds.),

Contemporary Israeli Haredi Society: Profiles, Trends, and Challenges, London and

New York: Routledge, 2024, pp. 125-160

1189. אריאל פינקלשטיין, חרדים לעירם: פוליטיקה ומינהל ברשויות המקומיות החרדיות, ירושלים:

המכון הישראלי לדמוקרטיה, תשפ"ב. **מנהיגות פוליטית ואזרחית, מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות**

1190. לי כהנר, "בין מרחב דתי למרחב מעמדי: גיאוגרפיה של ריבוד בחברה החרדית", מגמות, נה, 1

(2020), עמ' 225-244.

1191. איתן רגב וגבריאל גורדון, שוק הדיור החרדי ופרישתה הגאוגרפית של האוכלוסייה החרדית

בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2020. **המרחב הביתי ותכנון דיור**

1192. לי כהנר, "מרחב, חברה וקהילה המבנה המרחבי של האוכלוסייה החרדית בישראל בעידן של

שינויים", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה

למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, 2018, עמ' 259-297.

1193. לי כהנר וארז צפדיה, הגירה חרדית לעיירות הפיתוח: מערכת היחסים עם השלטון המקומי, תל

אביב: מפעל הפיס ומרכז השלטון המקומי, 2018 (נייר עמדה פנימי).

1194. לי כהנר, "על 'קו תפר' תרבותי וגיאוגרפי: 'חרדיות מודרנית' במרחב העירוני", תרבות

דמוקרטית, 17 (תשע"ז), עמ' 159-202. **חרדים מודרנים**

1195. גלעד מלאך ולי כהנר, "נגיעות מודרניות או חרדיות מודרנית?: אומדן מספרי לתהליכי

מודרניזציה בחברה החרדית", תרבות דמוקרטית, 17 (תשע"ז), עמ' 19-52. **חרדים מודרנים**

- Ryan D. Enos and Noam Gidron, "Intergroup Behavioral Strategies as Contextually Determined: Experimental Evidence from Israel", *The Journal of Politics*, 78, 3 (2016), pp. 851-867
1197. בנק ישראל, דין וחשבון 2016: הפריסה המרחבית של החרדים וערביי ישראל והמאפיינים החברתיים-כלכליים, ירושלים: בנק ישראל, 2016. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1198. לי כהנר, "בין גיטו-פוליטיקה לגיאו-פוליטיקה: התנחלויות חרדיות בגדה המערבית", תיאוריה וביקורת, 47 (2016), עמ' 65-87.
1199. אורי גנן, "לחיות ביחד: קונפליקט בין חרדים וחילוניים בשכונה חילונית בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2013. **יחסי חילונים-חרדים**
1200. אביגיל דורה, אמיר צברי, מיה דניאל ואביבה חלבי, "רחובות של סובלנות תרבותית", ארנה שמר (עורכת), מרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה: חדשנות חברתית ביזמות קהילתית, ירושלים: משרד הרווחה, תוכנית גישורים וג'וינט ישראל, 2013, עמ' 260-270.
1201. לי כהנר ויוסף שלהב, "מגטו לפרוור: תמורות בארגון המרחבי החרדי", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 252-272.
1202. לי כהנר ויוסף שלהב, "התפתחות המרחב החרדי בישראל", שלמה חסון (עורך), עיצוב המרחב בישראל: המפה היישובית והקרקעית, ירושלים: כתר, 2012, עמ' 319-337.
1203. עזרא סדן, עמירם גונן ויקיר פלסנר, כינון עיר שדה חרדית לעומת עיר הערוכה כפסיפס חרדי ולא חרדי, תל אביב: סדן-לובנטל בע"מ, 2011.
1204. לי כהנר, "התפתחות המבנה המרחבי וההיררכי של האוכלוסייה החרדית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, 2009.
1205. אבי ורינה דגני, הביקוש למגורים במגזר החרדי, תל-אביב: מכון גיאוקרטוגרפיה, תש"ס.
1206. יוסף שלהב, המבנה המנהלי של שלטון מקומי בערים חרדיות חדשות, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1999.

1207. ארזה צ'רצ'מן, תכנית אב בני ברק: דו"ח חברתי מסכם. חיפה: הטכניון-הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, 1997.
1208. יוסף שלהב, מינהל וממשל בעיר חרדית, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1997.
(גרסה אנגלית: Yossef Shilhav, *Ultra-Orthodoxy in Urban Governance in Israel*, Jerusalem: Floersheimer Institute for Policy Studies, 1998)
1209. יוסף שלהב, "משמעויות סוציו-גיאוגרפיות של הנטייה להחמיר", משה ארנד ואברהם זלקין (עורכים), החינוך הדתי והנטייה להחמיר, תל אביב: ספר, 1996, עמ' 32-44. **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**
1210. Yossef Shilhav, "The Emergence of Ultra-Orthodox Neighborhoods in Israeli Urban Centers", Efraim Ben-Zadok (ed.), *Local Communities and the Israeli Polity: Conflict of Values and Interests*, Albany: State University of New York Press, 1993, pp. 157-188
1211. ארזה צ'רצ'מן, "קווים מנחים לבנייני מגורים לאוכלוסייה החרדית", חיפה: הטכניון, 1992.
1212. יונה גינזברג, "צורכי הדיור של משפחה חרדית: המקרה של עמנואל", תכנון סביבתי, 40-41 (1989), עמ' 21-29. **עמנואל**
1213. Yossef Shilhav, "The Haredi Ghetto: The Theology Behind the Geography", *Contemporary Jewry*, 10, 2 (1989), pp. 51-65
1214. יצחק שגל, "התבדלות מרחבית של ה'חרדים' בישראל: היבט פנומנוגראפי", בארי, 1 (תשמ"ט-1988), עמ' 151-172.
1215. Menachem Friedman, "Haredim Confront the Modern City", *Studies in Contemporary Jewry*, 2 (1986), pp. 74-96
1216. יוסף שלהב, "העימות בין דתיים לחילוניים – פרק בגיאוגרפיה פוליטית", אופקים בגיאוגרפיה, 9-10 (1984), עמ' 143-156. **יחסי חילונים-חרדים**

ב. אשדוד

1217. ארז צפדיה וחיים יעקובי, "רב תרבותיות, לאומיות והפוליטיקה של העיר: המקרה של אשדוד", סוציולוגיה ישראלית, ט, 1 (תשס"ז), עמ' 127-148.
1218. אבי דגני ורינה דגני, מאפייני שוק המגורים באשדוד והמלצות למדיניות שיווק קרקעות ביישוב, תל אביב: מכון גיאוקרטוגרפיה ומשרד השיכון, 2006.

ג. ביתר עילית

1219. אבי דגני ורינה דגני, מאפייני שוק המגורים בביתר עילית והמלצות למדיניות שיווק קרקעות ביישוב, תל אביב: מכון גיאוקרטוגרפיה ומשרד השיכון, 2006.

ד. בית שמש

1220. סימה זלצברג-בלאק, "המפגש של קנאות דתית, מעמד ומגדר בבית שמש", מגמות, נה, 1 (תש"פ), עמ' 193-224. אלימות ועבריינות, לבוש, אופנה וצניעות, תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית

ה. גוש עציון

1221. משה ארנוולד, "חרדים בגוש עציון", מרדכי נאור וצבי צמרת (עורכים), עין לעציון: יישובים, דמויות ואירועים בגוש עציון, מקוה ישראל: יהודה דקל, 2016, עמ' 207-220.

ו. חיפה

1222. לי כהנר, "תהליכי התפרסותן של הקהילות החרדיות בחיפה (1950-2009)", אופקים בגיאוגרפיה, 74/73 (תש"ע), עמ' 214-240.
1223. לי כהנר, "תהליכי התפרסותה של האוכלוסייה החרדית בחיפה", יורם בר גל ומשה ענבר (עורכים), מאזור לסביבה – ארבעים שנות מחקר גיאוגרפי באוניברסיטת חיפה (אופקים בגיאוגרפיה 64-65), חיפה: החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה באוניברסיטת חיפה, 2005, עמ' 238-256.

1224. לי כהנר, "תהליכי התפרסותה של האוכלוסייה החרדית בחיפה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 2004.

ז. חפץ חיים

1225. עדה גבל, "זרים להם לעולים אלה דרכי חיינו, דרכי החלוץ החרדי": קיבוץ חפץ חיים בתקופת

השואה ולנוכח קליטת הניצולים", ישראלים, 3 (תשע"ב), עמ' 119-146. **שואת יהודי אירופה**

1226. עדה גבל (קמפנינו), "קיבוץ חפץ-חיים של פועלי אגודת ישראל נוכח השואה", עבודה לשם

קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשס"ז. **שואת יהודי אירופה**

1227. אריה ארד, "ההתיישבות הקיבוצית החרדית בא"י ויסוד קיבוץ חפץ חיים (1934-1944)", עבודה

לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים (ללא ציון שנה). **פועלי אגודת ישראל**

ח. יבנאל

1228. יוסי כץ, "יבנאל עיר ברסלב": האדמו"ר אליעזר שלמה שיק (מוהאר"ש) וקידושו את המושבה

יבנאל שבגליל התחתון", דעת, 82 (תשע"ו), עמ' 347-378. **ברסלב**

1229. Zvi Sobel, *A Small Place in the Galilee: Religion and Social Conflict in an*

Israeli Village, New York and London: Holmes and Meier, 1993. **ברסלב, יחסי חילונים-**

חרדים

ט. יהודה ושומרון

1230. Lee Cahaner, "Between Ghetto-Politics and Geopolitics: Ultraorthodox

Settlements in the West Bank", Allegra Marco, Ariel Handel, and Erez Maggador

(eds.), *Normalizing Occupation: The Politics of Every-Day Life in the West Bank*

Settlements, Bloomington: Indiana University Press, 2017, pp. 112-127

1231. לי כהנר ויוסף שלהב, "התנחלויות חרדיות ביהודה ושומרון", סוגיות חברתיות בישראל, 16

(תשע"ג), עמ' 41-62.

י. יסודות

1232. מיכל גלטר, "טלית ומגל: יסודות – התיישבות חרדית חלוצית בנחל שורק, תש"ה-תשי"ג", עבודה שוות ערך לתזה לתואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ד. **פועלי אגודת ישראל**

יא. ירושלים

1233. מנחם קרן-קרץ, "החברה החרדית בירושלים בשנים 1948-1973", ארנון גולן, ראובן גפני, אסף זלצר ואמנון רמון (עורכים), ספר ירושלים 1948-1973, ירושלים: יד יצחק בן צבי, 2023, עמ' 365-388.

1234. יועד שחר, "נקודת מפנה בזהות שכונתית: תפקיד המוסדות החברתיים בהתחדות שכונת קריית יובל בירושלים", עבודה לשם קבלת התואר מגיסטאר למדעים בתכנון ערים ואזור, חיפה: הטכניון, 2018. **יחסי חילונים-חרדים, תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית**

1235. Hila Zaban, "In the Name of Pluralism: Fighting the (Perceived) Ultraorthodox Penetration in the Baka Neighborhood of Jerusalem", *Israel Studies*, 21, 3 (2016), pp. 153-179. **יחסי חילונים-חרדים**

1236. פינחס אלפרט ודודן גורן (עורכים), יומנו של מוכתר בירושלים: קורות שכונת בית ישראל וסביבתה בכתביו של ר' משה יקותיאל אלפרט (תרצ"ה-תשי"ב – 1938-1952), רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשע"ד. **תקופת המנדט הבריטי**

1237. שלומית פלינט, "פעולה קבוצתית במרחב העירוני: התחדותה של שכונת קריית היובל בירושלים כביטוי למפגש בין קולקטיבזם לאינדיבידואליזם", מגמות, מט, 4 (תשע"ד), עמ' 692-721. **יחסי חילונים-חרדים**

1238. שלומית פלינט, "בין הפרט לקהילה: דפוסי מגורים של אוכלוסייה חרדית בירושלים", חקר החברה החרדית, 1 (2014), עמ' 60-99.

1239. Nurit Alfasi, Shlomit Flint-Ashery, and Itzhak Benenson, "Between the Individual and the Community: Residential Patterns of the Haredi Population in

Jerusalem", *International Journal of Urban and Regional Research*, 37, 6 (2013), pp.

2152-2176

1240. שלומית פלינט, "כלכלה, דת וזהות: הקהילה הליטאית בירושלים ובלונדון", טבור, 5 (תשע"ג),

עמ' 95-124. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1241. שלומית פלינט, "בין הפרט לקהילה: דפוסי מגורים של אוכלוסייה חרדית בירושלים", חיבור לשם

קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, 2011.

1242. שלומית פלינט, "דומים ושונים: מיקרו-סגרגציה של חרדים במרכז ירושלים", סוציולוגיה

ישראלית, יב, 1 (תש"ע), עמ' 81-110. **יחסי חילונים-חרדים**

1243. ראובן גפני, "לדמותה של שכונה רב-עדתית: בתי הכנסת בשכונת בית ישראל", ארץ ישראל:

מחקרים בדיעת הארץ ועתיקותיה, כח (2007), עמ' 367-375. **חרדיות מזרחית**

1244. יעקב לופו וניצן חן, "האוכלוסייה החרדית בירושלים וסביבותיה", אורה אחימאיר ויעקב בר סימן

טוב (עורכים), 40 שנה בירושלים, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 2007, עמ' 65-95.

1245. צבי צמרת, "הרחוב שהיה לסמל – הוועדה בעניין רחוב בר-אילן בירושלים", אליעזר דון-יחיא

(עורך), בין מסורת לחידוש: מחקרים ביהדות ציונות ומדינת ישראל – ספר זיכרון ליהושע קניאל, רמת-

גן: אוניברסיטת בר-אילן, תשס"ה, עמ' 547-581. **יחסי חילונים-חרדים**

1246. צבי צמרת, "רחוב בר-אילן, הקונפליקט ודרכים לפתור אותו", אורי דרומי (עורך), שבת אחים:

יחסי חילוניים-דתיים, עמדות, הצעות, אמנות. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2005, עמ' 234-

248. **יחסי חילונים-חרדים**

1247. אבי שילר וגבריאל ברקאי (עורכים), מאה שערים וסביבתה, ירושלים: אריאל, תשס"ד (גיליון

164-163 של כתב העת אריאל).

1248. Motti Inbari, "The Oslo Accords and the Temple Mount: A Case Study – The

Movement for the Establishment of the Temple", *Hebrew Union College Annual*, 74

(2003), pp. 1-46

- Menachem Friedman, "Haredim and Palestinians in Jerusalem", Marshall J. .1249
 Berger and Ora Ahimeir (eds.), *Jerusalem: A City and Its Future*, Syracuse: Syracuse
 University Press, 2002, pp. 235-256
1250. מיכל וזנר, "קשר עין עם ה'אחר", אקדמות, יב (2002), עמ' 257-263.
1251. שלמה חסון, המאבק על ההגמוניה בירושלים: חילונים וחרדים בפוליטיקה העירונית, ירושלים:
 מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2001. **יחסי חילונים-חרדים**
1252. יוסף שלהב, המיית יונים או חשכת עבים?: ויכוח פנים יהודי על עתיד ירושלים, ירושלים: מכון
 ירושלים לחקר ישראל, 2001. **תרחישים עתידיים**
1253. אריאל הירשפלד, "מאה שערים", אריאל הירשפלד (עורך), רשימות על מקום, תל אביב: עלמא-
 עם עובד, 2000, עמ' 49-55.
1254. מומי דהן, האוכלוסייה החרדית והרשות המקומית, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1998
 (שני חלקים).
1255. שרה הרשקוביץ, האוכלוסייה החרדית בירושלים: מאפיינים וצרכים, ירושלים: עיריית ירושלים,
 1998.
1256. שרה הרשקוביץ ושרית פרמונט-רפית, הגירה מירושלים 1996-1998 והגירה לירושלים 1998,
 ירושלים: עיריית ירושלים, החטיבה לתכנון אסטרטגי ומחקר, 1998.
1257. מימי כהן, "אבחון קהילתי ופיתוח מנהיגות בשכונה חרדית – רוממה", בעבודה הקהילתית, 11
 (תשנ"ז), עמ' 87-95. **תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית**
1258. שלמה חסון ועמירם גונן, המתח התרבותי בין יהודים בירושלים, ירושלים: מכון פלורסהיימר
 למחקרי מדיניות, 1997. **יחסי חילונים-חרדים**
1259. פנחס ולדמן, "ירושלים 96-1949: דינמיקת אוכלוסין מרחבית ותחרות אתנו-דמוגרפית", עבודה
 לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1997.
1260. שלמה חסון, המאבק על צביונה התרבותי של ירושלים: הסדרים, תסריטים ולקחים, ירושלים:
 מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 1996. **יחסי חילונים-חרדים, תרחישים עתידיים**

1261. רות קרק ומיכל אורן-נורדהיים, ירושלים וסביבותיה: רבעים, שכונות וכפרים 1800-1948, ירושלים: אקדמון, תשנ"ה.
1262. יובל פרנקל, "היהדות החרדית והדתית בירושלים בתקופת המצור", הציונות, יח (תשנ"ד), עמ' 291-247. **מלחמות ישראל: 1947-1949, נטורי קרתא, שירות צבאי והפולמוס סביב גיוס בחורי ישיבות**
1263. יוסף שלהב, עיירה בכרך: גיאוגרפיה של התבדלות והשלמה, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1991. **תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית**
1264. יוסף שלהב, "השפעה דתית על מרחב תרבותי: החרדיות בירושלים", עיר ואזור, 19-20 (תשמ"ט), עמ' 51-28. **תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית**
1265. יוסף שלהב, "תמורות במרחב הדתי-חרדי", יהושע פראוור ואורה אחימאיר (עורכים), עשרים שנה בירושלים, 1967-1987, תל-אביב: משרד הביטחון, תשמ"ח, עמ' 82-94. **תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית**
1266. מנחם פרידמן ויוסף שלהב, התפשטות תוך הסתגרות – הקהילה החרדית בירושלים, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, תשמ"ה. **תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית**
1267. Yosseph Shilhav, "Spatial Strategies of the Haredi Population in Jerusalem", *Socio-Economic Planning Sciences*, 18, 6 (1984), pp. 411-419. **תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית**
1268. דוד קרויאנקר, אדריכלות בירושלים תקופות וסגנונות: שכונות ובנייני ציבור יהודיים מחוץ לחומות 1860-1914, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, תשמ"ג.
1269. Yosseph Shilhav, "Communal Conflict in Jerusalem – The Spread of Ultra-Orthodox Neighborhoods", Nurit Kliot and Stanley Waterman (eds.), *Pluralism and Political Geography: People, Territory, and State*, London: Croom Helm, 1983, pp. 100-113
1270. שושנה הלוי, "כיצד ומתי נוסדו כולל-אונגארן ('שומרי החומות') ושכונת 'בתי-האונגרים'", אלי שאלתיאל (עורך), פרקים בתולדות ירושלים בזמן החדש: ספר זיכרון ליעקב הרצוג, ירושלים: יד יצחק בן-צבי ומשרד הבטחון, תשמ"א, עמ' 227-255.

1271. יהושע בן-אריה, ירושלים במאה ה-19, תל-אביב: משרד הבטחון, תש"מ.
1272. יהושע בן-אריה, עבר בראי תקופה: ירושלים החדשה בראשיתה, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשל"ט.
1273. רות קרק, שכונות בירושלים: הבניה בירושלים החדשה ותקנות השכונות, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשל"ה.
1274. יהושע בן-אריה, עבר בראי תקופה: ירושלים במאה התשע-עשרה, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשל"ז.
1275. שרה הרשקוביץ, "המערך המרחבי של האוכלוסייה הדתית בירושלים, 1959-1969", מחקרים בגיאוגרפיה של ארץ ישראל, ט (1975), עמ' 156-174.
1276. אביה השמשוני, האוכלוסייה החרדית בירושלים וצרכיה הפיזיים – דו"ח מוקדם, ירושלים: המשרד לתוכנית אב בירושלים, 1966.

י.ב. עמנואל

1277. Brett Levi, "Place, Prototype, and Polemic: The City of Imanuel and the Haredi Settlement Ethos", Ph.D. Dissertation, New York: New York University, 2023
- גיאוגרפית והיבדלות מרחבית
1278. Michael Karayanni, "Groups in Context: An Ontology of a Muslim Headscarf in a Nazareth Catholic School and a Sephardic Ultra-Orthodox Student in Emmanuel", *Law and Social Inquiry*, 41, 4 (2016), pp. 973-1005
- מערכת המשפט, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים
1279. אורי אהרונסון, "בעקבות פרשת עמנואל: משפט, תרבות וחיי יום-יום", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 7-11. מערכת המשפט
1280. יעקב בן-שמע, "פרשת עמנואל – הדילמה של ש"ס", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 13-29. ש"ס

1281. הנרייט דהאן ואחיקם פרבר צוראל, "עקדת הילדה: פעולת הסירוב הפוליטי ומשמעויותיה בפרשת עמנואל", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 61-86. **חינוך בנות ונערות**

1282. מנחם מאוטנר, "פרשת עמנואל ובעיית המפגש הבין-תרבותי", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 193-215.

1283. דני סטטמן וגדעון ספיר, "בעקבות פרשת עמנואל: האם לא עדיף לדת להתנתק מ'עטיני המדינה'?", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 217-237.

1284. אבי שושנה ויונה גינזברג, "המרחב הסמוי מעין: הטרוטופיה חרדית בעמנואל", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 239-264.

1285. בנימין שמואלי, "הפרדה משפילה בחינוך החרדי: היבטים נזיקיים ושיקולי מדיניות בעקבות בג"ץ 1067/08 עמותת 'נוער כהלכה' נ' משרד החינוך", תרבות דמוקרטית, 15 (תשע"ד), עמ' 265-315.

מערכת המשפט

1286. גלעד מלאך, "העיתונות החרדית נגד בג"ץ: פרשת בית הספר בעמנואל", קשר, 44 (2013), עמ' 10-20. **מערכת המשפט, עיתונות**

1287. Shulamit Almog and Lotem Perry-Hazan, "Contesting Religious Authoriality: The Immanuel 'Beis-Yaakov' School Segregation Case", *The International Journal for the Semiotics of Law*, 26, 1 (2013), pp. 211-226. **חינוך בנות ונערות**

1288. שולמית אלמוג ולטם פרי-חזן, "דת, מגדר ומשפט בפרשת עמנואל: מילים, קולות ופרשנויות", עיונים בשפה וחברה, 5, 1 (2013) (פרסום דיגיטלי)

יג. צפת

1289. Noga Shani and Meirav Aharon-Gutman, "'Living in a Holy City is Work': God's Work as the Work of Urban Place", *Space and Culture*, 20, 4 (2017), pp. 454-469. **ברסלב, חסידות וחסידים-כללי**

1290. ניקולא יוזגוף-אורבך ולי כהנר, "תפקוד השפה בכיתובי מצבות במגזר החרדי: בית העלמין בצפת כמקרה מבחן", דברים, 5 (תשע"ג), עמ' 93-107. **שפה ולשון**

1291. מיכל גלטר, "אדמו"רים ברחובות תל-אביב, 1940-1965", עיונים, 36 (תשפ"ב), עמ' 227-255. **חסידות וחסידים בישראל-כללי, יחסי חילונים-חרדים, תקופת המנדט הבריטי**
1292. מיכל גלטר, "קודש וחול: הצרות חסידיות בתל-אביב 1940-1965", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ט. **חסידות וחסידים בישראל-כללי**
1293. Shayna Weiss, "A Beach of Their Own: The Creation of the Gender-Segregated Beach in Tel Aviv", *Journal of Israeli History*, 35, 1 (2016), pp. 39-57
- היבטים מגדריים-נשים, תקופת המנדט הבריטי, תרבות פנאי וצריכה**
1294. יוסף פונד, "תל-אביב בעיתונות אגודת ישראל", קשר, 39 (2009), עמ' 82-92. **אגודת ישראל, עיתונות**

מדור שלושה-עשר: כלכלה ועבודה

א. הכשרה אקדמית ומקצועית

1295. נורית סאול ויוליה ליפשיץ-ברזילר, "מוכנות פסיכו-חברתית ללימודים אקדמיים ואוריינטציות להשכלה גבוהה בקרב סטודנטים חרדים לתואר ראשון בישראל", אדם ועבודה, 20 (תשפ"ד), עמ' 40-49. **היבטים מגדריים-גברים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1296. נורית סאול, "מוכנות פסיכו-חברתית ללימודים אקדמיים ואוריינטציות להשכלה גבוהה בקרב סטודנטים חרדים לתואר ראשון בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2023. **היבטים מגדריים-גברים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1297. Tehila Gado, Rebecca Kook, and Ayelet Harel, "The Politics of Belonging: A Study of Educated Jewish Ultra-Orthodox (Haredi) Women in Israel", *Religions*, 14, 8 (2023) (Online Publication) **היבטים מגדריים-נשים, תפיסות ודימויים עצמיים**
1298. Michal Kalagi and Nitza Davidovitch, "Academia, Gender, and Culture: Motivations and Coping Methods of Haredi Women in Academia", Joseph Zajda

(ed.), *Discourses of Race, Ethnicity and Gender in Education*, Cham, Switzerland:

היבטים מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה Springer, 2022, pp. 53-75

1299. יהודית חסידה, "אמרי לי מי את ואומר לך מהי השכלתך: על הקשר בין תואר אקדמי לגיל נישואין

בקרב נשים חרדיות בישראל", סוגיות חברתיות בישראל, 31, 2 (2022), עמ' 29-52. היבטים מגדריים-

נשים, נישואין, זוגיות וחיי אישות

Adi Binhas, "I'm Like a Chameleon': Coping Strategies Used by Haredi .1300

Women Doctoral Students Reconciling Their Religious and Academic Identities",

היבטים מגדריים-נשים, תפיסות ודימויים עצמיים *Contemporary Jewry*, 42 (2022), pp. 433-451

Minda Garr and Goldie Marans, "Ultra-Orthodox Women in Israel: A Pilot .1301

Work in Social Work Education", *Social Work Education*, 20, 4 (2001), pp. 459-469

היבטים מגדריים-נשים

1302. נועם גרין, "בחינת האפקט של אינטרס אישי על שינוי התנהגות בעקבות חשיפה לבורות

פלורליסטית: מקרה המבחן של חרדים באקדמיה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה

העברית בירושלים, תשפ"א.

1303. חיה גרשוני ורבקה לרנר, "גלימה צנועה: החינוך המשפטי החרדי בהיבט מגדרי", מעשי משפט, ט,

1 (2017), עמ' 211-217. היבטים מגדריים-נשים, מערכת המשפט

1304. אסתי וגה, "חוויתם של גברים חרדים המחליטים לשנות מאורח החיים המקובל בקהילתם:

המקרים של הבוחרים בשירות צבאי או בלימודים אקדמיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטה חיפה, 2017. היבטים מגדריים-גברים, שירות צבאי

Nehami Baum, Tova Yedidya, Chaya Schwartz, and Ofra Aran, "Women .1305

Pursuing Higher Education in Ultra-Orthodox Society", *Journal of Social Work*

Education, 50, 1 (2014), pp. 164-175

Nehami Baum, Shaya Schwartz, Tova Yedidia and Ofra Aran, "Social Work .1306

Studies at a Haredi Women's College: Difficulties and Dilemmas", *Social Work*

Education, 33, 2 (2014), pp. 160-175

Giorgia Foscarini, "Ultra-Orthodox Jewish Women go to Work: Secular Education and Vocational Training as Sources of Emancipation and Modernization", *Annali di Ca' Foscari*, 50 (2014), pp. 53-75

ותעסוקה

1308. נעמה טשנר ואסף ויניגר, נתונים על מוסדות לימוד אקדמיים לציבור החרדי, ירושלים: הכנסת - מרכז המחקר והמידע, 2014.
1309. גלעד מלאך, על טהרת התואר: לימודים אקדמיים במגזר החרדי, ירושלים: מחקרי פלורסהיימר, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2014.
1310. אסף מלחי, ליווי והערכה של סטודנטים חרדים הלומדים במסגרת לימודי הנדסאות, ירושלים: משרד הכלכלה – מינהל מחקר וכלכלה, 2014.
1311. תהילה קלעג', "התמודדות ההנהגה הרבנית עם תהליכי רכישת השכלה אקדמית בחברה החרדית בישראל", חקר החברה החרדית, 2 (2014) עמ' 44-59.
1312. איליה זטקובסקי, פוטנציאל חרדים לאוניברסיטאות, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2013.
1313. ירון זילברשטיין, "תהליך הכשרת סטודנטים להוראה מהמגזר החרדי במסגרת אקדמית: מאפייני עבודה מעשית ויחסי מד"ף-סטודנטים", משה רחימי (עורך), מאורות ליהודה: פרקי הגות וחינוך – מנחות ידידות והוקרה לכבוד הרב ד"ר יהודה פליקס, אלקנה: מכללת אורות ישראל, תשע"ב, עמ' 17-83.
1314. יעקב לופו ואסף מלחי, יחסם של תלמידי ישיבות חרדים ללימודים כלליים ולימודי מקצוע, ירושלים: מינהל המחקר במשרד הכלכלה, 2012. **שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1315. אסף מלחי ומרים בראל, "יגעת ומצאת תאמין": מאפייניהם של תלמידי חרדים הנתמכים על-ידי קרן קמ"ח במסלולים אקדמאיים ומקצועיים, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2012.
1316. יעל גולדפרב, הכשרה חלופית בסמינרים לנשים במגזר החרדי – תוכנית ח"ן, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2011.
1317. המועצה להשכלה גבוהה, הנגשת ההשכלה הגבוהה לאוכלוסייה החרדית, ירושלים: המועצה להשכלה גבוהה – הוועדה לתכנון ולתקצוב, 2011.

1318. בצלאל כהן וגלעד מלאך, חרדים – לימודים אקדמיים לחברה החרדית, תל אביב: התאחדות הסטודנטים בישראל, 2011.
1319. Avi Kay, "Squaring the Circle?: The Development of Academic Programs for Ultra-Orthodox Jews in Israel", Greg Giberson and Tom Giberson (eds.), *The Knowledge Economy and Commodification of Knowledge*, Cresskill, NJ: Hampton Press, 2009, pp. 69-87 **שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1320. שרה הלר, "תחושת קוהרנטיות ועמדות של נשים חרדיות הלומדות במסגרת אקדמית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 2009. **היבטים מגדריים-נשים**
1321. Lior Ben Chaim-Rafael, "Ultra-Orthodox, Orthodox, and Secular Women in College", Eliezer Ben-Rafael, Thomas Gergely, and Yosef Gorny (eds.), *Jewry between Tradition and Secularism*, Leiden: Brill, 2006, pp. 151-172 **היבטים מגדריים-נשים, יחסי חילונים-חרדים**
1322. ליאור בן-חיים רפאל, "חרדיות, דתיות-לאומיות וחילוניות בהשכלה גבוהה: פרספקטיבה רב מודרנית", אורי כהן, אליעזר בן-רפאל, אבי בראלי ואפרים יער (עורכים), ישראל והמודרניות: למשה ליסק בויבולו, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון, מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, 2006, עמ' 395-421.
1323. יהודית קינג וניר גזית, פרנסה בכבוד (מחזור א): תוכנית הכשרה מקצועית לחרדים – מחקר הערכה, ירושלים: מכון מאיר-ג'וינט-מכון ברוקדייל והמרכז לחקר מוגבלויות ואוכלוסיות מיוחדות, 2005.
1324. ליאור בן-חיים רפאל, "רב-מודרניות בישראל: נשים חרדיות, דתיות לאומיות וחילוניות בהשכלה הגבוהה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, 2003. **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1325. ניקול דהאן ואורי אבירם, "הנגשת ההכשרה לעבודה סוציאלית למגזר החרדי בישראל – תוכנית ניסיונית של האוניברסיטה העברית בירושלים להכשרת נשים חרדיות", ביטחון סוציאלי, 82 (תש"ע), עמ' 113-143. **עבודה סוציאלית**

1326. תהילה קלעג'י, "בין הפאה לרעלה: מבט השוואתי על תהליכי אקדמיזציה בקרב נשים בחברות שמרניות – החברה החרדית והחברה הבדווית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ע. **אופנה ולבוש, היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים**

השוואתיים

1327. אסף מלחי, בצלאל כהן ודן קאופמן, חרדים לעתידם: עמדות וחסמים ביחס ללימודים גבוהים במגזר החרדי, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, תשס"ט.

1328. בלה ליוש, "בין שומרת סף לסוכנת שינוי: נשים חרדיות בתחומי השכלה, הכנסה ופנאי, באור התיאוריה המעוגנת בשדה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ז. **היבטים מגדריים-נשים, תרבות פנאי וצריכה**

1329. תהילה קלעג'י, "שמרנות ופתיחות בחברה פונדמנטליסטית מתבדלת – המאבקים סביב תהליכי אקדמיזציה במגזר החרדי בישראל בראשית המאה ה-21: הקמת המכללה החרדית ירושלים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ו.

1330. ניקול דהאן, "מפגש בין-תרבותי: תכנית ניסיונית של האוניברסיטה העברית בירושלים להכשרת נשים חרדיות לעבודה סוציאלית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ה. **היבטים מגדריים-נשים, עבודה סוציאלית**

1331. יוחאי חקק, בין קודש לתכל'ס: גברים חרדיים לומדים מקצוע, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2004. **היבטים מגדריים-גברים**

1332. יעקב לופו, מפנה בחברה החרדית: הכשרה מקצועית ולימודים אקדמיים, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2003. **היבטים מגדריים-גברים**

1333. אורי אבירם וניקול דהאן, "מפגש בין תרבותי: תכנית ניסיונית של האוניברסיטה העברית בירושלים להכשרת נשים חרדיות לעבודה סוציאלית", ירושלים: האוניברסיטה העברית בירושלים, בית הספר לעבודה סוציאלית, 2002 (דו"ח מחקר). **היבטים מגדריים-נשים, עבודה סוציאלית, שוק העבודה,**

תעסוקה והיחס לעבודה

1334. תמר אלמור, "קשיים בפתיחת 'חלונות': הקניית מקצוע לנשים מן המעמד הבינוני/נמוך", רבעון לכלכלה, 48, 4 (תשס"ב), עמ' 652-684. **היבטים מגדריים-נשים**

1335. עדי מרגלית, "המניעים לבחירת מקצוע ההוראה אצל תלמידות במוסדות להכשרת מורים בראיה השוואתית חרדיות מול חילוניות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 1996. **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

ב. יחסי משפחה ועבודה

1336. שרה רוזנאו ויצחק גילת, "יחסי משפחה-עבודה בקרב נשים חרדיות ונשים חילוניות העובדות במערכת החינוך", הייעוץ החינוכי, כב (2020), עמ' 231-255. **יחסי חילונים-חרדים, היבטים מגדריים-נשים**

1337. אסף מלחי ומרים אברמובסקי, שילוב משפחה ועבודה בקרב נשים חרדיות: סיכום תמות מרכזיות במסגרת מחקר איכותני, משרד הכלכלה – מינהל מחקר וכלכלה, 2015. **שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**

1338. מרים פרבר, "חלוקת תפקידים במשפחה, קונפליקט משפחה-עבודה ומניעים ליציאה לעבודה: השוואה בין נשים חרדיות העוסקות בטכנולוגיה עילית לנשים חרדיות העוסקות בהוראה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2013. **היבטים מגדריים-נשים**

1339. Chia Longman, "Sacrificing the Career for the Family?: Orthodox Jewish Women between Secular Work and Sacred Home", *European Journal of Women's Studies*, 15, 3 (2008), pp. 223-239. **היבטים מגדריים-נשים, שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**

ג. כלכלה, משק הבית ועוני

1340. Anat Barth and Itschak Trachtengot, "A Financial Education Program for Future Bridegrooms in Ultra-Orthodox Yeshivas: The Graduate's Perspective", *Religious Education*, 117, 4 (2022), pp. 267-283. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

1341. עמית לוונטל, גבי גורדון וגלעד מלאך, האם הקומץ משביע את הארי?: ההתנהלות הכלכלית של משקי הבית החרדיים, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2022.

1342. גבריאל גורדון, קרנית פלוג ורועי קנת-פורטל, מוביליות בין דורית בישראל: האם הפערים מצטמצמים מדור לדור, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2022. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1343. Nechumi Yaffe-Malovicki, "Capabilities and Universalism – An Empirical Examination: The Case of the Ultra-Orthodox Community", *Journal of Human Development and Capabilities*, 21 1 (2020), pp. 84-98 **אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית**
1344. יורם מרגליות ושלמה טייטלבוים, "ילדים כ'נישומים': הצעה למיסוי על פי הכנסה לנפש והשלכות על משק הבית החרדי", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל", תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 225-255.
1345. Nechumi Yaffe-Malovicki, "Poverty and Identity in the Ultra Orthodox Community in Israel", Ph.D. Dissertation, The Hebrew University of Jerusalem, 2018
1346. Nechumi Yaffe-Malovicki, Nevin Solak, Eran Halperin, and Tamer Saguy, "'Poor is Pious': Distinctiveness Threat Increases Glorification of Poverty among the Poor", *European Journal of Social Psychology*, 48, 4 (2018), pp. 460-471
1347. Nechumi Malovicki Yaffe, Melissa McDonald, Eran Halperin, and Tamar Seguy, "God, Sex, and Money among the Ultra-Orthodox in Israel: An Integrated Sociocultural and Evolutionary Perspective", *Evolution and Human Behavior*, 39, 6 (2018), pp. 622-631 **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
1348. משה לאו, אירן רזניקוב, אור הרט, חזי כהן והראל פרדלסקי, "תורתם אפלייתם?: ניסוי שדה לבחינת אפליה בתהליכי גיוס לעבודה של גברים חרדים", רבעון לכלכלה, 62, 4-3 (2018), עמ' 109-126. **היבטים מגדריים-גברים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1349. משה לאו, "חרדים לגורלם: הכוח הפוליטי של החרדים והתפתחות מדינת הרווחה בישראל, 1980-2015", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ו.
1350. גלעד בארי, הקשר בין דתיות לשיטה הכלכלית המועדפת בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2014.

1351. דן בן דוד, עוני ואי שוויון בישראל: התפתחויות לאורך זמן ובהשוואה ל-OECD, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2013.

1352. חיה שטייר, "מצוקות חומריות בישראל", דו"ח מצב המדינה: חברה, כלכלה ומדיניות 2013, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2013, עמ' 285-302.

1353. חיה שטייר, "עובדים ועניים", דן בן דוד (עורך), דו"ח מצב המדינה: חברה, כלכלה ומדיניות 2010, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2011, עמ' 135-180. **שוק העבודה,**

תעסוקה והיחס לעבודה

1354. אסתר טולדנו, נעם זוסמן, רוני פריש ודניאל גוטליב, השפעת גובה קצבאות הילדים על פריון הילודה, ירושלים: המוסד לביטוח לאומי – מרכז המחקר והתכנון, 2010. **פריון ופוריות**

1355. תמי פריאנטה, "פירוק השינוי בעוני למרכיבי צמיחה ואי שוויון: הניסיון הישראלי בשנים 1997-2006", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, 2010.

1356. רוני סטריאר, "עוני כמציאות רבת-פנים: תפיסות העוני של תושבים ועובדים סוציאליים על רקע מגדר תרבות ותפקיד בירושלים", חברה ורווחה, כז, 1 (2007), עמ' 103-126.

1357. עודד לויתן, השפעת 'החלוקה מחדש' על ממדי העוני ועומקו 1987-2001, ירושלים: בנק ישראל – מחלקת המחקר, 2003.

1358. מוריה אבנימלך ויוסי תמיר, "דגים ממולאים במקום חכה: העוני החרדי", מוריה אבנימלך, ויוסי תמיר (עורכים), רווחה מתקתקת: הכלכלה והפוליטיקה של הרווחה בישראל, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2002, עמ' 77-92.

1359. יורם מישר וצ'ארלס מנסקי, "קצבאות הילדים והילודה בישראל: ממצאים ראשוניים", רבעון לכלכלה, 47, 1 (2000), עמ' 535-565. **פריון ופוריות**

1360. שירה קליין, "העוני בקרב ילדים בישראל 1982-1995", רבעון לכלכלה, 47, 4 (2000), עמ' 510-534.

ד. מדיניות ציבורית

1361. שי שטרן, "חרדים לקהילה", מחקרי משפט, ל, 2 (תשע"ו), עמ' 509-555.

1362. גלעד מלאך, "הסדריות חדשה: אסטרטגיות של מדיניות ציבורית ביחס לחרדים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2013.

ה. שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה

1363. Tehila Kalagy, Sarah Abu-Kaf, and Orna Braun-Lewenson, "Ultra-Orthodox Women in the Job Market: What Helps Them to Become Healthy and Satisfied?", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19, 13 (2022) (Online Publication) היבטים מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה

1364. Tehila Kalagy, Sarah Abu-Kaf, Nirit Portugies, and Orna Braun-Lewenson, "Diversity Climate, Salutogenic Theory, and the Occupational Health of College-Educated Women from Conservative Communities", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19, 4 (2022) (Online Publication)

היבטים מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה
1365. Avital Baikovitz, Varda Wasserman, and Talia Pfefferman, "Evolution from the Inside Out: The Socio-Cultural Impact of Productive Resistance", *Organization Studies*, 43, 8 (2022), pp. 1247-1271 היבטים מגדריים-נשים

1366. יעל פישמן-זנה, "'צדיקים מלאכתם נעשית בידי אחרות': יזמות עסקית נשית – מקרה המבחן של אימהות חרדיות, נשות אברך, שהקימו עסק עצמאי בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשפ"א. היבטים מגדריים-נשים, יחסי משפחה ועבודה, ישיבות כוללים וחברת הלומדים

1367. אריאל קרלינסקי, השכלה, תעסוקה והשתכרות של גברים חרדים במבט ארוך טווח: האם הפערים מצטמצמים?, ירושלים: פורום קהלת למדיניות, 2021.

1368. Tehila Kalagy, Asaf Malchi, and Orna Braun-Lewensohn, "Do Professional Communities Help Personal and Occupational Well-Being among Minority Women?: The Case of Ultra-Orthodox Women in Israel", *International Review for Psychiatry*, 32, 13 (2020), pp. 1-13 היבטים מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה

- Michal Frenkel and Varda Wasserman, "With God on Their Side: Gender-Religiosity Intersectionality and Women's Workforce Integration", *Gender and Society*, 20, 5 (2020), pp. 1-26
- Varda Wasserman and Michal Frenkel, "The Politics of (in)Visibility Display: Ultra-Orthodox Women Maneuvering Within and Between Visibility Regimes", *Human Relations*, 73, 12 (2020), pp. 1609-1631
- Anat Freund, Amit Zriker, and Ester Shor, "'All Glorious is the Princess Within Her Chamber': Ideological-Spiritual Fulfillment of Israeli Ultra-Orthodox Jewish Women in the Changing Employment Environment", *Journal of Religion and Spirituality in Social Work*, 38, 2 (2019), pp. 140-160
- ועבודה, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה
1372. ניצה (קלינר) קסיר, שלומית שהינו-קסלר ואסף צהור-שי, "בין בחירה לאין ברירה – מה משפיע על היקף שעות העבודה של נשים חרדיות?", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 433-456.
- היבטים מגדריים-נשים
1373. לי כהנר, מובילות: נשים חרדיות בתעסוקה איכותית – מחקר הערכה מסכם, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה וג'וינט ישראל, 2018. היבטים מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה
1374. יעל בכר (כהן) וגלעד מלאך, חרדים בעולם התעסוקה, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2017. שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה
1375. איתן רגב, דפוסי השתלבות החרדים בשוק העבודה: ניתוח פנים-חרדי והשוואה רב-מגזרית, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2017. שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה
- Yisca Monnickendam-Givon, Dafna Schwartz, and Benjamin Gidron, "Network Not Utilized: The Case of Ultra-Orthodox Female Micro-Entrepreneurs in Israel", *Journal of Developmental Entrepreneurship*, 21, 1(2016), pp. 1-19
- מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה

- Eli Buchbinder, Laura Sigad, Roni Strier, and Zvi Eisikovits, "Working Poor .1377 Ultra-Orthodox Jewish Women and Men: Between Economic Distress and Meaning Based on Faith", *Journal of Poverty*, 19, 4 (2015), pp. 377-399
1378. יצחק טרכטינגוט, "יציאה לעבודה בקרב בני-ישיבות חרדים: הסיבות, החששות ממנה והתפיסות כלפיה", חקר החברה החרדית, 1 (2014) עמ' 42-65. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**
1379. אודי כהן, "תת-אתניות יהודית בשוק עבודה רב-תרבותי: בחינת עמדות ניהוליות בקרב מעסיקים שאינם מעסיקים חרדים – המקרה של שוק העבודה החרדי בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2014.
1380. בני פפרמן, אוכלוסיית הערבים, חרדים, אנשים עם מוגבלות, עולים ויוצאי אתיופיה: מאפייני תעסוקה, בריאות ושביעות רצון, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2014.
1381. דנה ברוקמן, "והגית בו יומם ולילה?": מנגנונים ליצירת שיח אלטרנטיבי בקרב הקהילה החרדית בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2013. **שיח חרדי**
1382. יעל גולדפרב, השתלבות בשוק העבודה של בוגרות סמינרים במגזר החרדי, ירושלים: משרד התעשייה המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2013. **היבטים מגדריים-נשים, הכשרה אקדמית ומקצועית**
1383. ראובן גל ואיליה זטקובסקי, תעסוקת חרדים – חוברת מידע, ב, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2013. **שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1384. אמציה סמקאי, "השפעת מסלול התעסוקה של מרכז השקעות על התעסוקה: מחקר תיאורטי ואמפירי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 2013.
1385. ליאת קוליק, תחושת העצמה וחוסן תעסוקתי בקרב נשים חרדיות המצויות בשוק העבודה, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2013. **היבטים מגדריים-נשים, שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה**
1386. איתן רגב, השכלה ותעסוקה במגזר החרדי. דן בן דוד (עורך) דוח מצב המדינה – חברה, כלכלה ומדיניות 2013, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2013, עמ' 111-150.
- הכשרה אקדמית ומקצועית**

1387. איריס בראון (הויזמן), "אנא אפלה": נטילת עול הפרנסה על ידי הנשים החרדיות, הצדקותיה והשלכותיה", תרבות דמוקרטית, 14 (תשע"ב), עמ' 45-92. היבטים מגדריים-נשים, ישיבות, כוללים

וחברת הלומדים

1388. ראובן גל ואיליה זטקובסקי, תעסוקת חרדים – חוברת מידע, א, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2012. שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה

1389. יעקב לופו ואסף מלחי, יחסם של תלמידי ישיבות חרדים ללימודים כלכליים וללימודי מקצוע, ירושלים: משרד התעשייה והמסחר – מינהל תכנון, מחקר וכלכלה, 2012.

1390. אבי קיי, "הנטיית והציפיות התעסוקתיות של גברים חרדים ישראלים", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד

ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 165-175. היבטים מגדריים-גברים

1391. אייל קמחי, "מגמות בשוק העבודה: פערים בשיעורי התעסוקה ובשכר", דן בן דוד (עורך), דו"ח מצב המדינה: חברה, כלכלה ומדיניות 2011-2012, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2012, עמ' 107-140.

1392. בנק ישראל, עלייה בשיעור התעסוקה של גברים חרדים בכוח העבודה בשנים 2010-2011, בנק ישראל – דין וחשבון 2011, ירושלים: בנק ישראל, 2011, עמ' 205-206. שילוב חרדים בהשכלה

ותעסוקה

1393. דניאל גוטליב ואסתר טולדנו, הרכב התעסוקה לפי קבוצות אוכלוסייה בישראל בשנות ה-2000, ירושלים: המוסד לביטוח לאומי, 2011.

1394. יצחק טרכטינגוט, "תהליך היציאה לעבודה של בני ישיבות חרדים ודתיים לאומיים: קושי כלכלי או הבניה מחדש של ערכים חברתיים?", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2011.

1395. גלעד מלאך, דו"ח מסכם אודות "ברכה בעסקים": תוכנית לעידוד יזמות עסקית במגזר החרדי, ירושלים: מנהל מחקר וכלכלה במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, 2011.

1396. צבי אקשטיין, הוועדה לבחינת מדיניות תעסוקה: דו"ח סופי, ירושלים: משרד התעשייה והמסחר והתעסוקה, 2010.

1397. מדינת ישראל, תעסוקה במגזר החרדי – מאפיינים, חסמים ופתרונות מוצעים (דיון ראש הממשלה בנושא חרדים), ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2010.
1398. אסף מלחי, מאפייני התעסוקה במגזר החרדי וכלי סיוע ממשלתיים לקידום תעסוקה במגזר זה, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2010.
1399. אסף מלחי ומרים גרינשטיין, פערים בין מקורות סטטיסטיים שונים ביחס לשיעורי תעסוקה במגזר החרדי, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2010.
1400. יוסי תמיר, התעסוקה במגזר החרדי, ירושלים: פורום קיסריה והמכון הישראלי לדמוקרטיה, 2010 (נייר עמדה 18).
1401. אסף מלחי, מיפוי מעסיקים וענפי תעסוקה של עובדים חרדים במגזר העסקי בשנת 2008, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2009.
1402. בני פפרמן, החרדים בישראל: דיוקן האוכלוסייה ומאפייני תעסוקה 2002-2007, ירושלים: משרד התעשייה המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2009.
1403. Rivka Neria-Ben Shahr, "The Learners' Society: Education and Employment among Ultra-Orthodox (Haredi) Women", *Sociological Papers*, 14 (2009), pp. 1-16
- היבטים מגדריים-נשים, הכשרה אקדמית ומקצועית, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים
1404. אליעזר שוורץ, עידוד התעסוקה של נשים חרדיות, ירושלים: מרכז המחקר והמידע של הכנסת, תשס"ח.
1405. תרצה גולדשטיין, "דפוסים חדשים ביזמות עסקית חרדית בירושלים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2008. ירושלים
1406. ענת פלדמן, "התמקצעות נשים: תנועת ש"ס לקראת תפיסת עולם פוליטית חדשה", פוליטיקה, 16 (תשס"ז), עמ' 93-115. היבטים מגדריים-נשים, ש"ס
1407. חגית סופר-פורמן, מרכזי פיתוח תעסוקת חרדים (מפתח): מאפיינים סוציו-דמוגרפיים ותעסוקתיים של הפונים והפעילות במרכזים, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, 2007 (דו"ח מס' 1).

1408. שרון עוזיאלי ושמעון יפרח, תעסוקת חרדים בישראל: תמונת מצב והמלצות לשיפור, ירושלים: קרן קורת ומכון מילקן, 2007.
1409. דניאל גוטליב ויהודה אלירז, העוני וההתנהגות בשוק העבודה בחברה החרדית, ירושלים: מכון ון ליר בירושלים, 2006. כלכלה, משק הבית ועוני
1410. בצלאל כהן, מצוקה ותעסוקה בחברה החרדית: מבט מבפנים, ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, 2005 (גרסה אנגלית: Bezalel Cohen, *Economic Hardship and Gainful Employment in Haredi Society in Israel*, Jerusalem: Floersheimer Institute for Policy Studies, 2006). כלכלה, משק הבית ועוני, שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה
1411. אתי מלר, קידום תעסוקה במגזר החרדי: תכנית עבודה, ירושלים: ג'וינט ישראל, 2005. שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה
1412. ניר פוגל וישראלה פרידמן, חרדים בשוק העבודה: ממצאי הסקר החברתי לשנים 5-2002, ירושלים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2005. שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה
1413. מומי דהן, מדוע ירד שיעור ההשתתפות של גברים בכוח העבודה הישראלי?, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר תכנון וכלכלה, 2004. שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה
1414. טלי סלומון-אליה, "חרדים בשוק העבודה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2004. שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה
1415. נורית שטדלר, "להתפרנס או לחכות לנס: המלכוד החרדי והשתקפותו ביחסי תורה ועבודה", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 32-56. כלכלה, משק הבית ועוני, שיח חרדי
1416. מלאכי קרנצלר, תמונת מצב התעסוקה בקהילה החרדית ומשמעותה לעיריית ירושלים, ירושלים: עיריית ירושלים, החטיבה לתכנון אסטרטגי ומחקר, 2003. ירושלים
1417. Orna Blumen, "Criss-Crossing Boundaries: Ultraorthodox Women Go to Work", *Gender, Place and Society*, 9, 2 (2002), pp. 131-152. היבטים מגדריים-נשים

Nurit Stadler, "Is Profane Work an Obstacle to Salvation?: The Case of Ultra-Orthodox (Haredi) Jews in Contemporary Israel", *Sociology of Religion*, 63, 4 (2002), pp. 455-475

1419. יואל רביבו, "בחזרה מן האוטופיה", תכלת, 12 (תשס"ב), עמ' 101-133.
1420. אלי ברמן, "תגובה למאמרו של יעקב רוזנברג", רבעון לכלכלה, 48, 2 (תשס"א), עמ' 268-271.

1421. נורית שטדלר, "קודש וחול בתפישת העבודה: המקרה של האורתודוקסיה היהודית בישראל",

חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"א. **שיח חרדי**

1422. אלי ברמן, "כת, סובסידיה וקורבן: השקפתו של כלכלן על היהדות החרדית", הרבעון לכלכלה,

48, 3 (2001), עמ' 441-484. **כלכלה, משק הבית ועוני, שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה**

1423. יעקב רוזנברג, "מודל המועדון והקהילה החרדית", רבעון לכלכלה, 48, 1 (2001), עמ' 106-

121.

1424. אלי ברמן, "קורבן מסובסד: תמיכת המדינה בדת בישראל", רבעון לכלכלה, 47, 2 (2000), עמ'

191-216 (גרסה אנגלית: pp. 167-201 [1999], *Contemporary Jewry*, 20). **כלכלה, משק הבית**

ועוני, שילוב חרדים בכלכלה ותעסוקה

1425. ורד דר, "היבטים כלכליים-משקיים של הסדר דחיית הגיוס לתלמידי ישיבות", הרבעון הישראלי

למיסים, 28, 109 (תש"ס), עמ' 57-76. **שירות צבאי והפולמוס סביב גיוס בחורי ישיבות**

1426. עמירם גונן, מהישיבה לעבודה: הניסיון האמריקני ולקחים לישראל, ירושלים: מכון פלורסהיימר

למחקרי מדיניות, 2000.

1427. Eli Berman, *Sect, Subsidy and Sacrifice: An Economist's View of Ultra-*

Orthodox Jews, Jerusalem: Jerusalem Institute for Israel Studies and the Maurice Falk

Institute for Economic Research, 1998 (an article under this title appeared in

Quarterly Journal of Economics, 115, 3 [2000], pp. 905-954)

1428. שלמה סבירסקי, תקציבים ממשלתיים למגזר היהודי החרדי, תל-אביב: מרכז אדוה, 1998.

1429. מרים האוסמן-שפיר, "מהגרים חרדים מישראל בשוק העבודה בארצות הברית", עבודה לשם

קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1994.

ו. שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה

1430. גבריאל גורדון, בין תורה לפרנסה: מעבר של גברים חרדים מ"כוללים" לשוק העבודה, ירושלים:

המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2023. היבטים מגדריים-גברים, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים, שוק

העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה

1431. אברהם זופניק, דפוסי ההשתלבות של גברים חרדים צעירים בשוק התעסוקה, ירושלים: המועצה

הלאומית לכלכלה, תשפ"ב. היבטים מגדריים-גברים, שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה

1432. יהודית חסידה, "גוונים של עבודה שקופה: תפיסות של עבודות הבית בקרב נשים חרדיות שהן

מפרנסות יחידות", סוציולוגיה ישראלית, כג, 2 (2022), עמ' 184-202. היבטים מגדריים-נשים, יחסי

משפחה ועבודה, תפיסות ודימויים עצמיים

1433. גבריאל גורדון, מגמות דמוגרפיות והשתלבות בתעסוקה: מבט על המגזר החרדי, ירושלים: המכון

הישראלי לדמוקרטיה, 2022. שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה

1434. אסף מלחי, העסקה מגוונת בחברה מקוטבת: חרדים במרחבי עבודה משותפים – נקודת מבטם של

המעסיקים, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2022. שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה

1435. יהודית חסידה ואביטל רוטנברג, "אסטרטגיות התמודדות עם פערי זהות ארגונית של עובדות

הוראה מהמגזר החרדי המלמדות במערכת החינוך הממלכתי-דתי", מחקרי גבעה, ט (תשפ"ב), עמ' 245-

266. היבטים מגדריים-נשים, חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים, תפיסות

ודימויים עצמיים

1436. נועם גרין, "בחירת האפקט של אינטרס אישי על שינוי התנהגות בעקבות חשיפה לבורות

פלורליסטית: מקרה המבחן של חרדים באקדמיה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה

העברית בירושלים, ירושלים תשפ"א.

1437. Yael Bender-Ilan and Avi Kay, "Individual and Situational Predictors of

Intention to Hire Gay Male and Ultra-Orthodox Male Job Applicants", *Equality,*

Diversity and Inclusion, 40, 8 (2021), pp. 909-929 סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

- Rebecca B. Kook and Ayelet Harel-Shalev, "Patriarchal Norms, Practices and Changing Gendered Power Relations-Narratives of Ultra-Orthodox Women in Israel", *Gender, Place and Culture*, 28, 7 (2021), pp. 975-998
היבטים מגדריים-נשים
- Tehila Kalagy, "'Enclave in Transition': Ways of Coping of Academics from Ultra-Orthodox Minority Group with Challenges of Integration into the Workforce", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, 7 (2020)
שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה (Online Publication)
1440. יהודית חסידה, "השתתפות נשים חרדיות בשוק העבודה: מעקב אחרי שינויים בקהילה 1983-2008", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, 2020. **שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה, היבטים מגדריים-נשים**
- Orna Braun-Lewensohn and Tehila Kalagy, "Between the Inside and the Outside World: Coping by Ultra-Orthodox Individuals with Their Work Environment after Academic Studies", *Community Mental Health Journal*, 55, 5 (2019), pp. 894-905
שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה
1442. חננאל גולדפינגר, "השתלבות בוגרי ישיבות חרדיות אלטרנטיביות בשוק התעסוקה הישראלי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית, 2019.
1443. נטע ברק-קורן, "החברה החרדית והאקדמיה הישראלית: בחינה מחודשת של עמדות הציבור החרדי כלפי לימודים אקדמיים", משפטים, מט, 2 (תשע"ט), עמ' 675-730. **הכשרה אקדמית ומקצועית, מערכת המשפט**
1444. נויה רימלט, "תוכניות אקדמיות נפרדות לחרדים: בין הנגשה ושילוב למדיניות מעודדת הפרדה", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 363-412
- Aviad E. Raz and Gavan Tzruya, "Doing Gender in Segregated and Assimilative Organizations: Ultra-Orthodox Jewish Women in the Israeli High-Tech

היבטים Labour Market", *Gender, Work and Organization*, 25, 4 (2018), pp. 361-378

מגדריים-נשים

Tehila Kalagy and Orna Braun-Lewensohn, "Agency of Preservation or .1446
Change: Ultra-Orthodox Educated Women in the Field of Employment", *Community*,

היבטים מגדריים-נשים *Work and Family*, 22, 2 (2018), pp. 1-22

1447. תהילה קלעג' ואשר כהן, "ציות וסמכות במובלעת שמרנית הנאלצת להיפתח לסביבה: מקרה
הבוהן של רכישת השכלה אקדמית בקרב נשים חרדיות בישראל", *תרבות דמוקרטית*, 17 (תשע"ח), עמ'
266-241.

1448. איתן רגב, דפוסי השתלבות החרדים בשוק העבודה: ניתוח פנים-חרדי והשוואה רב-מגזרית,
ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2017.

1449. חן ליפשיץ ואסף מלחי, גשר לעולם העבודה: הכוון תעסוקתי למגזר החרדי, ירושלים מינהל
המחקר של משרד הכלכלה, 2017. **שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**

1450. אסף מלחי, בין השתלבות להתבדלות: עמדות הציבור החרדי כלפי לימודים אקדמיים, ירושלים:
המועצה להשכלה גבוהה, 2017. **הכשרה אקדמית ומקצועית, שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**

1451. אסף מלחי וגלי ליס, ייצוג וגיוון תעסוקתי במגזר העסקי בישראל: העסקת עובדים מהאוכלוסייה
הערבית והחרדית בישראל, ירושלים: מינהל המחקר של משרד הכלכלה, 2017. **שוק העבודה, תעסוקה**

והיחס לעבודה

1452. תהילה קלעג' וארנה בראון-לבינסון, השתלבות מתבדלת: חרדים אקדמאים במשק הישראלי,
ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2017.

1453. תהילה קלעג' וארנה בראון-לבינסון, "משמרנות מתגוננת לשמרנות מתמודדת: אסטרטגיות
התרבות של חרדים אקדמאים במרחב התעסוקתי", *חקר החברה החרדית*, 4 (תשע"ז), עמ' 54-28.

1454. אסף מלחי, תשובה ופרנסה: מאפייני תעסוקה בקרב בעלי תשובה חרדים, ירושלים: המכון
הישראלי למחקרי מדיניות, 2016. **חוזרות וחוזרים בתשובה**

1455. אסף מלחי, הון חברתי והשלכותיו על השתלבות בעבודה של המגזר החרדי, ירושלים: מינהל
המחקר במשרד הכלכלה, 2016. **שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**

- Tehila Kalagy, "Values, Constraints and Maneuvers in an Effort to Preserve the Culture of the Enclave: Processes of Academic Education among Haredi Women and Bedouin Women in Israel", Eyal Lewin, Etta Bick, and Dan Naor (eds.), *Comparative Perspectives on Civil Religion, Nationalism and Political Influence*, Hershey, PA: IGI Global, 2016, pp. 257-284
השוואתיים
- Tehila Kalagy, "Three Approaches to the Study of the Connection between Modernization and Traditionalism—A Case Study of the Acquisition of Academic Education among Ultra-Orthodox and Bedouin Women", *Culture and Religion*, 17 (2016). pp. 312-331
היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים
1458. איליה זטקובסקי, בין מח"ר להיום, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2015.
1459. ראובן גל, איך להביא חרדים למקצועות מדע וטכנולוגיה, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2015.
1460. אבי קיי, המעבר של גברים חרדים למעגל העבודה: אפיונים ייחודיים, ציפיות והעדפות, ירושלים: מינהל המחקר של המוסד לביטוח הלאומי, 2013.
היבטים מגדריים-גברים
1461. ראובן גל, סיפורי הצלחה, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2013.
1462. איליה זטקובסקי, מח"ר כבר כאן, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2013.
1463. הודי זק וגרשון פרוש, שחמ"ט – שילוב חרדים במפעלים טכנולוגיים, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2013.
1464. אסף מלחי, "בין הכיפה לגלימה": לימודים אקדמיים בחברה החרדית, ירושלים: משרד החינוך, 2013.
1465. רובי נתנזון והדר ויסמן, קליטה תעסוקתית של המגזר החרדי והערבי באמצעות הכשרה מקצועית: ניתוח והמלצות למדיניות, תל אביב: מרכז מאקרו לכלכלה מדינית, 2013.
1466. ראובן גל, איליה זטקובסקי וגלעד מלאך, שילוב חרדים: מודל, תסריטים ומיפוי, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2012.

1467. ראובן גל ואיליה זטקובסקי, "הדרך לשילוב" – נייר מדיניות לעידוד השתלבות האוכלוסייה החרדית בשוק העבודה, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2012.
1468. רעות מרציאנו ודן קאופמן, השתלבות אקדמאים חרדים בעבודה, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, 2012.
1469. חגית סופר-פורמן, "שילוב קבוצת מיעוט בשוק העבודה: המקרה של החרדים בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, 2012.
1470. ראובן גל וגלעד מלאך, חרדים צעירים: הערכת מצב ל-2011 ושלושה תרחישים ל-2021, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2011.
1471. לי כהנר, תוכנית 'צופיה' – מחקר הערכה, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2011.
1472. אורי מאיר פיש, "חשיבותם של שיקולים שונים להלימת אדם-סביבה" מקצועית בקרב חרדים ודתיים בני ישיבות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2011.
1473. בן רוב, "רווחה מעבודה: הערכת יעילותן של גישות שונות לשילוב חרדים במעגל העבודה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2011.
1474. ראובן גל ואיליה זטקובסקי, "מפת דרכים" – לתוכנית לאומית להאצת שילוב האוכלוסייה החרדית בכלכלה הישראלית, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן, 2010.
1475. אסף מלחי, השתלבותם של חרדים בעלי השכלה גבוהה או מקצועית במקומות עבודה, ירושלים: משרד התעשייה המסחר והתעסוקה – מחקר וכלכלה, 2010.
1476. חגי לוי, המגזר החרדי בישראל: העצמה תוך שילוב בתעסוקה, ירושלים: המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראש הממשלה, 2009.
1477. Orit Avishai, "'Doing Religion' in a Secular World: Women in Conservative Religions and the Question of Agency", *Gender and Society*, 22, 4 (2008), pp. 409-433
- 433 היבטים מגדריים-נשים
1478. סמי כהונאי, שילוב המגזר החרדי בשוק העבודה: תמונת מצב והשתמעויות, ירושלים: מרכז המידע של כנסת ישראל, 2004.

1479. ערן ישיב, "שילוב אוכלוסיות חדשות בשוק העבודה: ערבים וחרדים", ראובן גרונאו (עורך), אסטרטגיה לצמיחה כלכלית בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2002, עמ' 79-100.

מדור ארבעה-עשר: תקשורת

א. כללי

Rivka Neriya-Ben Shahar, "Not Just Wall Posters: Mass Media in Israeli Haredi Society", Kimmy Caplan and Nissim Leon (eds.), *Contemporary Israeli Haredi Society: Profiles, Trends, and Challenges*, London and New York: Routledge,

סקירות מחקר והתפתחות המחקר 2024, pp. 160-204

Ines Gabel and Varda Wasserman, "Juggling Resistance and Compliance: The Case of Israeli Ultra-Orthodox Media", *Culture and Organization*, 25, 3 (2019), pp. 217-232

Rivka Neriya-Ben Shahar, "'For We Ascend in Holiness and do not Descend': Jewish Ultra-Orthodox Women's Agency Through their Discourse about Media", *The Journal of Modern Jewish Studies*, 18, 2 (2019), pp. 212-226

חרדי

Pnina Shukrun-Nagar, "The Construction of Paradoxes in News Discourse: The Coverage of the Israeli Haredi Community as a Case in Point", *Discourse Studies*, 15, 4 (2013), pp. 463-480

עמדות ביחס לחברה ודימוייה בעיני "אחרים" *Studies*, 15, 4 (2013), pp. 463-480

1484. יואל כהן, "עידן המידע והזהות החרדית הדתית", קשר, 44 (2013), עמ' 3-9.

1485. יואל כהן, "התקשורת הדתית בישראל", רפי מן ואזי לב-און (עורכים) דוח שנתי: התקשורת

בישראל 2012 – סדרי יום שימושים ומגמות", אריאל: המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון, 2013, עמ' 82-90.

Yoel Cohen, *God, Jews and the Media: Religion and Israel's Media*, London: Routledge, 2012

1487. טל יעקובי, "תקשורת, עלייה וקליטה: יחס התקשורת הכתובה הכללית, החרדית והדתית לעולי חבר העמים בשנים 1989-2009", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2012. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1488. קימי קפלן, "כלי התקשורת בחברה החרדית בישראל", קשר, 30 (2001), עמ' 18-31.

1489. אורי ברן, "תסמונת-מצור בחברה החרדית בישראל: ניתוח תקשורת-פוליטי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1999. **יחס לתקשורת**.

1490. לוי יצחק הירושלמי, "עיתונות חרדית: מידע בהכשר בד"צים", שראל לנדרס (עורך), ספר השנה של העיתונאים – יובל לישראל, תל אביב: אגודת העיתונאים בתל אביב, 1998, עמ' 227-239.

ב. אינטרנט, מדיה דיגיטלית ורשתות חברתיות

1491. Rivka Neriya-Ben Shahar, *Strictly Observant: Amish and Ultra-Orthodox Jewish Women Negotiating Media*, New Brunswick, London, and Oxford: Rutgers University Press, 2024. **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1492. Rivka Neriya-Ben Shahar, Avi Marciano, and Amit M. Schejter, "There are Only a Few Things that you Cannot Manage without Internet': Realization of Capabilities Through Internet (Non)Use by Ultra-Orthodox Jewish Women", *The Information Society*, 39, 5 (2023), pp. 296-306. **היבטים מגדריים-נשים**

1493. Amit Schejter, Baruch Shomron, Muhammad Abu-Jaffar, Ghalia Abu Kaf, Jonathan Mendels, Shula Mola, Malka Shacham, Amneh Sharha, and Noam Tirosh, *Digital Capabilities: ICT Adoption in Marginalized Communities in Israel and the West Bank*, London and New York: Palgrave Macmillan, 2023, pp. 145-158. **היבטים מגדריים-נשים**

1494. Nakhi Mishol-Shauli and Oren Golan, "Mediatizing the Holy Community: Ultra-Orthodoxy Negotiations and Presentation on Public Social-Media", *Religions*, 10, 7 (2020), pp. 1-20.

- Yossi David and Christian Baden, "Reframing Community Boundaries: The Erosive Power of New Media Spaces in Authoritarian Societies", *Information, Communication and Society*, 23, 1 (2020), pp. 110-127
יהס לאחר
- Rivka Neriya-Ben Shahar, "Negative Spaces in the Triangle of Gender, Religion, and New Media: A Case Study of the Ultra-Orthodox Community in Israel", In Marnel Niles Goins, Joan Faber McAlister and Bryant K. Alexander (eds.), *The Routledge Handbook of Gender and Communication*, London: Routledge, 2020, pp. 330-348
היבטים מגדריים-נשים
- Nakhi Mishol-Shauli, Malka Shacham, and Oren Golan, "ICTs in Religious Communities: Communal and Domestic Integration of New Media among Ultra-Orthodoxy in Israel", Yael Kali, Ayelet Baram-Tsabari, and Amit M. Schejter (eds.), *Learning in a Networked Society: Spontaneous and Designed Technology Enhanced Learning Communities*, Cham, Switzerland: Springer Nature, 2019, pp. 221-245
- Avi Kay and Livia Levine, "Offline: Ultra-Orthodox Millennials in a Digital Age", *Journal of Social Psychology*, 159, 2 (2019), pp. 1-15
שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה
- Rivka Neriya-Ben Shahar, "Negotiating Agency: Amish and Ultra-Orthodox Women's Responses to New Media", *New Media and Society*, 19, 1 (2017), pp. 81-95
היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים
- Sarit Okun and Galit Nimrod, "Online Ultra-Orthodox Religious Communities as a Third Space: A Netnographic Study", *International Journal of Communication*, 11 (2017), pp. 2825-2841
- Oren Golan and Nurit Stadler, "Building the Sacred Community Online: The Dual Use of the Internet by Chabad", *Media, Culture and Society*, 38, 1 (2016), pp. 71-88

1502. נחי משעול-שאולי, "מתווכי הידע הפונדמנטליסטיים: עיתונאי הרשת כמכונני חינוך לא-פורמלי בחברה החרדית בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 2016. **חינוך-היבטים היסטוריים, משפטיים, ארגוניים ותרבותיים**
1503. שרית אוקון, "חרדים ברשת: משחקי-זהות בקהילה החרדית המקוונת", חקר החברה החרדית, 3 (תשע"ו), עמ' 56-77.
1504. Oren Golan and Heidi Campbell, "Strategic Management of Religious Websites: The Case of Israel's Orthodox Communities", *Journal of Computer-Mediated Communication*, 20, 4 (2015), pp. 467-486
1505. Heidi Campbell and Wendi Bellar, "Sanctifying the Internet: Aish's Use of the Internet for Digital Outreach", Heidi Campbell (ed.), *Digital Judaism: Jewish Negotiations with Digital Media and Technology*, New York: Routledge, 2015, pp. 74-91
1506. Yoel Cohen, "Israeli Rabbis and the Internet", Heidi Campbell (ed.), *Digital Judaism: Jewish Negotiations with Digital Media and Technology*, New York: Routledge, 2015, 183-204
1507. רבקה נריה בן-שחר ואזי לב-און, "מגדר, דת וטכנולוגיה חדשה: תפיסות, עמדות, דפוסי התנהגותו שימוש באינטרנט בקרב נשים חרדיות העובדות בסביבות עבודה ממוחשבת", מגמות, מט, 2 (תשע"ד), עמ' 272-306. **היבטים מגדריים-נשים, שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**
1508. Yoel Cohen, "Awkward Encounters: Orthodox Judaism and the Internet", *Scripta Instituti Donneriani Aboensis*, 25 (2013), pp. 42-54
1509. יובל דרור וסעד גרשון, ישראלים בעידן הדיגיטלי 2012, ראשון לציון: המסלול האקדמי המכללה למנהל, 2012.
1510. ירון כץ, "שימוש בטכנולוגיה בקהלים דתיים בישראל", עמדו"ת (עם, מדינה, תורה), ג (תשע"ב) עמ' 113-134 (גרסה אנגלית: *Journal of Religion, Media and Digital Culture*, 1, 3 [2012], pp. 1-30).

Rivka Neriya-Ben Shahar, "To Browse, or Not to Browse?: Third-Person .1511 Effect among Ultra-Orthodox Jewish Women, in Regards to the Perceived Danger of the Internet", Pauline Hope Cheong, Judith N. Martin and Lea Macfadyen (eds.), *New Media and Intercultural Communication*, New York: Peter Lang, 2012, pp. 223-236

היבטים מגדריים-נשים

.1512 אברהם קרויזר, המגזר החרדי – נתונים (מוגש כחלק ממסמך אב לאיגוד האינטרנט בישראל), בלא ציון מקום: אסטרטגיה, 2012.

Azi Lev-On and Rivka Neriya-Ben Shahar, "A Forum of Their Own: Views .1513 about the Internet among Ultra-Orthodox Jewish Women Who Browse Designated Closed Forums", *First Monday*, 16, 4 (2011) (Online Publication)

Rivka Neriya-Ben Shahar and Azi Lev-On, "Gender, Religion and New .1514 Media: Attitudes and Behaviors Related to the Internet among Ultra-Orthodox Women Employed in Computerized Environments", *International Journal of Communication*, 5 (2011), pp. 875-895

לעבודה

Heidi Campbell, "Religion and the Internet in the Israeli Orthodox Context", .1515 *Israel Affairs*, 17, 3 (2011), pp. 364-384

Yoel Cohen, "Haredim and the Internet: A Hate-Love Affair", Michael Bailey .1516 and Guy Redden (eds.), *Mediating Faiths: Religion and Socio-Cultural Change in the Twenty-First Century*, London: Ashgate, 2001, pp. 63-74

.1517 אזי לב-און ורבקה נריה בן-שחר, "פורום משלהן: עמדותיהן של הנשים הגולשות בפורומים סגורים המיועדים לנשים חרדיות", מסגרות מדיה, 4 (2009), עמ' 67-106. היבטים מגדריים-נשים

.1518 אסף מלחי, שימוש במחשב במגזר החרדי, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה – מינהל מחקר וכלכלה, 2009.

Judith Tydor Baumel-Schwartz, "Forum Surfing: Orthodox Jewish Women's Internet Forums as a Historical and Cultural Phenomenon", *Journal of Jewish*

Identities, 2, 1 (2009), pp. 1-30

1520. רועי גולדשמידט, אינטרנט לציבור הדתי: דילמות ואתגרים, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2007.

1521. טל כץ, "המוצהר, הקיים והמתח שביניהם: בחינת יחסן של קהילות דתיות לרשת האינטרנט",

עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, 2007. סקירות כלליות

ומחקרים השוואתיים

Oren Livio and Keren Teneboim Weinblatt, "Discursive Legitimation of a Controversial Technology: Ultra-Orthodox Jewish Women in Israel and the Internet",

Communication Review, 10, 1 (2007), pp. 29-57

1523. חגית ברזילי-נהון וגד ברזילי, טכנולוגיה מתורבתת: אינטרנט ופונדמנטליזם-דתי, איגוד האינטרנט הישראלי ISOC-IL, 2005.

Karine Barzilai-Nahon and Gad Barzilai, "Cultured Technology: The Internet and Religious Fundamentalism", *The Information Society*, 21, 1 (2005), pp. 25-40

1525. אורלי צרפתי ודודן בלייס, "בין 'מובלעת תרבותית' ל'מובלעת וירטואלית' – החברה החרדית

והמדיה הדיגיטלית", קשר, 32 (2002), עמ' 47-56. יחס לתקשורת

1526. נרי הורוביץ, "החרדים והאינטרנט", כיוונים חדשים, 3 (תשס"א), עמ' 7-30. יחס לתקשורת

ג. טלוויזיה

Rivka Neriya-Ben Shahr, "The Medium is the Danger: Discourse about Television among Amish and Ultra-Orthodox (Haredi) Women", *Journal of Media*

and Religion, 16, 1 (2017), pp. 27-38

השוואתיים

Gerald Cromer, "The Polluted Image: The Response of Ultra-Orthodox Judaism to Israeli Television", *Sociology and Social Research*, 71, 3 (1987), pp. 198-

199 יחס לתקשורת

ד. טלפונים ניידים

Maya Haran Rosen and Orly Sade, "The Disparate Effect of Nudges on Minority Groups", *Review of Corporate Finance Studies*, 11, 3 (2022), pp. 605-643

כלכלה, משק הבית ועוני, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

1530. שוקי פרידמן, שוק הסלולר הכשר: מחור שחור לאסדרה מאוזנת, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2020.

Rivka Neriya Ben-Shahar, "'Mobile Internet is Worse than the Internet; it can Destroy Our Community': Old Order Amish and Ultra-Orthodox Jewish Women's Responses to Cellphone and Smartphone Use", *The Information Society*, 36, 1 (2020),

1-18 pp. היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

Hananel Rosenberg, Menahem Blondheim, and Elihu Katz, "It's the Text, Stupid!: Mobile Phones, Religious Communities, and the Silent Threat of Text Messages", *New Media and Society*, 21 (2019), pp. 2325-2346

1533. חננאל רוזנברג, מנחם בלונדהיים ואליהוא כ"ץ, "שוברי החומות: פיקוח, גבולות והמערכה על 'הסלולרי הכשר' בחברה החרדית", סוציולוגיה ישראלית, יז, 2 (תשע"ו), עמ' 116-137.

1534. חננאל רוזנברג וצוריאל ראשי, "'(מדיום) חדש מפני ישן תוציאו': הפשקווילים במאבקם למען הסלולר הכשר", עיונים בשפה וחברה, 6 (2014), עמ' 71-95. פשקווילים

Tsuriel Rashi, "The Kosher Cellphone in Ultra-Orthodox Society: A Technological Ghetto Within the Global Village?", Heidi Campbell (ed.), *Digital Religion: Understanding Religious Practice in New Media Worlds*, New York: Routledge, 2013, pp. 173-181

Heidi Campbell, "What Hath God Wrought?": Considering How Religious Communities Culture (or Kosher) the Cellphone", *Continuum*, 21, 2 (2007), pp. 191-203

ה. עיתונות

1537. מנחם קרן-קרץ, "צופר/צוהר: העיתון החרדי העצמאי הראשון בישראל", קשר, 60 (2023), עמ' 38-20.

1538. רבקה נריה-בן שחר, "לימוד התורה שלנו מגן ושומר גם עליכם: המסגור של תקופות הכינון של ממשלות ישראל האחרונות (2013-2020) ביומונים החרדיים", מסגרות מדיה, 20 (2021), עמ' 61-34.

מפלגות, בחירות ותוצאות בחירות, שיה חרדי

1539. מנחם קרן-קרץ, "הפלס: עיתון אורתודוקסי ומאבקו ברוחות המודרנה בראשית המאה העשרים", קשר, 54 (2020), עמ' 76-43.

יחס ללאומיות יהודית, לציונות ולתנועה הציונית, יחס לחילון, לחילונים

ולחילוניות

1540. מנחם קרן-קרץ, "שובי שובי ונחזה בך": תמונות נשים בעיתונות החרדית", קשר, 53 (2019), עמ' 94-74.

היבטים מגדריים-נשים

1541. מנחם קרן-קרץ, "החרדים ומדינת ישראל בעשור הראשון לקיומה בראי העיתונות החרדית", קשר, 52 (2019), עמ' 91-74.

יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל

1542. מנחם קרן-קרץ, "העיתון 'קול ישראל' וגיבוש הזהות החרדית בארץ ישראל בתקופת המנדט", קשר, 51 (2018), עמ' 157-142.

תקופת המנדט הבריטי

1543. אינו גבל ו-ורדה וסרמן, "קולות חדשים בעיתונות החרדית או אותה גברת בשינוי אדרת?", *תרבות דמוקרטית*, 17 (תשע"ח), עמ' 130-109.

1544. Benjamin Neuberger and Keren-Miryam Tamam, "The Image of the Amish in the *New York Times* Versus the Image of the Haredim in *Haaretz* (1980-2010)",

Conflict and Communication Online, 13, 1 (2014), pp. 1-18

יחסי חילונים-חרדים, סקירות

כלליות ומחקרים השוואתיים

1545. שיר בן גיגי-סלוצקי, "פיה פתחה בחכמה": תהליכי כינון והבניית זהות מקצועית בקרב עיתונאיות חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ו. **היבטים מגדריים-נשים, שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**
1546. אלדד נאור, "ירושלים תתן קולה": השתקפות קולה של היהדות החרדית במלחמת העצמאות: 'היומן' של מרכז אגודת ישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ג. **אגודת ישראל, מלחמות ישראל: 1947-1949**
1547. אורלי צרפתי ועירית זאבי, "מדברים כהלכה: על הרטוריקה של פרסומות בעיתונות החרדית", מסגרות מדיה, 8 (2012), עמ' 89-114.
1548. רבקה נריה בן-שחר, "דימויים וייצוגים של נשים חרדיות בעיתונות הנשים החרדית מקום המדינה ועד ימינו", קשר, 31 (2011), עמ' 88-101. **היבטים מגדריים-נשים**
1549. רבקה נריה בן-שחר, "והאריכו נא שמלותיכן למען קדושת עמנו וקדושת בנותינו": שיח הצניעות במדורי הנשים בעיתונות החרדית 1960-1989", מרגלית שילה וגדעון כץ (עורכים), מגדר בישראל: מחקרים חדשים על מגדר ביישוב ובמדינה, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ומכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, 2011, עמ' 580-622. **היבטים מגדריים-נשים**
1550. אורלי צרפתי ודליה לירן-אלפר, "ברוך שלא עשני אשה?": ניצני שיח נשי-פמיניסטי בעיתונות החרדית המסחרית", קשר, 40 (2010), עמ' 126-139. **היבטים מגדריים-נשים**
1551. רבקה נריה בן-שחר, "הנשים החרדיות ותקשורת ההמונים בישראל – דפוס חשיפה ואופני קריאה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ט. **היבטים מגדריים-נשים**
1552. קימי קפלן, רבות רעו"ת צדיק: קווים לתולדות העיתונות החרדית בישראל, למאפייניה ולהתפתחותה, יורם פרי וענת פירסט (עורכים) סדרת התקשורת המגזרית בישראל, תל אביב: מכון חיים הרצוג לתקשורת, חברה ופוליטיקה באוניברסיטת תל-אביב, 2006.
1553. דפנה זק-טלר, "פרסומת חרדית – בחינת הדרך אל ליבו של הצרכן החרדי: הערכים המנחים את ההבטחה הפרסומית בפרסומות בעיתונות החרדית בהשוואה לערכים המנחים את ההבטחה הפרסומית

- בפרסומות בעיתונות החילונית (1997-2001)", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ג. **יחס לחילון, לחילונים ולחילונית**
1554. אסתי בליץ, "נשים בעיתונות החרדית – בין מחויבות כלפי שמירת-מצוות לבין תפיסת העיתונאות כמקצוע", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 2003. **היבטים מגדריים-נשים, שוק העבודה, תעסוקה והיחס לעבודה**
1555. אורלי צרפתי, "זהות וזיכרון אלטרנטיביים בעיתונות החרדית", מחקרים בלשון העברית, בספרותה ובתרבותה, 8, א (2003), עמ' 59-78.
1556. רבקה נריה בן-שחר, "דמות האישה בעיתונות החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2002. **היבטים מגדריים-נשים**
- Simeon D. Baumel, "Communication and Change: Newspapers, Periodicals, and Acculturation among Israeli Haredim", *Jewish History*, 16, 2 (2002), pp. 161-186
1558. אורלי צרפתי, "עתונות בשירות המשיח", קשר, 24 (1998), עמ' 16-28. **חב"ד, עלוני פרשת שבוע**
1559. דב גנחובסקי, "מנחם פרוש רוכש מודעות ל"קול ישראל", קשר, 18 (1995), עמ' 132-136.
1560. שחר אילן, "העיתונות החרדית: העוצמה, התחרות, מלחמות היהודים", זיסי סתוי (עורכת), ספר השנה של העיתונאים 1994, תל אביב: אגודת העיתונאים, 1994, עמ' 124-131.
1561. אמנון לוי, "העיתונות החרדית והחברה החילונית בישראל", ישעיהו ליבמן (עורך), לחיות ביחד: יחסי דתיים-חילוניים בחברה הישראלית, ירושלים: כתר, 1990, עמ' 30-54 (גרסה אנגלית: Charles S. Liebman [ed.], *Religious and Secular: Conflict and Accommodation between Jews* (in Israel, Jerusalem: Keter, 1990, pp. 21-45). **יחס למדינת ישראל ולחברה היהודית בישראל, יחסי חילונים-חרדים**
1562. מנחם מיכלסון, "עתונות חרדית בישראל", קשר, 8 (1990), עמ' 11-22.
1563. צבי זרחיה, "העתונות החרדית החדשה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1989. **עלוני פרשת שבוע**

1564. מרדכי סליפוי, "עתונות חרדית בעיר הקודש", יצחק טישלר (עורך), על עתונאים ועתונאות: ארבעים שנה לאגודת העתונאים בירושלים, ירושלים: י' טל, תשל"ו, עמ' 19-25.

ו. עיתונות ילדים

1565. דליה לירן-אלפר ואורלי צרפתי, "בן לוקח בת ובת לוקחת בן": ייצוגי מגדר בעיתון החרדי 'ילדים', קשר, 44 (2013), עמ' 106-114. היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים

ז. עלוני פרשת השבוע

1566. קימי קפלן, "עלוני פרשת השבוע בחברה היהודית האורתודוקסית בישראל", משה סלוחובסקי ויוסף קפלן (עורכים), ספריות ואוספי ספרים, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשס"ה, עמ' 447-482.
1567. Simeon D. Baumel, "Weekly Torah Portions, Languages, and Culture among Israeli Haredim", *Jewish Social Studies*, 10, 2 (2004), pp. 153-178 שפה ולשון
1568. Jonathan Cohen, "Politics, Alienation, and the Consolidation of Group Identity: The Case of Synagogue Pamphlets", *Rhetoric and Public Affairs*, 3, 2 (2000), pp. 247-276
1569. Gerald Cromer, "Images of the 'Other' in Haredi Interpretations of the Weekly Portion of the Law", Rela Mintz Geffen and Marsha Bryan Edelman (eds.), *Freedom and Responsibility: Exploring the Challenges of Jewish Continuity*, Hoboken: Ktav Publishing House, 1998, pp. 149-161 יחס לאחר, יחס לחילון, לחילונים ולחילוניות
1570. יואל רפל, "עתוני בתי הכנסת", קשר, 10 (1991), עמ' 109-112.

ח. פשקווילים

1571. יוחאי גומרי, "חווית ההתנסות בביוש על ידי פשקווילים בקהילה החרדית: מהותה, השלכותיה ואופן ההתמודדות עימה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תש"פ.

- Hananel Rosenberg and Tsurriel Rashi, "Pashkevillim in Campaigns against .1572
New Media: What can Pashkevillim Accomplish that Newspapers Cannot?", Heidi
Campbell (ed.), *Digital Judaism: Jewish Negotiations with Digital Media and
Technology*, New York: Routledge, 2015, pp. 161-182
1573. לובה רחל חרל"פ, "תרבות הפשקווילים בראי הלשון: עיון בתופעות מתחביר הטקסט ומסגנון
השיח", עיונים בשפה וחברה, 3, 1 (2010), עמ' 104-121. **שפה ולשון**
1574. ניצה בהרוזי-ברעוז וגניה דולב, פשקווילים: מודעות קיר וכרזות פולמוס ברחוב החרדי, ירושלים
ותל אביב: מוזיאון ארץ ישראל ויד יצחק בן-צבי, 2005.
1575. מנחם פרידמן, "פשקווילים ומודעות קיר בחברה החרדית", גניה דולב (עורכת), פשקווילים
מודעות קיר וכרזות פולמוס ברחוב החרדי, ירושלים ותל-אביב: כתר, תשס"ה, עמ' 8-38.
1576. צפורה שפירא, "לשון הפשקווילים", גניה דולב (עורכת), פשקווילים מודעות קיר וכרזות פולמוס
ברחוב החרדי, ירושלים ותל-אביב: כתר, תשס"ה, עמ' 42-48. **שפה ולשון**
1577. מלכה מוצ'ניק והדסה קנטור, "שימושי לשון ייחודיים במודעות העדות החרדיות", מחקרי
מורשתנו, ב-ג (תשס"ד), עמ' 239-250. **שפה ולשון**
1578. מלכה מוצ'ניק והדסה קנטור, "לשון ומגדר: הבדלים בין נשים לגברים במודעות החרדים",
תלפיות, יב (2002), עמ' 457-464. **היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים, שפה ולשון**
1579. מלכה מוצ'ניק והדסה קנטור, "על תארים ייחודיים לנשים ולגברים במודעות החרדים", בלשנות
עברית, 45 (תש"ס), עמ' 53-60. **היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים, שפה ולשון**

ט. קלטות שמע

1580. מרב עמרן, "אמצעי תקשורת להפצת האמונה כסמני רצף ותמורה בחברה החרדית", קשר, 47
(2015), עמ' 114-127.
1581. נסים ליאון, "הקלטת היא המסר: פונדמנטליזם, תקשורת וגיוס פוליטי בתנועת ש"ס", תרבות
דמוקרטית, 14 (תשע"ב), עמ' 201-221. **חרדיות מזרחית-היבטים חברתיים ותרבותיים, ש"ס**

1582. מרב עמרן, "אמצעי תקשורת בשירות החברה החרדית: מקומם של קלטות האודיו ואמצעים נוספים כסמני רצף ותמורה בחברה החרדית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2006.
1583. קימי קפלן, "האל מתוך הקלטת: על דרשות ודרשות מוקלטות בחברה החרדית", יהדות זמננו, 9 (תשנ"ה), עמ' 169-201 (גרסה אנגלית: (Modern Judaism, 17, 3 [1997], pp. 253-280).
1584. מרב עמרן, "תרבות הקלטות בחברה החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1995.
1585. מנחם בלונדהיים וקימי קפלן, "רשעות השידור" – תקשורת וקלטות בחברה החרדית", קשר, 14 (1993), עמ' 51-63 (נדפס שוב: דן כספי ויחיאל לימור [עורכים], אמצעי תקשורת המונים בישראל: מקראה, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשנ"ח, עמ' 167-183).

י. רדיו

- Yoel Cohen, "Israeli Haredi Media and the 'Female Factor': The 'Kol Barama' Radio Station Case", *Israel Affairs*, 25, 2 (2019), pp. 366-382
1587. David Lehmann and Batia Siebzeher, "Holy Pirates: Media, Ethnicity and Religious Renewal in Israel", Birgit Meyer and Annelies Moors (eds.), *Religion, Media and the Public Sphere*, Bloomington: Indiana University Press, 2006, pp. 91-111
- חזרה בתשובה והחזרה בתשובה, ש"ס

מדור חמישה-עשר: משפחה

א. אלימות במשפחה

1588. אפרת שהם, להציץ מבעד לחומות: אלימות כלפי בנות זוג בקהילות סגורות, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, תשע"ב.
1589. ניקול דאהן וציפי לוי, "התעללות רוחנית: המשגה ראשונית בעקבות קבוצה טיפולית חרדית", חברה ורווחה, לא, 1 (2011), עמ' 7-27. היבטים מגדריים-נשים

1590. ניקול דאהן וציפי לוי, "אלימות, רוחניות ובריאות: אלימות רוחנית הנחווה על ידי נשים חרדיות נפגעות אלימות", אורלי שריד, דורית אנגלצ'ין-סגל וג'ולי צוויקל (עורכות), פסיפס גופנפיש: בריאות נשים בישראל, באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 2010, עמ' 372-385. **היבטים מגדריים-נשים**
1591. Nicole Dehan and Zipi Levi, "Spiritual Abuse: An Additional Dimension Experienced by Abused Haredi (Ultra-Orthodox) Jewish Wives", *Violence Against Women*, 15, 11 (2009), pp. 1294-1310 **היבטים מגדריים-נשים**
1592. ענן דנן, "הוויית האלימות ביחסים אינטימיים בקרב נשים והשתקפות חיי האמונה והיהדות על מציאות זו", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 2009.
1593. עודד גולדברג, "תפיסת עולמם של גברים חרדים שנהגו באלימות כלפי בנות זוגם בנושאי מגדר וגבריות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2006.
1594. Jay Sweifachs and Heidi Heft-La Port, "A Model for Group Work Practice with Ultra-Orthodox Jewish Victims of Domestic Violence: A Qualitative Study", *Social Work with Groups*, 30, 3 (2008), pp. 29-45
1595. Simona Steinmetz and Muhammad M. Haj-Yahia, "Definitions of and Beliefs about Wife Abuse Among Ultra-Orthodox Jewish Men from Israel", *Journal of Interpersonal Violence*, 21, 4 (2006), pp. 525-555 **היבטים מגדריים-נשים**
1596. סימונה שטיינמץ, "עמדותיו של ציבור הגברים במגזר החרדי בארץ כלפי בעיית האלימות של בעלים נגד נשים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ב. **היבטים מגדריים-נשים**

ב. גירושין

1597. Nati Becker, "Young Ultra-Orthodox Men's Experience of Parental Divorce", *Journal of Divorce and Remarriage*, 61, 6 (2020), pp. 406-426

- Nati Becker, "Young Ultra-Orthodox Men's Experiences in Stepfamilies of Divorced Parents", *Marriage and Family Review*, 57, 3 (2020), pp. 220-242
היבטים מגדריים-גברים
1599. ענת בארט ועדיטל בן ארי, "השתקפותם של מאפייני החרדיות-המודרנית בראי תופעת הגירושין", *תרבות דמוקרטית*, 17 (2017), עמ' 87-108. **חרדים מודרנים**
1600. ענת בארט ועדיטל בן-ארי, "אחרי שמזבח מוריד דמעות: התמודדות אישית וחברתית עם גירושין בחברה החרדית", *חקר החברה החרדית*, 1 (2014) עמ' 100-126. **היבטים מגדריים-גברים**
1601. Anat Barth and Adital Ben-Ari, "From Wallflowers to Lonely Trees: Divorced Ultra-Orthodox Women in Israel", *Journal of Divorce and Remarriage*, 55, 6 (2014), pp. 423-440 **היבטים מגדריים-נשים**
1602. ענת בארט, "מתח ושניות: אפיוני ההבניה החברתית של גירושין בחברה החרדית", *חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה*, 2012.
1603. יגאל לשם, "נשים חרדיות שהתגרשו בעקבות אלימות בן-זוגן : חווית האלימות ותהליך הגירושין", *עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים*, 2011. **אלימות במשפחה**
1604. אלישבע בן סימון-פריש, "אמהות גרושות חרדיות וחילוניות: רמת השחיקה שלהן ותפיסתן את יחס החברה והמשפחה כלפיהן", *עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ב*. **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1605. מאיה חושן, *מיכל קורח ושירי ברונשטיין, העצמת משפחות חד הוריות במגזר החרדי, ירושלים: המוסד לביטוח לאומי – מינהל המחקר והתכנון*, 2007.
1606. ענת בארט, "הסתגלותם האישית והחברתית של ילדים להורים גרושים מרקע חרדי וחילוני", *עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2002*. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

ג. הורות ולידה

1607. רלי אלון, "פרו ורבו ומלאו...?": חוויות פריזון בקרב גברים חרדים למול חילוניים בישראל – פרקטיקה, חידושים ותמורות", חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ה. הורות ולידה, היבטים מגדריים-גברים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, פריזון ופוריות
1608. דבורה ווגנר, "אבות אברכים: זהויות ותפקידים במשפחה החרדית בישראל", חקר החברה החרדית, 2 (תשע"ה), עמ' 147-168. ישיבות, כוללים וחברת הלומדים
1609. שמרית אנגלסמן, "'עולם חסד ייבנה' (תהלים, פט:ג): חוויותיהן של אמהות חרדיות אומנות בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשע"ב. היבטים מגדריים-נשים
1610. Iris Manor-Binyamini, "Parental Coping with Developmental Disorders in Adolescents within the Ultraorthodox Jewish community in Israel", *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 42, 5 (2012), pp. 815-826 פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
1611. Jeffrey P. Bjorck and Aryeh Lazar, "Religious Support, Motives for Having Large Families, and Psychological Functioning Among Religious Jewish Mothers", *Journal of Religion and Health*, 50, 1 (2011), pp. 177-194 היבטים מגדריים-נשים
1612. חיה גיטה רוקח, "תיווך אחאי במשפחות ברוכות ילדים בהשוואה למשפחות מעוטות ילדים: הקשר לאוריינטציה דתית, סביבה ביתית ולכושר השתנות הקוגניטיבי", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2010.
1613. נועה לוק שמר, "חווית האימהות והקשר הזוגי לאחר הולדת ילד ראשון בקרב נשים חילוניות וחרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2009. היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים
1614. אורנה טוביאס, "תחושת צמיחה בקרב אבות ואמהות לילדים עם פיגור שכלי – השוואה בין משפחות חרדיות ללא חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2007. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

1615. יעל סקה, "בין קורבנות (Victimization) לצמיחה פוסט-טראומתית: הבניית הטראומה של הורים ששכלו את ילדם בפיגוע טרור", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2007.
1616. איילת אלרון, "מאפיינים תרבותיים ושינת התינוק; ההבדלים בדפוסי השינה של תינוקות ובקוגניציות ההוריות הקשורות אליהם, בין משפחות חרדיות למשפחות חילוניות ובין משפחות מרובות ילדים למשפחות בעלות מספר ילדים קטן יותר", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2006. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1617. יערה מרחבי, "מעולמן של אימהות חרדיות למשפחות מרובות ילדים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2006. **היבטים מגדריים-נשים**
1618. Miriam K. Rosenthal and Dorit Roer-Strier, "What Sort of an Adult Would You Like Your Child to Be?: Mothers' Developmental Goals in Different Cultural Communities in Israel", *International Journal of Behavioral Development*, 30, 6 (2006), pp. 517-528 **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1619. שרה מליק, "חווית היולדת החרדית בבית ההבראה 'האם והילד'", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ה. **היבטים מגדריים-נשים**
1620. נורית פלזנטל-ברגר, "ההבנה וההבנייה של התפקיד האימהי בקרב אמהות יהודיות חרדיות וחילוניות בחברה הישראלית", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג. **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1621. אברהם כרמלי, איריס רביד-ימין וגלי אורון, אימהות למען אימהות: תקופה שנייה, ירושלים: המוסד לביטוח לאומי – מינהל המחקר והתכנון, 2005.
1622. אברהם כרמלי, רנה פוזנר, סיגל רוביצ'ק ושרה בלומנפלד, אימהות למען אימהות, ירושלים: המוסד לביטוח לאומי – מינהל המחקר והתכנון, 2001.
1623. מרטין סטולר, "הבדלים בתפיסת אמהות חרדיות לעומת חילוניות, לילדים עם איחור התפתחותי במשני קוהרנטיות, אקולוגיה משפחתית, דפוס ההתקשרות ואיפיוני הילד", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1997. **היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1624. בנימין פרישמן, "עמדות של בנות חרדיות וחילוניות בדבר נישואין, הריון ולידה", חברה ורווחה, 2, 1 (תשל"ט), עמ' 64-71 (חזר ונדפס ב: רבקה בר-יוסף ולאח שמגר-הנדלמן [עורכות], משפחות בישראל, ירושלים: אקדמון, תשנ"א, עמ' 67-76). **היבטים מגדריים-נשים, נישואין, זוגיות וחי אישות**

1625. גיטה לויפר, "למהותה ולרוחה של הנחיית הורים חרדית", רוני ברגר (עורכת), הנחיית קבוצות הורים: מקראה, אוניברסיטת תל-אביב: בית הספר לעבודה סוציאלית, 1988, עמ' 166-180.

ד. יחסים בין-דוריים

1626. אופירה חיימוביץ, "אימון הורי בדרך התנגדות לא אלימה: תלות קיצונית אצל צעירים בחברה החרדית – בחינת התופעה והטיפול בה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2010.

1627. רונית לזר, "סכמת הסבות: תרומתם של משאבים אישיותיים וחברתיים לסכמת הסבות בקרב סבים וסבתות חרדים בהשוואה לסבים וסבתות חילוניים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2010. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1628. מנחם פרידמן, "חרדים ויחסים בין-דוריים בתוכם", יוסי מאלני (עורך), מלחמות, מהפכות וזהות דורית, תל-אביב: עם עובד, תשס"א, עמ' 163-182.

1629. Menachem Friedman, "The 'Family Community' Model in Haredi Society", *Studies in Contemporary Jewry*, 14 (1998), pp. 166-178

ה. ילדים בסיכון

1630. Netanel Gemara, "'The Feeling Is What Counts': Fathers' Perspectives on Child Risk and Protection within the Ultra-Orthodox Context", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20, 5 (2023) (Online Publication) **היבטים מגדריים-גברים, הורות ולידה**

Netanel Gemara and Yochay Nadan, "Law, Value and Norm: The Constitution of a Culture-Bound Ethical Dilemma in Social Work in the Ultra-Orthodox Community",

הכשרה אקדמית ומקצועית *British Journal of Social Work*, 52, 2 (2022), pp. 700-719

Netanel Gemara, Yochay Nadan, and Dorit Roer-Strier, "Social Workers' .1631

Constructions of Child Risk and Protection in the Ultra-Orthodox Jewish

הכשרה אקדמית Community", *Journal of Social Work*, 21, 6 (2021), pp. 1469-1488

ומקצועית

Rivka Keesing, Netanel Gemara, and Mani Pollak, "Parental and Professional .1632

Perspectives of Child Risk and Protection in Israel's Ultra-Orthodox Community",

Dorit Roer-Strier and Yochay Nadav (eds.), *Context-Informed Perspectives of Child*

Risk and Protection in Israel (= Child Maltreatment: Contemporary Issues in

הכשרה *Research and Policy*, 10), Cham, Switzerland: Springer, 2020, pp. 81-105

אקדמית ומקצועית

Hannah Bartl, Heidi Keller, Natali Zohar, and Nira Wahle, "Many Children .1633

Many Risks?: Listening to the Voices of Families with Many Children from the Ultra-

Orthodox (*Haredi*) Community in Israel", Dorit Roer-Strier and Yochay Nadav (eds.),

Context-Informed Perspectives of Child Risk and Protection in Israel (= Child

Maltreatment: Contemporary Issues in Research and Policy, 10), Cham, Switzerland:

יחסים בין-דוריים Springer, 2020, pp. 105-131

Netanel Gemara, "Social Workers' Constructions of Child Risk and Protection .1634

in the Ultra-Orthodox Jewish Community", Ph.D. Dissertation, The Hebrew

עבודה סוציאלית University of Jerusalem, 2020

Yochay Nadan, Netanel Gemara, Rivka Keesing, Esther Bamberger, Dorit .1635

Roer-Strier, and Jill Korbin, "'Spiritual Risk': A Parental Perception of Risk for

Children in the Ultra-Orthodox Jewish Community", *British Journal of Social Work*,
49, 5 (2019), pp. 1198-1215

Yochay Nadan, Dorit Roer-Strier, Netanel Gemara, Shelly Engdau-Vanda, and .1636
Dafna Tener, "In the Eyes of the Beholder: Parental and Professional Value Mismatch
in Child Risk and Protection in Two Communities in Israel", *International Journal of*

הכשרה אקדמית ומקצועית *Psychology*, 53 (Supplement 2) (2018), pp. 23-33

.1637 רחל סבו לאל וטליה חסין, "ילדים חרדים שאותרו כנמצאים בסיכון", רחל סבו לאל וטליה חסין
(עורכות), מצבי סיון בקרב ילדים ובני נוער: איתור ומיפוי במסגרת התוכנית הלאומית לילדים ולנוער
בסיכון, ירושלים: משרד הרווחה והשירותים החברתיים, מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל, 2011, עמ' 27-
.31

.1638 הסתר פאס, רונלי רותם ודליה בן רבי, ילדים ובני נוער חרדים: סוגיות במערכת השירותים
בתחומי הרווחה והבריאות – מסמך מידע ל'אשלים', ירושלים: מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל, 2011.
.1639 אתי וייסבלאי, סוגיות בנושא מיצוי זכויותיהם של ילדים ובני נוער במגזר הערבי ובמגזר החרדי,
ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2010.

ו. נישואין, זוגיות וחיי אישות

.1640 גיטל פופקו, "ריקוד המצווה ואמנות הבדחן בחתונה החסידית: מסורת ותמורה", חיבור לשם
קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשפ"ג. **הומור, חסידות וחסידים**

בישראל-כללי

Noam Sachs Zion, *Sanctified Sex: The Two-Thousand-Year Jewish Debate on* .1641
Marital Intimacy, Lincoln: The Jewish Publication Society, 2021, pp. 209-361

.1642 Lea Taragin-Zeller and Ben Kasstan, "I Didn't Know How to be with My
Husband': State-Religion Struggles over Sex Education in Israel and England",

הורות ולידה, היבטים *Anthropology and Education Quarterly*, 52, 1 (2020), pp. 5-20

מגדריים-נשים

1643. טלי רוזנבאום, "אני כלי שרת בידו: תרומתם של מסרים תרבותיים לתפיסה העצמית של נשים
דתיות וחרדיות בחיי האישות", טובה כהן (עורכת), אשה ויהדותה; שיח פמיניסטי-דתי עכשווי, ירושלים:
ראובן מס, תשע"ד, עמ' 113-122. היבטים מגדריים-נשים

Benjamin Brown, "Kedushah: The Sexual Abstinence of Married Men in Gur", 1644
Slonim, and Toledot Aharon", *Jewish History*, 27, 2-4 (2013), pp. 475-523
גור, סלונים,

תולדות אהרן

1645. ארי אנגלברג ונורית נוביס- דויטש, "הסרת הקסם מהאהבה הרומנטית והשבתו לחיק המשפחה:
ספרי הדרכה דתיים לזוגיות בהתמודדות עם 'אתגרי תרבות המערב'", סוציולוגיה ישראלית, יב, 1
(תש"ע), עמ' 111-133.

ז. פריין ופוריות

Elly Teman and Tsipy Ivry, "Pregnancy and the Reproductive Habitus of Ultra- 1646
Orthodox Jewish Women", *Medical Anthropology*, 40, 8 (2021), pp. 772-784
הורות

ולידה, היבטים מגדריים-נשים

Michal S. Raucher, *Conceiving Agency: Reproductive Authority among Haredi 1647
Women*, Bloomington: Indiana University Press, 2020
אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית,

הורות ולידה

Hani Nouman and Lea Zanbar, "Support or Stressor? The Community as a 1648
Predictor of Perceptions of Infertility", *Social Work in Health Care*, 59, 9-10 (2020),
עבודה סוציאלית pp. 650-667

1649. ליאה טרגין-זלר, "תביאו שישה, תביאו שבעה, תביאו שמונה ילדים": על מפגשים יומיומיים בין
סמכות רבנית לחירות אישית", בפרט ובכלל, 3 (2017), עמ' 113-138. אורח חיים דתי ופסיקה
הלכתית, הורות ולידה

1650. איליה זטקובסקי, השינויים בפריין הכולל בקרב נשים יהודיות, חיפה: הטכניון-מוסד שמואל נאמן,
2013. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

Tsipy Ivry, "Halachic Infertility: Rabbis, Doctors, and the Struggle over Professional Boundaries", *Medical Anthropology*, 32, 3(2013), pp. 208-226

דתי ופסיקה הלכתית

1652. אחמד חליחל, פריון של נשים יהודיות ומוסלמיות בישראל לפי מידת הדתיות שלהן בשנים 1979-2009, ירושלים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2011 (סדרת ניירות עבודה).

Tsipy Ivry, "Kosher Medicine and Medicalized Halacha: An Exploration of Triadic Relations among Israeli Rabbis, Doctors and Infertility Patients", *American Ethnologist*, 37, 4(2010), pp. 662-680

אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית

1654. רועי פייביש, מוכנות הרשויות לטיפול בגידול הטבעי של הציבור החרדי, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2005.

1655. מיכל גנץ, "ילודה וכוח נשי בחברה החרדית בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ג. הורות ולידה, היבטים מגדריים-נשים

1656. הילה ישראלי, "דתיות ופריון: השפעת המבנה החברתי של קבוצות דתיות בישראל על שיעור הפריון שלהן", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, 1997.

סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

ה. שידוכים והיכרויות

1657. תהילה גאדו, "זיהוי דפוסי אלימות כלפי בנות זוג בתקופת ההיכרות אצל זוגות חרדים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשפ"א. אלימות ועבריינות, היבטים

מגדריים-נשים

1658. נתי בקר, "חויית כינון הזוגיות (שידוכין) ותפיסת הזוגיות בקרב גברים בוגרים-צעירים חרדים שחוו גירושי הורים", חברה ורווחה, מא, 1 (תשפ"א), עמ' 80-102. גירושין

1659. נטע גלבווע-פלדמן, "הון בריאותי ומדיקולטוריציה ב'חברת המשתדכים' החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל אביב, 2015.

Sima Zalberg Block, "'The Art of the Deal'; Preferences in Spouse Selection .1660 among Parents in a Hasidic Community", *Israel Studies Review*, 28, 2 (2013), pp. 61-

תולדות אהרן 82

Sima Salcberg, "Gender Differences in the Involvement of Young People in .1661 the Matchmaking Process in an Extreme Ultra-Orthodox Community", *Journal of Jewish Identities*, 5, 2 (2012), pp. 27-50

נישואין, זוגיות וחיי אישות, העדה החרדית, נטורי

קרתא, תולדות אהרן

.1662 בתיה זיבצנר ודוד להמן, "השידוכים בעולם החרדי: סמכות, גבולות ומוסדות", מגמות, מט, 4 (תשע"ד), עמ' 668-641 (גרסה אנגלית): *Archives Europeenes de Sociologie*, 50, 2 [2009], pp. 273-308.

Esther R. Goshen-Gottstein, "Courtship, Marriage and Pregnancy in 'Geula'", .1663 *Israel Annals of Psychiatry and Related Disciplines*, 4 (1966), pp. 43-66

הורות ולידה,

ירושלים, נישואין, זוגיות וחיי אישות

מדור שישה-עשר: היבטים מגדריים

א. גברים

.1664 דבורה וגנר, "אבהות חרדית בישראל – פרקטיקה, שינויים, חידושים ותמורות", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 2018.

Dvorah Wagner, "Concealed Parental Involvement: Haredi Fatherhood", .1665 Martine Gross, Sophie Nizard and Yann Scioldo-Zurcher (eds.), *Gender, Families and Transmission in Contemporary Jewish Context*, London: Cambridge Scholars Publishing, 2017, pp. 25-38

Yohai Hakak, *Haredi Masculinities between the Yeshiva, the Army, Work and .1666 Politics: The Sage, the Warrior and the Entrepreneur*, Leiden: Brill, 2016

גוף ודימוי

גוף, ישיבות, כוללים וחברת הלומדים

1667. דבורה וגנר, "אבות אברכים: זהויות ותפקידים במשפחה החרדית בישראל", חקר החברה

החרדית, 2 (2015), עמ' 147-168. **ישיבות, כוללים וחברת הלומדים**

ב. גוף ודימוי גוף

Gail Suskin and Michal Al-Yagon, "Culturally Sensitive Dance Movement .1668

Therapy for Ultra-Orthodox Women: Group Protocol Targeting Bodily and

Psychological Self-Perceptions", *The Arts in Psychotherapy*, 71 (2020), pp. 1-11

היבטים מגדריים-נשים, טיפול רגיש תרבות, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה, תפיסות ודימויים

עצמיים

Gail Suskin, "Body Perception, Psychological Self-Perception and .1669

Dance/Movement Therapy Group among Haredi Women – A Culturally Sensitive

Approach", Ph.D. Dissertation, Bar-Ilan University, Ramat-Gan, 2018 **היבטים מגדריים-**

נשים, טיפול רגיש תרבות, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה, תפיסות ודימויים עצמיים

Jonathan E. Handelzalts, Shulamit Geller, Sigal Levy, Tal Vered and Shimrit .1670

Fisher, "Body Image among Three Denominations of Jewish Women in Israel",

International Journal of Culture and Mental Health, 10, 2 (2017), pp. 206-216 **היבטים**

מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, תפיסות ודימויים עצמיים

1671. יקיר אנגלנדר, הגוף הגברי החרדי-ליטאי: בספרות המוסר ובסיפורי הצדיקים, ירושלים: מאגנס,

תשע"ו (גרסה אנגלית: Yakir Englander, *The Male Body in Ultra-Orthodox Jewish*

Theology, Eugene, OR: PICKWICK, 2021). **ספרות ילדים, ספרות מבוגרים, ספרות פופולרית**

Sara Zalcborg and Sima Zalcborg, "Body and Sexuality Constructs among .1672

Youth of the Ultra-Orthodox Jewish Community", Peter Nynäs and Andrew Kam-

Tuck Yip (eds.), *Religion, Gender and Sexuality in Everyday Life*, London and New

York: Routledge, 2012, pp. 125-141 **גוף ודימוי גוף, חינוך בנים ונערים, חינוך בנות ונערות**

1673. יקיר אנגלנדר, "דימוי הגוף החרדי-ליטאי בספרות המוסר וסיפורי הגדולים (1945-2010)", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2011. **ספרות ילדים, ספרות מבוגרים, ספרות פופולרית, תופעת הגדולים'**
1674. יוחאי חקק, "איזהו גיבור?: 'הכובש את יצרו' פוגש גוף גברי חילוני", סוציולוגיה ישראלית, יא, 1 (תשס"ט), עמ' 159-189 (גרסה אנגלית: *Journal of Men, Masculinities and Spirituality*, 3, 2). **יחס לחילון, לחילונים ולחילוניות, יחסי חילונים-חרדים**
1675. יוחאי חקק, "הגוף החרדי חוזר מגלות: מעברים בין הישיבה, הצבא, העבודה והפוליטיקה", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2006. **שילוב חרדים בהשכלה ותעסוקה, שירות צבאי והפולמוס סביב גיוס בחורי ישיבות**
1676. גדעון ארן, "גוף חרדי: פרקים מאתנוגרפיה בהכנה", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 99-134. **היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים**
1677. David S. Ribner, "Determinants of the Intimate Lives of Haredi (Ultra-Orthodox) Jewish Couples", *Sexual and Relationship Therapy*, 18, 1 (2003), pp. 53-62. **נישואין, זוגיות וחיי אישות**
- ג. **היבטים מגדריים ריטואליים**
1678. Rivka Neriya-Ben Shahr, "'We Need to Worship Outside of Conventional Boundaries': Jewish Orthodox Women Negotiating Time, Space, and Halachic Hegemony Through New Rituals", *Contemporary Jewry*, 39, 3 (2019), pp. 473-495. **היבטים מגדריים-נשים**
1679. Rivka Neriya-Ben Shahr, "The Amen Meal: Jewish Women Experience Lived Religion Through a New Ritual", *Nashim*, 33, (2018), pp. 160-178. **היבטים מגדריים-נשים**

Rivka Neriya-Ben Shahar, "'At Amen Meals, it's me and God' – Religion and Gender: A New Jewish Women's Ritual", *Contemporary Jewry*, 35 (2015), pp. 153-

172 **היבטים מגדריים-נשים**

1681. רבקה נריה-בן שחר, "אסטרטגיות של נשים ביצירת ריטואלים דתיים ובחידושם", עיונים בתקומת ישראל, 24 (תשע"ד), עמ' 257-281. **היבטים מגדריים-נשים**

ד. הנקה

1682. אורטל אשר הררי, "הגורמים המשפיעים על ההחלטה להניק, ועל הצלחה וקשיים בהנקה בקרב אימהות חרדיות וחילוניות מניקות או שהניקו את ילדן הראשון", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 2006.

1683. מיכל שני ואריק שנוול, "מאפייני הנקה וסיבות להפסקת הנקה", הרפואה, 142, 6 (2003), עמ' 429-426.

ה. זהות מינית

1684. ליאת קוליק, "הומופוביה מופנמת ותחושת לחץ בקרב משתתפים בקבוצות תמיכה להומוסקסואלים: חילונים מול חרדים", חברה ורווחה, לב, 2 (2012), עמ' 209-236. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

ו. נשים

1685. Tanya Zion-Waldoks, "Birth of a Movement: Narratives of the Haredi Feminist Emergence in Israel", *Israel Studies*, 28, 1 (2023), pp. 70-89

1686. תניא ציון-וולדקס, "פמיניזם חרדי כפמיניזם הישרדותי: התמקמותה של תנועה פמיניסטית חרדית בישראל, בין הצטלבותיות לממשקיות", פוליטיקה, 32 (2022), עמ' 19-52.

1687. תהילה גאדו, שרי ורדי, יהודית מילצקי ומיכל פרנקל, "כתוב נשים שאננות": אוריינותן הפוליטית של נשים חרדיות אל מול המשבר המשטרי בישראל ב-2023", קריאות ישראליות, 5 (2024), עמ' 181-206.

Tanya Zion-Waldoks, "Birth of a Movement: Narratives of the Haredi Feminist Emergence in Israel", *Israel Studies*, 28, 1 (2023), pp. 70-90

Rivka Neriya-Ben Shahar, "I am Just a Part of the Community': Amish and Ultra-Orthodox Women and the Third-Person Perception", *The Journal for Amish and Plain Anabaptist Studies*, 9, 1 (2021), pp. 83-98

Menachem Keren-Kratz, "The Quest for Meaning and Fulfillment Among Haredi Women", Ofra Maysel and Pninit Russo-Netzer (eds.), *The Search for Meaning in the Israeli Scene*, Oxford: Oxford University Press, 2021, pp. 275-295

1691. מנחם מאוטנר, "הדרת נשים חרדיות מלימוד תורה", היים זיכרון ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 413-432.

Shimrit Prins Engelsman, Ephrat Huss, and Julie Cwikel, "How Ultra-Orthodox (Haredi) Israeli Women Cope with Normative and Difficult Pregnancy and Childbirth Experiences", *Nashim*, 33 (2018), pp. 136-158

1693. לי כהנר, "נשים חרדיות מודרניות המתהלכות על 'קו התפר': מרחבים של זהות, אחרות וסולידריות", דברים, 10 (2017), עמ' 109-136. חרדים מודרניים, יחסי חילונים-חרדים

Nurit Stadler and Lea Taragin-Zeller, "Like a Snake in Paradise: Fundamentalism, Gender and Taboos in the Haredi Community", *Archives des Sciences Sociales des Religions*, 177 (2017), pp. 133-156

1695. נגה בראור-בינג, "חינוך נשים בחסידות ארץ ישראל: בין אידאל למציאות", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע תשע"ז. חינוך בנות ונערות, חסידות וחסידים בישראל-כללי

1696. יפעה גצליק, "להיות מודרנית בדרכה: נשים חרדיות בחדרי כושר במגזר החילוני", החינוך וסביבו, לו (תשע"ד), עמ' 319-335. **יחסי חילונים-חרדים**
1697. בלה ליוש, נשות הסף: נשים חרדיות מול השינוי המודרני, תל אביב: רסלינג, 2014.
1698. רותי כרמי וריקי שפירא-רוזנברג, מודרות למהדרין: הפרדה בין נשים לגברים והדרת נשים במרחב הציבורי בישראל, ירושלים: המרכז הרפורמי לדת ומדינה – התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, 2012. **מערכת המשפט**
1699. רבקה נריה בן-שחר, "ההגדרה העצמית של נשים חרדיות באמצעות דפוסי החשיפה לעיתונות החרדית", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 137-161. **עיתונות**
1700. יזהר אופלטקה ורחל הרץ-לזרוביץ, "מנהיגות נשית בארגוני חינוך: הייחודיות הישראלית בקונטקסט הבינלאומי", עיונים במנהל ובארגון החינוך, 32 (2011), עמ' 31-74.
1701. יצחק הרשקוביץ, "תכלית הבריאה היא האישה: מעמד האישה להלכה ולמעשה בפולמוס על ההדרכה הזוגית בחברה החרדית", מרגלית שילה וגדעון כ"ץ (עורכים), מגדר בישראל, שדה בוקר: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ומכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, 2011, עמ' 623-647. **אורח חיים**
- דתי ופסיקה הלכתית**
1702. נעמה ברנדמן, "מעריך חייהן של נשים חרדיות: מחקר פנומולוגי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תש"ע.
1703. רינת חורי, "כבר לא חרדות למקצוע – עורכות דין חרדיות בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2010. **מערכת המשפט**
1704. אסתר לבנון-מורדוך, "מעבר לגבולה של החברה ההגמונית: הייצוג הנשי, וזרקור על 'דיכוי האישה' בחברה שבטית-מסורתית, במחזות על 'אחרים' – חרדים ובדווים", אורנים: סוגיות בחינוך והוראה, 2 (2010), עמ' 37-44. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1705. סימה זלצברג, "שקר החן והבל היופי" – האומנם? התמודדותן של נשים חסידיות עם הדרישה לגילוח שער ראשן וכיסויו במטפחת שחורה", להיות אשה יהודייה, ה (2009), עמ' 383-406. **גוף ודימוי**

גוף

1706. יעל שנקר, "בראי הקדמות ומבואות: על כתיבה נשית וסמכות גברית בקהילה החרדית", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 78-98. **ספרות נשים**
1707. Sima Zalberg, "'Grace is Deceitful and Beauty is Vain': How Hasidic Women Cope with the Requirement of Shaving One's Head and Wearing a Black Kerchief", *Gender Issues*, 24, 3 (2007), pp. 13-34 (appeared also in *Sociological Papers*, 4 [2009], pp. 16-35) **גוף ודימוי גוף**
1708. גלית אהרון, "אי-שוויון במשק הבית: תלות כלכלית של נשים נשואות בישראל לאורך זמן", סוציולוגיה ישראלית, ה, 1 (תשס"ח), עמ' 87-112. **כלכלה, משק הבית ועוני, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1709. יעל זיוון, "זהותה הנשית של הבת החרדית האשכנזית המתחנכת במוסדות החינוך החרדי (ליטאים וחסידים)", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2008. **חינוך בנות ונערות**
1710. פנינה שטיינברגר, "מקונפליקט לפתרון: תהליך השגת הלכידות בזהות היהודית בקרב נשים מתת-קבוצות בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2008. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1711. שלומית הירשפלד, "תפיסת המחויבות לבית ולקריירה, הקונפליקט ביניהם וערכי עבודה של מתבגרות ובוגרות צעירות כפונקציה של גיל וזהות דתית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2003. **שוק התעסוקה, עבודה והיחס לעבודה**
1712. יפה שוורץ, "הגבול בין גן עדן לגיהנום: הנערה החרדית במצוקה – ההבניה החברתית של הדרתה ביחסיה עם מערכת החינוך, משפחתה, הקהילה החרדית ושירותי הרווחה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2003. **חינוך בנות ונערות, נוער שוליים ונוער בסיכון**
1713. Kimmy Caplan, "The Internal Popular Discourse of Israeli Haredi Women", *Archives de Sciences Sociales des Religions*, 123 (2003), pp. 77-102 **שיח חרדי**
1714. מרגלית שילה, נסיכה או שבויה?: החוויה הנשית של היישוב הישן בירושלים 1840-1914, חיפה: אוניברסיטת חיפה, תשס"ב. **ירושלים, תקופת השלטון העות'מאני**

- Minda Garr and Goldie Marans, "Ultra-Orthodox Women in Israel: A Pilot Project in Social Work Education", *Social Work Education*, 20, 4 (2001), pp. 459-468
1716. אלימלך וסטרייך, "הגנת מעמד הנישואין של האשה היהודייה בישראל: מפגש בין מסורות משפטיות של עדות שונות", פלילים, ז (תשנ"ט), עמ' 273-348. **עובדיה יוסף**
1717. מלכיאלה סתיו, "רמת הגנתיות, דפוס מנגנוני ההגנה והרווחה הסובייקטיבית של נערות חרדיות בגילאים 13 ו-16 – בהשוואה לנערות חילוניות בגילאים אלה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1999. **חינוך בנות ונערות, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1718. מנחם פרידמן, "כל כבודה בת מלך חוצה: האשה החרדית", דוד י' אריאל, מאיה ליבוביץ ויורם מזור (עורכים), ברוך שעשני אשה?: האשה ביהדות – מהתנ"ך ועד ימינו, תל-אביב: משכל, 1999, עמ' 189-206. **חינוך בנות ונערות**
1719. מיכל ברון, "הקשר בין מערכת יחסים לבין תחושת ערך עצמי בקרב נשים חרדיות בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1998.
1720. עדי פינקלשטיין, "ההכנה של בנות חרדיות למחזור החודשי ולבגרות מינית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1997.
- Tamar El-Or, "Visibility and Possibilities: Ultraorthodox Jewish Women between the Domestic and Public Spheres", *Women's Studies International Forum*, 20, 5-6 (1997), pp. 665-674
1722. מנחם פרידמן, "האישה החרדית", יעל עצמון (עורכת), אשנב לחייהן של נשים בחברות יהודיות, ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשנ"ה, עמ' 273-291.
- Tamar El-Or, "Ultra-Orthodox Jewish Women", Shlomo Deshen, Charles S. Liebman, and Moshe Shokeid (eds.), *Israeli Judaism: The Sociology of Religion in Israel*, New Brunswick: Transaction, 1995, pp. 149-169
1724. שלומית אורין, "אין לך יפה מן הצניעות – דפוסי תקשורת בסוציאליזציה של בנות חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 1994.

- 1725 Tamar El-Or, "'Are They Like Their Grandmothers'?: A Paradox of Literacy in the Life of Ultraorthodox Jewish Women", *Anthropology and Education Quarterly*, 24, 1 (1993), pp. 61-82
- 1726 Tamar El-Or, "The Length of the Slits and the Spread of Luxury: Reconstructing the Subordination of Ultra-Orthodox Jewish Women through the Patriarchy of Men Scholars", *Sex Roles*, 29, 9-10 (1993), pp. 585-599
- 1727 תמר אלאור, משכילות ובורות: מעולמן של נשים חרדיות, תל-אביב: עם עובד, 1992 (גרסה אנגלית: *Educated and Ignorant: Ultraorthodox Jewish Women and Their World*, גור (Boulder and London: L. Rienner, 1994
- 1728 תמר אלאור, "משכילות ובורות: אוריינות נשים בחסידות גור – חוליה בשרשרת פרדוקסים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ן. גור
- 1729 רות גומבו ושלוש שורץ, "מערכת הערכים של צעירות דתיות-חרדיות בפרספקטיבה השוואתית", מגמות, 32, 3 (תשמ"ט), עמ' 332-361. תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית
- 1730 יונה גינזברג, נשים חרדיות בעיר חדשה: יחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין דפוסי התנהגות ועמדות, תל-אביב: המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר, 1988. תפרוסת גיאוגרפית והתבדלות מרחבית
- 1731 מנחם פרידמן, האשה החרדית, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1988.
- 1732 Menachem Friedman, "Back to the Grandmother: The New Ultra-Orthodox Woman", *Israel Studies*, 1 (1988), pp. 21-27
- 1733 Vimala Jayanti, "Women in Mea Shearim: A Different Reality", Master's Thesis, Hebrew University of Jerusalem, 1982 ירושלים
- 1734 Rhonda Berger-Sofer, "Pious Women: A Study of the Women's Roles in a Hasidic and Pious Community – Meah She'arim", Ph.D. Dissertation, Rutgers University, New Brunswick 1979 חסידות וחסידים-כללי, ירושלים

- Sara Zalberg, "The Place of Culture and Religion in Patterns of Reporting Sexual Abuse of Ultra-Orthodox Male Victims", *Journal of Child Sexual Abuse*, 26 (2017), pp. 590-607
זהות מינית, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
- Sara Zalberg, "'They Won't Speak to Me, But They Will Talk to You': On the Challenges Facing a Woman Researcher Doing Fieldwork among Male Ultra-Orthodox Victims of Sexual Abuse", *Nashim*, 29 (2015), pp. 108-132
זהות מינית, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
1737. שרה זלצברג, "מאפיינים של קשרים מיניים פוגעניים בקרב בנים חרדים, ניתוחם ומשמעותם", קרימינולוגיה ישראלית, ד (2015), עמ' 73-104.
זהות מינית, חינוך בנים ונערים, פסיכולוגיה
פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
1738. שרה זלצברג, "אף אחד לא יודע, רק הקב"ה: על דיווח ותת דיווח של גברים חרדים שעברו פגיעה מינית", יעל וילצ'ק-אביעד ויואב מזא"ה (עורכים), אלימות אילמת: גברים כקורבנות, אריאל: אוניברסיטת אריאל, 2014, עמ' 175-204.
היבטים מגדריים-גברים, חינוך בנים ונערים, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
1739. רועי חי כץ, "נערים חרדים פוגעים מינית: השפעה של תרבות וסגנון חיים על התפתחות עבריינות מין בעיני הנוגעים בדבר", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2014.
1740. שרה זלצברג, "שתיקת הגברים: משמעות פגיעה מינית בקרב קורבנות – גברים מרקע חרדי", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ג.
היבטים מגדריים-גברים
1741. חלי בן מאיר ויעלה לבבי, "היבטים ייחודיים בטיפול בילדים נפגעי תקיפה מינית מהמגזר החרדי", חברה ורווחה, ל, 3-4 (2011), עמ' 453-475.
פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה

מדור שבעה-עשר: המרחב הטיפולי הרפואי ותזונה

א. בדיקות הריון, בדיקות גנטיות וטיפולי פוריות

Lea Taragin-Zeller, *The State of Desire: Religion and Reproductive Politics in the Promised Land*, New York: New York University Press, 2023 .1742

Lea Taragin-Zeller, "Conceiving God's Children: Towards a Flexible Model of Reproductive Decision Making", *Medical Anthropology*, 38, 4 (2019), pp. 370-381

הורות ולידה, פריון ופוריות

Lea Taragin-Zeller, "Towards an Anthropology of Doubt: The Case of Religious Reproduction in Orthodox Judaism", *Journal of Modern Jewish Studies*, 18, 1 (2019), pp. 1-20

הורות ולידה, פריון ופוריות

Elly Teman, Tsipy Ivry and Heela Goren, "Obligatory Effort [Hishtadlut] as an Explanatory Model: A Critique of Reproductive Choice and Control", *Culture, Medicine, and Psychiatry*, 40, 2 (2016), pp. 268-289

היבטים מגדריים-נשים

Tsipy Ivry, "The Predicaments of Koshering Prenatal Diagnosis and the Rise of a New Rabbinic Leadership", *Ethnologie Française*, 45, 2 (2015), pp. 281-292

אורח

חיים דתי ופסיקה הלכתית

.1747 סימה זלצברג, "שידוכין וגנטיקה: על בדיקות גנטיות טרום-שידוכיות בחברה החרדית", חקר החברה החרדית, 2 (2014), עמ' 24-43. שידוכים והיכרויות

.1748 יורם בילו, "לעשות עוד הרבה מנחם מענדלים: עקרות, הולדה ובריאה בחב"ד המשיחית", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, כח (תשע"ג), עמ' 651-677. חב"ד

.1749 רות ויזל סנקרי, "הקשר בין הטיה אופטימית ודפוס התמודדות לבין הכוונה לביצוע סקירת מערכות בהריון בקרב נשים חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2013.

.1750 חני נוימן, "התמודדותן של נשים דתיות לאומיות וחרדיות עם קשיי פריון: הקשר שבין תפיסת בעיית הפריון, תפיסת לחץ מהקהילה, התמודדות דתית ותמיכה זוגית לבין הסתגלות נפשית למצב",

חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל-אביב, 2013. פריון ופוריות

- 1751 Tsipy Ivry, Elly Teman and Ayala Frumkin, "God-Sent Ordeals and Their Discontent: Ultra-Orthodox Jewish Women Negotiate Prenatal Testing", *Social Science and Medicine*, 72, 9 (2011), pp. 1527-1533
- 1752 Sky E. Gross and Judith T. Shoval, "On Knowing and Believing: Prenatal Genetic Screening and Resistance to 'Risk Medicine'", *Health Risk and Society*, 10, 6 (2008), pp. 549-565
- 1753 Aviad Raz and Yafa Vizner, "Carrier Matching and Collective Socialization in Community Genetics: Dor Yeshorim and the Reinforcement of Stigma", *Social Science and Medicine*, 67 (2008), pp. 1361-1369
- 1754 יפה ויזנר, "דור ישרים: ייעוץ גנטי בקהילה החרדית מפרספקטיבה סוציולוגית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, 2007.
- 1755 אביטל אפל, אבחון טרום-לידתי והפסקת הריון במקרה של גילוי מומים בקרב נשים חרדיות, ירושלים: הכנסת – מרכז המחקר והמידע, 2003.
- 1756 Susan M. Kahn, "Rabbis and Reproduction: The Uses of New Reproductive Technologies among Ultraorthodox Jews in Israel", Marcia C. Inhorn and Frank van Balen (eds.), *Infertility Around the Globe: New Thinking on Childlessness, Gender, and Reproductive Technologies*, Berkeley: University of California Press, 2002, pp. 283-297
- 1757 Joseph Ekstein and Howard Katzenstein, "The Dor Yeshorim Story: Community-Based Carrier Screening for Tay-Sachs Disease", *Advances in Genetics*, 44 (2001), pp. 297-310
- 1758 Susan M. Kahn, *Rabbis and Reproduction: The Uses of New Reproductive Technologies among Ultraorthodox Jews in Israel*, Waltham: Hadassah International Institute on Jewish Women at Brandeis University, 1998 (Working Paper No. 3)

Michal Sagi, "Ethical Aspects of Genetic Screening in Israel", *Science in Context*, 11, 3-4 (1998), pp. 419-430 .1759

Etty Broide, Marcia Zeigler, Joseph Eckstein, and Gideon Bach, "Screening for Career of Tay-Sachs Disease in the Ultraorthodox Ashkenazi Jewish Community in Israel", *American Journal of Medical Genetics*, 47, 2 (1993), pp. 213-215 .1760

ב. דפוסי שינה

Hila Vidal and Tamar Shochat, "Early to Bed, Early to Rise: Sleep Perceptions, Patterns and Related Behaviors in Ultra-Orthodox Jewish Adolescents in Israel", *Sleep Health*, 3, 6 (2017), pp. 458-464 .1761

הילה וידל, "דפוסי שינה, חשיפה למדיה אלקטרונית והתנהגויות נלוות בקרב מתבגרים ומתבגרות במגזר החרדי בישראל, בהשוואה למתבגרים ומתבגרות חילוניים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 2014 אינטרנט, מדיה דיגיטלית ורשתות חברתיות, חינוך בנות ונערות, חינוך בנים ונערים

ג. התמודדות עם אנשים עם מוגבלות

חיה גרשוני, "שיח שוויון הזכויות של אנשים עם מוגבלויות בקהילה החרדית", חיים זיכרמן ויורם מרגליות (עורכים), המשפט והחרדים בישראל, תל אביב: הפקולטה למשפטים על שם בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, תשע"ט, עמ' 1-32. .1763

חיה גרשוני, "הזכות לנישואים של נשים עם מוגבלויות במגזר החרדי – היבטים ביקורתיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל אביב, תשע"ח. שידוכים והיכרויות .1764

אלן מילשטיין וחיה גרשוני, הערכת תוכנית הנחיה להורים עם מוגבלויות בחברה החרדית. ירושלים: מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, 2018. .1765

1766. רויטל ממך, "כל משבריך וגליך עלי עברו": נטל סובייקטיבי בקרב הורים למתמודדים עם מוגבלות נפשית מהחברה החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ד. **הורות ולידה, תפיסות ודימויים עצמיים**
1767. רות צור, "חוויותיהן של משפחות חרדיות בגידול ילד עם אוטיזם", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ד.
1768. דינה צימרמן, "הכרת תודה, רווחה נפשית וצמיחה אישית בקרב אימהות לילד עם/וללא נכות אינטלקטואלית בחברה החרדית והחילונית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשע"ב. **הורות ולידה, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1769. חרדים עם מוגבלות בישראל בשנת 2010: גודל האוכלוסייה, מאפייני רקע, השכלה, תעסוקה ואיכות חיים, ירושלים: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, 2010.
1770. מיכל שקד, "ילדים עם אוטיזם: סמכות רבנית מול סמכות רפואית", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מנהיגות וסמכות בחברה החרדית בישראל: אתגרים וחלופות, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ט, עמ' 57-77.
1771. חפציבה ליפשיץ ורבקה גלובמן, "יחסה של החברה החרדית לאדם החריג: מאפקט ה'סטיגמות' לאפקט ה'הסתגלות'", מאיר חובב ופסח גיטלמן (עורכים), מבידול לשילוב: התמודדות עם מוגבלויות בקהילה, ירושלים: כרמל, 2006, עמ' 147-177.
1772. יונה לייזר ושלמה רומי, "הקשר בין דתיות, לאום ומשתני רקע נוספים של פרחי הוראה על עמדות כלפי שילוב: השלכות לתכניות הכשרה", סחי"ש: סוגיות בחינוך מיוחד ובשיקום, 20, 2 (2005), עמ' 39-54.
1773. מיכל שקד, "עיצוב תרבותי של הפרעה: אוטיזם בחברה החרדית בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"א. **היבטים מגדריים-נשים**
1774. אברהם כרמלי, נעמה שמיר וליילי יצחקי, סדנה להכרת עולמו של הילד המיוחד: מחקר הערכה, ירושלים: המוסד לביטוח לאומי – מינהל המחקר והתכנון, 2000.
1775. יונה לייזר, "משאבים להתמודדות עם גורמי לחץ ומשברים אצל משפחות יהודיות עם ילדים בעלי מגבלות התפתחותיות", סחי"ש: סוגיות בחינוך מיוחד ובשיקום, 10, 1 (1995), עמ' 17-28.

1776. יונה לייזר וגד דקל, "הילד החריג במשפחה החרדית", עבודה ורווחה וביטוח לאומי, מא, 7 (1989), עמ' 280-286.

ד. מגפת הקורונה

Baruch Shomron and Yossi David, "Protecting the Community: How Digital Media Promotes Safer Behavior during the Covid-19 Pandemic in Authoritarian Communities: A Case Study of the Ultra-Orthodox Community in Israel", *New Media & Society*, 26, 3 (2024), pp. 1484-1505
מדיה דיגיטלית ורשתות חברתיות, רפואה ובריאות

Baruch Shomron, "How the Media Promotes Security and Affects Stigma: The Cases of Ultra-Orthodox 'Haredi' Jews and Palestinian-Israelis during the Covid-19 Pandemic", *Western Journal of Communication*, 87, 4 (2023), pp. 535-556
מדיה דיגיטלית ורשתות חברתיות, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, רפואה ובריאות

Baruch Shomron, "The 'Ambassadorial' Journalist: Twitter as a Performative Platform for Ultra-Orthodox Journalists during the COVID-19 Pandemic", *Contemporary Jewry*, 42 (2022), pp. 263-291
חברתיות, רפואה ובריאות

Ahuva Spitz, Yoel Cohen, and Bruria Adini, "The Relationship between Religious Beliefs and Attitudes towards Public Health among an Ultra-Orthodox Jewish Population during the COVID-19 Pandemic", *International Journal of Environment Research and Public Health*, 19, 5 (2022) (Online Publication)
אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

Ravit Hananel, Ram Fishman, and Nechumi Malovicki-Yaffe, "Urban Diversity and Epidemic Resilience: The Case of the COVID-19", *Cities*, 122 (2022)
תפרוסת גיאוגרפית והיבדלות מרחבית (Online Publication)

1782. רעיה שירה כהן, "תחייתו של טקס חופה בבית-עלמין כסגולה לעצירת מגפה", מוזה, 4 (2022), עמ' 61-80. **הסידים והסידות בישראל-כללי, ליטאים**
1783. ליטל ברלב, רינת נמר פורסטנברג, יעל בכר ולייה מורן-גלעד, השפעת משבר הקורונה על ילדים עם מוגבלות, ירושלים: מכון מאירס ג'וינט ברוקדייל, 2021. **התמודדות עם אנשים עם מוגבלות**
1784. David Myers (ed.), "The Haredi Moment: An Online Forum", *Jewish Quarterly Review*, April 21, 2021 (Online Publication)
1785. Yoel Cohen, Bruria Adini, and Ahuva Spitz, "The Haredi Media, Religious **תקשורת-** Identity, and the COVID 19 Crisis", *Israel Affairs*, 27, 5 (2021), pp. 921-935 **כללי**
1786. Netta Barak-Corren and Lotem Perry-Hazan, "Bidirectional Legal Socialization and the Boundaries of Law: The Case of Enclave Communities Compliance with COVID-19 Regulations", *Journal of Social Issues*, 77, 2 (2021), pp. 631-662 **מערכת המשפט**
1787. Sara Zalberg and Sima Zalberg Block. 2021. "COVID-19 amongst the Ultra-Orthodox Population in Israel: An Inside Look into the Causes of the High Morbidity Rates", *Contemporary Jewry*, 41, 1 (2021), pp. 99-122
1788. Faiga Weiden, Michal Levinsky, Miriam Schiff, Nati Becker, Ruth Pat-Horenczyk, and Rami Benbenishty, "COVID-Related Concerns, the Need for Help, and Perceived Microaggression among Young Ultra-Orthodox Jewish Respondents in Israel", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18, 12 (2021) (Online Publication)
1789. Orna Braun-Lewensohn, Sarah Abu-Kaf, and Tehila Kalagy, "Hope and Resilience During a Pandemic among Three Cultural Groups in Israel: The Second Wave of Covid-19", *Frontiers in Psychology*, 12 (2020), pp 1-12 **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

Lea Taragin-Zeller, Yael Rozenblum, and Ayelet Baram-Tsabari, "Public .1790 Engagement with Science among Religious Minorities: Lessons from COVID-19", *Science Communication*, 42, 5 (2020), pp. 643-678 **שיח חרדי**

ה. ריפוי בעיסוק

.1791 יפית גלבוע ושרה רוזנבלום, "ייחודיות ההתערבות הטיפולית בריפוי בעיסוק בילדים מן המגזר החרדי", כתב עת ישראלי לריפוי בעיסוק, 21, 1 (2012), עמ' 7-19.

ו. רפואה ובריאות

Chaya Gershoni, Netta Golboa-Feldman, and Ahuva Spitz, "Health and .1792 Medicine in Israeli Haredi Society", Kimmy Caplan and Nissim Leon (eds.), *Contemporary Israeli Haredi Society: Profiles, Trends, and Challenges*, London and New York: Routledge, 2024, pp. 204-227 **ארגוני סיוע ועזרה, יחסי חילונים-חרדים, סקירות**

מחקריות והתפתחות המחקר, עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים

.1793 נטע פלדמן גלבוע, "בין קודש לחולי, 'מדיקולריזציה': רפואה בהתוויה תרבותית, המקרה של בית החולים החרדי-קהילתי 'מעייני הישועה'", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן-2023.

Ronit Pinchas-Mizrachi and Adi Finkelstein, "A Comparative Analysis of .1794 Smoking Rates by Sex and Socioeconomic Status among Ultra-Orthodox City Residents and Non-Ultra-Orthodox City Residents in Israel", *Contemporary Jewry*, 42 (2022), pp. 451-472 **היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים**

השוואתיים

Ahuva Spitz, "The Ultra-Orthodox Mothers' Experiences in Caring for a Type .1795 1 Diabetic Child – Concealment-Disclosure of the Illness", Ph.D. Dissertation, Bar-Ilan University, Ramat-Gan 2018 **היבטים מגדריים-נשים, טיפול רגיש תרבות**

- Khitam Muhsen, Manfred S. Green, Varda Soskolne, and Yehuda Neumark, .1796
 "Inequalities in Non-Communicable Diseases between the Major Population Groups
 סקירות in Israel: Achievements and Challenges", *Lancet*, 389 (2017), pp. 2531-2541
 כלליות ומחקרים השוואתיים
- Ezra Gabbay, Mathew W. McCarthy and Joseph J. Fins, "The Care of the Ultra- .1797
 Orthodox Jewish Patient", *Journal of Religion and Health*, 56, 2 (2017), pp. 545-561
- .1798 דב צ'רניחובסקי וחקן שרוני, "הקשר בין הון חברתי לבריאות בקרב חרדים", אבי וייס ודב
 צ'רניחובסקי (עורכים), דוח מצב המדינה 2015, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית
 בישראל, 2016, עמ' 383-410.
- Anat Freund, Miri Cohen, and Faisal Azaiza, "The Doctor is Just a Messenger: .1799
 Beliefs of Ultraorthodox Jewish Women in Regard to Breast Cancer", *Journal of
 היבטים מגדריים-נשים* *Religion and Health*, 53, 4 (2014), pp. 1075-1090
- Eran Kopel, Lital Keinan-Boker, Teena Enav, Rita Dichtiar, and Tamy Shohat, .1800
 "Cigarette Smoking and Correlates among Ultra-Orthodox Jewish Males", *Nicotine
 היבטים מגדריים-גברים* *and Tobacco Research*, 15, 2 (2012), pp. 562-566
- .1801 אליה הייזלר, "עמדת הצוות הסיעודי כלפי מעורבות של סמכות דתית בשיקולים לקבלת טיפול
 רפואי במגזר החרדי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2012. אורח חיים דתי
 ופסיקה הלכתית
- .1802 משרד החינוך, לי בריאות: אוגדן מנחה להטמעת תחום הבריאות בבתי הספר במגזר החרדי,
 ירושלים: משרד החינוך – אגף מוכר שאינו רשמי, 2012.
- .1803 יורי האס, "הקשר בין מאפיינים חברתיים-תרבותיים של החברה החרדית לבין דפוסי מתן טיפול
 סיעודי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2011. טיפול רגיש תרבות
- Kate Coleman-Brueckheimer and Simon Dien, "Healthcare Behaviours and .1804
 Beliefs in Hasidic Jewish Populations: A Systematic View of the Literature", *Journal*

חסידות וחסידיים בישראל-כללי, טיפול *of Religion and Health*, 50, 2 (2011), pp. 422-437

רגיש תרבות

1805. ברוך רוזן, עופר גור, מרים גרינשטיין, יאיר בירנבאום ויונתן הלוי, "הנגישות הכלכלית של שירותי רפואה פרטיים בבתי-חולים ציבוריים בירושלים", בטחון סוציאלי, 72 (2006), עמ' 59-76.

ירושלים

1806. מירי נהרי, שרי פינץ ועמוס תורן, "המשפחה החרדית במחלקה להמטו-אונקולוגיה", הרפואה,

145, 9 (2006), עמ' 667-663. טיפול רגיש תרבות

1807. Guy J. Ben-Simon Miriam Peiss, Emilia Anis, Tanuj Nakra, Ayala Luski, and

Abraham Spierer, "Spectacle Use and Reduced Unaided Vision in Third Grade

Students: A Comparative Study in Different Educational Settings", *Clinical and*

Experimental Optometry, 87, 3 (2004), pp. 175-180

1808. Yosef Weisman, "Vitamin D Deficiency Rickets and Osteomalacia in Israel",

Israeli Medical Association Journal, 5, 3 (2003), pp. 289-291

1809. בת שבע מילר, "היבטים תרבותיים של התמודדות עם מחלת האלצהיימר של בן משפחה:

התמודדות משפחות חרדיות וחילוניות עם המחלה והחולה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך,

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1997. טיפול רגיש תרבות, סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

1810. Jaron Bocker, Ofer P. Tadmor, Michael Gal, and Yoram Z. Diamant, "The

Prevalence of Adenomyosis and Endometriosis in an Ultra-Religious Jewish

Population", *Journal of Obstetrics and Gynecology Research*, 20, 2 (1994), pp. 125-

129

1811. N Mark and L Roberts, "Ethnosensitive Techniques in the Treatment of the

Hasidic Patient with Cancer", *Cancer Practice*, 2, 3 (1994), pp. 202-208

חסידים-כללי, טיפול רגיש תרבות

1812. Gil Vardi, Baruch Modan, Rachel Golan, Ilya Novikov, and Raphael Shafir,

"Orthodox Jews have a Lower Incidence of Malignant Melanoma: A Note on the

Potentially Protective Role of Traditional Clothing", *International Journal of Cancer*,

אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית 53, 5 (1993), pp. 771-773

1813. רפאל שפיר, גיל ורדי, ברוך מודן ולאה כץ, "הבדלים בשכיחות מלנומה ממארת של העור בין

חרדים ללא חרדים בישראל", במה, 6 (1991), עמ' 93-90, 103. סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים

ז. רפואת נשים

Ronit Pinchas-Mizrachi, Amy Solnica and Nihaya Daoud, "Religiosity Level .1814

and Mammography Performance among Arab and Jewish Women in Israel", *Journal*

of Religion and Health, 60, 3 (2021), pp. 1877-1894

היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות

ומחקרים השוואתיים

Yael Keshet and Ariela Popper-Giveon, "I Took the Trouble to Make .1815

Inquiries, So I Refuse to Accept Your Instructions': Religious Authority and Vaccine

Hesitancy Among Ultra-Orthodox Jewish Mothers in Israel", *Journal of Religion and*

Health, 60, 3 (2021), pp. 1992-2006

היבטים מגדריים-נשים

Rifky Tkatch, Janella Hudson, Anne Katz, Lisa Berry-Bobovski, Jennifer .1816

Vichich, Susan Eggly, Louis A. Penner, and Terrance L. Albrecht, "Barriers to Cancer

Screening among Orthodox Jewish Women", *Community Health*, 39, 6 (2014), pp.

1200-1208

היבטים מגדריים-נשים

1817. מיטל סמחי, "אמונות בריאות, כלפי שימוש בשרותי רפואה מונעת מקובלים לתינוק בקרב נשים

חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשע"ג. היבטים

מגדריים-נשים, טיפול רגיש תרבות

1818. סיגל סדצקי, משה פפא, רפי קטן וגיא קפלן, בחינת גורמים המשפיעים על אופן השימוש

בשירותי הבריאות (היענות לבדיקות סריקה ולטיפול במחלה), בקרב חולות סרטן שד חרדיות, ירושלים:

המכון הלאומי לחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות, 2008.

- Bayla Berkowitz, "Cultural Aspects in the Care of the Orthodox Jewish .1819
 Woman", *Journal of Midwifery and Women's Health*, 53, 1 (2008), pp. 62-68
 מגדריים-נשים, טיפול רגיש תרבות
- David A. Rier, Avraham Schwartzbaum and Chaya Heller, "Methodological .1820
 Issues in Studying an Insular, Traditional Population: A Women's Health Survey
 Among Israeli Haredi (Ultra-Orthodox) Jews", *Women and Health*, 48, 4 (2008), pp.
 היבטים מגדריים-נשים, טיפול רגיש תרבות 363-381
- Kate Coleman, Jonathan Koffman, Charles Daniels, "Why is this Happening to .1821
 Me?: Illness Beliefs Held by Haredi Jewish Breast Cancer Patients: An Exploratory
 Study", *Spirituality and Health International*, 8, 3 (2007), pp.121-134
 נשים, טיפול רגיש תרבות
- Avraham Schwartzbaum, David A. Rier, Chaya Heller and R. Goldschmidt, .1822
*Health and Health Service Utilization among Haredi [Ultra-Orthodox] Women in
 Israel*, Jerusalem: The Israel National Institute for Health Policy and Health Services
 היבטים מגדריים-נשים Research, 2004 (Report)
- Perla Werner, David Olchovsky, Galia Shemi, and Iris Vered, "Osteoporosis .1823
 Health-Related Behaviors in Secular and Orthodox Israeli Jewish Women",
 היבטים מגדריים-נשים, סקירות כלליות ומחקרים *Maturitas*, 46, 4 (2003), pp. 283-295
 השוואתיים
- .1824 ארגון רפע"ה, "הפעילות בסרטן השד במגזר החרדי", במה, 13 (תשס"ב), עמ' 211-212.
 היבטים מגדריים-נשים
- .1825 חיה הלר, "גילוי מוקדם של סרטן השד בקהילה החרדית", במה, 13 (תשס"ב), עמ' 208-211.
 היבטים מגדריים-נשים
- Menashe N. Mukamel, Yosef Weisman, Raz Somech, Zipora Eisenberg, Jacob .1826
 Landman, Itzhak Shapira, Zvi Spirer, and Uri Jurgenson, "Vitamin D Deficiency and

Insufficiency in Orthodox and Non-Orthodox Jewish Mothers in Israel", *Israeli*

היבטים מגדריים-נשים *Medical Association Journal*, 3, 6 (2001), pp. 419-422

1827. אסתר שחר, "נשים במנופאווזה: השפעת גורמים סוציו-תרבותיים על קיומם, עצמתם ומשמעותם

של סימפטומים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 1995. **היבטים**

מגדריים-נשים

Pnina Ever-Hadani, Daniel S. Seidman, Orly Manor, and Susan Harlap, 1828

"Breast Feeding in Israel: Maternal Factors Associated with Choice and Duration",

היבטים *Journal of Epidemiology and Community Health*, 48, 3 (1994), pp. 281-285

מגדריים-נשים

Daniel S. Seidman, Yacov Armon, Doron Roll, David K. Stevenson, and Rena 1829

Gale, "Grand Multiparity: An Obstetric or Neonatal Risk Factor?", *American Journal*

היבטים מגדריים-נשים, פריון *of Obstetrics and Gynecology*, 158, 5 (1988), pp. 1034-1039

ופוריות

Daniel S. Seidman, Rena Gale, Paul E. Slater, Paulina Ever-Hadani, and Susan 1830

Harlap, "Does Grand Multiparity Affect Fetal Outcome?", *International Journal of*

היבטים מגדריים-נשים, פריון ופוריות *Gynecology and Obstetrics*, 25, 1 (1987), pp. 1-7

ה. רפואת שיניים

Yocheved Ben-Bassat, D. Harari, and I. Brin, "Occlusal Traits in a Group of 1831

School Children in an Isolated Society in Jerusalem", *British Journal of Orthodontics*,

24, 3 (1997), pp. 229-235

1832. רביב גלוברזון, "חרדה דנטלית: השוואה בין חילוניים לדתיים-חרדים", חיבור לשם קבלת התואר

דוקטור לרפואת שיניים (D.D.S.), האוניברסיטה העברית בירושלים, 1989. **סקירות כלליות ומחקרים**

השוואתיים

- Chagit Peles, Netalie Shloim, and Mary C.J. Rudolf, "Over Pre-Occupation with Healthy Food is Perceived as Worship of the Body': Food, Culture and Beliefs in Ultra-Orthodox Jewish Families", *Appetite*, 167, 3 (2021) (Online)
- Rachel Bachner-Melman and Ada H. Zohar, "Potential Risk and Protective Factors for Eating Disorders in Haredi (Ultra-Orthodox) Jewish Women", *Journal of Religion and Health*, 58, 6 (2019), pp. 2161-2174
1835. חגית פלס, "אורח חיים בריאותי במשפחות חרדיות צעירות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, הפקולטה לרפואה, אוניברסיטת בר-אילן, צפת תשע"ו. **הורות ולידה**
- Noah Gruber, Brian Reichman, Liat Lerner-Geva, and Orit Pinhas-Hamiel, "Increased Risk of Severe Diabetic Ketoacidosis among Jewish Ultra-Orthodox Children", *Acta Diabetol*, 52, 2 (2015), pp. 365-371
1837. Yigal Shafran and Joel B. Wolowelsky, "A Note on Eating Disorders and Appetite and Satiety in the Orthodox Jewish Meal", *Eat Weight Disorder*, 18, 1 (2013), pp. 75-78
1838. Marjorie Feinson and Adi Meir, "Disordered Eating and Religious Observance: A Focus on Ultra-Orthodox Jews in an Adult Community Study", *International Journal of Eating Disorders*, 45, 1 (2012). pp. 101-109
1839. קרן מור-רוזנברג ורוני חסון, "סדנה לאימהות לילדים הסובלים ממחלת צליאק במגזר החרדי", עט השדה אשלים מיד"א, 4 (תש"ע), עמ' 55-59. **היבטים מגדריים-נשים**
1840. Anat Tsur, M. Metzger, and Rivka Dresner-Pollak, "Effect of Different Dress Style on Vitamin D Level in Healthy Young Orthodox and Ultra-Orthodox Students in Israel", *Osteoporosis International*, 22, 11 (2010), pp. 2895-2898
- ופסיקה הלכתית**

1841. תמי אסף-לשמן, "תיקון מידות: מפגש של קבוצת מתבגרות חרדיות הסובלות מאכילה כפייתית והשמנת יתר על הבמה הפסיכודרמטית", עבודת גמר, המכללה האקדמית לחברה ואומנויות, שלוחת לסלי, נתניה, 2008.

מדור שמונה-עשר: המרחב הטיפולי הנפשי והסוציאלי

א. טיפול רגיש תרבות

1842. ניר סרי, "מה שרים לילדים חרדיים?", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשע"ג. הגיל הרך, מוסיקה, תיאטרון וקולנוע, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
1843. Meilech Leib Durbow, "The Psychological Structure of Multicultural Competence Among Mental Health Care Professionals Serving Ultra-Orthodox Jews", Ph.D. Dissertation, Los Angeles: Touro University Worldwide, 2021
1844. Anat Freund and Tova Band-Winterstein, "Cultural Psychiatry: A Spotlight on the Experience of Clinical Social Workers' Encounter with Jewish Ultra-Orthodox Mental Health Clients", *Community Mental Health Journal*, 53, 5 (2017), pp. 613-626
1845. תמר נוסבאום, "התערבות פסיכולוגית בין תרבותית: היבטים רגשיים של מערכת היחסים בין הפסיכולוג החילוני/דתי והמטופל החרדי", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2014. יחסי חילונים-חרדים
1846. Esther Hess, "The Centrality of Guilt: Working with Ultra-Orthodox Jewish Patients in Israel", *American Journal of Psychoanalysis*, 74, 3 (2014), pp. 262-279
1847. תמר נוסבאום ורבקה שפיגלמן, "רגישות תרבותית של מטפלים שאינם דתיים בעבודה עם ילדים והורים חרדים", קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מהישרדות להתבססות: תמורות בחברה החרדית בישראל ובחברה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשע"ב, עמ' 176-192. יחסי חילונים-חרדים
1848. ענת קשת, "השפעת דתיות המטופל על שיפוטם קליניים של מטפלים שאינם דתיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בן-אילן, רמת-גן, 2007.

1849. קלאודיה גרייצר, "טיפול באמנות רגיש-תרבות עם מטופלים חרדיים", עבודת גמר, המכללה האקדמית לחברה ואומנויות, שלוחת לסלי, נתניה, 2004.
1850. אליעזר ויצטום ויהודה גודמן, "הפרעה, סיפור, טיפול: התערבות אסטרטגית נרטיבית רגישת תרבות באוכלוסייה חרדית", אלעזר לשם ודורית רואר-סטריאר (עורכים), שונות תרבותית כאתגר לשירותי אנוש, ירושלים: מאגנס, 2003, עמ' 275-309.
1851. Yehuda C. Goodman and Eliezer Witztum, "Cross-Cultural Encounters Between Careproviders: Rabbis' Referral Letters to a Psychiatric Clinic in Israel", *Social Science and Medicine*, 55, 8 (2002), pp. 1309-1324
1852. David Greenberg and Eliezer Witztum, *Sanity and Sanctity: Mental Health Work among the Ultra-Orthodox in Jerusalem*, New Haven and London: Yale University Press, 2001 פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה
1853. רחל אריאלי, "מפגש עם השונה – אתגר בעבודה טיפולית עם אוכלוסייה חרדית", נחם אילן (עורך), עין טובה: דו-שיח ופולמוס בתרבות ישראל, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ונאמני תורה ועבודה, תשנ"ט, עמ' 388-404.
1854. אליעזר ויצטום, "טיפול אינטגרטיבי אסטרטגי רגיש-תרבות באוכלוסיות דתיות וחרדיות", קלייר רבין (עורכת), להיות שונה בישראל: מוצא עדתי, מגדר וטיפול, תל-אביב: רמות – אוניברסיטת תל-אביב, תשנ"ט, עמ' 83-96.
1855. אליעזר ויצטום, "ביטוי מצוקה נפשית אצל חרדים: הבניה נרטיבית והתערבות נרטיבית רגישת תרבות", חברה ורווחה, 18, 1 (1998), עמ' 97-123.
1856. Howard C. Margolese, "Engaging in Psychotherapy with the Orthodox Jew: A Critical Review", *American Journal of Psychotherapy*, 52, 1 (1998), pp. 37-54
1857. Samuel C. Heilman and Eliezer Witztum, "Value-Sensitive Therapy: Learning from Ultra-Orthodox Patients", *American Journal of Psychotherapy*, 51, 4 (1997), pp. 522-542

Rebecca Silverstein, "Bending the Conventional Rules when Treating the Ultra-Orthodox in the Group Setting", *International Journal of Group Psychotherapy*, 45, 2 (1995), pp. 237-249

1859. יורם בילו ואליעזר ויצטום, "רגישות תרבותית בטיפול: קווי הנחיה לעבודה עם מטופלים חרדים", שיחות, 8, 2 (1994), עמ' 114-119 (המשכו בגיל' 3, עמ' 190-199. גרסה אנגלית: *Culture, Medicine and Psychiatry*, 17, 2 [1993], pp. 197-234).

1860. Yoram Bilu and Eliezer Witztum, "Culturally Sensitive Therapy with Ultra-Orthodox Patients: The Strategic Employment of Religious Idioms of Distress", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 31, 3 (1994), pp. 170-183

1861. David Greenberg and Eliezer Witztum, "The Influence of Cultural Factors on Obsessive Compulsive Disorder: Religious Symptoms in a Religious Society", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 31, 3 (1994), pp. 211-220

1862. David Greenberg and Eliezer Witztum, "Problems in the Treatment of Religious Patients", *American Journal of Psychotherapy*, 45, 4 (1991), pp. 554-566

ב. עבודה סוציאלית

1863. Lea Zanbar, Keren Mintz-Malchi, and Efrat Orlin, "Jewish Bathhouse Attendants (balaniyot) as Key Figures for the Identification and Referral of Women in Distress: Factors Contributing to their Role Perception", *AFFILIA: Feminist Inquiry in Social Work*, 2022 (Online Publication)

חברתיים

1864. Lea Zanbar and Haya Itzhaky, "Community Activists from Different Cultures: Implications for Social Workers", *Journal of Social Work*, 18, 6 (2018), pp. 732-751.

עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים

Lea Zanbar and Haya Itzhaky, "The Contribution of Macro-Intervention Social Worker to the Success of Volunteer Community Activists", *Voluntas*, 25, 1 (2014),

עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים pp. 92-108

1866. חיה יצחקי ולאה זנבר, "תפיסת אפקטיביות ההתערבות הקהילתית בקרב פעילים בחברה החרדית: תרומתם של משאבים אישיים וחברתיים", חברה ורווחה, לד, 1 (2014), עמ' 73-101 (גרסה אנגלית:

עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים). (*Social Development Issues*, 35, 2 [2013], pp. 70-92

Lea Zanbar and Haya Itzhaky, "Community Activists' Competence: The Contributing Factors", *Journal of Community Psychology*, 41, 2 (2013), pp. 249-263

עסקנים, עסקנות ופעילים קהילתיים

1868. ליאת יוסף, "תפיסת תפקיד העובד הסוציאלי: השוואה בין האוכלוסייה החרדית לאוכלוסייה החילונית בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה, 2010. סקירות כלליות

ומחקרים השוואתיים

ג. פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה

1869. אסתר הס, "אלוקים ואני, אלוקים הוא אני – דיאלוג עם הדת כמנגנון התמודדות עם מצוקה נפשית", בינינו: כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה פסיכודינמית, א, 1 (תשפ"ב) (כתב עת מקוון). טיפול

רגיש תרבות

Nurit Novis-Deutsch, Haym Dayan, Yehuda Pollak, and Mona Khoury- Kassabri, "Religiosity as a Moderator of ADHD-Related Antisocial Behaviour and Emotional Distress among Secular, Religious and Ultra-Orthodox Jews in Israel",

סקירות כלליות *International Journal of Social Psychiatry*, 68, 4 (2022), pp. 773-783

ומחקרים השוואתיים

Esther Hess, "Authority, Psychotherapy and the Authority of the Therapist: On the Authority of the Therapist within the Religious-Haredi Community", *The*

טיפול רגיש תרבות *American Journal of Psychoanalysis*, 78 (2018), pp. 137-158

Nechumi Yaffe-Malovicki, Melissa M. McDonald, Eran Halperin, and Tamar .1872

Saguy, "God, Sex, and Money among the Ultra-Orthodox in Israel: An Integrated Sociocultural and Evolutionary Perspective", *Evolution and Human Behavior*, 39, 6 (2018), pp. 622-632

1873. חיים דיין, "ADHD והתנהגות אנטי-סוציאלית בקרב בני נוער מהחברה החרדית", עבודה לשם

קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ז. **חינוך-צרכים מיוחדים, נוער שוליים**

ונוער בסיכון

Orna Braun-Lewensohn, Sarah Abu-Kaf, and Tehila Kalagy, "Are 'Sense of .1874

Coherence' and 'Hope' Related Constructs?: Examining these Concepts in Three Cultural Groups in Israel", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 54, 2 (2017), pp. 17-24 **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1875. אוריאל מרטון, "חוייתם הסובייקטיבית של מתבגרים בישיבת חב"ד בצפת המאובחנים כבעלי

הפרעת קשב וריכוז (ADHD)", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, מכללת אורנים, קריית טבעון,

תשע"ו. **חב"ד, חינוך בנים ונערים, צפת.**

Sharon Dekel, Varda Stenger, and Emily R. Georgakopoulos, "Peripartum .1876
Depression, Traditional Culture, and Israeli Society", *Journal of Clinical Psychology*,

טיפול רגיש תרבות 72, 8 (2016), pp. 784-795

Debora Freud, "The Experience of Stuttering among Ultra-Orthodox and .1877

Secular Jews in Israel", Ph.D. Dissertation, TU Dortmund University, Dortmund,

2015 **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים, תפיסות ודימויים עצמיים**

Esther Hess, "The Centrality of Guilt in Psychoanalytic Psychotherapy with .1878
Ultra- Orthodox Jewish Patients in Israel", *The American Journal of Psychoanalysis*,

טיפול רגיש תרבות 74 (2014), pp. 262-279

- Rena Bina, "Seeking Help for Postpartum Depression in the Israeli Jewish Orthodox Community: Factors Associated with Use of Professional and Informal Help", *Women and Health*, 54, 5 (2014), pp. 455-474
1880. יהודה גודמן, גלות הכלים השבורים: חרדים בצל השגעון, חיפה ותל-אביב: אוניברסיטת חיפה ומשכל, 2013.
1881. רחל גוטשטיין, "שביעות רצון מהעבודה ותחושת רווחה בקרב עובדות סוציאליות חרדיות וחילוניות: תרומתם של משאבים אישיים, ארגוניים וקהילתיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, 2012. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1882. דינה צימרמן, "פחד מחום או 'בעת חום' (Fever Phobia) בקרב הורים לילדים במגזר החרדי בישראל", הרפואה, 151, 6 (2012), עמ' 337-335.
1883. Esther Hess, "Psychoanalytical Psychotherapy in the Ultra-Orthodox Community: Contradiction, Conflict or Possible Tension", Ph.D. Dissertation, Iasi: Universitatea Alexandru Ioan Cuza, 2011 **טיפול רגיש תרבות**
1884. Esther Hess and Horia Pitariu, "Psychotherapy of Ultra-Orthodox Jews in Israel – Qualitative Assessment of Conflicts and Reconciliations", *Europe's Journal of Psychology*, 7, 3 (2011), pp. 502-534 **טיפול רגיש תרבות**
1885. Yael L.E. Ankri, Eytan Bachar, and Arie Y. Shalev, "Reactions to Terror Attacks in Ultra-Orthodox Jews: The Cost of Maintaining Strict Identity", *Psychiatry*, 73, 2 (2010), pp. 190-198
1886. טלי זילברפלד, "הלימת אדם-תרבות ורווחה סובייקטיבית בקרב יהודים חרדים וחילוניים בישראל", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2010. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**
1887. דנה גרניט-ליכטמאייר, "תפיסה נאיבית אודות טיפול פסיכולוגי ופסיכופתולוגיה: השוואה בין חילונים וחרדים", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר שבע, תשס"ט. **סקירות כלליות ומחקרים השוואתיים**

1888. יעל אררה, "קוגניציות פוסט-טראומטיות וסימפטומים של מצוקה פוסט-טראומטית אצל ניצולי טראומה חרדיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2008.
- Jonathan D. Huppert, Jedidiah Siev and Elyssa S. Kushner, "When Religion and Obsessive-Compulsive Disorder Collide: Treating Scrupulosity in Ultra-Orthodox Jews", *Journal of Clinical Psychology*, 63 (2007), pp. 925-941
- Michal Shaked and Yoram Bilu, "Grappling with Disorder: Autism in the Jewish Ultraorthodox Community in Israel", *Culture, Medicine and Psychiatry*, 30 (2006), pp. 1-27
1891. יהודה גודמן ואביעד קליינברג, "שיחה עם יהודה גודמן", אביעד קליינברג (עורך), לא להאמין – מבט אחר על דתיות וחילוניות, ירושלים: כתר ואוניברסיטת תל אביב, 2004, עמ' 178-204.
- Hefzibah Lifshitz and Rivka Glaubman, "Caring for People with Disabilities in the Haredi Community: Adjustment Mechanism in Action", *Disability and Society*, 19, 5 (2004), pp. 469-487
1893. יהודה גודמן, "קולות מ'ספינת השוטים': מאבקי זהות במסגרות טיפול חרדיות", עמנואל סיון וקימי קפלן (עורכים), חרדים ישראלים: השתלבות בלא טמיעה?, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר בירושלים, תשס"ד, עמ' 134-171.
- David S. Ribner, "Modifying Sensate Focus for Use with Haredi (Ultra-Orthodox) Jewish Couples", *Journal of Sex and Marital Therapy*, 29, 2 (2003), pp. 165-172
- David Greenberg and Gabi Shefler, "Obsessive Compulsive Disorder in Ultra-Orthodox Jewish Patients: A Comparison of Religious and non-Religious Symptoms", *Psychology and Psychotherapy*, 75, 2 (2002), pp. 123-131
1896. גליה סירקין, "הקשר שבין תמיכה חברתית ושביעות רצון מחיי הנישואין לבין דיכאון אחרי לידה אצל נשים חרדיות", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"ב. היבטים מגדריים-נשים

1897. מרים פירר, "פנייה לעזרה נפשית מקצועית באוכלוסייה החרדית", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשס"א.
- David Greenberg and Danny Brom, "Nocturnal Hallucinations in Ultra-Orthodox Jewish Israeli Men", *Psychiatry*, 64, 1 (2001), pp. 81-91
- Yehuda Goodman, "Dynamics of Inclusion and Exclusion: Comparing Mental Illness Narratives of Haredi Male Patients and their Rabbis", *Cult Med Psychiatry*, 25, 2 (2001), pp. 169-194
- Kate M. Loewenthal, V. Goldblatt, and Guy Lubitsh, "Haredi Women, Haredi Men, Stress and Distress", *Israel Journal of Psychiatry*, 35, 3 (1998), pp. 217-224
- היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים
- Howard C. Margolese, "Engaging in Psychotherapy with the Orthodox Jew: A Critical Review", *American Journal of Psychotherapy*, 52, 1 (1998), pp. 37-54
1902. יהודה גודמן, "גלות הכלים השבורים: הבניית מציאות ושיח טיפולי במסגרות טיפול חרדיות בישראל", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 1997.
- טיפול רגיש תרבות
- Yoram Bilu and Yehuda C. Goodman, "What Does the Soul Say? Metaphysical Uses of Facilitated Communication in the Jewish Ultraorthodox Community", *Ethos*, 25, 4 (1997), pp. 375-407
- Rachael Chazan, "Ultra-Orthodox Men and Psychiatric Treatment", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 32, 2 (1995), p. 150
- היבטים מגדריים-גברים
- Yehuda L. Parush, "Responsibilities of Men and Women in Ultra-Orthodox Life", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 32, 1 (1995), pp. 72-73
- היבטים מגדריים-גברים, היבטים מגדריים-נשים

- David Greenberg and Eliezer Witztum, "Editorial: Ultra-Orthodox Jewish Attitudes towards Mental Health Care", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 31, 3 (1994), pp. 143-145
- David Greenberg and Eliezer Witztum, "The Influence of Cultural Factors on Obsessive Compulsive Disorder: Religious Symptoms in a Religious Society", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 31, 3 (1994), pp. 211-220
- Esther Hess, "'A Beam of Light': Judaism, Psychology, Art and Art Therapy", 1908
 Master's Thesis, Cambridge, MA: Lesley University, 1994
 1909. יונתן שתיל, פסיכולוג בשיבת ברסלב: מיסטיקה יהודית – הלכה למעשה, תל-אביב: פפירוס, 1993 (מהדורה דיגיטלית בהוצאת המחבר, תשע"ט). ברסלב, חזרות וחוזרים בתשובה, חסידות
 וחסידים-כללי
- Huguette Weilselberg, "Family Therapy and Ultra-Orthodox Jewish Families: A Structural Approach", *Journal of Family Therapy*, 14 (1992), pp. 305-329
 זוגיות וחיי אישות
- Robert Z. Fisch, "Psychosis Percipitated by Marriage: A Culture-Bound Syndrome?", *British Journal of Medical Psychology*, 65, 4 (1992), pp. 385-391
 רגיש תרבות, נישואין, זוגיות וחיי אישות
- David Greenberg, "Is Psychotherapy Possible with Unbelievers?: The Case of the Ultra-Orthodox Community", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 28, 4 (1991), pp. 19-31
1913. לאה וייל, "פנומנולוגיה של הפרעות נפשיות באוכלוסייה החרדית שנחשפה לטיפול ציבורי", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תש"ן. טיפול רגיש
 תרבות
- Eliezer Witztum, David Greenberg, and Haim Dasberg, "Mental Illness and Religious Changes", *British Journal of Medical Psychology*, 63, 1 (1990), pp. 33-42

Esther R. Goshen-Gottstein, "Mental Health Implications of Living in an Ultra-Orthodox Jewish Subculture", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 24,

אורח חיים דתי ופסיקה הלכתית 3 (1987), pp. 145-167

1916. יואל פורת, "הקשר בין דתיות והגנתיות לבין זיהוי חולי נפש והעמדות כלפיהם", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשמ"ז.

1917. יונתן שתיל, "קונצפציית 'האנרגיה הנפשית' בתורות-אישיות פסיכולוגיות ובתפיסה הקבלית-חסידית: דרכי מימושה בישיבת בעלי תשובה של חסידי ברסלב", חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשמ"ז. ברסלב, חזרות וחזרים בתשובה, חסידות וחסידים-כללי

1918. מרים שפירא, "הגנתיות בקרב יהודים חרדיים", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תשמ"ה.

Esther R. Goshen-Gottstein, "Growing up in 'Geula': Socialization and Family Living in an Ultra-Orthodox Jewish Subculture", *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 21, 1 (1984), pp. 37-57

1920. יהודית הילדסהיימר, "עמדת חוגים דתיים-חרדיים כלפי פסיכותרפיה", עבודה לשם קבלת התואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 1982. אמונות, תיאולוגיה וערכי יסוד

1921. Ruben Schindler, "Counseling Hassidic Couples: The Cultural Dimension", *Journal of Psychology and Judaism*, 8, 1 (1983), pp. 52-61

חסידים וחסידות-כללי, נישואין, זוגיות וחי אישות

ד. תפיסות ודימויים עצמיים

Chana Podolsky-Krupper and Limor Goldner, "'God is a Painter': How Jewish Ultra-Orthodox Art Therapists and Clients Perceive Mental Health Treatment", *Transcultural Psychiatry*, 58, 6 (2021), pp. 731-744

פסיכולוגיה, פסיכותרפיה ופסיכיאטריה

- Pninit Russo-Netzer and Yoav S. Bergman, "Prioritizing Patterns and Life Satisfaction among Ultra-Orthodox Jews: The Moderating Role of the Sense of Community", *The Journal of Psychology*, 154, 3 (2020), pp. 233-248
- Yoav S. Bergman, Gabriel Horenczyk, and Rachel Abramovsky-Zitter, "Perceived Discrimination and Well-Being among the Ultra-Orthodox in Israel: The Mediating Role of Group Identity", *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 48, 9 (2017), pp. 1320-1327
- Sarah Abu-Kaf, Orna Braun-Lewensohn, and Tehila Kalagy, "Youth in the Midst of Escalated Political Violence: Sense of Coherence and Hope among Jewish and Bedouin Arab Adolescents", *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 11 (2017), pp. 1-10
- Tehila Kalagy, Orna Braun-Lewensohn, and Sarah Abu-Kaf, "Youth from Fundamentalist Societies: What are Their Attitudes towards War and Peace and Their Relations with Anxiety Reactions", *Journal of Religion and Health*, 56, 3 (2017), pp. 1064-1080